

วิสุทธิธรรมปิฎก

ชีวประวัติ ธรรมะ และข้อวัตรปฏิบัติ
องค์หลวงปู่ศรี มหาวีโร
พระผู้มากล้นด้วยบุญบารมี

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961200042

1279

อส
พ331ว
2555

วีระปฏิบัติ มหาวิโร ชิวประวัติ
ธรรมะ และข้อวัตรปฏิบัติ
องค์หลวงปู่ศรี มหาวิโร.

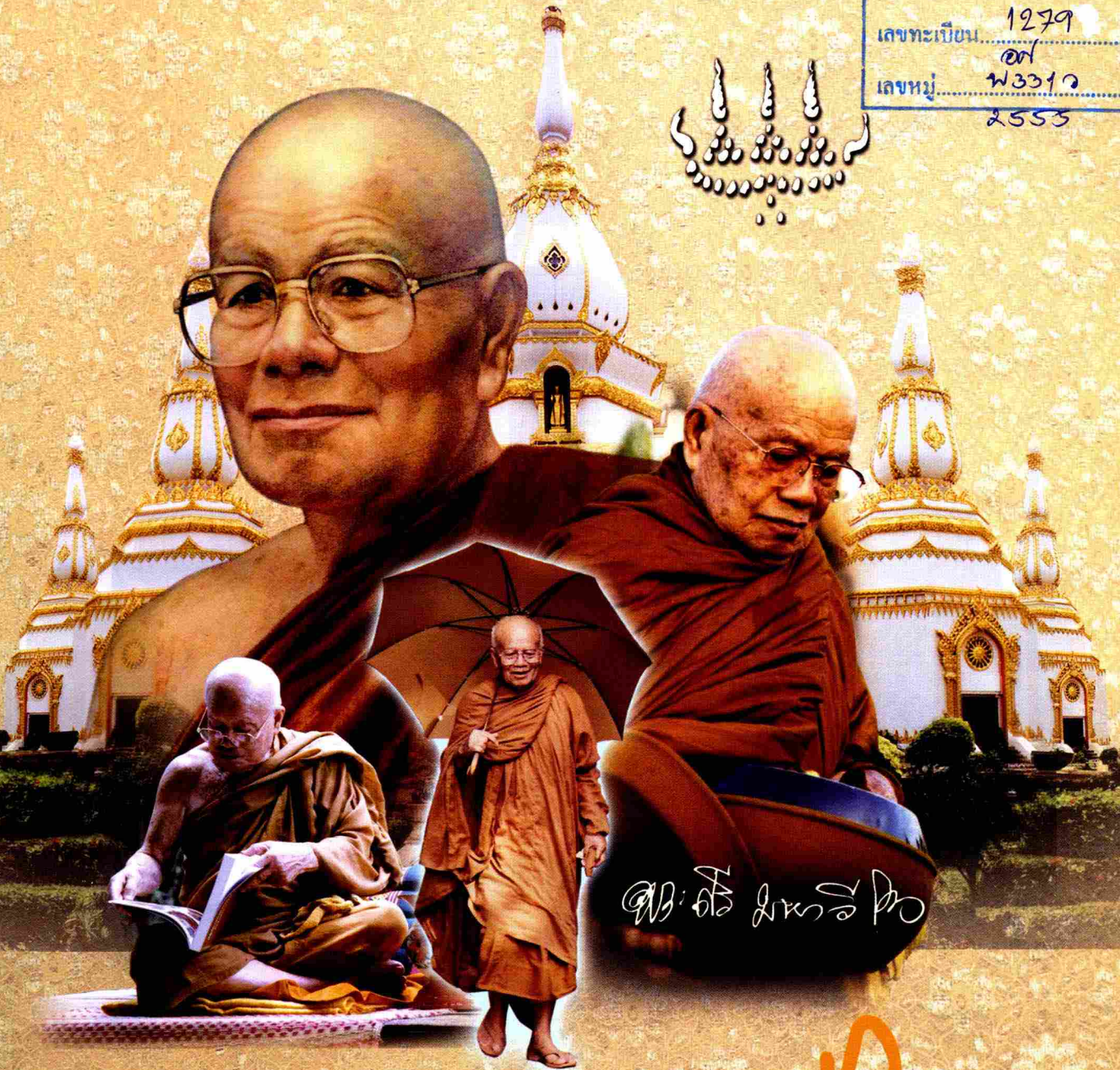
42415

วันที่ 17 / ก.พ. / 54

เลขทะเบียน 1279

เลขหมู่ อล พ3317

2553

สมเด็จพระสังฆราช

ธรรมะสัมพันธ์ ในหลวง ๙๐

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ชีวประวัติ ธรรมะ และข้อวัตรปฏิบัติ

องค์หลวงปู่ศรี มหาวิโร

วัดประชาคมวนาราม บ้านศรีสมเด็จ ตำบลศรีสมเด็จ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

วีระปฏิปทา มหาวีโร

ชีวประวัติ ธรรมะ และข้อวัตรปฏิปทาขององค์หลวงปู่ศรี มหาวีโร

ISBN 978-974-7569-92-6

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

จำนวนพิมพ์ ๘๐,๐๐๐ เล่ม

ผู้อำนวยการพิมพ์ หลวงพ่อทองอินทร์ กตปุญโญ

กองบรรณาธิการ พระคำรณ สนตกาโย พระวัฒนา ธีรปญโญ พระสุรศักดิ์ ฐิตสีโล
พระทศชิต สุเมโธ พระสุรชัย ฐานวโร คุณอนวัตร บุรณะกร
คุณพิสิษฐ์ จันทรสุนทรศักดิ์ คุณสุวิทย์ งามสนิท คุณโอสธ เนินสะท้าน
คุณครุฑ นิลผาย คุณอุตร ประจักษ์โกสีย์ คุณประสงค์ ศิลารัตน์
คุณชาญชัย กาญจนปภากุล คุณยศชนันท์ สุขเกษม คุณปราณี จำลองสอง
คุณเอมอร สังเว คุณวรรณภา นิลผาย คุณผจงจิตต์ กิ่งทอง

ขอขอบคุณ พระวิกรม ธมมเตโช พระมหาธีรนาถ อคคีโร พระอำพล ฐานุตโตโร
คุณรักพงษ์ วงศ์เวไนย
และอีกหลายท่านที่ไม่สามารถกล่าวชื่อนามได้ทั้งหมด

“ขอสงวนสิทธิ์ ถ้าจัดพิมพ์เพื่อจำหน่ายหรือมีค่าตอบแทน”

หากจัดพิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทาน หรือมีข้อแนะนำใดๆ โปรดติดต่อที่ ...

วัดประชาคมวนาราม บ้านศรีสมเด็จ ตำบลศรีสมเด็จ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐

พิมพ์ที่ บริษัท ศิลป์สยามบรรณกิจและการพิมพ์ จำกัด

๖๑ ถนนเลียบบคลองภาษีเจริญฝั่งเหนือ (เพชรเกษม ๖๙) แขวง/เขตหนองแขม กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐

โทรศัพท์ ๐๒-๔๔๔-๓๓๕๑-๙ โทรสาร ๐๒-๔๔๔-๐๐๗๘ e-mail: silpasiamprinting@hotmail.com

หนังสือ “วีระปฏิบัติ มหาวีโร” นี้ จัดทำขึ้นในโอกาสงานพระราชทานเพลิงสรีระสังขารของ พระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวีโร) ในวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รวบรวมเรียบเรียง ชีวิตประวัติ ผลงาน พระธรรมเทศนา ปฏิปทา ประเพณี และข้อวัตรปฏิบัติอันกล้าแกร่งแห่งองค์หลวงปู่ ที่ท่านพาดำเนินมา เพื่อน้อมเป็นอาจริยบูชาที่องค์ท่านได้มีเมตตาต่อบรรดาเหล่าศิษยานุศิษย์ทั้ง บรรพชิตและฆราวาส โดยได้นำพระสังฆธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาอบรม สั่งสอนตลอดระยะเวลา ๖๖ พรรษาในร่มกาสาวพัตร์ โดยการกระทำตนเป็นตัวอย่าง นับตั้งแต่องค์ท่าน ได้มีศรัทธาออกบวช แสวงหาพ่อแม่ครูอาจารย์ผู้เป็นที่แน่ใจพอที่จะมอบกายถวายชีวิตฝากเป็นฝากตายได้ ตลอดจนจรดงศ์รอนแรมไปตามถ้ำ เงื้อมผา ป่ารกชัฏ ถิ่นทุรกันดาร เพื่อแสวงหาโมกขธรรมนำมาฝึกฝน อบรมสั่งสอนตน จนได้บรรลุถึงแดนอันเกษมสูงสุด

ด้วยการประพฤติปฏิบัติที่อุกฤษฏ์เอาชีวิตเข้าแลก และการออกสงเคราะห์ชาวโลกด้วย พระสังฆธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เอง จึงเกิดเป็นวาสนาบารมีอันไพศาล ทำให้ มีผู้ใฝ่ในธรรมจากทุกสารทิศหลั่งไหลเข้ามาหาองค์ท่าน ดุจฝูงผึ้งมุ่งแสวงหาแหล่งน้ำหวาน เกิดผลิดอก ออกผลแบ่งบานเป็นวัดสาขาขึ้นกว่า ๑๕๐ สาขาทั้งในและต่างประเทศ ทั้งเกิดเป็นถาวรวัตถุทาง พระพุทธศาสนาอันมหิหารวิจิตรตระการตา และสถานที่อันเป็นสาธารณประโยชน์อีกหลายแห่ง ซึ่งองค์ท่านได้ใช้หลักพระธรรมวินัยในการสั่งสอนและปกครอง ทำให้วัดสาขาต่างๆ มีความเจริญ รุ่งเรืองพัฒนาถาวรมาตามลำดับ นับเป็นการสร้างเสริมความถาวรไพบุลย์แห่งพระบวรพุทธศาสนา อันจะหาผู้เปรียบได้ยากยิ่ง

หากจะมีความผิดพลาดด้วยประการใดๆ อันเกิดจากความไม่รอบคอบ ประมาท พลาดพลั้ง ด้วยกายกรรม วาจากรรม มโนกรรม โดยเจตนาก็ดีหรือไม่เจตนาก็ดี คณะผู้จัดทำน้อมกราบขอโทษกรรม จากองค์หลวงปู่ และนอบน้อมกราบขอขมา มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ด้วยอนิสงส์อันเกิดจากการจัดทำหนังสือเป็นธรรมทานในครั้งนี้ ขอให้ทุกท่านจงประสบแต่ สิริมงคลสมบุญพูนผล ขอให้มิติดวงตาดวงใจเห็นศีลเห็นธรรม อีกทั้งอริยมรรคอริยผลจงบังเกิดแก่ ทุกท่านทุกคนตลอดเท่าเข้าพระนิพพาน เทอญ.

หลวงปู่พระครูปลัดทองอินทร์ กตปุญโญ

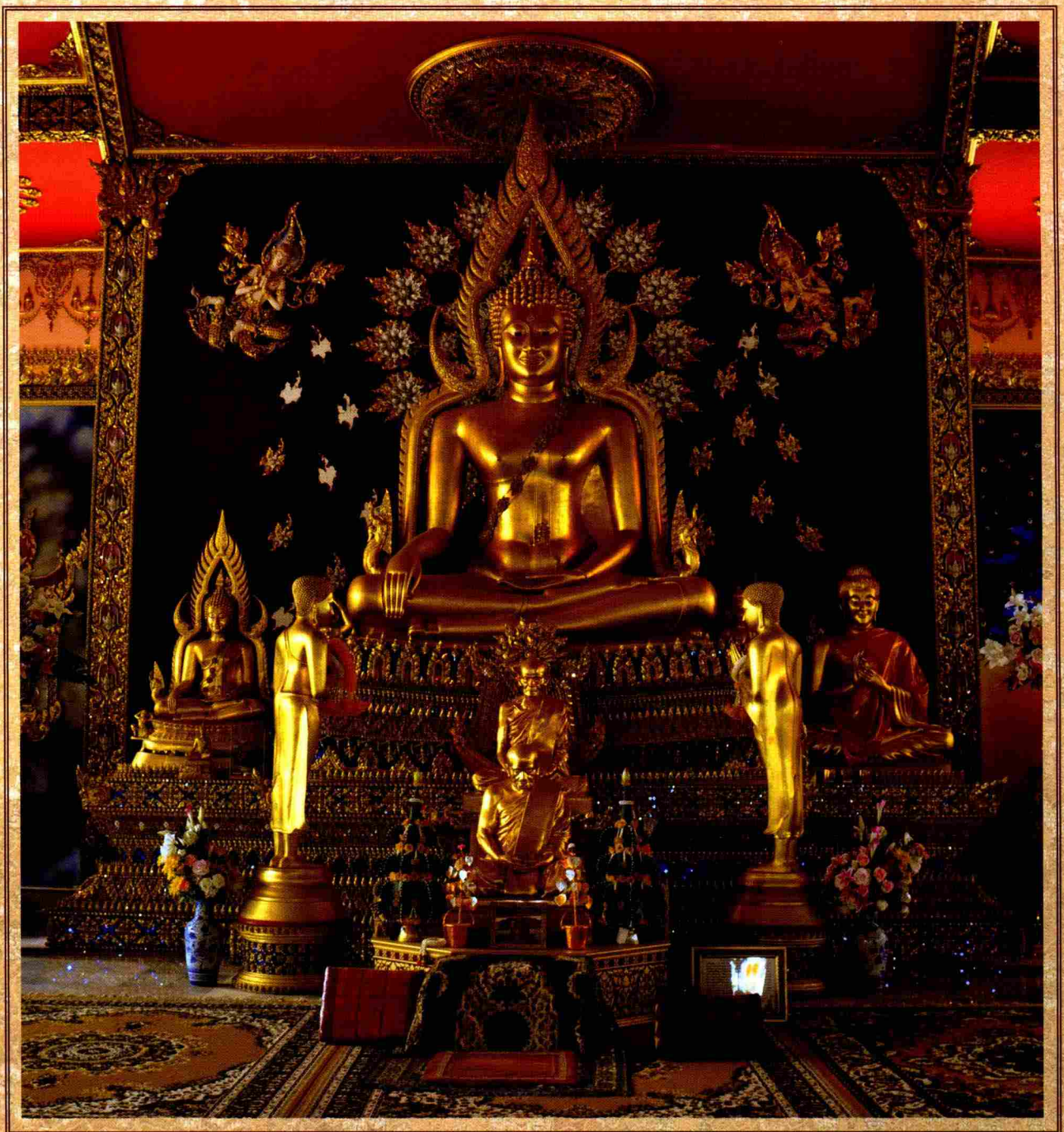
ผู้อำนวยการจัดพิมพ์หนังสือในนามของคณะศิษยานุศิษย์ฯ

๑๕ มกราคม ๒๕๕๕

	หน้า
ชีวประวัติ พระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร)	๑
ชาติภูมิ	๓
การศึกษา	๔
รับราชการ	๕
การครองเรือน	๕
เข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์	๗
พรรษาที่ ๑ ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ จิตได้ลิ้มรสความสงบ	๑๑
พรรษาที่ ๒ ปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ เรียนกรรมฐานกับท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม	๑๓
พรรษาที่ ๓ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๐ ธรรมโอสภที่ถ้ำพระเวส	๑๕
พรรษาที่ ๔ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๑ วิเวกที่ผาน้ำย้อยเป็นครั้งแรก	๑๖
พรรษาที่ ๕ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒ ถวายตัวเป็นศิษย์ขององค์หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต	๑๗
พรรษาที่ ๖ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ นั่งสมาธิยอมตายกลับหายจากโรค	๒๐
พรรษาที่ ๗ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๔ มากด้วยกัลยาณมิตร	๒๑
พรรษาที่ ๘ ปีพุทธศักราช ๒๕๙๕ ร่วมสร้างวัดป่าหนองแขง	๒๔
พรรษาที่ ๙ - ๑๑ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๖ - ๒๔๙๘ สร้างวัดประชาคมวนาราม (วัดป่ากุงเก่า)	๒๕
พรรษาที่ ๑๒ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๙ วัดสาขาวัดแรก	๒๘
พรรษาที่ ๑๓ - ๑๗ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ - ๒๕๐๔ โปรดชาวบ้านขามเฒ่า	๒๙
พรรษาที่ ๑๘ - ๑๙ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ - ๒๕๐๖ หลวงปู่บัวให้อุบายธรรมแก้จิตเสื่อม	๓๐
พรรษาที่ ๒๐ - ๔๒ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๗ - ๒๕๓๐ สร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคล	๓๓
การจัดตั้งมูลนิธิพระภิกษุหินตันและมูลนิธิพระอาจารย์ศรี มหาวิโร	๓๗
การสร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคล	๓๘
พรรษาที่ ๔๓ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๑ เผยแผ่พุทธธรรมในต่างประเทศ	๔๑
พรรษาที่ ๔๔ - ๖๕ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ - ๒๕๕๔ บำเพ็ญประโยชน์แก่โลก	๔๕
การก่อสร้างกำแพงหินรอบองค์พระมหาเจดีย์ชัยมงคล	๕๒
การสร้าง “พระเจดีย์หินวัดป่ากุง”	๕๔
สมณศักดิ์และเกียรติประวัติ	๕๘
อาการอาพาธ - ละสังขาร	๖๓
ปริศนาธรรมจากจิตกาธาน (เมรุชั่วคราว)	๘๐

	หน้า
ปฏิปทาที่องค์หลวงปู่พาดำเนิน	๘๖
การไปกราบทำวัตรครูอาจารย์ในช่วงพรรษา	๘๗
การบิณฑบาตทางไกล ในพรรษา	๙๐
การเดินทางไกล ในช่วงงานสลากภัต	๙๑
มรดกธรรมขององค์หลวงปู่	๙๒
ระเบียบและข้อปฏิบัติ วัดป่าบ้านกุงเก่า พ.ศ. ๒๔๙๘	๙๓
ความจริงที่ค้นได้ในตัวของท่านเอง	๙๔
ข้อคิดปัญหาธรรม และคติธรรมคำกลอน	๑๐๑
ธรรมสากัจฉา	๑๖๕
ปกิณกธรรม จากองค์หลวงปู่	๑๘๕
องค์หลวงปู่เล่าให้ฟัง	๑๙๑
เล่าถึงองค์หลวงปู่	๑๙๘
เล่าโดย พระครูปลัดทองอินทร์ กตปุญโญ	๑๙๙
เล่าโดย พระครูปัญญาพลพิพัฒน์ (หลวงปู่โฮม ปญญาพล)	๒๐๐
เล่าโดย พระครูสุธรรมมงคล (หลวงปู่สุข สุจิตโต)	๒๐๑
เล่าโดย พระครูสิริญาณรังสี (หลวงปู่สิงห์ สิริปุณโณ)	๒๐๒
เล่าโดย พระครูภาวนาสัทธาจารย์ (หลวงพ่อนวล อคควาณโณ)	๒๐๓
เล่าโดย พระครูอาทรธรรมวิธาน (พระอาจารย์ถาวร จิรธมโม)	๒๐๔
เพชรที่องค์หลวงปู่เจียรระไน	๒๐๖
หลวงปู่บุญศรี ญาณธมโม	๒๐๗
หลวงปู่สีลา ขนติโก	๒๐๙
หลวงปู่หว่า จตตสลโล	๒๑๐
หลวงปู่อินทร์ วุฑฒิสำโร	๒๑๑
หลวงปู่สุธน เมธีโร	๒๑๒
วัดสาขาของวัดประชาคมวนาราม (พรรษาปี ๒๕๕๔)	๒๑๗
สำนักชีสาขาของวัดประชาคมวนาราม	๒๒๕

ตถาคตอยู่ประพตติพรหมจรรย์

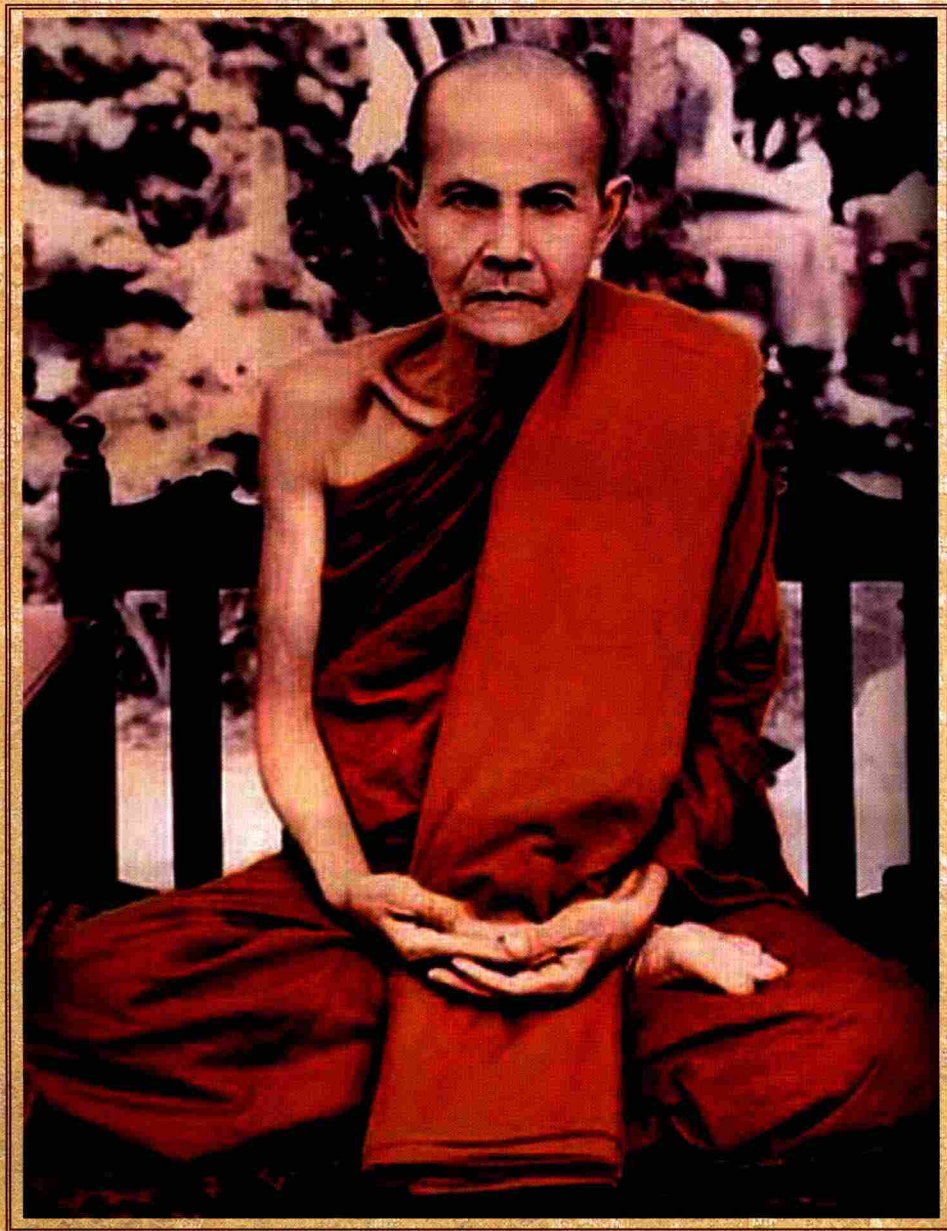
มิใช่เพื่อลวงประชาชน มิใช่เพื่อเกลี้ยกล่อมประชาชน มิใช่เพื่อลากสักการะ และความสรรเสริญ

มิใช่เพื่ออวดอ้างคำพูด มิใช่เพื่อความปรารถนาว่า ชนจงรู้จักเราด้วยอาการดังนี้

โดยที่แท้แล้ว.... เราตถาคตอยู่ประพตติพรหมจรรย์นี้

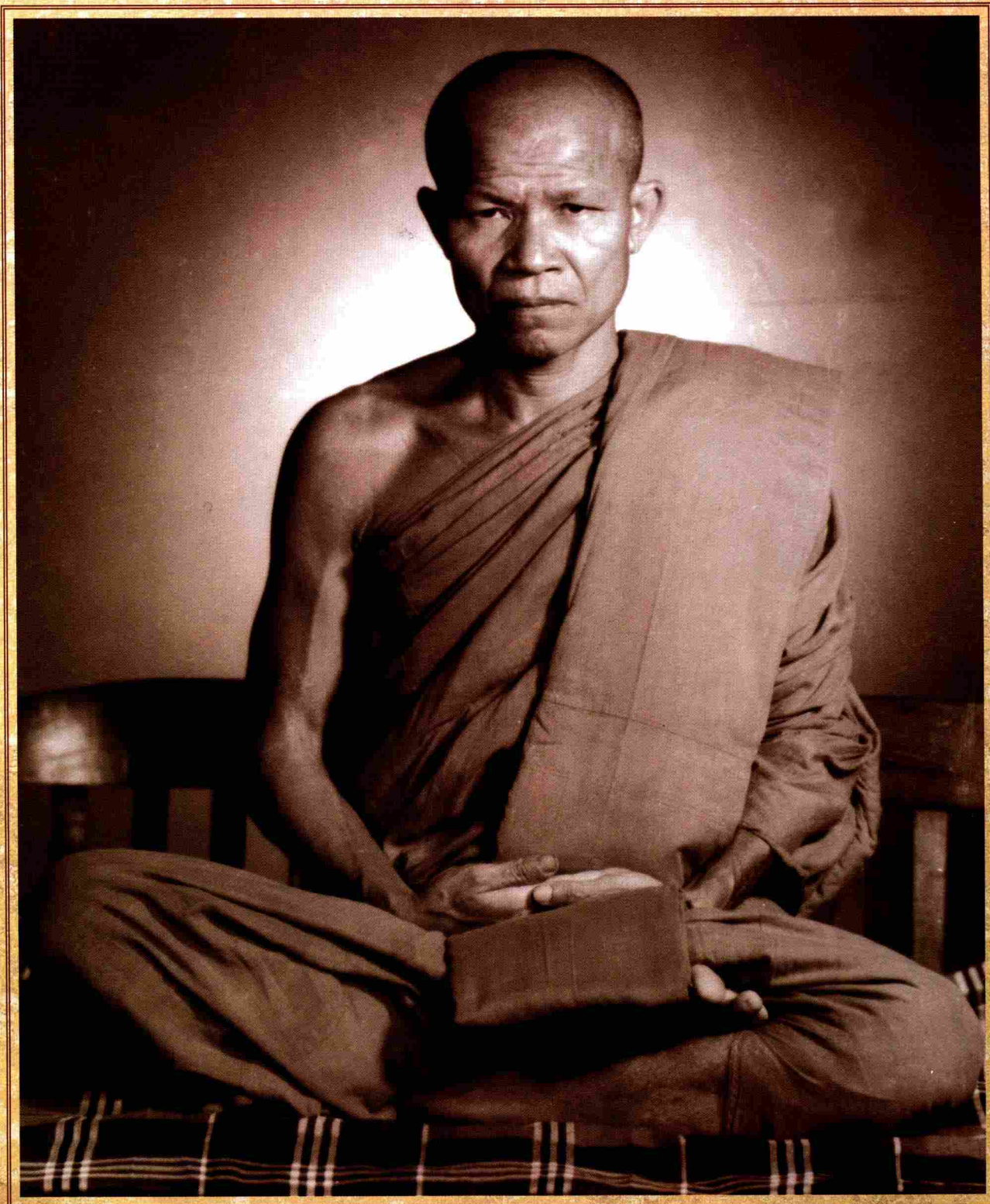
เพื่อระวัง (สังวรระ) เพื่อละ (ปฏินิสสัคคะ) เพื่อคลายกำหนด (วิราคะ) เพื่อดับกิเลส (นิโรธะ)

พระพุทธพจน์

“ถ้าองค์ใดดำเนินตามรอยของผมจนชำนาญมันคง องค์กรนั้นย่อมเจริญก้าวหน้า อย่างน้อยก็ คงตัวอยู่ได้ตลอดรอดฝั่ง ถ้าองค์ใดไม่ดำเนินตามรอยของ ผม องค์กรนั้นย่อมอยู่ไม่ทนนาน ต้องเสื่อมหรือสีก ไป ผมเองหากมีภาระมากยุ่งกับหมู่คณะ การประกอบความเพียรไม่สม่ำเสมอ เฟ่งพิจารณาในกายคตา ไม่ละเอียด จิตใจก็ไม่ค่อยจะปลอดโปร่ง การพิจารณาอย่าให้จิตหนีออกจากกาย อันนี้จะชัดเจนแจ่มแจ้ง หรือไม่ก็อย่าได้ทอดย เฟ่งพิจารณาอยู่ ณ ที่นี้ละ จะพิจารณาให้เป็นอสุภะ หรือให้เป็นธาตุก็ได้ หรือจะ พิจารณาให้เห็นเป็นขันธ หรือให้เห็นเป็นไตรลักษณ์ได้ทั้งนั้น แต่ให้พิจารณาเฟ่งลงเฉพาะในเรื่องนั้น จริงๆ ตลอดอิริยาบถทั้งสี่ แล้วก็มิใช่ว่าเห็นแล้วจะหยุดเมื่อไร จะเห็นชัดหรือไม่ชัดก็พิจารณาอยู่อย่างนั้น แหละ เมื่อพิจารณาอันใดชัดเจนแจ่มแจ้งด้วยใจตนเองแล้ว สิ่งอื่นนอกนี้ จะปรากฏชัดในที่เดียวกันดอก ...อย่าให้จิตมันรวมเข้าเป็นภวังค์ได้”

หลวงปู่มั่น ภูริทัตตมหาเถร

สมบัติของพระท่านไม่เอามากอะไรนัก คีลสมบัติ สมาธิสมบัติ ปัญญาสมบัติ วิมุตติสมบัติ หรือวิมุตติญาณทัสสนะสมบัติ พอ พอแล้ว นี่สมบัติของพระ พอสมบัตินี้ แล้วพอ ปล่อยหมด โลกไม่มีอะไรเหลือ เพราะสมบัติอันนี้สิ้นค่าแล้ว เกินกว่าอะไรที่จะมาแทรกซึมได้

หลวงตาพระมหาบัว ญาณสมปนโน

ถ้าผู้ใดไม่ได้ไม่ถึง ไม่รู้ไม่เห็นวิมุตติ ก็เชื่อว่าเป็นผู้ไม่ได้ดีมรสของพรหมจรรย์

หลวงปู่ศรี มหาวิโร

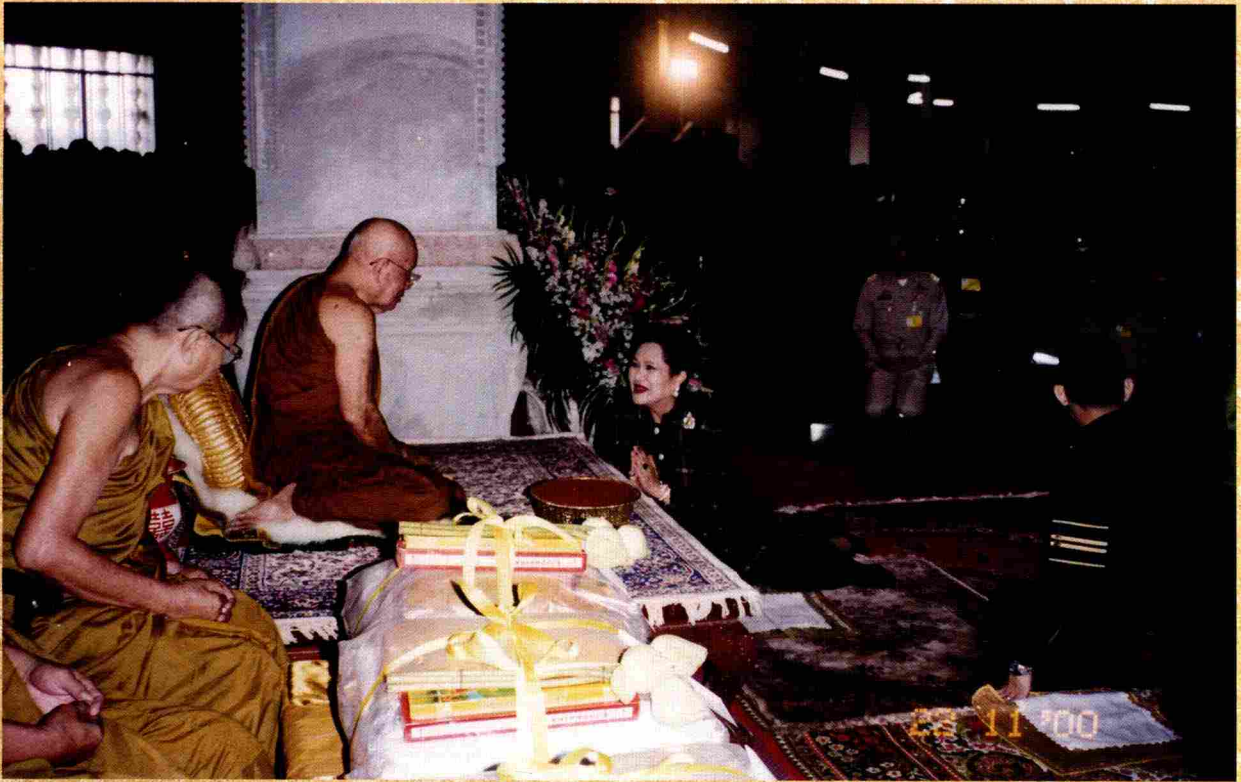
พระบาทสมเด็จพระกฐินต้น ณ วัดป่าทอง
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

เสด็จพระบาทสมเด็จพระกฐินต้น ณ วัดป่าทอง
๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๘

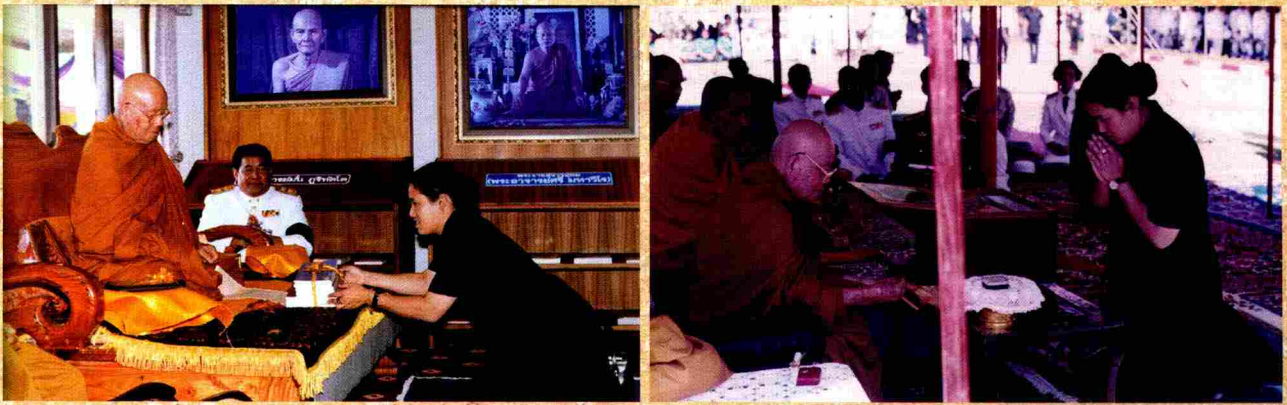

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ
พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุทธาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ
ทรงเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานพระกฐินต้น ณ วัดประชามณาวาราม

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ
ทรงเสด็จนมัสการ บำเพ็ญกุศล และสนทนาธรรมกับองค์หลวงปู่ ณ พระมหาเจดีย์ชัยมงคล อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กบองค์หลวงปู่

พิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “พระศรี มหาวิโร” ณ อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙

พิธีเปิดศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด จังหวัดร้อยเอ็ด ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘

พิธีพระราชทานรางวัลเสาสมาธรรมจักรแก่ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา
ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

อัฐบริขารและเครื่องใช้ประจำตัวของ
องค์หลวงปู่ศรี มหาวีโร

ขอนอบน้อมบูชาด้วยเศียรเกล้า
ถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา
และอาจารย์บูชาแต่

พระเทพวิสุทธิมงคล
(หลวงปู่ศรี มหาวิโร)
ด้วยสำนึกในพระคุณอย่างสูงสุด

ชีวประวัติ

พระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวีโร)

ชาติภูมิ

นามเดิม	ชื่อ ศรี นามสกุล ปักกะสีนัง
เกิด	วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ตรงกับวันพฤหัสบดีขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือนหก ปีมะเมีย
ถิ่นกำเนิด	บ้านขามป้อม ตำบลขามป้อม อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม
บิดา - มารดา	โยมบิดาชื่อ นายอ่อนสี ปักกะสีนัง โยมมารดาชื่อ นางทุมจ้อย ปักกะสีนัง
พี่น้อง	มีพี่น้องร่วมบิดามารดา ๑๑ คน (ชาย ๗ คน หญิง ๔ คน)

หลวงพ่่อ่อนสี กิจจณาโณ

การศึกษา

หลวงปู่ศรี มหาวิโร เมื่อครั้งเยาว์วัยอยู่กับบิดามารดา ซึ่งเป็นครอบครัวชาวนาผู้มีอันจะกิน มีฐานะมั่นคงครอบครัวหนึ่ง ประกอบกับบิดาขององค์หลวงปู่เป็นผู้รักการเล่าเรียน เห็นความสำคัญของการศึกษา จึงได้ส่งเสริมให้ลูกๆ ได้เรียนหนังสือจนจบการศึกษาชั้นสูงสุดในยุคนั้น หลวงปู่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนทางการศึกษา ดังนี้

ระดับประถมศึกษา

ท่านเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดบ้านขามป้อม หมู่บ้านขามป้อม ตำบลขามป้อม อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ หลังจากนั้นได้เดินทางทางไปพักอาศัยอยู่กับญาติ ชื่อ คุณตาผจญ ปกฤษณะ ที่อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาตอนปลาย จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนประถมศึกษาประจำอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

ระดับมัธยมศึกษา

หลังจากจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งในยุคนั้นนับว่าเป็นการศึกษาชั้นสูงสุดในอำเภอแล้ว และเพื่อแสวงหาความรู้ในชั้นสูงต่อไป บิดามารดาจึงส่งเสริมสนับสนุนให้หลวงปู่ไปเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนประจำจังหวัดสุรินทร์ (ปัจจุบันคือโรงเรียนสุรินทร์พิทยาคม) จนจบชั้นมัธยมปีที่ ๓ (ม.๓) เมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๐

โรงเรียนสุรินทร์พิทยาคม จังหวัดสุรินทร์

รับราชการ

เมื่อองค์หลวงปู่จบการศึกษาชั้นสูงสุดของจังหวัดในยุคนั้นแล้ว ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้สมัครสอบเข้าบรรจุเป็นข้าราชการครู ซึ่งเริ่มรับราชการและได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนต่างๆ ดังนี้

พ.ศ. ๒๔๘๑ เป็นครูโรงเรียนวัดบ้านขาด ตำบลหัวเรือ อำเภอลำปำ จังหวัดมหาสารคาม

พ.ศ. ๒๔๘๒ ย้ายไปเป็นครูและครูใหญ่โรงเรียนวัดบ้านสวนจิก ตำบลปอภาร อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

พ.ศ. ๒๔๘๓ - ๒๔๘๘ ย้ายไปเป็นครูและครูใหญ่โรงเรียนวัดบ้านเหล่ากุด ตำบลปอภาร อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

การครองเรือน

ในปีพ.ศ. ๒๔๘๕ ได้สมรสกับ นางสาวสอน แสนะยมูล ซึ่งขณะนั้นอายุ ๒๒ ปี เป็นบุตรคนโตของ นายสุธรรมมา และนางหล้า แสนะยมูล คหบดีชาวบ้านก่อ (ปัจจุบัน คือ บ้านก่อ ตำบลศรีสมเด็จ อำเภอสรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด) จนได้บุตรธิดาสืบสกุลรวม ๔ คน เป็นชาย หนึ่ง หญิงสาม คือ

๑. คุณปิ่นหยี จันทะโช
๒. คุณฉวี ปักกะสีนัง (เสียชีวิตเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗)
๓. ด.ช.ทวี ปักกะสีนัง (เสียชีวิตแต่เยาว์วัย)
๔. คุณจำจิตร มงคลมะไฟ

แม่ชีสอน ปักกะสีนัง (แสนะยมูล)
ได้บวชเป็นแม่ชีที่วัดป่ากุงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖
และอยู่ปฏิบัติธรรมที่วัดนี้มาโดยตลอด

คุณแม่จันทิ มุลสูตร (ผู้อาวุโสชาวบ้านก่อ ตำบลศรีสมเด็จ อําเภอศรีสมเด็จ ผู้มีอายุกว่า ๘๐ ปี) ได้เล่าว่า หลวงปู่ศรี มหาวิโร ขณะยังครองเรือนนั้น “ท่านเป็นคนขยัน มีนิสัยโอบอ้อมอารี ไม่พุด ผิดใจใครๆ ไม่ผิดกับใคร เวลาวางจากงานราชการ ก็ทำไร่ไถนา เลี้ยงวัวเลี้ยงควาย เป็นคนอยู่ในศีลในธรรม จำวัดบำเพ็ญภาวนา ฟังธรรมทุกวันศีลวันพระ ไม่เคยขาด”

“ไม่ฆ่าสัตว์น้อยใหญ่ ไม่กินเหล้า หากไปพบปลาในไซหรือภาชนะอื่นใด จะแอบนำไปเททิ้งลงน้ำ”

“เป็นคนดีคัก บ่เว้าผิดใจใผ่ ขยันโพนัด บ่มีผู้ใดคือ บ่มีผู้ใดเทียบ” (เป็นคนดีมาก ไม่พุดผิดใจใคร ขยันเหลือเกิน ไม่มีใครเทียบได้)

ขณะเริ่มรับราชการเป็นครูนั้น ได้เงินเดือนๆ ละ ๔ บาท ด้วยเหตุที่ท่านเป็นลูกเขยคนโต เมื่อเริ่มการครองเรือน พ่อตาแม่ยายยังไม่ให้แยกครอบครัว เนื่องจากมีที่นาจำนวนหลายร้อยไร่ และมีวัวควายจำนวนมาก ทำนาได้ปีละไม่ต่ำกว่า ๑,๕๐๐ ถัง (ข้าวในขณะนั้น ราคา ถังละ ๓ บาท) องค์กรท่านได้รับส่วนแบ่งจากการขายข้าวปีละไม่น้อยกว่า ๓๐๐ บาท

องค์กรท่านเป็นผู้ที่รู้จักอดออม มัธยัสถ์ เสื้อผ้านุ่งห่ม จะตัดเย็บใส่เอง

ทั้งนี้องค์กรท่านได้นำเงินที่ได้รับจากเงินเดือนและส่วนแบ่งจากการขายข้าว รวมทั้งเงินที่ได้จากการขายวัวขายควาย นำไปซื้อเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๕ เช่น เงินหมากค้อ เงินฮาง สร้อยคอ ก້องแขน (สร้อยข้อมือ) ชั้นเงิน ชั้นรองหิน พานทอง ฯลฯ (ราคาซื้อขณะนั้น น้ำหนักบาทละ ๔ บาท)

ครอบครัวของคุณพ่อสุธรรมมา และคุณแม่หล้า (พ่อตาแม่ยาย) มีบุตรธิดารวม ๑๐ คน คุณแม่สอนเป็นธิดาคณโฑ ครอบครัวนี้เป็นครอบครัวใหญ่มีความรักใคร่ สามัคคี ประองตองกันเป็นอย่างดี ประกอบกับได้ลูกเขยคณโฑ เป็นคนขยันขันแข็งเอาการเอางานและเป็นคนดี ที่นาเดิมซึ่งเป็นนาเหี้ย (ที่รกร้างว่างเปล่า) ด้วยความขยันและเอาใจใส่ของลูกเขย ทำให้ที่นาทั้งหมดกลายเป็นนาที่อุดมสมบูรณ์

เมื่อมีบุตรคนที่ ๓ องค์หลวงปู่จึงได้แยกครอบครัวจากพ่อตาแม่ยาย สร้างบ้านเป็นครอบครัวของตนเอง ซึ่งองค์ท่านได้รับส่วนแบ่งมรดกเป็นที่นาและที่ดินที่จัดซื้อเพิ่มเติมเองอีก ทำให้มีที่นามากกว่า ๑๐๐ ไร่ พร้อมวัวควายอีกเป็นจำนวนมาก

เข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์

เหตุแห่งการบวช

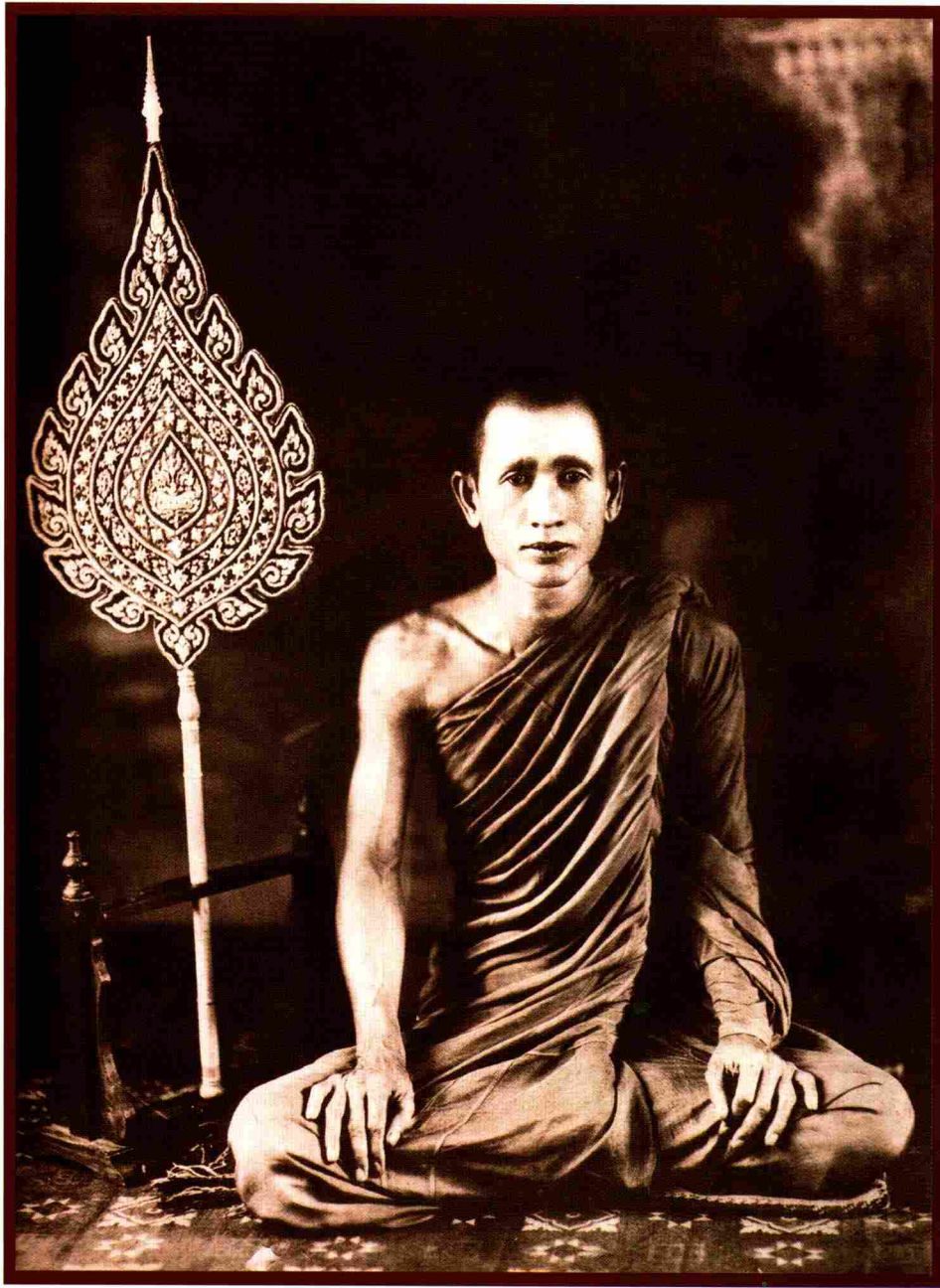
นับแต่วัยเยาว์ วัยเด็ก วัยเรียน จนถึงวัยครองเรือนและรับราชการ องค์ท่านเป็นผู้มีศรัทธาฝึกฝนในธรรมะ มีการไปจำศีลบำเพ็ญภาวนาทุกวันศีลวันพระอย่างต่อเนื่องไม่เคยขาด

หลวงปู่เล่าว่า ในช่วงระยะสุดท้ายแห่งชีวิตของมารดาผู้บังเกิดเกล้า มารดาท่านป่วยหนักมาก จึงได้สั่งเสียเป็นเชิงอ้อนวอนรำพึงรำพันว่า “ศรีเอ๊ย! แม่อยากให้ลูกบวชให้ จัก (สัก) ๑๐ มือ (วัน) ๑๕ มือจะได้ พอให้แม่ได้เพ็ง (เพ็ง) บุญเพ็งคุณ จะได้ไปตี ไปสวรรค์นำเพ็น (ตามผู้อื่น)” เมื่อจบคำสั่งเสียของมารดาแล้ว หัวใจขององค์หลวงปู่เหมือนจะหลุดหล่นหาย น้ำตาไหลร่วงริน ตื้นตันใจกับความหวังสุดท้ายที่มารดาฝากไว้กับบุตรชายที่อายุพอจะบวชให้ได้ (พี่ชายของหลวงปู่เสียชีวิตตั้งแต่อายุยังน้อยทุกคน) จึงรับปากมารดาว่า “แม่ไม่ต้องเป็นห่วงดอกเด้อ ข้อยสิบวชให้แน่นอน ขอให้แม่เฮ็ด (ทำ) ใจให้ซาบยาบ (สบาย)” อีกไม่กี่วันต่อมามารดาท่านก็สิ้นใจ

สู่ร่มกาสาวพัสตร์

ก่อนเข้าพรรษาในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ ท่านได้ขอลาราชการออกบรรพชาอุปสมบท ด้วยความเห็นชอบและยินดีปรีดาของหมู่ญาติ พี่น้อง และครอบครัว โดยได้ร่วมกันจัดกองบวชให้ ซึ่งครั้งแรกองค์ท่านตั้งใจจะบวชเพียง ๗ วัน เท่านั้น

พระโพธิญาณมุนี (คำ โพธิญาณ) เจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด (ธรรมยุต) เป็นพระอุปัชฌาย์

ท่านได้บรรพชาอุปสมบทที่ วัดราชบุรุษรังสรรค์ บ้านป่ายาง ตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมี

พระโพธิญาณมุนี (คำ โพธิญาณ)

พระครูศิริธรรมธาดา

พระครูสมุห์พันธ์

เจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด (ธรรมยุต) เป็นพระอุปัชฌาย์

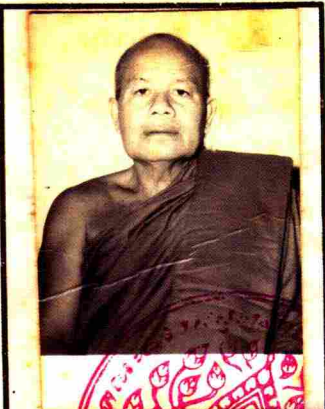
เจ้าคณะอำเภอเมืองร้อยเอ็ด เป็นพระกรรมวาจาจารย์

เป็นพระอนุสาวนาจารย์

๒

ที่ 13 / ๒๕ 28
เลขทะเบียนวัด ๗-๕๕๐๑-๐๑๖๕๐-๕๓๕

(สงฆมอชิต์-ลาภ)
สังกัดนิกาย

๓

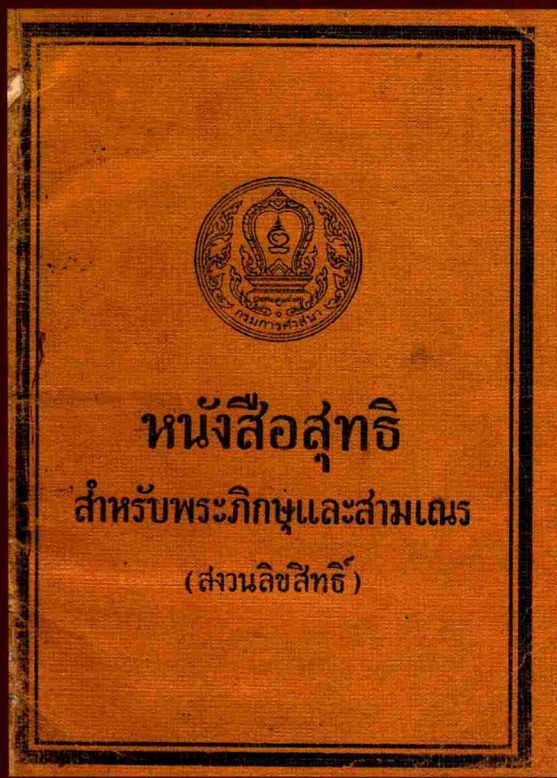
สถานะเต็ม

ชื่อ ดริ นามสกุล ชังคะสีนัง
 วิทยฐานะ ม.๓ อาชีพ รับราชการ
 ปีศา อ่อนสี พรรค ทม
 สังกฐาน อันทัน สีเนื้อ ขาวแดง
 ตำคิน แปลเม้นท์แจนรจา
 เกิดวัน ๖ ี่ ๖ ี่ ๖ ปี มะเมีย
 วันที่ ๓ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐
 ตำบล ชามบ้อม อำเภอ จามิ่ขม
 จังหวัด มหาสารคาม

๕

อุปสมบท

ชื่อ พระดริ ลาภ มทจิว
 พระอุปถัมภ์ พระโพธิญาณมณี
 พระอารมวาทจารย์ พระครูสิริวิกรมชาต
 พระอนุสาวนาจารย์ พระครูสมุห์พันธ์
 อุปสมบทเมื่ออายุ ๒๕ ปี ณ วันที่ ๒๖
 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เวลา ๕.๐๐ น.
 วัด บางหลวง
 ตำบล ชอมแก่น อำเภอ เมือง
 จังหวัด ร้อยเอ็ด
 ให้ ณ วันที่ ๒๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
 (สงฆมอชิต์) พระครูโพธิญาณมณี
 พระอุปถัมภ์

๖	๗
สังกัดวัด	ย้ายสังกัดวัด
วัด <u>ป่าสุกธาราวาส</u>	ไปอยู่วัด <u>ประชาตมจราราม (วัดป่ากุฎ)</u>
ตำบล _____	ตำบล <u>โพธิ์ทอง</u>
อำเภอ <u>เมือง</u>	อำเภอ <u>เมือง</u>
จังหวัด <u>สกลนคร</u>	จังหวัด <u>ร้อยเอ็ด</u>
ณ วันที่ <u>4</u> เดือน <u>กันยายน</u> พ.ศ. <u>2558</u>	เหตุที่ย้าย <u>ไปเมืองแล้วอาราธนา มามาตรา ๓๓๗/๓๓๗๖</u>
(ลงลายมือชื่อ) <u>พระพรหมธรรม</u>	ย้ายวันที่ <u>๒๒</u> เดือน <u>ตุลาคม</u> พ.ศ. <u>๒๕๐๘</u>
เจ้าอาวาส	(ลงลายมือชื่อ) _____
รับรองหนังสือสภานี้	เจ้าอาวาส
(ลงลายมือชื่อ) <u>พระพรหมธรรม</u>	รับรองตามนี้
ตำแหน่ง <u>เจ้าอาวาสวัดป่าสุกธาราวาส (วัดป่าสุกธาราวาส)</u>	(ลงลายมือชื่อ) _____
พระกิตติมศักดิ์ตามตำแหน่ง	ตำแหน่ง _____
วันที่ <u>4</u> เดือน <u>กันยายน</u> พ.ศ. <u>2558</u>	ประทับตราประจำตำแหน่ง _____
	วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

๒๐	๒๑
รับเข้าสังกัดวัด	บันทึก
มาอยู่วัด <u>ประชาตมจราราม (วัดป่ากุฎ)</u>	การเปลี่ยนแปลงชื่อและนามสกุล
ตำบล <u>ศรีสมเด็จ</u>	<u>พระศรีมหาวิทย์ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘</u>
อำเภอ <u>ศรีสมเด็จ</u>	<u>พระอุดมสังวรวิสุทธิเถร ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘</u>
จังหวัด <u>ร้อยเอ็ด</u>	<u>พระวาสุสังวรอุดม ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕</u>
วันที่ <u>๒๒</u> เดือน <u>ตุลาคม</u> พ.ศ. <u>๒๕๐๘</u>	<u>พระเทพวิสุทธิมงคล ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕</u>
(ลงลายมือชื่อ) <u>พระศรีมหาวิทย์</u>	_____
เจ้าอาวาส	_____
(ลงลายมือชื่อ) _____	_____
ตำแหน่ง <u>เจ้าอาวาสวัดป่าสุกธาราวาส</u>	_____
ประทับตราประจำตำแหน่ง	_____
วันที่ <u>4</u> เดือน <u>กันยายน</u> พ.ศ. <u>๒๕๕๘</u>	_____

พรรษาที่ ๑ ปีพุทธศักราช ๒๕๘๘

จำพรรษาที่วัดพุทธศรีสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

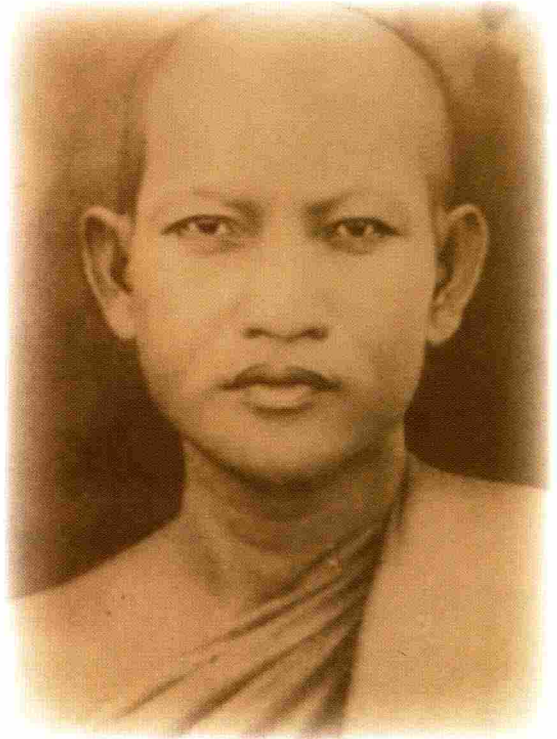
จิตได้ลิ้มรสความสงบ

สมัยนั้น จังหวัดมหาสารคาม มีพระอาจารย์ที่มีชื่อเสียงโด่งดังและเก่งทางด้านวิปัสสนากรรมฐาน อยู่องค์หนึ่ง ชื่อว่า พระอาจารย์คุณ ธมฺมุตโตโม แห่งวัดพุทธศรีสารคาม (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นวัดประชา บำรุง) ซึ่งองค์หลวงปู่เคยเข้ารับฟังธรรม และปฏิบัติภาวนาด้วยในขณะที่ยังเป็นฆราวาส

หลังจากที่องค์ท่านให้สัญญาว่าจะบวชเพียง ๗ วัน ตามหนังสือขอลาราชการเพื่อบวช เมื่อบวช แล้วองค์ท่านได้เดินทางไปในมัสการพระอาจารย์คุณ ธมฺมุตโตโม เพื่อขอศึกษาและอบรมธรรมะอยู่กับท่าน พระอาจารย์คุณ องค์ท่านก็ได้พยายามศึกษาภาวนา เร่งความเพียรอย่างหนักด้วยความศรัทธา และ พยายามตักตวงผลกำไรแห่งการปฏิบัติภาวนาให้มากที่สุด จนได้พบกับความสงบและความอัศจรรย์ในด้านจิตตภาวนา องค์ท่านจึงขออนุญาตลาราชการ ต่ออีก ๑๕ วัน ก็ได้รับการอนุญาตเป็นอย่างดี

ปกติท่านพระอาจารย์คุณองค์นี้ไม่ค่อยจะ อยู่ติดวัด ท่านชอบออกเดินธุดงค์ไปในป่าและรัก การอยู่ป่าเป็นชีวิตจิตใจ ดังนั้นเมื่อองค์หลวงปู่ได้รับ อุบายในการภาวนา ก็ได้พยายามฝึกหัดออกธุดงค์ ไปตามป่าดงพงพีในละแวกใกล้เคียงกับจังหวัด มหาสารคาม ซึ่งวัดพุทธศรีสารคามนี้มักจะมีพระธุดงค์ชื่อเสียงโด่งดังโคจรมาพักอยู่เป็นประจำ ไม่เคยขาด

การได้พบปะกราบไหว้พระธุดงค์หลายๆ รูปที่โคจรมาถึงวัดแห่งนี้ จึงทำให้องค์ท่านเริ่มรู้จัก กิตติศัพท์ขององค์หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต และท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนดฺยาคโม ว่าเป็นพระอาจารย์ ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ อีกทั้งมีปฏิปทาจริยาวัตรตรงดงามยิ่งนัก องค์ท่านจึงพยายามคอยรับฟังข่าวคราวว่า ครูบาอาจารย์เหล่านั้นอยู่ที่ไหน เพื่อจะได้หาโอกาสเดินทางไปกราบนมัสการขอฟังธรรม และเข้า ประพฤติปฏิบัติธรรมกับท่านบ้าง

พระอาจารย์คุณ ธมฺมุตโตโม

วัดพลศรีสารคาม ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นวัดประชามบารุง

เมื่อองค์ท่านได้ทราบข่าวว่าท่านพระอาจารย์สิงห์ อยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี และบัดนี้เวลาของสัญญาสาราชากรก็เหลืออีกเพียงเล็กน้อย จะเน้นเข้าไปอีกไม่ได้แล้ว จำต้องหาหนทางไปพบและปฏิบัติธรรมด้วย ทุกขณะจิตขององค์ท่านในช่วงนั้นคิดใคร่ครวญแต่เรื่องธรรมะ แทบจะไม่มีอะไรมาตึงสติของท่านออกไปในเรื่องอื่นได้เลย

ในระหว่างเข้าพรรษา พ่อตาแม่ยายภรรยาและญาติๆ จึงมาทราบที่ท่านได้ยื่นเรื่องขอลาออกจากราชการครูเสียแล้ว เนื่องจากภรรยาไปขอรับเงินเดือนแทน ทางราชการก็ไม่ยอมจ่ายให้ และแจ้งว่าท่านได้ลาออกจากราชการไปแล้ว

เมื่อครบวันออกพรรษา พวกญาติพี่น้องได้มอบหมายให้ สารวัตรสา พามูลตรี (พี่ชายของแม่ยาย) แต่งขันหมาก ขันพลู และดอกไม้ไปกราบขอให้ลาสิกขาเสียเถิด แต่องค์ท่านไม่รับ โดยได้บอกว่า “...ลูกปลีก ...สีไปสัก ๘-๙ ปี จึงสี (ถึงจะ) กลับมา...”

“นักปฏิบัติพึงทราบตั้งนี้ว่า
 มรรคกัฏฐิ อริยมรรคกัฏฐิ ตกแต่งเอาเองได้
 ผลกัฏฐิ อริยมผลกัฏฐิ ตกแต่งเอาเองไม่ได้
 เป็นของเป็นเองหรือสำเร็จเอง
 มาจากมรรคและอริยมรรค
 ที่ตกแต่งถูกต้องแล้ว

 เมื่อบุคคลต้องการโลกกุตตระ
 ให้ตกแต่งอริยมรรคให้ถูกต้อง
 ตามพระพุทธพจน์เต็มของพระพุทธเจ้า”

พระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม

พรรษาที่ ๒ ปีพุทธศักราช ๒๕๘๙

จำพรรษาที่วัดป่าแสนสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี

เรียนกรรมฐานกับท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม

หลังจากออกพรรษา ปลาย พ.ศ. ๒๕๘๘ ท่านจึงกราบลาพระอาจารย์คุณเพื่อเดินธุดงค์จากจังหวัดมหาสารคาม เข้าป่าหาความวิเวกไปในตัว และได้ตั้งจุดหมายปลายทางในการเดินทางครั้งนั้นไปที่วัดป่าแสนสำราญ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี อันเป็นสถานที่ที่ท่านพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม ได้อยู่จำพรรษา เมื่อเดินทางไปถึงองค์ท่านได้เข้าถวายตัวเป็นศิษย์ขอเรียนพระกรรมฐานและขอพักจำพรรษาอยู่กับท่าน องค์ท่านได้ตั้งจิตตั้งใจปฏิบัติอย่างยิ่งยวดจนแทบจะไม่มีเวลาหลับนอน สิ่งใดเข้ามากระทบ ก็ยกสิ่งนั้นขึ้นมาพิจารณาในแง่อรรถธรรม ให้จิตใจของท่านรู้เห็นสภาพตามความเป็นจริง

องค์หลวงปู่อยู่กับท่านพระอาจารย์สิงห์เพียงสามเดือนเท่านั้น ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่งเนื่องด้วยท่านพระอาจารย์สิงห์ต้องไปให้การอบรมสั่งสอนธรรมะที่วัดป่าสาละวัน จังหวัดนครราชสีมาตามที่ได้รับมอบหมายจากองค์หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต นั้นเอง

หลังจากออกจากวัดป่าแสนสำราญ องค์ท่านได้วิเวกไปยังวัดค้อหวาง ซึ่งเป็นวัดของท่านเจ้าคุณอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจนฺโท) ไปเห็นหนังสือของท่านเจ้าคุณฯเข้า อ่านดูแล้วก็เกิดปิติในธรรมนี้กว่าที่นี้หละหายสงสัยแล้ว จึงเดินทางเข้าป่าเข้าดงประพศปฏิบัติอย่างเต็มกำลังสติปัญญา

“ความระงับสังขารทั้งหลายนั้น
ท่านมิได้หมายถึงความตาย
ท่านหมายถึงวิปัสสนาญาณ
และอาสวกชยญาณ
คือปัญญารู้เท่าสังขาร
รู้ความสิ้นไปแห่งอาสวะเป็นชื่อของ
พระนิพพาน เป็นยอดแห่งความสุข ”

- อันโลกนี้มองให้มีมันก็มี มองให้ว่างมันก็ว่าง
- จิตไม่ใช่เรา วิญญาณไม่ใช่เรา สติ สมาธิ ปัญญา อวิชา วิชชา ความหลง ความรู้ อะไรก็ไม่ใช่เราทั้งนั้น แต่การว่าอย่างนั้นๆ มีขึ้น สิ่งนั้นๆ ก็เกิดขึ้น
- ศิลมีทุกเวลาที่ไม่ทำผิด
สมาธิมีทุกเวลาที่ไม่วุ่นวาย
ปัญญามีทุกเวลาที่เข้าใจถูกต้อง
วิมุตติมีทุกเวลาที่ไม่พัวพันในสิ่งใดๆ ทั้งหมด
- หากมีเรามีเขาก็เข้าถึงการเป็นหนึ่งไม่ได้ หากเป็นหนึ่งอยู่อย่างนั้น ก็เข้าถึงการหมดไม่ได้
- เรื่องจิตนั้นหากจะเรียกว่าจิตดี ต้องให้สุขทุกข์หายไปก่อน

ท่านเจ้าคุณอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจนฺโท)

ถ้ำพระเวส อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

พรรษาที่ ๓ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

จำพรรษาที่วัดป่านาแกน้อย ตำบลบ้านแก่ง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ธรรมโอสถที่ถ้ำพระเวส

ครั้นออกพรรษาแล้ว องค์ท่านได้เดินรุดงค์หาความสงบวิเวก อาศัยอยู่ตามราวป่าและนิคมชนบทต่างๆ เช่น บ้านค้อหวาง ภูเกล้า ภูผักกูด บ้านห้วยทราย อำเภอคำชะอี จังหวัดนครพนม (ปัจจุบันอำเภอคำชะอี อยู่จังหวัดมุกดาหาร) ส่วนจิตใจลึกๆ ขององค์ท่านก็คอยเตือนให้ระลึกนึกถึงองค์หลวงปู่มั่น และต้องการจะไปปฏิบัติธรรมกับท่านอยู่ตลอดเวลา

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้จาริกไปปฏิบัติธรรมอยู่ที่ถ้ำพระเวส อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ด้วยเห็นว่า “ถ้าเราจะไปเผ่ากราบนมัสการและประพฤติปฏิบัติกับท่านพระอาจารย์มั่น เราต้องทดสอบตัวเราเองก่อนว่าจะได้อะไรหรือไม่ได้อะไร” ไปอยู่ได้เพียงเดือนเศษ เกิดล้มป่วย และอาการก็หนักปางตาย ด้วยเป็นไข้มาลาเรีย เมื่อมันมีอาการขึ้นแต่ละที ฉันทายอะไรก็ไม่หาย ต้องใช้สมาธิรักษาจึงจะได้ผล ไข้มันสู้สมาธิไม่ได้ แต่มันก็ไม่ถอย สู้กันอยู่กับไข้อย่างนั้นเป็นเวลา ๑ ปี ๑๑ เดือน พอใกล้จะถึงเวลาเข้าพรรษา องค์ท่านจึงได้ไปจำพรรษาที่วัดป่านาแกน้อย ตำบลบ้านแก่ง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

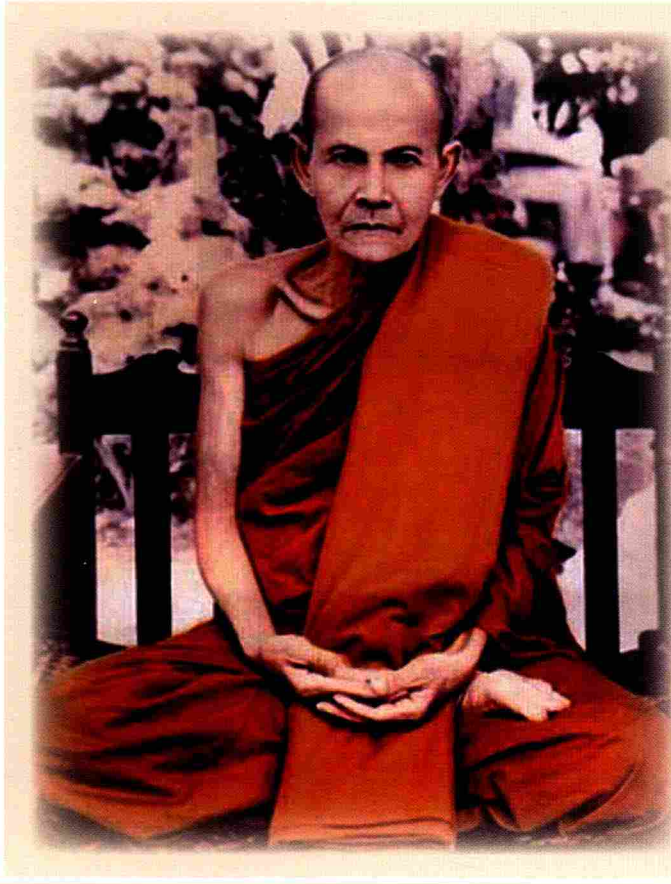
ผาน้ำย้อย อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

พระราชพิธี ๔ ปีพุทธศักราช ๒๕๖๑

จำพรรษาที่เสนาสนะป่าช้า (วัดโนนนิเวศน์) อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

วิเวกที่ผาน้ำย้อยเป็นครั้งแรก

ปีนี้จำพรรษาที่ เสนาสนะป่าช้า (วัดโนนนิเวศน์) อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เมื่อออกพรรษาแล้วจึงได้ออกเที่ยวรุดงค์ จนกระทั่งปลายปีพ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เดินรุดงค์มายัง “ผาน้ำย้อย” องค์ท่านเห็นว่าเป็นสถานที่อันสัปปายะ จึงได้อยู่พักวิเวกภาวนา และได้มีอุปายธรรมเกิดขึ้นอย่างมากมาย

“การนำรุกรักษาสิ่งใดๆ ในโลก
 การนำรุกรักษาตนคือใจเป็นเยี่ยม
 จุดที่เป็นเยี่ยมยอดของโลกคือใจ
 ควรนำรุกรักษาด้วยดี
 ใต้ใจแล้วคือใต้ธรรม เห็นใจแล้วคือเห็นธรรม
 รู้ใจแล้วคือรู้ธรรมทั้งหมด
 ถึงใจตนแล้วคือถึงพระนิพพาน

 ไม่ว่าธรรมส่วนใด ถ้าสำคัญตนว่าเสวย
 เป็นผิดทั้งนั้น”

หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต

พรรษาที่ ๕ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒

จำพรรษาที่วัดหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ถวายตัวเป็นศิษย์ขององค์หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต

หลังจากได้ผ่านประสบการณ์ด้านการภาวนามาพอสมควรแล้ว หลวงปู่ศรีได้เดินทางเข้าไปกราบนมัสการถวายตัวเป็นศิษย์ของ หลวงปู่ใหญ่หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต ณ วัดหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ในครั้งนั้นองค์หลวงปู่ได้เข้ากราบนมัสการตามลำพังเพียงผู้เดียว องค์ท่านเมตตาเล่าให้ฟังว่า

เมื่อไปถึง หลวงปู่มั่น ถามท่านว่า
 “เคยไปอยู่ตามป่าคนเดียวหรือเปล่า?”
 หลวงปู่ศรี ตอบว่า
 “เคยไปบ้างครับกระผม”

“เราต้องมาตรวจค้นดู ทมทวนดู
หรือส่องดูเงาของเจ้าของ
การภาวนานี้แหละเท่ากับว่าเป็นการส่องดู
เป็นแว่นธรรม เป็นกระจกสำหรับ
ส่องดูตัวของเรา ให้รู้ให้เห็นว่าเป็นอย่างไร
ดีหรือชั่ว สะอาดหรือเศร้าหมอง
เราจะรู้ได้เห็นด้วยอาศัยการภาวนานี้แหละ”

หลวงปู่วัน อุตตโม

“เคยไปเที่ยวกรรมฐานที่ไหนบ้างล่ะ?”

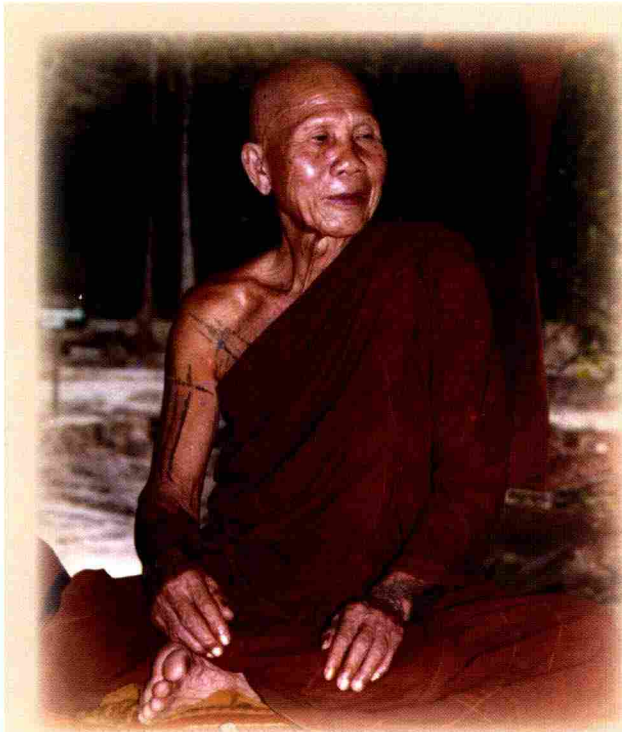
“เคยไปอยู่ภูเขานี้บ้าง ถ้านี้ก็เคยไปอยู่มาบ้างแล้วครับกระผม”

ท่านพูดว่า “เอ้อ... ก็พอมีสติอยู่บ้างเนาะ!”

ส่วนทางเรานั้นแอบคิดในใจว่า “นี่ขนาดเราได้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติอย่างกล้าหาญ นั่งสมาธิภาวนาเดินจงกรมตลอดคืนยันรุ่ง ไปอยู่คนเดียวเสื่อร้องโฮกๆ ฮากๆ อยู่ข้างๆ ก็ทำอยู่อย่างนั้นมาแล้วจนสุดแรงเกิด แสบล้ม แสบตาย”

หลวงปู่เล่าว่า เมื่อได้มีโอกาสฟังธรรมะจากท่านหลวงปู่ใหญ่มั่น ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบการแสดงธรรมในแต่ละวัน แต่ละครึ่ง ช่างเป็นธรรมะที่ลึกซึ้ง และไม่เคยได้ยินได้ฟังจากที่ไหนมาก่อน ทำให้จิตใจที่มีดมนมาแต่ก่อนเก่า พลันเกิดสว่างไสว กำลั้งใจก็เกิดอิมเอิบอามหาญมากทีเดียว แม้ในปัจจุบันนี้ก็ยังคงติดใจอยู่อย่างไม่เสื่อมคลาย

“พอท่านเทศน์เชิงแนะนำแล้ว เราหายสงสัยทันที มีแต่จะลงทุนลงแรง ลงมือประพฤติปฏิบัติภาวนาอย่างเต็มที่ นั่งภาวนาแล้ว เดินจงกรม กำหนดสติอารมณ์ สิ่งใดเกิดขึ้นมาก็พิจารณา เอาสภาวะธรรมตามความเป็นจริงทั้งกลางวันและกลางคืน ไม่ย่อถอยท้อถอย เอาชีวิตนี้แหละเป็นเดิมพันเพื่อแลกกับความดี”

“พระนิพพานไม่ใช่ผู้รู้ เหนือผู้รู้ไปจนไม่มีที่หมาย

.....

มุ่งดีในโลกก็เป็นทางเวียนวน
มุ่งดีในทางโลกุตตระเป็นทางพ้นทุกข์

.....

ระลึกได้ไม่ระลึกได้ก็ดี ขอผูกขาดจองขาด
กรรมเท่าทูลถวายชีวิตจิตใจ วาจา ปฏิบัติบูชาต่อ
พุทธ ธรรม สังฆ์ อยู่ทุกเมื่อไม่มีประมาณ เพื่อ
พ้นทุกข์ในสังสารโดยด่วนสิ้นเชิงในชาตินี้เทอญ”

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต

ท่านได้อยู่จำพรรษาและอุปฐากหลวงปู่มั่นร่วมกับหลวงปู่วัน อุตตโม (วัดถ้ำพวง อำเภอ
สองดาว จังหวัดสกลนคร) และหลวงปู่หล้า เขมปัตโต (วัดภูจ้อก้อ อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร)
โดยมีหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน เป็นหัวหน้าคอยควบคุมดูแลให้ถูกต้องและเรียบร้อย จบจน
ถึงช่วงที่องค์หลวงปู่มั่นอาพาธหนัก กลางดึกเวลา ๐๒.๒๓ น. ของวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๙๒
ท่านพระอาจารย์มั่นก็ดับขันธวิบากเข้าสู่อนุภาติเสสนิพพาน ณ วัดป่าสุทธาวาส จังหวัดสกลนคร

กุฏิขององค์หลวงปู่ใหญ่มั่น วัดป่าภูริทัตตถิราวาส บ้านหนองผือ ตำบลนาใน จังหวัดสกลนคร

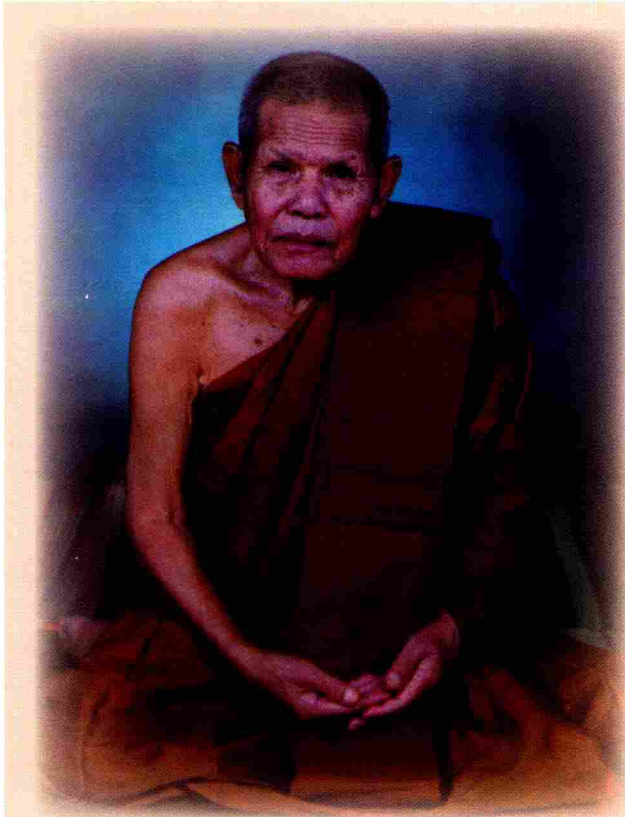

พรรษาที่ ๖ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓

จำพรรษาที่วัดป่าบ้านหนองผักตบ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

นั่งสมาธิยอมตายกลับหายจากโรค

ปี พ.ศ. ๒๔๙๓ หลวงปู่ศรีได้จาริกไปจำพรรษาที่วัดป่าบ้านหนองผักตบ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร องค์กรท่านได้ป่วยด้วยโรคเหน็บชาอย่างรุนแรง เข้าทั้งสองข้างแทบจะรู้สึกเจ็บปวด องค์กรท่านจึงคิดใช้ธรรมโอสถในการรักษา โดยได้ตั้งสัจจะว่า จะกี่วัน กี่เดือน กี่ปี ก็ตาม ถ้าโรคไม่หายจะไม่ออกจากสมาธิ ถึงแม้ตายก็ตาม ก็ขอตายในท่านั่งสมาธิ น้ำไม่ดื่ม ข้าวไม่ฉัน ตั้งใจพิจารณาสังขารเพียงอย่างเดียว ปฏิบัติแบบสละตายไม่อาลัยชีวิต เวลาผ่านไป ๓ วัน ในคืนที่ ๓ โรคร้ายดังกล่าวได้หายขาดลงทันที

“ ผลก็จะต้องได้จากการปฏิบัติที่จะต้อง
เอาชีวิตเข้าแลก ท่านว่าอย่าไปเสียตาย
มันเลยชีวิตนั้น เต็มวงก็ตายทิ้งไปเปล่าๆ วาง
ความตายเสีย อย่าไปเสียตายความมีอยู่เลย
มันหลอกให้เราทุกข์ทั้งนั้น
.....

มุดน้ำอย่าเสียใจกันฟู จกอุอย่าเสียใจแขนสั้น
.....

ทุกอย่างอาศัย สติ ทั้งหมด
.....

หลง มันใหญ่ที่สุด ”

หลวงปู่มหาบุญมี สิริธโร

พรรษาที่ ๗ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

จำพรรษาที่วัดห้วยทราย อำเภอคำชะอี จังหวัดนครพนม

มากด้วยกัลยาณมิตร

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ องค์หลวงปู่ได้จาริกไปจำพรรษาที่วัดห้วยทราย อำเภอคำชะอี จังหวัดนครพนม ที่วัดแห่งนี้องค์ท่านได้พบกับพระอาจารย์ผู้เป็นศิษย์ขององค์หลวงปู่ นั่น และร่วมปฏิบัติธรรมกรรมฐานด้วยกันคือ พระอาจารย์มหาบุญมี สิริธโร พระอาจารย์มหาบัว ญาณสมปนโน พระอาจารย์บัว สิริบุญโณ พระอาจารย์สิงห์ทอง ธมมวโร พระอาจารย์บุญมี ปริบุญโณ เป็นต้น

ที่วัดแห่งนี้องค์ท่านได้อาพาธด้วยไข้มาลาเรียแทบเอาชีวิตไม่รอด ถึงกับผมร่วง องค์ท่านได้ฉันมะพร้าวที่ผิวดำแดงกับโรคทั้งที่รู้อยู่เต็มอก แต่ก็ทำไปเพื่อค้นหาทุกข์และสัจธรรม จนสลบสลไปเป็นเวลา ๓ วัน ๓ คืน หลวงปู่มหาบุญมี สิริธโร เห็นอาการดังนั้นจึงได้เอาช้อนงัดปากกรอกยาใส่ลงไป ไข้มาลาเรียจึงบรรเทาลงพอที่จะทำความเพียรต่อไปได้

“ การปฏิบัติที่มี สติ ตัวเดียวเท่านั้น...
มันจะแจ้งหมดโลก

.....

เมื่อสติครบถ้วนมีกำลังแล้ว
ท่านให้หนักภาวนาเปลี่ยนมาตุกาย
อันเป็นที่ตั้งของธาตุ ๔ ชั้น ๕ อายตนะอินทรีย์ทั้งหลาย
นักปฏิบัติธรรมไม่ต้องไปหาไกลอื่น
ธรรมะมีอยู่ในตัวทั่วพร้อมแล้ว
ขอให้พิจารณาตัวเราให้เห็นตามความเป็นจริงก็แล้วกัน ”

หลวงปู่บัว สิริปัญโญ

“ พ่อแม่ครูจารย์ก็เคยเตือนให้ฟังระวัง
เรื่องอายตนะ ๖ กาย ใจ ตา หู จมูก และลิ้น
ไม่ให้สัมผัสไมติเข้ามา ให้คะฉำ
ภาษาอีสาน คะฉำ หมายถึง หลีกเสียด
อย่าเอาสัมผัสไมติเข้ามาในตัว
หากรู้ว่าไมติ ให้หลีกหนีให้ไกล ”

หลวงปู่บุญมี ปริบุญโญ

“ เรื่องการฟังธรรมะ เป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่ง
 ที่พวกเราเป็นสาวกจะต้องสดับรับฟัง
 เพราะสาวกไม่เหมือนพระพุทธเจ้า
 พระพุทธเจ้าท่านค้นคว้าแสวงหาธรรมะ
 จากตัวของพระองค์เอง ได้ตรัสรู้
 แต่สาวกถึงจะมีปัญญา มีบารมีสมบูรณ์แค่ไหน
 ถ้าหากไม่มีใครไปแสดงให้สดับรับฟังแล้ว
 ก็ไม่มีทางจะได้รับมรรคผล ”

พระอาจารย์สิงห์ทอง ธมมวโร

ต่อจากนั้นองค์ท่านก็ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติธรรมทั้งกลางวันกลางคืน ท่านได้ตั้งสัจจะไว้ว่า “ ถ้านก
 แชนงแขวยังไม่ร้องก็จะไม่ลุกจากอาสนะ และไม่เปลี่ยนอิริยาบถ ห้ามมิให้เปลี่ยนท่าโดยเด็ดขาด นั่งอยู่
 ทำใดก็ให้นั่งท่านั้น ” องค์ท่านปฏิบัติอย่างเข้มงวดต่อเนื่องอยู่นานถึง ๒๒ คืน อาการของโรคจึงหายด้วย
 อำนาจแห่งธรรมโอสธ ทำให้องค์ท่านมั่นใจในคุณวิเศษของพระพุทธศาสนายิ่งขึ้นไปอีก

ในพรรษานี้ พระอาจารย์สิงห์ทอง ธมมวโร
 ก็ถวายมิตถในธรรมได้ถวายตึนบาตรของท่านให้แก่
 องค์หลวงปู่ศรีไว้เพื่อเป็นสังฆานุสติ และเพื่อเป็น
 ที่ระลึกถึงกันตามสายธรรม

ตึนบาตรของ
 พระอาจารย์สิงห์ทอง ธมมวโร

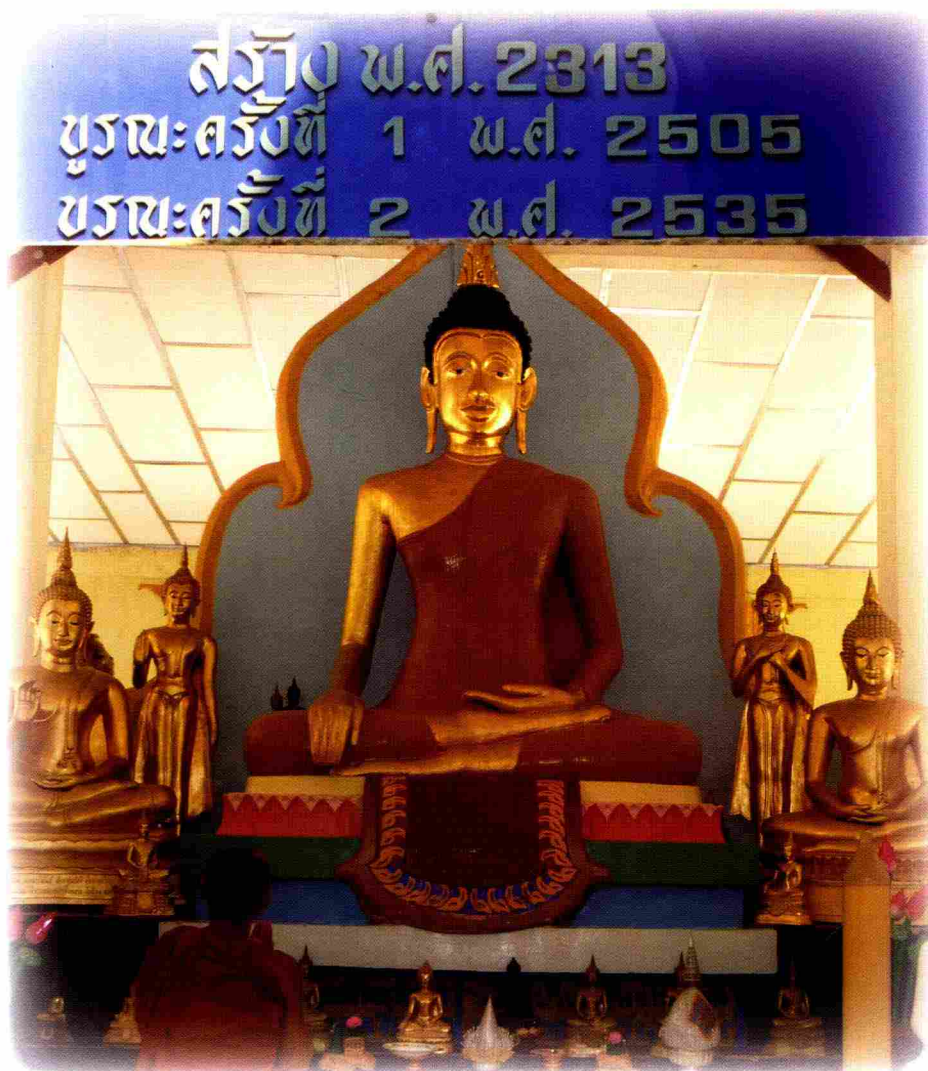

พรรษาที่ ๘ ปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

จำพรรษาที่วัดป่าหนองแขง อำเภอหนองบัว อําเภอหนองบัว จังหวัดอุดรธานี

ร่วมสร้างวัดป่าหนองแขง

โดยบัญชาของท่านเจ้าคุณพระธรรมเจดีย์ (จุม พนฺธุโล) แห่งวัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี องค์ท่านและหลวงปู่บัว สิริบุญโณได้ไปร่วมสร้างวัดป่าหนองแขง อำเภอหนองบัว อําเภอหนองบัว จังหวัดอุดรธานี และจำพรรษาที่วัดนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่นี้เองหลวงปู่บัว ได้กล่าวทำนายองค์ท่านไว้ว่า “ท่านศรีหนีจากร้อยเอ็ดบ่ได้ดอก ต้องอยู่ที่ร้อยเอ็ดจนตาย”

พระประธานในอุโบสถวัดประชาคมวนาราม

พรรษาที่ ๙ - ๑๑ ปีพุทธศักราช ๒๕๙๖ - ๒๕๙๘

จำพรรษาที่วัดประชาคมวนาราม (วัดป่ากุง) บ้านศรีสมเด็จ ตำบลศรีสมเด็จ
อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

สร้างวัดประชาคมวนาราม (วัดป่ากุงเก่า)

ในปี พ.ศ. ๒๕๙๖ ณ ศาลาวัดบ้านก้อ มีพระภิกษุหนุ่มสภาพร่างกายผอมโซ เหลือง มานั่งพักที่
ศาลาวัด เด็กที่วิ่งเล่นในบริเวณนั้นพบเห็น จึงไปเรียกชาวบ้านไปดูจึงได้รู้ว่าเป็น หลวงปู่ศรี มหาวิโร
นั่นเอง

หลังจากที่ท่านได้จาริกวิเวกออกจากวัดพุทธศรีสารคาม (วัดประชาบำรุง) เมื่อ ๘-๙ ปีก่อน (ญาติพี่น้องได้พยายามติดตามหา แต่ไม่พบข่าวคราวหรือพบเห็นท่าน) องค์ท่านได้กลับมาตามที่เคยสัญญาไว้ เมื่อครั้งไปขอร้องให้ท่านลาสิกขา อีกไม่กี่วันต่อมา องค์ท่านได้จาริกมายังบริเวณวัดป่ากุงเก่า ขณะนั้นเป็นวัดร้างเก่าแก่ มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๓๑๓

สถานที่แห่งนี้เป็นป่ามีความสงบวิเวกเหมาะแก่การบำเพ็ญภาวนา หลวงปู่ได้เข้าไปพักปักกลดที่ป่านี้ เป็นที่ป่าประหลาดอยู่อย่างหนึ่งคือ บริเวณพื้นที่ดินทั้งหมดจำนวน ๑๕๐ ไร่ แต่ไม่มีใครกล้ารุกกล้าลักลอบเข้าไปทำมาหากิน ชาวบ้านผู้สูงอายุ ได้รับคำบอกเล่าต่อๆ กันมาว่า

“ที่บริเวณทั้งหมดเนื้อที่ ๑๕๐ ไร่ เป็นที่อาถรรพ์ใครคิดจะไปทำอะไรในป่านี้จะต้องมีอันเป็นไปปวดหัวตัวร้อนเป็นไข้ ดีไม่ดีตายเอาเสียด้วยซ้ำไป ขนาดจะเอาไม้แห้ง หรือเอาไม้ไปปลุกบ้านกระต๊อบสักต้นสองต้นก็ไม่ได้ หรือจะไปฟันไม้ปือกเดียวก็ไม่ได้ เฉพาะที่ตรงนี้ผีดูมาก เจ้าที่แรงจริงๆ ชาวบ้านเลยต้องทิ้งให้เป็นป่าอยู่อย่างนั้นมาหลายชั่วอายุคนแล้ว”

หลวงปู่ศรีได้อยู่อบรมสั่งสอนธรรมแก่ชาวบ้านป่ากุงจนเป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้าน จนชาวบ้านได้ตกลงกันที่จะสร้างวัดเพื่อนิมนต์หลวงปู่ให้อยู่จำพรรษาที่ป่านี้ หลวงปู่รับนิมนต์และได้อยู่จำพรรษา จึงทำให้ไม่ได้รู้ดงค์ไปกราบพระธาตุพนมตามที่ได้คิดไว้

ก่อนที่จะเริ่มสร้างวัดแห่งนี้ หลวงปู่ศรีได้กราบนิมนต์พระอาจารย์มหาบัว ญาณสมฺปนฺโน และหลวงปู่บัว สิริปุณฺโณ มาดูบริเวณที่จะสร้างวัด ท่านได้ว่าจ้างเครื่องบินเป็นจำนวนเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท เพื่อไปรับพระอาจารย์ทั้งสองจากจังหวัดอุดรธานีมายังจังหวัดร้อยเอ็ด

เมื่อพระอาจารย์ทั้งสองมาถึง ก็ได้ถามว่า

“รับมาทำไม จะให้ดูอะไรหรือ?”

หลวงปู่ศรี ตอบว่า

“กระผมจะสร้างวัดที่นี่ครับ จะดีไหมครับ?”

หลวงปู่บัว สิริปุณฺโณ ตอบว่า

“สร้างเถิด เพราะเป็นที่วัดเก่า เป็นของเก่า”

จากนั้นหลวงปู่ศรีและคณะศรัทธาชาวบ้านได้ร่วมจิตร่วมใจกันก่อร่างสร้างวัดป่ากุงเก่า จนค่อยๆ เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ **พ่อใหญ่ชาติ มงคลสีลา** คนบ้านป่ากุง ได้ถวายที่ดินเพิ่มให้แก่วัดจำนวน ๑๐๐ ไร่ จากเดิมมีเนื้อที่เพียง ๔-๕ ไร่ และมีการขยายเขตวัดออกไปเรื่อยๆ จนปัจจุบันมีพื้นที่ ๓๓๘ ไร่ ๘๒.๗ ตารางวา (พ.ศ. ๒๕๕๓)

พ่อใหญ่ชาติ มงคลสีลา

องค์ท่านได้แบ่งเขตต่างๆ ภายในวัด ดังนี้

- เขตสังฆาวาส ๕๐ ไร่
- เขตพุทธาวาส ๔๐ ไร่
- เขตสระน้ำ ๓๐ ไร่
- เขตฌาปนสถาน ๑๐ ไร่
- นอกนั้นเป็นเขตพฤษภชาติ

พรรษาที่ ๑๒ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๙

จำพรรษาที่วัดป่ามหาวิระอุทการาม (วัดหนองไต้) ตำบลขามป้อม อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม

วัดสาขาวัดแรก

 องค์ท่านได้เดินทางไปยังอำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อสนองคุณบิดา หลวงปู่อนิส กิจจญาโน ด้วยอรรถและธรรม อีกทั้งองค์ท่านเองก็ต้องการหลีกเลี่ยงจากผู้คนที่มารบกวน ซึ่งนานวันจะยิ่งเพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกที ทำให้ไม่เป็นการสะดวกในการปฏิบัติภาวนา จึงได้ไปยังป่าที่บ้านหนองไต้ เพื่ออาศัยปฏิบัติสมณะวิปัสสนาธรรม และได้จำพรรษาอยู่ที่ป่าหนองไต้ ๑ พรรษา หลวงปู่และคณะศรัทธาได้ตั้งวัดสาขาขึ้นเป็นแห่งแรก ในเนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ ปัจจุบันคือวัดป่ามหาวิระอุทการาม (วัดหนองไต้) ตำบลขามป้อม อำเภอลำปาง จังหวัดมหาสารคาม

ศาลาวัดสามัคคีธรรม บ้านขามเฒ่า อำเภอมือง จังหวัดนครพนม

พรรษาที่ ๑๓ - ๑๗ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ - ๒๕๐๔

จำพรรษาที่วัดสามัคคีธรรม บ้านขามเฒ่า อำเภอมือง จังหวัดนครพนม

โปรดชาวบ้านขามเฒ่า

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ หลวงปู่ศรีได้ออกเที่ยวธุดงค์กรรมฐานจากจังหวัดมหาสารคาม ไปยังร้อยเอ็ด มุกดาหาร นครพนม และเข้ากราบนมัสการพระธาตุนม แล้วออกเที่ยววิเวกผ่านมาพักอยู่ที่บ้านนาโดน กำนันพรหมา ริงษ์ ชาวบ้านขามเฒ่า ได้มอบเสนาสนะป่าที่อยู่ติดกับป่าซำมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ซึ่งกำนันพรหมาได้จับจองไว้สร้างเป็นวัด และปวารณาเป็นอุบาสกอุปัฏฐากหลวงปู่ศรีตลอดชีวิต แม้ตาย สมบัติทั้งหมดที่มีก็ยกถวายให้องค์หลวงปู่ทั้งหมด ซึ่งองค์ท่านได้สร้างศาลาขนาดใหญ่ให้เป็นศาลา ปฏิบัติธรรม และได้จำพรรษาที่วัดแห่งนี้นานถึง ๔ พรรษา ปัจจุบันคือวัดสามัคคีธรรม บ้านขามเฒ่า อำเภอมือง จังหวัดนครพนม

ศาลาการเปรียญวัดป่าศรีสมพร (วัดหัวดง)

พรรษาที่ ๑๘ - ๑๙ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๕ - ๒๕๐๖

จำพรรษาที่วัดป่าศรีสมพร (วัดหัวดง) บ้านน้อยหนองเค็ม อำเภอมือง จังหวัดนครพนม

หลวงปู่บัวให้อุบายธรรมแก่จิตเสื่อม

องค์ท่านได้สร้างวัดขึ้นมาอีกที่บ้านน้อยหนองเค็ม และได้จำพรรษาที่วัดนี้ ๒ พรรษา ปัจจุบันคือ วัดป่าศรีสมพร (หัวดง) บ้านน้อยหนองเค็ม อำเภอมือง จังหวัดนครพนม

เมื่อออกพรรษาปี ๒๕๐๖ ที่วัดป่าศรีสมพร (หัวดง) แห่งนี้ องค์ท่านได้สังเกตเห็นว่า ภาระหนักในการอบรมดูแลและบริหารวัด ทำให้จิตใจเริ่มเสื่อมถอยลงอย่างเห็นได้ชัด จึงออกเดินธุดงค์จากนครพนมมุ่งหน้าไปยังวัดป่าหนองแขง อำเภอนองว้าวขอ จังหวัดอุดรธานี อันเป็นสถานที่อยู่ของหลวงปู่บัว สิริบุญโณ เพื่อให้หลวงปู่บัวแก่จิตที่เสื่อมให้

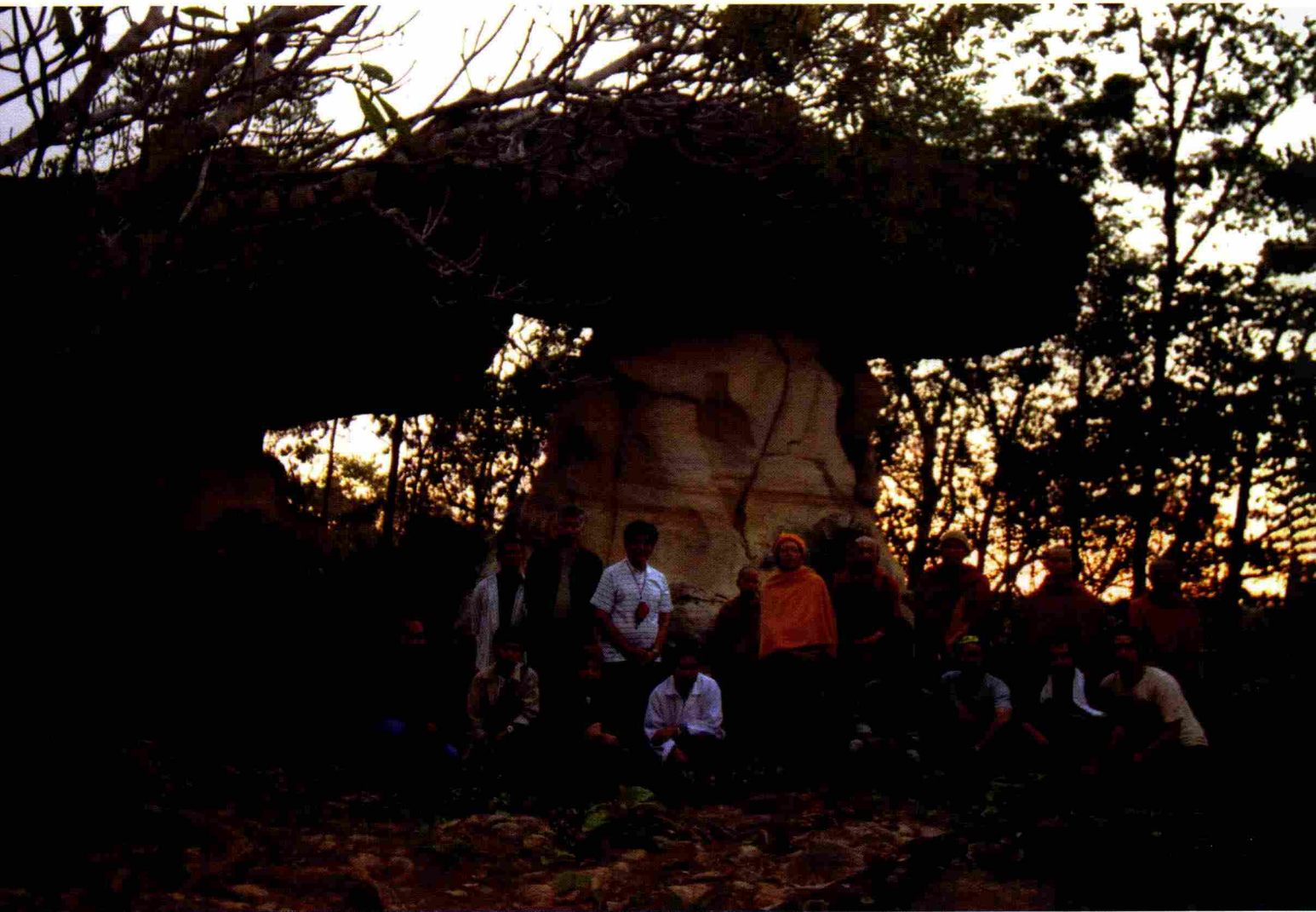
เมื่อหลวงปู่บัว สิริบุญโณท่านให้อุบายธรรมต่างๆ แล้ว หลวงปู่ศรีท่านก็นำไปปฏิบัติแบบไม่ยัดไส้ในชีวิต ทุ่มเทกำลังสติปัญญาที่มีทั้งหมด ใช้ความเพียรกล้าอย่างยิ่งยวด ตอนทำ หลวงปู่บัวได้ให้อุบายธรรมอันสมควรแก่ธรรม โดยให้องค์หลวงปู่ศรีนั่งสมาธิเพียงอย่างเดียว ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งใด

ถ้าจะเดินจงกรม ก็เดินเพื่อพักผ่อนอิริยาบถก็เพียงพอ เมื่อรับฟังโอวาทจากหลวงปู่บัวแล้ว หลวงปู่ศรี ท่านจึงตั้งสัจจะขึ้นว่า “ถ้าจิตยังไม่บรรลุนิยามที่พึงประสงค์จะไม่ยอมลุกไปจากที่ เราจะยอมตายถวายชีวิตด้วยสัจจะบารมี”

องค์ท่านก็ปฏิบัติคล้ายที่เคยทำมา แต่หนักหน่วงกว่าเดิม โดยนั่งสมาธิอยู่ ๕ วัน ๖ คืน ครบ ๑๒ ชั่วโมงจึงเปลี่ยนอิริยาบถครั้งหนึ่ง คือขยับยกขาขึ้นแล้วเอาลงเท่านั้น มีกาเล็กๆ ใส่ น้ำเอาไว้ จิบพอชุ่มคอ เรื่องกลางวันกลางคืน เรื่องการหลับการนอนไม่ได้สนใจ อาศัยขันติคือความอดทน นั่งพิจารณาคือคล้ายสังขารส่วนต่างๆ จะตายก็ยอมตาย ไม่อาลัยในชีวิตซึ่งเป็นสิ่งสมมุติ จนจิตได้ บรรลุนิยามอันพึงประสงค์ด้วยอำนาจตบะธรรมอันแกร่งกล้าอย่างหาผู้เปรียบได้ยากยิ่ง

พระอาจารย์ทองอินทร์ กตปุญโญ นำคณะศิษย์ไปถ้ำหามต่าง

จากนั้นหลวงปู่ศรีท่านได้ออกธุดงค์อีกครั้งพร้อมศิษย์ติดตามอีก ๒ รูป คือพระอาจารย์ทองอินทร์ กตปุญโญ และ หลวงพ่อพุทธา มุ่งสู่ภูเก้า-ภูพานคำ ต่อมา หลวงพ่อพุทธา ขอลา กลับองค์ท่านจึงไปกับพระติดตามเพียงรูปเดียว คือพระอาจารย์ทองอินทร์ และได้พักปฏิบัติที่ถ้ำจันใด และต่อไปยังถ้ำหามต่าง พักอยู่ที่ภูเก้านี้เป็นเวลา ๒ เดือนกว่า

ต่อมาได้เดินทางไปพักที่ถ้ำพระ ถ้ำกวาง เขิงเขาภูเวียง อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น และได้ นำพาสาธุศิษย์ปฏิบัติธรรมอยู่ที่แห่งนี้เป็นเวลากว่าแรมเดือน ได้เกิดนิมิตเห็นว่าแม่ยาย (แม่ใหญ่หล้า แสนยะมูล โยมอุปถัมภ์วัดป่ากุง เสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ รวมอายุ ๙๒ ปี) ของท่านป่วย องค์ท่าน จึงได้ออกเดินทางกลับวัดป่ากุง เมื่อเดินทางมาถึงก็ได้ทราบข่าวแม่ยายท่านป่วยหนัก จึงรีบไปเยี่ยม และเทศน์โปรด ต่อมาไม่นานนักแม่ยายของท่านก็หายจากอาการป่วยนั้น

พรรษาที่ ๒๐ - ๔๒ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๗ - ๒๕๓๐

จำพรรษาที่วัดประชาคมวนาราม (วัดป่ากุง) บ้านศรีสมเด็จ ตำบลศรีสมเด็จ
อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

สร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคล

องค์ท่านได้กลับมาจำพรรษาที่ วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุง) เมื่อกลับมาอยู่ได้ไม่นานนัก ทายกทายิกาประชาชนเห็นพ้องต้องกันจะบูรณะปรับปรุงวัดป่ากุงแห่งนี้ ให้เป็นวัดวาอารามที่สมบูรณ์ถาวรมั่นคงสืบไป จึงได้ดำเนินการขออนุญาตจากทางราชการจัดตั้งเป็นวัดขึ้น โดยให้ชื่อตามความหมายที่ประชาชนร่วมกันสร้างว่า “วัดประชาคมวนาราม” (ป่ากุง) ในสังกัดคณะธรรมยุติกนิกาย ในวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๐๘ โดยมีหลวงปู่ศรี มหาวิโร เป็นเจ้าอาวาสปกครองและบูรณะปฏิสังขรณ์ให้เจริญรุ่งเรือง และที่ตั้งของวัดประชาคมวนาราม บ้านศรีสมเด็จ ตำบลศรีสมเด็จ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ดนี้ นำมาจากชื่อของหลวงปู่ศรี มหาวิโร ผนวกกับชื่อของสมเด็จมหาวิรวงศ์ (พิมพ์ ธรรมโร) (เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายธรรมยุติ พระยศขณะนั้น) วัดพระศรีมหาธาตุฯ บางเขน กรุงเทพฯ ซึ่งท่านได้เดินทางมาที่วัดประชาคมวนารามเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒

ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ ทรัพยากรป่าไม้บนเทือกเขาเขี้ยวกำลังถูกทำลายเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้ น.อ.ประสิทธิ์ ทองใบใหญ่ รองผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดในสมัยนั้น จึงได้ไปกราบนิมนต์ หลวงปู่ศรีเพื่อขอให้ท่านเมตตาพิจารณาตั้งวัดถาวรขึ้นบริเวณเขาผาน้ำน้อย เพื่อจะได้ใช้เป็นสถานที่ ปฏิบัติธรรมและอบรมสั่งสอนศีลธรรมให้กับประชาชน เมื่อองค์ท่านพิจารณาเหตุผลแล้ว จึงได้จัดตั้งเป็น วัดโดยถาวรใช้ชื่อว่า “วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วนาราม (ผาน้ำน้อย)” ตั้งอยู่ที่ หมู่บ้านโคกกลาง ตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ติดถนนสายหนองพอก-เลิงนกทา เริ่มแรกเนื้อที่ดูแล ของวัดมีเนื้อที่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่ (ภายหลังสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถได้ถวายเพิ่ม เป็น ๑๓๐,๐๐๐ ไร่) และได้บูรณะป่าให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตลอดมา

หลวงปู่ได้รับความไว้วางใจจากพระผู้ใหญ่ในฝ่ายธรรมยุต ในด้านการเผยแผ่พระศาสนาและ รับผิดชอบในการเทศนาอบรมส่งเสริมพระศาสนา เช่น เป็นประธานสงฆ์ฝ่ายอรัญวาสี เป็นหัวหน้า พระธรรมทูตสายพิเศษฝ่ายอรัญวาสี เป็นประธานไปอบรมคณะกรรมการส่งเสริมพระศาสนาประจำ หมู่บ้าน (ก.ส.ศ.) และหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะผู้เยาว์ (น.พ.ก) จัดโครงการบรรพชาอุปสมบท โครงการเทอดพระเกียรติ ฯลฯ และองค์ท่านได้ดำเนินการจนสำเร็จผลในทุกเรื่องที่ได้รับมอบหมาย

องค์หลวงปู่ นับเป็นกำลังสำคัญในการเผยแผ่ธรรมะและอบรมสั่งสอนประชาชน จนได้รับความ เคารพศรัทธาจากประชาชนอย่างกว้างขวาง องค์ท่านไม่เคยย่อในกิจการงานพระศาสนา ได้ขยาย และจัดตั้งวัดสาขาเป็นสถานฝึกอบรมวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อเผยแผ่พระสัจธรรมคำสอนขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในทั่วทุกถิ่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ปัจจุบันมีวัดสาขา จำนวน ๑๕๓ วัด มีพระภิกษุสามเณรมากกว่า ๖๐๐ รูป และแม่ชีมากกว่า ๑๐๐ รูป

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจครั้งสำคัญๆ เช่น

- ๑) แสดงธรรมเทศนาอบรมพระภิกษุ สามเณร แม่ชี อุบาสก อุบาสิกา ทุกวันศีล วันพระ ตลอดในพรรษา นับตั้งแต่ตั้งวัดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นต้นมา
- ๒) เป็นประธานสงฆ์ฝ่ายอรัญวาสี จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๓) เป็นหัวหน้าพระธรรมทูตฝ่ายอรัญวาสี จาริกเผยแผ่อบรมเทศนาตามศูนัย์ต่างๆ ในเขต จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดใกล้เคียง
- ๔) จัดโครงการบรรพชา - อุปสมบท แก่กุลบุตรอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี
- ๕) จัดโครงการบรรพชา อุปสมบท โครงการเทิดพระเกียรติร่วมกับกรมศาสนา
- ๖) นำพระภิกษุสงฆ์ สามเณร แม่ชี อุบาสก อุบาสิกา จำนวนกว่า ๑,๐๐๐ คน โดยสารรถยนต์ จำนวน ๑๐๐ คัน จาริกไปปฏิบัติธรรม ณ วัดสาขาที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้
- ๗) นำพระภิกษุสงฆ์ สามเณร แม่ชี และอุบาสก อุบาสิกา จำนวนกว่า ๑,๕๐๐ คน โดยสารขบวนรถไฟ (เช่าเหมา ๑ ขบวน จำนวน ๒๖ ตู้ เป็นขบวนรถไฟที่ยาวที่สุดในประเทศไทย) จาริกไปปฏิบัติธรรม ณ วัดพุทธาราม อำเภอสวี จังหวัดชุมพร
- ๘) นำพระภิกษุสงฆ์ สามเณร แม่ชี และอุบาสก อุบาสิกา จำนวนกว่า ๓๐๐ คน โดยสารเครื่องบินเช่าเหมาลำจาริกไปปฏิบัติธรรม ณ ประเทศจีน
- ๙) จาริกไปเผยแผ่พระศาสนา ณ ประเทศต่างๆ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา จีน อินเดีย ศรีลังกา ฮองกง และยังได้จัดตั้งวัดสาขา ณ ต่างประเทศอีกด้วย
- ๑๐) จัดโครงการบรรพชา อุปสมบท โครงการเทิดพระเกียรติ เพื่ออุทิศส่วนกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ โดยมีข้าราชการและประชาชน เข้าร่วมบรรพชา อุปสมบท จำนวน ๓๔๙ รูป และจาริกไปปฏิบัติธรรม ณ วัดป่าเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีพระภิกษุ สามเณร แม่ชี จำนวนมากกว่า ๑,๐๐๐ รูป และอุบาสก อุบาสิกา ร่วมปฏิบัติธรรม จำนวนมากกว่า ๕,๐๐๐ คน
- ๑๑) การประชุมพระสังฆาธิการภาค ๘-๙-๑๐ (ธรรมยุต) ณ วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วราราม (ผาน้ำน้อย) อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด มีฝ่ายบรรพชิต เข้าร่วมประชุมจำนวนมากกว่า ๓,๐๐๐ รูป ฝ่ายฆราวาสเข้าร่วมงานมากกว่า ๕๐,๐๐๐ คน
- ๑๒) พิธีถวายสมณศักดิ์พัดยศแด่พระสังฆาธิการ ภาค ๘-๙-๑๐ (ธรรมยุต) ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๗ จำนวน ๔๐๙ รูป โดยสมเด็จพระพุทธทาสภิกขุ (ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช เป็นองค์ประธานในพิธี) ณ วัดพระมหาเจติยชัยมงคล อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด มีพระภิกษุ สามเณร แม่ชี อุบาสกอุบาสิกา ร่วมในพิธีและร่วมงานจำนวนมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ คน
- ๑๓) นำพระภิกษุสงฆ์ สามเณร แม่ชี และอุบาสก อุบาสิกา ไปนมัสการคารวะพ่อแม่ครูอาจารย์ผู้ใหญ่วัดสายหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต เป็นประจำทุกปีในช่วงเข้าพรรษา เช่น วัดป่าบ้านตาด วัดโพธิสมภรณ์ เป็นต้น

การจัดตั้งมูลนิธิพระกฐินต้นและมูลนิธิพระอาจารย์ศรี มหาวีโร

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดาฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ฯ ได้โดยเสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทอดพระกฐินต้นส่วนพระองค์ ณ วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุง)

องค์หลวงปู่จึงได้นำพระราชทรัพย์ดังกล่าวจัดตั้งเป็นมูลนิธิพระกฐินต้น และจัดตั้งมูลนิธิพระอาจารย์ศรี มหาวีโร เพื่อเป็นกองทุนบำเพ็ญสาธารณประโยชน์โดยส่วนรวม และทำนุบำรุงพระศาสนา เช่น

- ๑) สร้างอาคารโรงพยาบาล เพื่อสงเคราะห์ผู้ป่วยโดยทั่วไปทั้งบรรพชิต และฆราวาส
- ๒) สร้างสถานสงเคราะห์คนชรา และบริจาคที่ดินเพื่อสร้างสถานที่ฟื้นฟูสมรรถภาพคนตาบอด
- ๓) ให้ทุนการศึกษาแก่กุลบุตรกุลธิดาในวัยเรียน และผู้ด้อยโอกาส ทุกระดับการศึกษา
- ๔) สงเคราะห์สัตว์ทุกประเภท
- ๕) ร่วมบริจาคสงเคราะห์แก่ผู้ประสบภัยพิบัติในประเทศ ทั่วทุกภาค ฯลฯ

หลวงปู่ศรี มหาวิโร พร้อมด้วย พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ร่วมปลูกต้นไม้โพธิ์ในพิธีวางศิลาฤกษ์พระมหาเจดีย์ชัยมงคล

การสร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคล

พระมหาเจดีย์ชัยมงคล เป็นเจดีย์ขนาดใหญ่ กว้าง ๑๐๑ เมตร ยาว ๑๐๑ เมตร สูง ๑๐๙ เมตร สร้างอยู่บนเขาเขี้ยวมีเนื้อที่ ๑๐๑ ไร่

มูลเหตุสำคัญในการสร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคล สืบเนื่องจากการประชุมพระสังฆาธิการ ภาค ๘-๙-๑๐-๑๑ (ธรรมยุต) ได้มีมติเห็นสมควรให้จัดสร้างถาวรวัตถุ เพื่อเป็นปูชนียสถานถวายสักการบูชาต่อพระบูรพาจารย์ และเฉลิมฉลองพระเกียรติองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เป็นแหล่งการศึกษาพระพุทธศาสนา เป็นแดนบำเพ็ญบุญบำเพ็ญกุศล เป็นมรดกของชาวพุทธ และมรดกของโลกสืบไป ประกอบกับ เมื่อนำกราบนมัสการหรือหลวงปู่ศรี มหาวิโร และสมเด็จพระมหามุนีวงศ์ ก็ได้รับความเห็นชอบด้วยดี จึงได้นำรายละเอียดต่างๆ ในการก่อสร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคล เสนอขึ้นไปตามลำดับ ต่อมาสมเด็จพระญาณสังวร ได้มีพระบัญชาและทรงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการก่อสร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคลในปี พ.ศ. ๒๕๓๐

พิธีวางศิลาฤกษ์ การวางรากฐานพระมหาเจดีย์ชัยมงคล ประชานในพิธีคือพระอุดมสังวร วิสุทธิเถร (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) พร้อมด้วย พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ (ผบ.ทบ. ในขณะนั้น) ในวันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑

พระมหาเจดีย์ชัยมงคล เป็นศิลปะร่วมสมัยระหว่างภาคอีสานกับภาคกลาง เป็นเจดีย์องค์ใหญ่ สูงตระหง่านรูปทรงแปดเหลี่ยมใหญ่โตมาก แบ่งออกเป็น ๗ ชั้น เพื่อจุดมุ่งหมายต่างๆ ดังนี้

ชั้นที่ ๑ เป็นห้องโถง กว้างใหญ่ สำหรับการประชุมต่างๆ

ชั้นที่ ๒ เป็นห้องประชุมพระสงฆ์

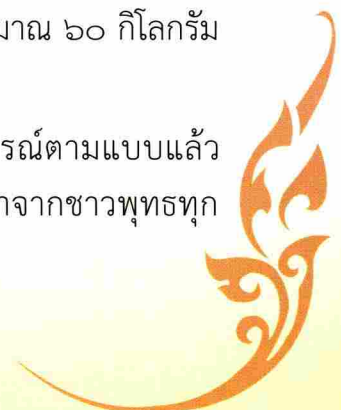
ชั้นที่ ๓ เป็นที่ประดิษฐานพระคณาจารย์ที่สำคัญๆ เป็นรูปเหมือนแกะด้วยหินอ่อน จำนวน ๑๐๑ องค์

ชั้นที่ ๔ เป็นพิพิธภัณฑ์สถาน

ชั้นที่ ๕ เป็นห้องโถงรูประฆังทอง ๘ เหลี่ยม ๘ ทิศ ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยอัญเชิญมาจากประเทศศรีลังกา

ชั้นที่ ๖ - ๗ เป็นฐานรองรับยอดฉัตรทองคำแท้หนัก ๔,๗๕๐ บาท หรือ ประมาณ ๖๐ กิโลกรัม (ราคาขณะนั้นมูลค่า ๒๓,๗๕๐,๐๐๐ บาท)

ด้วยบุญญาบารมีของหลวงปู่ศรี การดำเนินการก่อสร้างใกล้จะเสร็จสมบูรณ์ตามแบบแล้ว คาดว่าจะใช้งบประมาณการก่อสร้างกว่า ๓,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ก็ด้วยความศรัทธาจากชาวพุทธทุกหมู่เหล่า ที่ช่วยกันบริจาคทุนทรัพย์ตามกำลังศรัทธาร่วมทำบุญกันตลอดมา

องค์หลวงปู่ที่วัดป่าพุทธรังษี เมืองลูเมียร์ ประเทศออสเตรเลีย

องค์หลวงปู่บวชสามเณรชาวอินโดนีเซีย ที่วัดพุทธธรรมาราม เมืองฮ่องกง

องค์หลวงปู่ที่วัดพุทธธรรมาราม เขตห้วยหลวง เมืองฮ่องกง

พรรษาที่ ๔๓ พุทธศักราช ๒๕๓๑

จำพรรษาที่ไร่ชา เมืองปูนจัก (Puncak) ประเทศอินโดนีเซีย

เผยแผ่พุทธธรรมในต่างประเทศ

ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๑ องค์ท่านปรารภว่า “อยากจะหาที่เหมาะสมไปพักผ่อน เนื่องจากเหน็ดเหนื่อยทรมาณกายตั้งแต่ออกสงเคราะห์โลก อยากจะชำระธาตุขันธ์ที่หมักหมมด้วยการงานมาหลายปี” ประกอบกับในขณะนั้นมีคณะศิษย์ที่อยู่ในต่างประเทศนิมนต์ท่านไว้หลายแห่ง เช่น ที่สหรัฐอเมริกาและที่อินโดนีเซีย เป็นต้น โดยทางสหรัฐอเมริกาที่ท่านเคยเดินทางไปสงเคราะห์ญาติโยมแสดงธรรม และพานำปฏิบัติภาวนา จะจัดเตรียมบ้านว่างให้องค์ท่านได้อยู่จำพรรษา แต่ท่านว่า

องค์หลวงปู่ไปเผยแผ่ธรรมะที่เมืองฮ่องกง

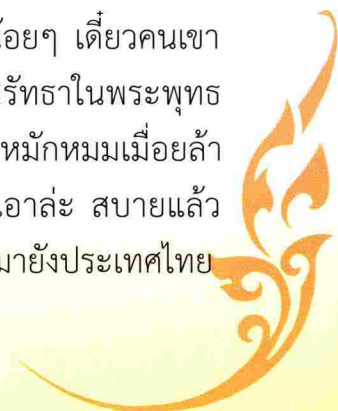
องค์หลวงปู่ไปเผยแผ่ธรรมะที่เมืองดัลลัส รัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา

หลวงปู่ศรี มหาวิโร ไปพระเจดีย์บรมพุทโธ (Borobudur) และพักจำพรรษาที่ไร่ชา เมืองปูนจัก (Puncak) ประเทศอินโดนีเซีย เจ้าของไร่ชาคือ คุณยุริ ยันติ (แถวยืนคนที่สอง จากด้านขวา)

“ไปจำพรรษาบ้านโยม เจ้าของป่าดอก” คณะศิษย์จึงกราบนิมนต์องค์ท่านไปจำพรรษาที่ไร่ชา เมืองปูนจัก (Puncak) ประเทศอินโดนีเซีย ภายในเนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่ เจ้าของไร่ชาคือคุณยุริ ยันติ ได้จัดที่พักบนหลังเขา และสร้างกุฏิบนต้นไม้ใหญ่ขนาดหลายคนโอบ อากาศสบายๆ ป่าอุดมสมบูรณ์ องค์ท่านได้ปฏิบัติสมณธรรมตามสมณวิสัย เติบงาม นิ่งสมาธิไม่ได้ขาด

เมื่อองค์หลวงปู่ได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมพระเจดีย์บรมพุทโธ (Borobudur) ศาสนสถานขนาดใหญ่ที่สร้างด้วยหินลาวาจากภูเขาไฟ ใช้ระเบิดทำลายก็ไม่พังไปได้หมด และมีความศักดิ์สิทธิ์มาก องค์ท่านจึงได้ปรารภว่า “ถ้ามีโอกาสจะสร้างพระเจดีย์ที่ยิ่งใหญ่อย่างนี้บ้าง เพราะเป็นเครื่องหมายแสดงถึงความถาวรมั่นคงของพระพุทธศาสนา ใครพังทำลายไม่ได้ง่ายๆ สร้างเล็กๆ น้อยๆ เดี่ยวคนเขาก็ทำลายได้ง่ายๆ ดูอย่างพระเจดีย์บุโรพุทโธยังคงงามสง่า ประกาศศักดิ์ดาของความศรัทธาในพระพุทธศาสนาของชาวอินโดฯ เป็นประวัติศาสตร์ของโลก” ออกพรรษาแล้ว ธาตุจันทร์ที่เคยหมักหมมเมื่อยี่สิบปีมานานขององค์หลวงปู่ ก็กลับกระปรีกระเปร่าส่องแสงงดงาม องค์ท่านปรารภว่า “เอาละสบายแล้วคราวนี้ จะไปไหนก็ไป” หลังจากนั้นองค์ท่านและคณะศิษย์ที่ติดตามจึงได้เดินทางกลับมายังประเทศไทย

องค์หลวงปู่และคณะเดินทางไปเยี่ยมชมสวนหิน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
เพื่อจะนำหินมาแกะสลักเป็นรูปครูบาอาจารย์

องค์หลวงปู่นั่งกำหนดแผ่คารวะจิต ณ พระคันธกุฎี เขาคิชฌกูฏ ประเทศอินเดีย

องค์หลวงปู่และคณะไปเผยแพร่ธรรมะที่ประเทศออสเตรเลีย

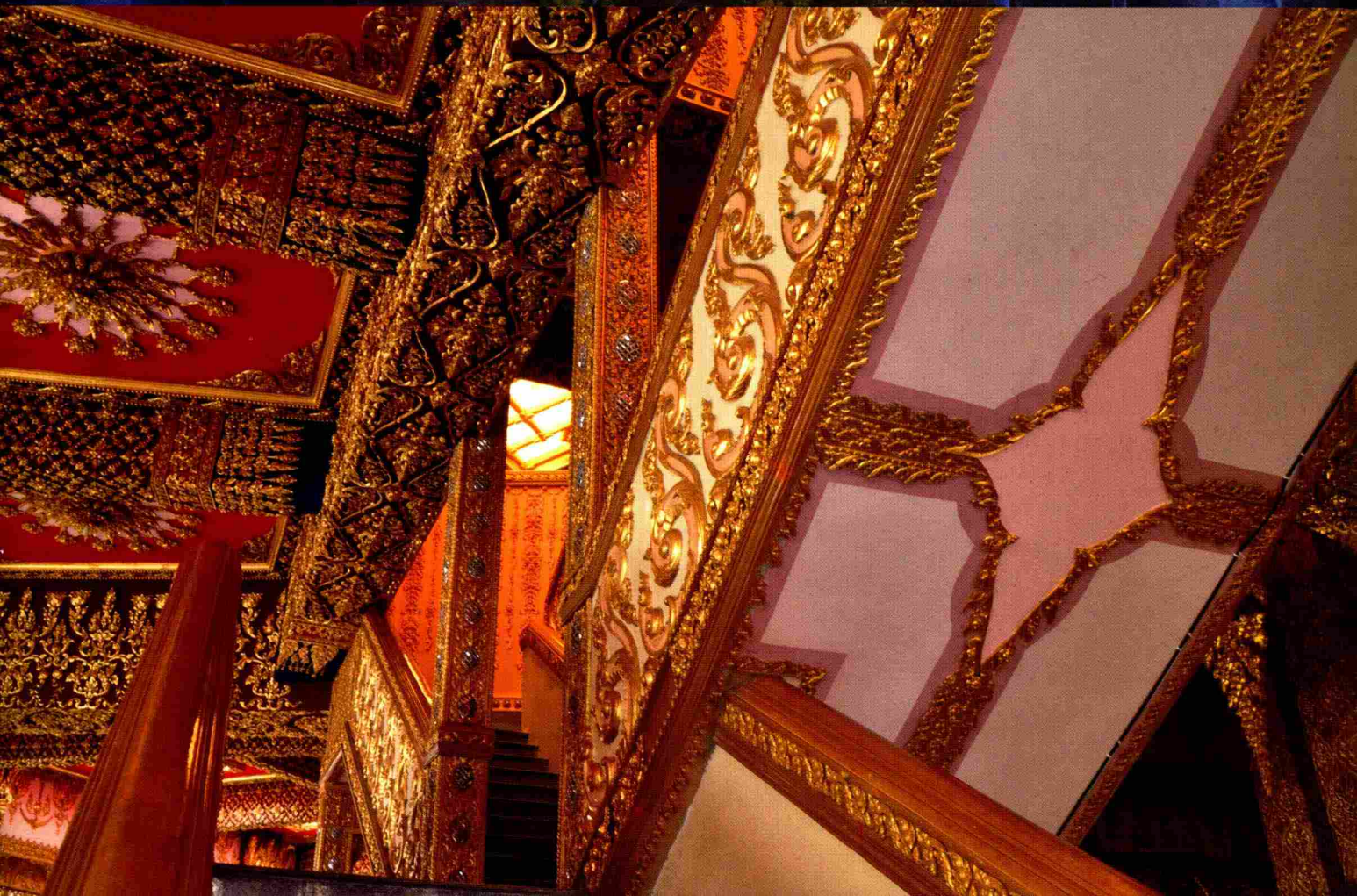
พรรษาที่ ๔๔ - ๖๕ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ - ๒๕๕๔

จำพรรษาที่วัดประชาคมวนาราม (วัดป่ากุง) บ้านศรีสมเด็จ ตำบลศรีสมเด็จ
อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

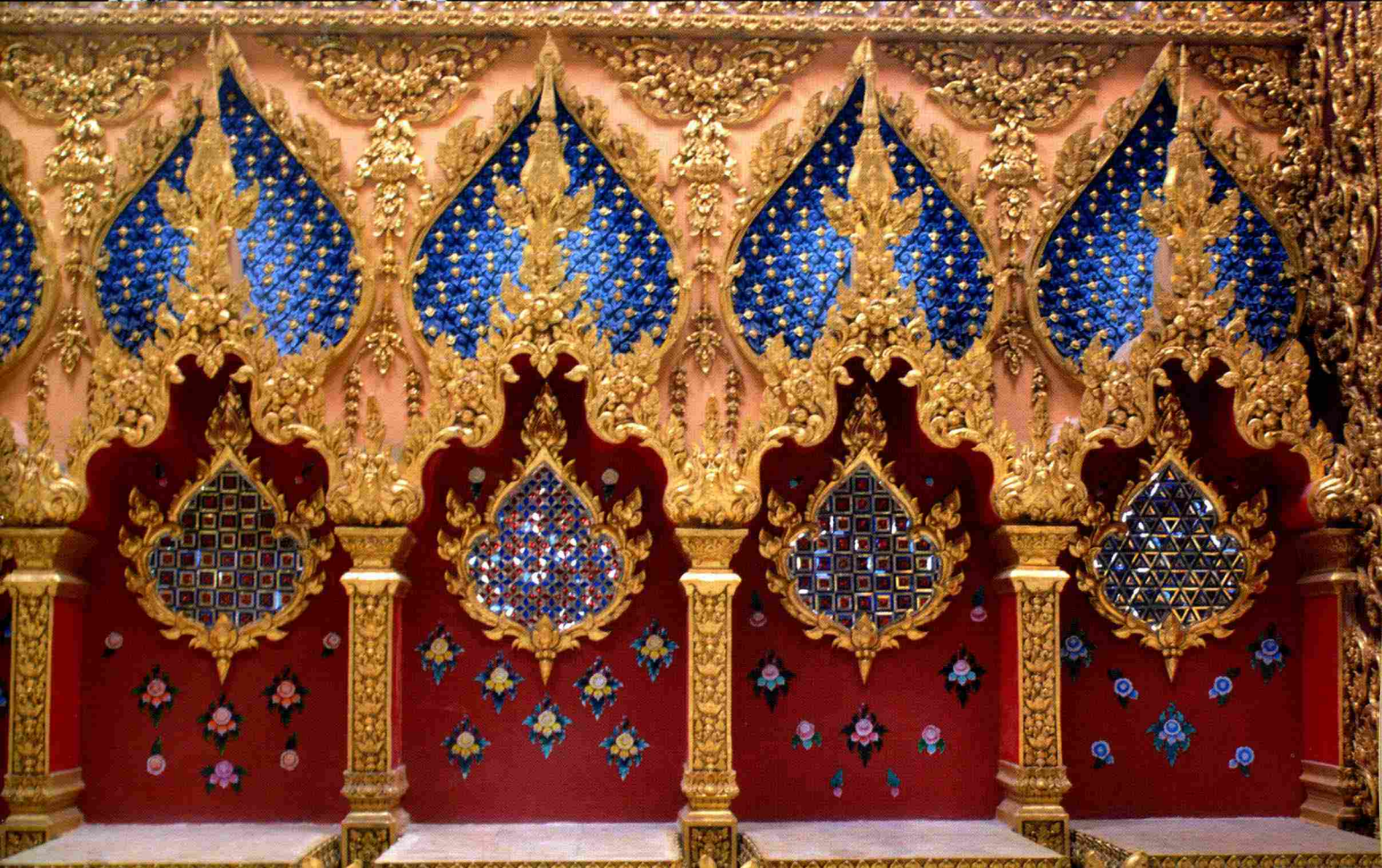
บำเพ็ญประโยชน์แก่โลก

องค์ท่านได้อยู่จำพรรษาและเทศนาอบรมคณะศิษยานุศิษย์ทั้งพระสงฆ์และฆราวาสที่
วัดประชาคมวนาราม (วัดป่ากุง) บ้านศรีสมเด็จ ตำบลศรีสมเด็จ อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด
มาโดยตลอด

ຫ້າມສິນຂອງແຂ່ງເຢຍລະ
-ສາລິວິກວາດ ໂຕຍາ

การก่อสร้างกำแพงหินรอบองค์พระมหาเจดีย์ชัยมงคล

วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๐ คณะศิษยานุศิษย์ได้เริ่มการก่อสร้างกำแพงหินรอบองค์พระมหาเจดีย์ชัยมงคล ตัวกำแพงมีความสูง ๕ เมตร กว้าง ๔ เมตร สร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ก่อด้วยอิฐหินลูกรังผสมซีเมนต์ ยาว ๓,๕๐๐ เมตร เพื่อมอบถวายบูชาคุณองค์หลวงปู่ ในวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๖ หลวงสิริอายุ ๘๖ ปี เป็นกำแพงแห่งศรัทธาที่ศิษยานุศิษย์มีต่อองค์ท่าน ภายในกำแพงเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิและเดินจงกรม

การสร้าง “พระเจดีย์หินวัดป่ากุง”

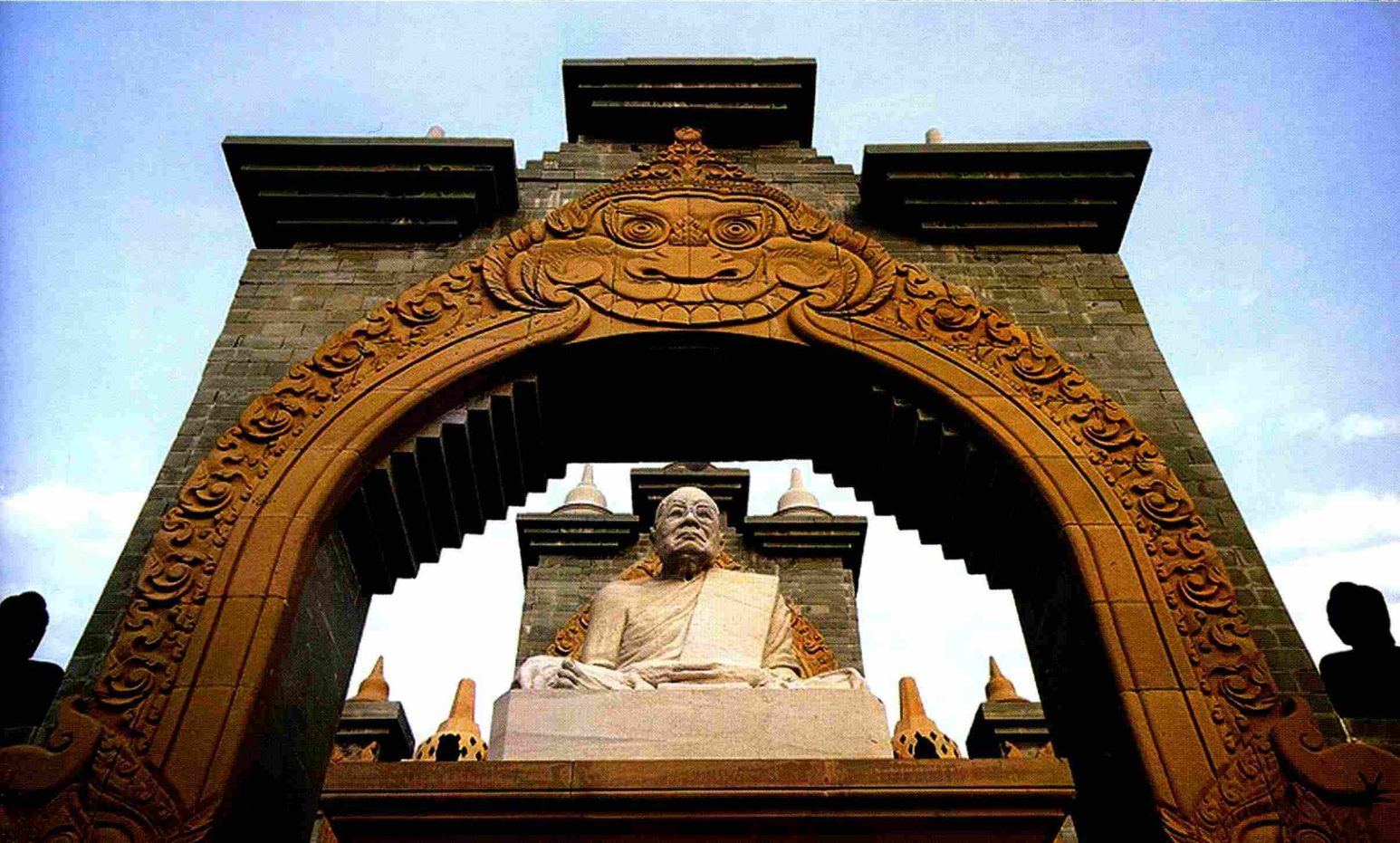
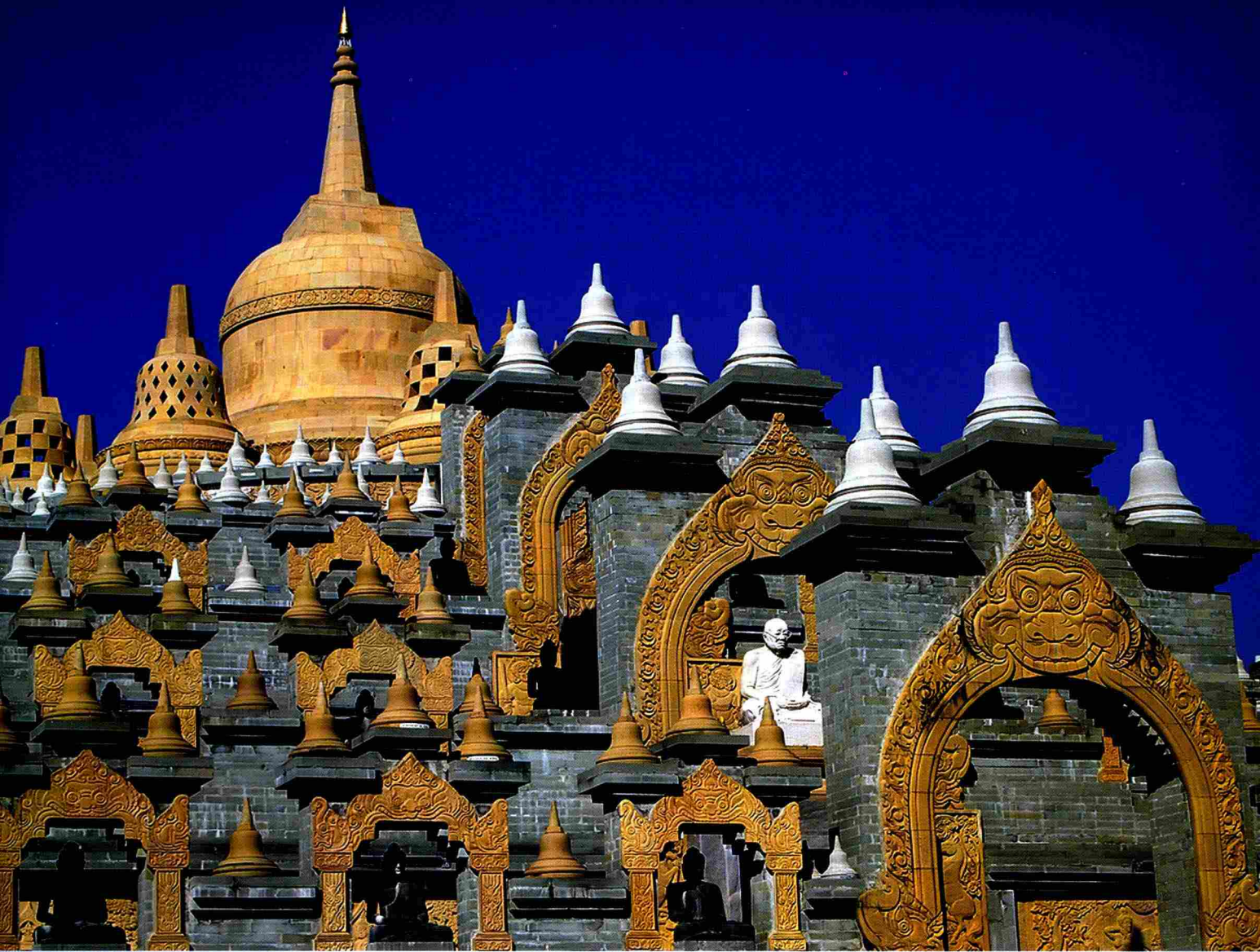
คณะสงฆ์และศิษยานุศิษย์ ในสายของพระเดชพระคุณพระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวีโร) สำนึกในพระคุณที่ได้รับคำสอนธรรมะปฏิบัติเป็นอนุกอนันต์จากพระเดชพระคุณท่านฯ จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างพระเจดีย์หินทรายที่สมบูรณ์แบบและสวยงามที่สุดในประเทศไทย เพื่อน้อมบูชาคุณองค์หลวงปู่ เนื่องในโอกาสฉลองอายุวัฒนะครบ ๙๐ ปี ในวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

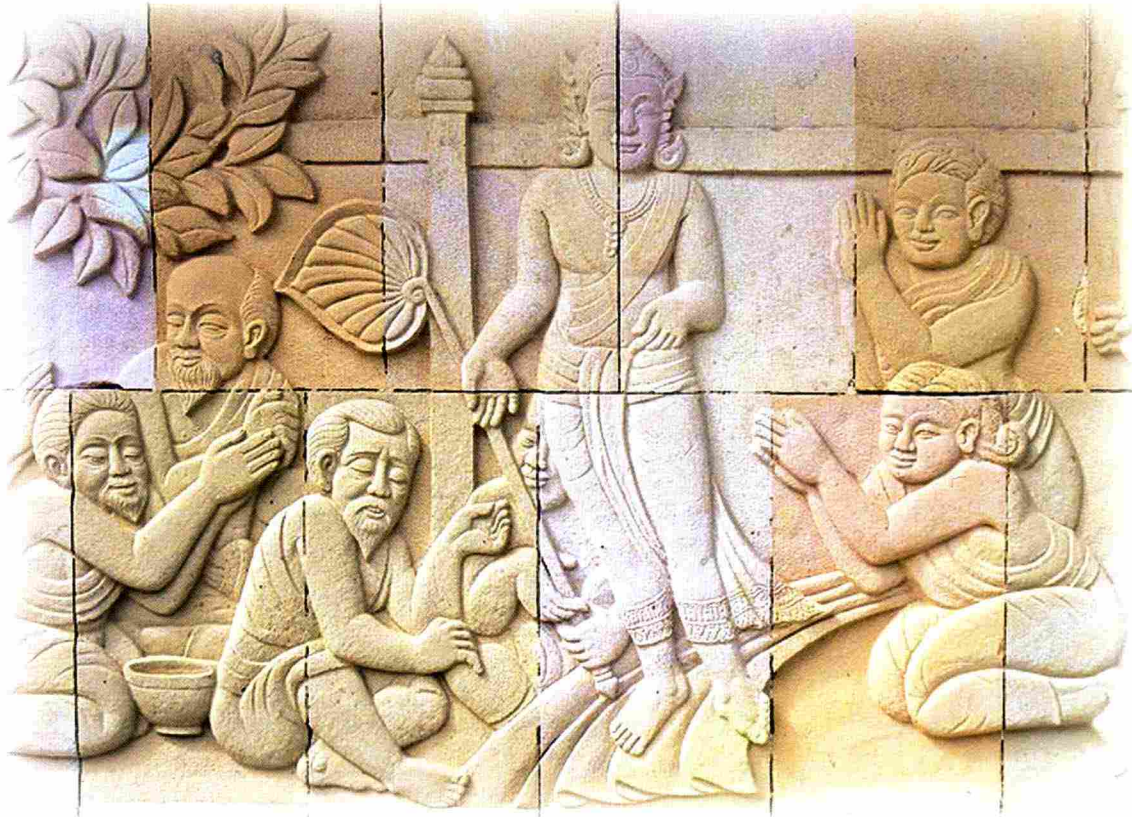
พระเจดีย์หินวัดป่ากุง ดำเนินการก่อสร้างโดยคณะสงฆ์วัดประชาคมวนารามและวัดสาขาควบคุมและอำนวยการก่อสร้างโดย พระครูปลัดทองอินทร์ กตปุญโญ และคณะศิษยานุศิษย์ เริ่มดำเนินการก่อสร้างวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ (ตรงกับวันมาฆบูชาปี ๒๕๔๗) ได้ตั้งเป้าหมายใช้งบประมาณการก่อสร้าง ๑๐๐ ล้านบาท กำหนดเวลาในการก่อสร้างให้แล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในปี พ.ศ. ๒๕๔๙

องค์พระเจดีย์ จำลองมาจากพระเจดีย์บรมพุทโธ ประเทศอินโดนีเซีย โดยใช้หินทรายธรรมชาติก่อสร้าง แกะสลักเรื่องราวพระพุทธศาสนา และลวดลายทั้งภายนอกภายในของพระเจดีย์ ภายในเจดีย์แต่ละชั้นเป็นที่ประกอบพิธีศาสนกิจ

ขั้นที่ ๑ เป็นที่ประชุมสงฆ์ ประกอบพิธีสังฆกรรม

ขั้นที่ ๒ เป็นพิธีภัณฑ์และประวัติตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นของหลวงปู่ศรี มหาวีโร และภาพวาดสีน้ำมันบนเซรามิคเกี่ยวกับเรื่องกรรมและผลของกรรม คือใครทำดีย่อมได้รับผลดี คือมีสุคติโลก

สวรรค์เป็นที่หวังได้ แต่ถ้าใครทำชั่วก็ย่อมได้รับผลชั่ว คือมีทุกข์ตรมหรือสัตว์เดรัจฉานเป็นที่ไปอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

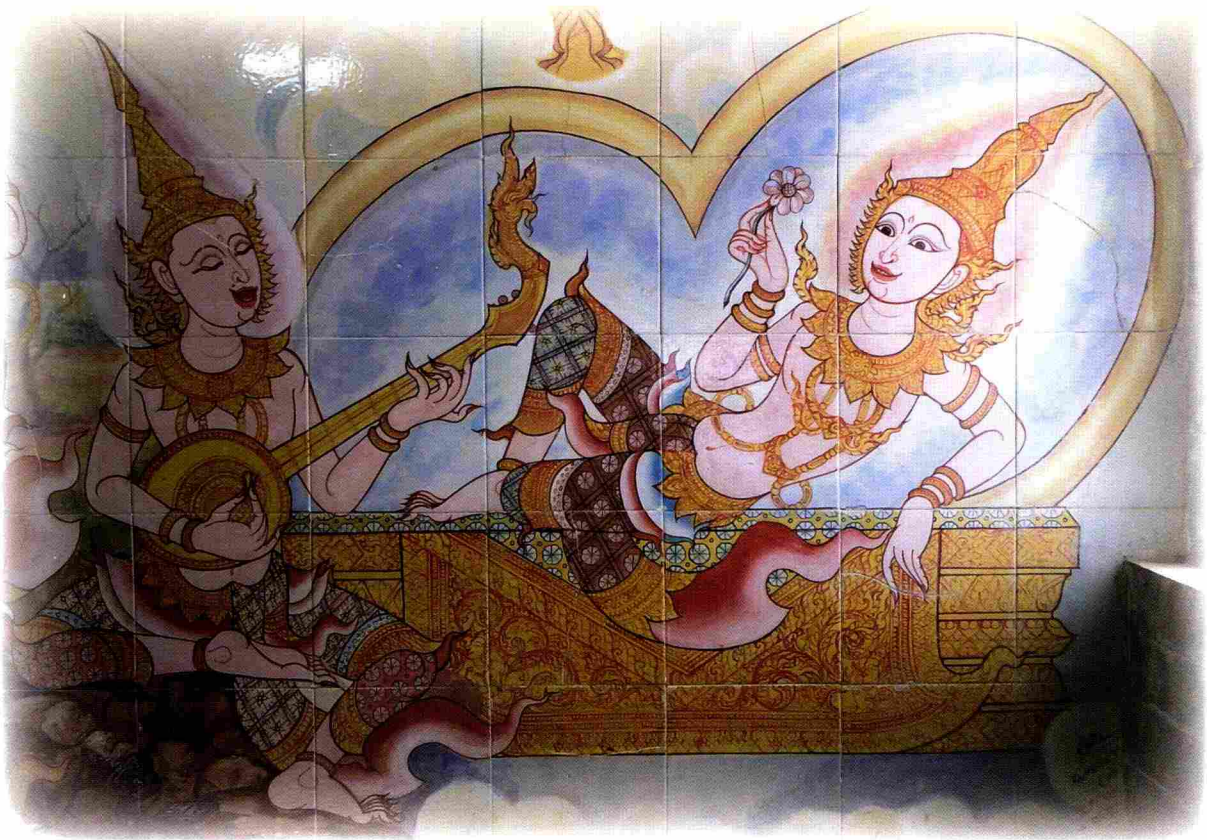
ชั้นที่ ๓ เป็นเจดีย์องค์ประธาน รายรอบด้วยเจดีย์องค์เล็กอีก ๔ องค์ ภายในเจดีย์องค์เล็ก มีพระพุทธรูปแกะจากหินลาวาที่ชาวพุทธในอินโดนีเซียสร้างถวาย

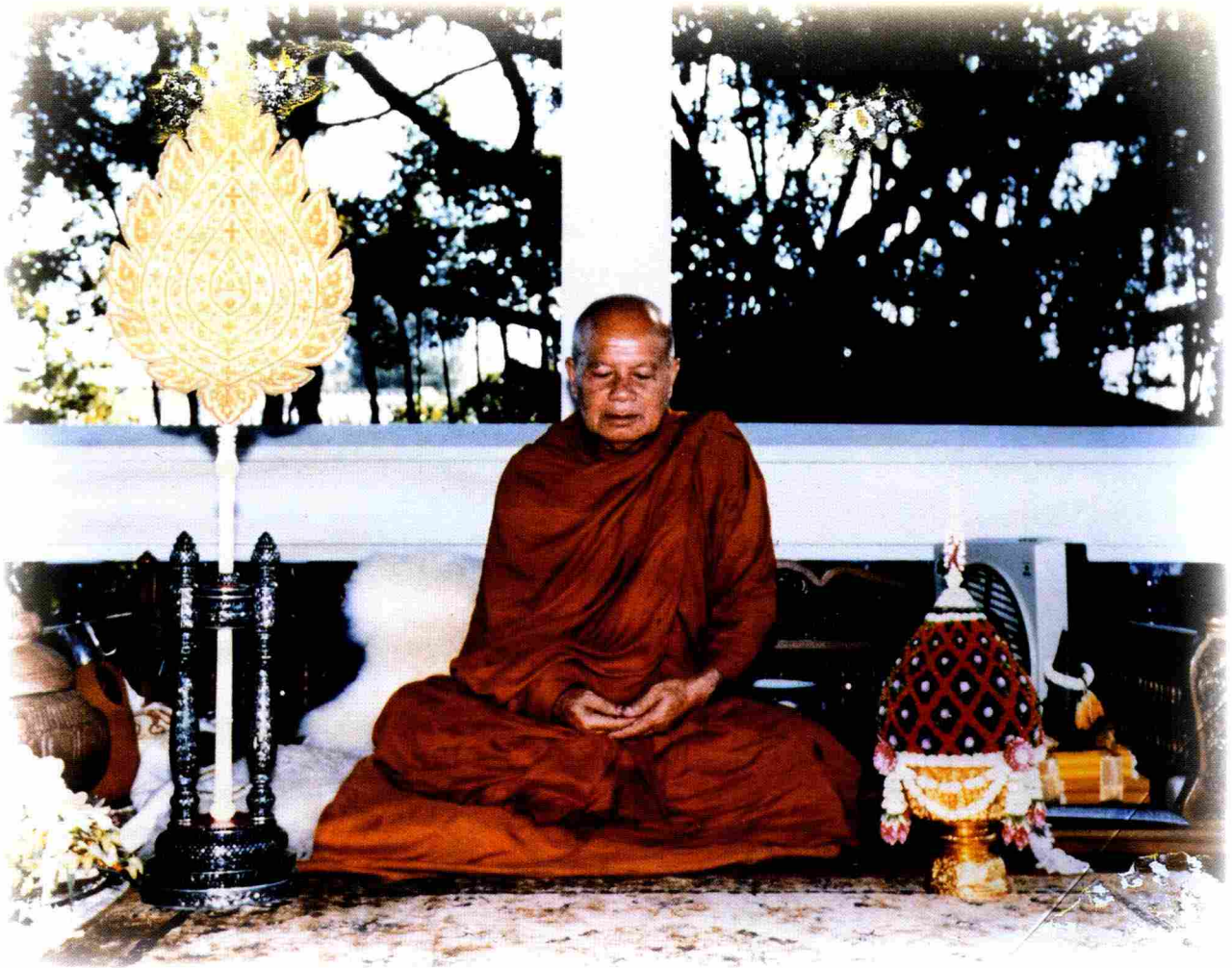
ภายนอกชั้นที่ ๑ เป็นภาพแกะสลักหินธรรมชาติเกี่ยวกับเรื่องพระเวสสันดร

ภายนอกชั้นที่ ๒ เป็นภาพแกะสลักหินธรรมชาติเกี่ยวกับพุทธประวัติ

ภายนอกชั้นที่ ๓ เป็นภาพแกะสลักหินธรรมชาติเกี่ยวกับเรื่องพุทธชัยมงคลคาถา (พระคาถาพาหุง)

“พระเจดีย์หินวัดป่ากุ้ง” เป็นพระเจดีย์ที่ดำเนินการก่อสร้างโดยพระเจ้าพระสงฆ์ และคณะศิษยานุศิษย์ในสายของพระเดชพระคุณหลวงปู่ศรี มหาวิโร โดยตรง เป็นพระเจดีย์หินทรายที่สมบูรณ์แบบสวยงามที่สุดในประเทศไทย เป็นพระเจดีย์ที่สร้างได้ดีที่สุดในเวลาอันรวดเร็ว และราคาประหยัดที่สุด (ใช้เงินจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ และค่าจ้างช่างก่อสร้างในส่วนที่เป็นงานเทคนิคที่สำคัญและจำเป็นรวมทั้งสิ้นประมาณ ๔๐ ล้านบาท แต่มูลค่าที่แท้จริงประมาณว่ามากกว่า ๑๐๐ ล้านบาท)

หลวงปู่ศรี มหาวิโร เมื่อครั้งได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ “พระอุดมสังวรวิสุทธิเถร”

สมณศักดิ์และเกียรติประวัติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานถวายสมณศักดิ์แด่ หลวงปู่ศรี มหาวิโร เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ตามลำดับดังนี้

วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ “พระอุดมสังวรวิสุทธิเถร”

วันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ “พระราชสังวรอุดม”

วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ “พระเทพวิสุทธิมงคล”

และวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ถวาย ปริญญา ศาสตราศตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พุทธศาสตร์) โดยสมเด็จพระญาณวโรดม วัดเทพศิรินทราวาส กรุงเทพมหานคร นำมาประทานมอบให้

ตราตั้งเป็น “เจ้าอาวาส วัดป่าประชาคมวนาราม”

ประกาศนียบัตร “วัดตัวอย่าง”
จาก กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ตราตั้งสมณศักดิ์เป็น “พระอุดมสังวรวิสุทธิเถร”

ตราตั้งสมณศักดิ์เป็น “พระราชสังวรอุดม”

เกียรติบัตรเชิดชูด้าน “สงเสริมผู้ปฏิบัติธรรม”
จากศูนย์สงเสริมพระพุทธศาสนา แห่งประเทศไทย

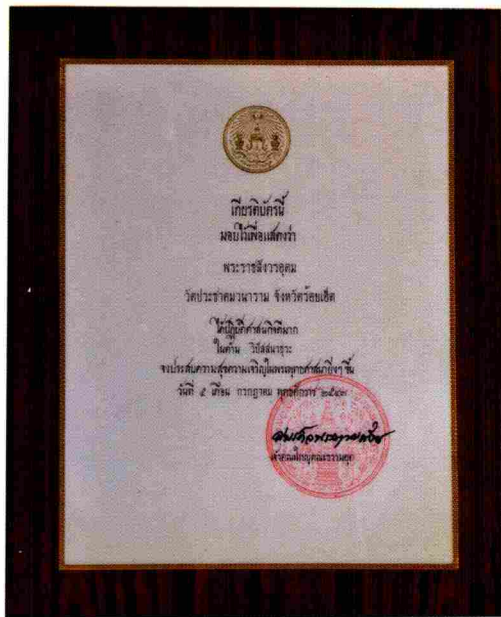
เสาเสมาธรรมจักรสาขา “สงเสริมผู้ปฏิบัติธรรม”
จากศูนย์สงเสริมพระพุทธศาสนา แห่งประเทศไทย

ประกาศเกียรติคุณ
“บำเพ็ญประโยชน์ร่วมสร้างสรรคคุณค่าภาพชีวิตคนตาบอด”
จากมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอด แห่งประเทศไทย

เกียรติคุณบัตร “พระสงฆ์ที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่
กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๔๑”
จากกระทรวงศึกษาธิการ

ใบรับรอง “การฝึกอบรมตามโครงการเสริมความรู้
ถวายพระสงฆ์เพื่อการพัฒนาสังคมไทย”
จากคณะสงฆ์จังหวัดร้อยเอ็ด และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เกียรติบัตร “ได้ปฏิบัติศาสนกิจดีมาก ในด้านวิปัสสนาธุระ”
จากสมเด็จพระญาณสังวร เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต

ปริญญา “ศาสนศาสตร์คฤขุภัณฑ์กิตติมศักดิ์
(พุทธศาสตร์)”
จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตราตั้งสมณศักดิ์เป็น “พระเทพวิสุทธิมงคล”

พัดยศประจำสมณศักดิ์ “พระเทพวิสุทธิมงคล”

อาการอาหาร - ละสังขาร

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ องค์หลวงปู่เริ่มแสดงพระเทศนาและพูดจាន้อยลง สัตถุญาขันธ์และกำลังกายเริ่มเสื่อมถอย ไม่สามารถควบคุมบังคับได้ตามปกติ ทำให้ท่านเกิดอาการสำลักอาหารในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จนต้องเข้ารับการรักษาอาการที่โรงพยาบาลร้อยเอ็ดอยู่นาน ๑-๒ สัปดาห์

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ องค์ท่านเริ่มฉันทัดอาหารได้น้อยจนซูบผอม และได้เลิกเคี้ยวหมากตั้งแต่นั้นปี ๒๕๕๐ ต่อมาองค์ท่านเกิดอาการสำลักจนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลร้อยเอ็ดอีกครั้งหนึ่ง ทางคณะแพทย์ได้ลงความเห็นว่าคุณควรถวายอาหารองค์ท่านทางสายยางเพื่อป้องกันการสำลัก และได้ย้ายไปทำการรักษาต่อที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากมีบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่พร้อมและทันสมัยกว่า หลังจากอาการดีขึ้นแล้วองค์ท่านก็กลับมาอยู่ที่วัดประชาคมวนาราม แต่สุขภาพขององค์ท่านก็อ่อนแอลงเรื่อยๆ จนแทบจะไม่พูดคุยอะไรกับพระและญาติโยมผู้ที่คอยเฝ้าและอุปัฏฐากท่านอยู่

องค์หลวงปู่เคยปรารภว่า “เจ้าของ (ตัวขององค์ท่านเอง) บ่เป็นหยั่ง แต่ธาตุ ๔ ชั้น ๕ เริ่มเสื่อม”

พระอุปัฏฐากจึงกราบถามท่านว่า “ทำไมพ่อแม่ไม่เอามาแก้กันขอรับ?”

องค์ท่านตอบว่า “ใจส่วนใจ กายส่วนกาย ธาตุชั้นธสวธาตุชั้นธ”

หลังสุดในตอนกลางดึกเวลาประมาณ ๔ ทุ่มของช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ พระอุปัฏฐากได้เคยกราบถามองค์หลวงปู่ว่า

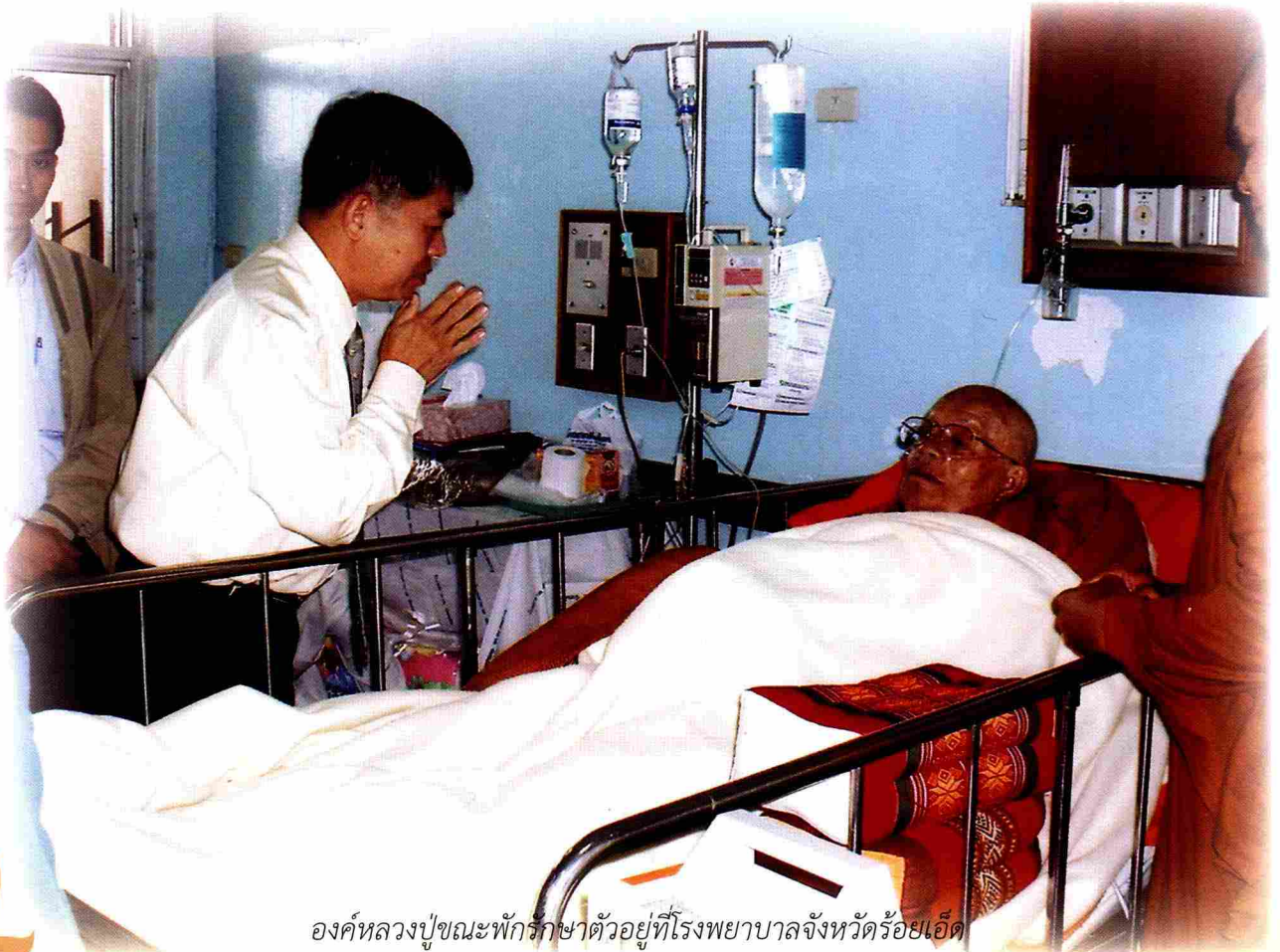
“หิวบ่?” ท่านก็ตอบว่า “บ่”

“หนาวบ่?” ท่านก็ตอบว่า “บ่”

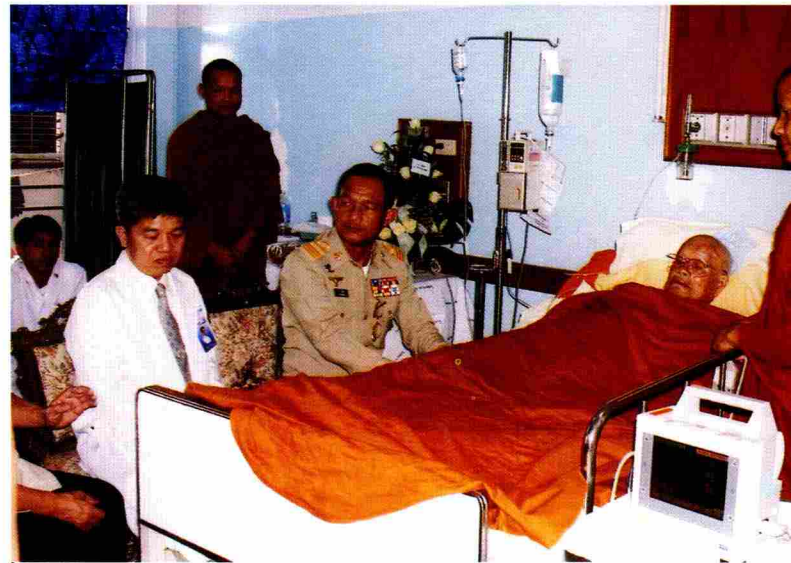
“ล้าบ่?” ท่านก็ตอบว่า “ล้าอยู่ สังขารร่วงโรยมันก็ล้าเป็นธรรมดา ต้องล้า”

หลังจากนั้นมาองค์หลวงปู่ก็ไม่ได้สนทนากับใครนานๆ แบบนี้อีกเลย

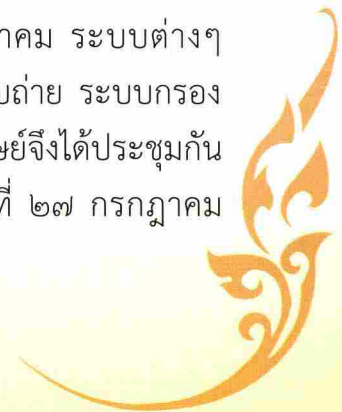

องค์หลวงปู่ขณะพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลจังหวัดร้อยเอ็ด

ในวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ องค์ท่านได้เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ อีกครั้งหนึ่งด้วยอาการติดเชื้อในปอดทำให้ปอดบวม จนถึงช่วงปลายเดือนกรกฎาคม ระบบต่างๆ ในร่างกายขององค์ท่านเริ่มหยุดการทำงานลง ไม่ว่าจะเป็นระบบย่อยอาหาร ระบบขับถ่าย ระบบกรองของเสีย ยกเว้นระบบประสาทการรับรู้และระบบหายใจ ทางคณะสงฆ์และศิษยานุศิษย์จึงได้ประชุมกัน และตกลงที่จะนำองค์ท่านกลับมาที่ วัดประชาคมวนาราม จังหวัดร้อยเอ็ด ในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภริโต มาราบเยี่ยมองค์หลวงปู่ขณะพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น

คณะแพทย์และพยาบาลโรงพยาบาลศรีนครินทร์ กราบขอขมาองค์หลวงปู่
ก่อนจะนำองค์ท่านกลับมายังกุฎิกลางน้ำ วัดประชาคมวนาราม

เมื่อกลับมายังกุฎิกลางน้ำที่ท่านเคยอยู่จำพรรษามากกว่า ๔๐ พรรษา ดูเหมือนอาการของ
องค์ท่านจะดีขึ้นในระยะแรกๆ แต่ก็กลับทรงและทรุดลงเรื่อยๆ

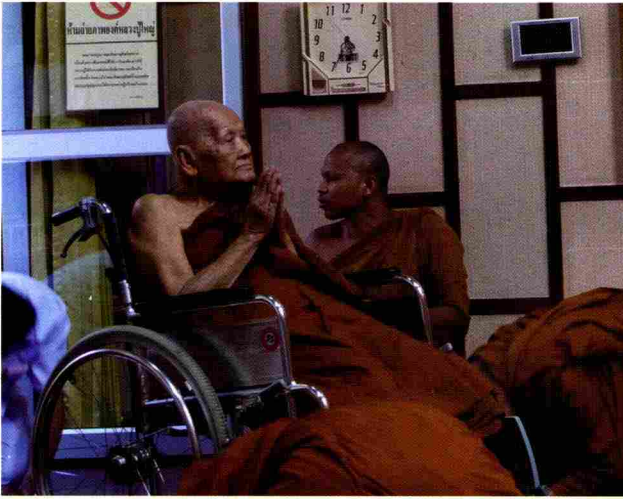

วีระปฏิบัติ ๒

จนถึงช่วงใกล้รุ่งสางของวันที่ ๑๖ สิงหาคม ท่านเริ่มแสดงอาการลาชั้นธาว์ภูวน องค์ท่านอยู่ในท่านอนหงาย ลมหายใจขององค์ท่านก็อ่อนและละเอียดลงไปตามลำดับ จนหายใจไปอย่างละเอียดสุขุมในที่สุด พระอุปัฏฐากที่นั่งคอยเฝ้าดูอยู่จึงถอดถ่านนาฬิกาออกเมื่อเวลา ๐๕.๓๔ น. ของวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อเป็นสัญญาณว่าองค์ท่านได้ละสังขาร ลากจากศิษยานุศิษย์ที่มีความเลื่อมใสศรัทธาในองค์ท่านทั้งที่เป็นพระสงฆ์ และฆราวาสไปแล้วด้วยความชราภาพแห่งสังขาร ณ เวลานั้น รวมสิริอายุ ๙๔ ปี ๓ เดือน ๑๔ วัน ๖๕ พรรษา

องค์หลวงปู่ได้จากโลกแห่งสุขทุกข์ โลกแห่งมายา โลกแห่งสมมติไปแล้ว ฝากไว้แต่คุณงามความดีปฏิบัติ และมรดกธรรมคำสั่งสอนมอบไว้ให้แก่ผู้ที่มีความศรัทธาเลื่อมใสในพระบวรพุทธศาสนา ได้น้อมนำไปประพฤติปฏิบัติตามกำลังสติ สมาธิ ปัญญา ศรัทธา ความเพียรของแต่ละท่านสืบต่อไป

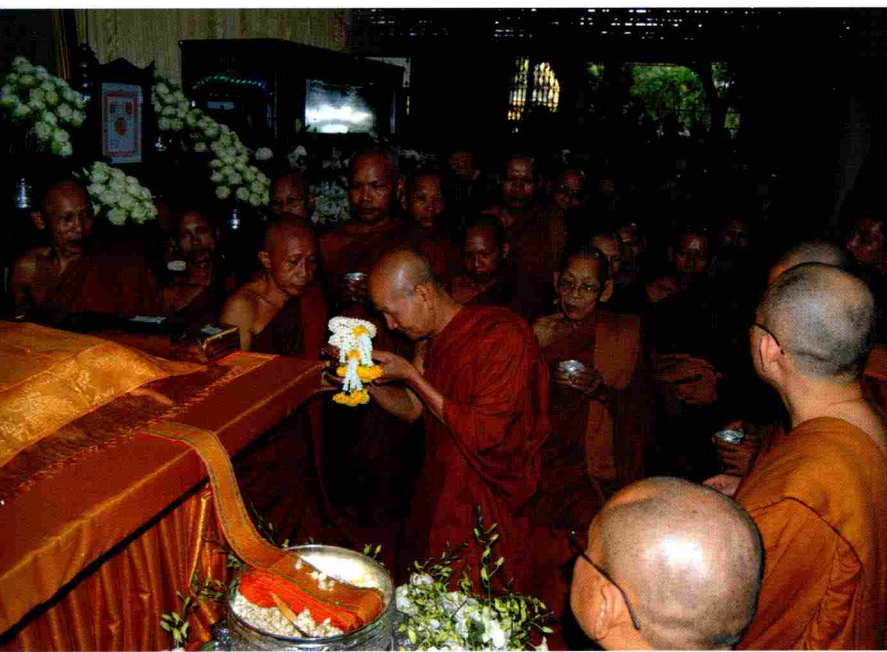

ครูบาอาจารย์สายกรรมฐานต่างพากันมาราบขอขมา และปลงธรรมสังเวยของค์หลวงปู่ศรี มหาวิโร

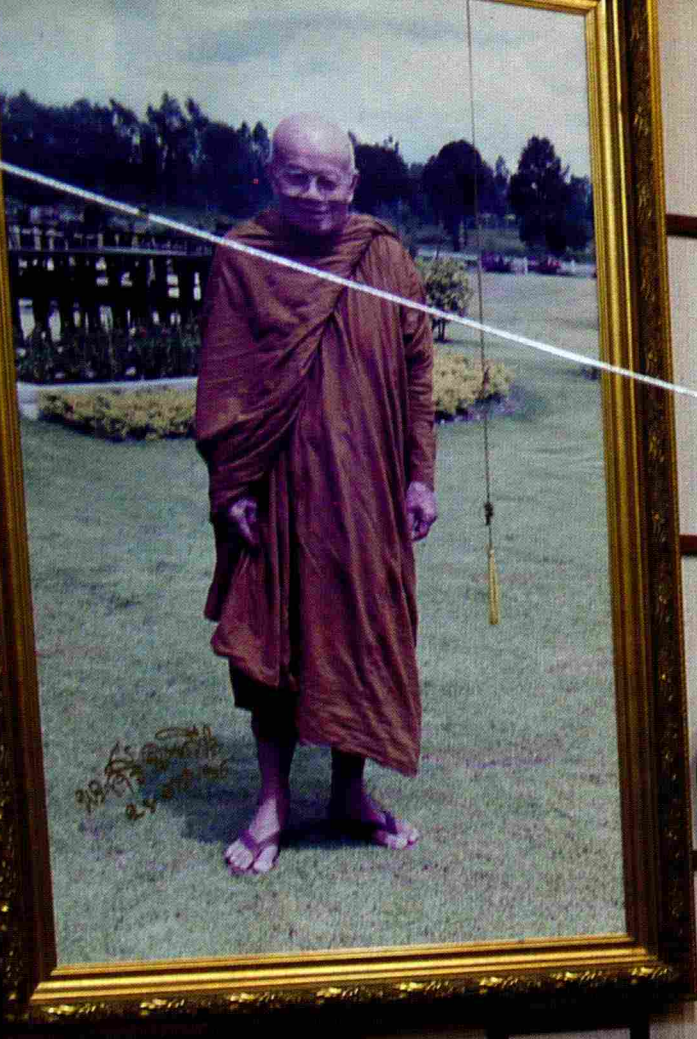

พิธีเคลื่อนสรีระสังขารขององค์หลวงปู่จากกุฏิกลางน้ำ มายังศาลามหาวิระธรรมสภา วันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

พิธีอาบน้ำสรีระสังขารพระราชนาน ณ ศาลามหาวิระธรรมสภา

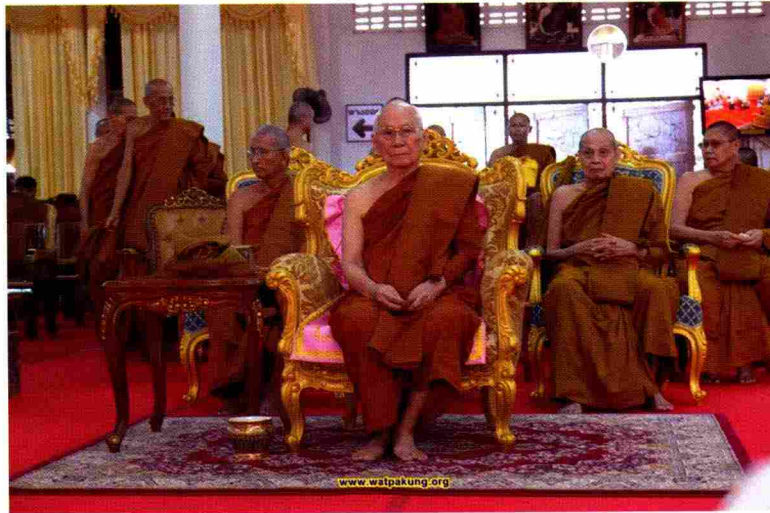

“สิ้นแล้วดวงแก้วแววไว

จะอยู่อย่างไร

ถ้าขาดแสงเทียน”

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
เป็นองค์ประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลสรีระสังขารครบ ๑๐๐ วัน (สตมวาร) วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

พระธรรมเจดีย์อาจารย์ วัดพระศรีมหาธาตุฯ เป็นองค์แสดงธรรม

พระญาณวิศิษฎ์ (หลวงพ่อทอง จนทสิริ) เจ้าอาวาสวัดโคกการาม เป็นประธานนำสวดพระพุทธมนต์

เมรุพระราชทาน พระเทพวิสุทธิมงคล

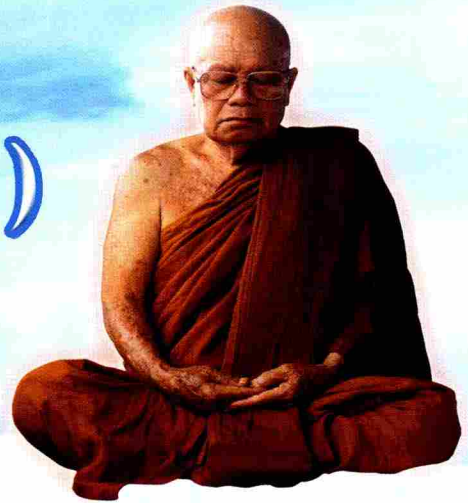

ปริศนาธรรมจากจิตกาธาน (เมรุชั่วคราว)

จิตกาธาน (เมรุชั่วคราว) อันเป็นสถานที่ประกอบพิธีพระราชทานเพลิงสรีระสังขารของพระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) มีรูปทรง ๘ เหลี่ยม ขนาดด้านกว้าง ๕๐ เมตร และด้านยาว ๕๐ เมตร แบ่งเป็น ๓ ชั้น มีบันไดเชื่อมแต่ละชั้นๆ ละ ๗ ชั้น และทางกลดขนาดใหญ่ครอบ กลดมีรัศมียาว ๙ เมตร มีริ้ว จำนวน ๖๖ ริ้ว ซึ่งปริศนาธรรมภายในจิตกาธาน (เมรุชั่วคราว) มีความหมายดังต่อไปนี้

เพลงสรีระสังขาร (หลวงปู่ศรี มหาวิโร)

อำนวยการก่อสร้าง
พระครูปลัดทองอินทร์ กตปุญโญ
คณะทำงานก่อสร้าง
คณะศิษยานุศิษย์ฯ
ออกแบบ
อนุวัตร บุรณะกร
สถาปนิก
ปฏิญญา แปรโรสง ภ-สถ.12149
วิศวกร
นที เจียรพันธ์ สย.5957

รูปทรง ๘ เหลี่ยม หมายถึง อริยมรรคมีองค์ ๘

อริยมรรค คือ ข้อปฏิบัติอันเป็นทางสายกลาง ซึ่งจะนำไปสู่ความไกลจากกิเลสเครื่องรัดรั้งใจ
ทั้งหลาย มี ๘ ประการ คือ

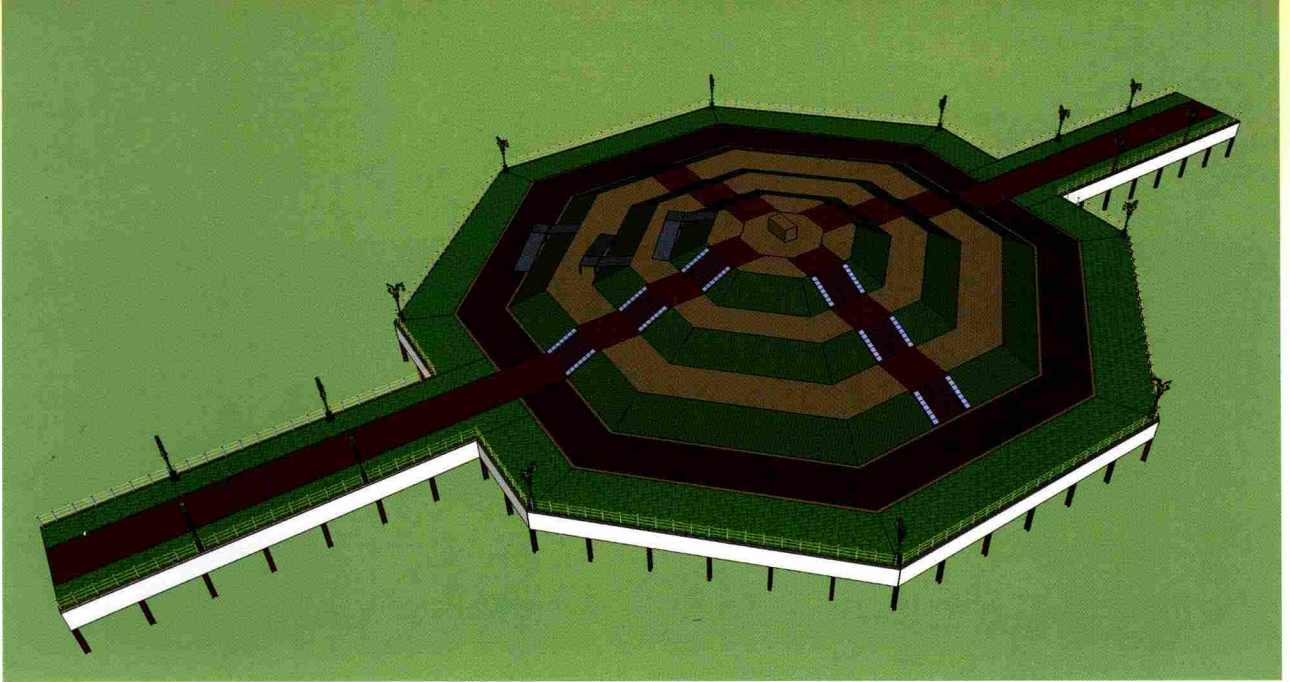
- สัมมาทิฐิ ปัญญาอันเห็นชอบ (คือ เห็นอริยสัจทั้ง ๔ ตามความเป็นจริง ว่าควรกำหนด
รู้ทุกข์ ควรละเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ควรทำให้แจ้งซึ่งความดับแห่งทุกข์ ควรเจริญข้อปฏิบัติให้ถึงความ
ดับทุกข์)

หีบที่ใช้รองรับสรีระสังขารขององค์หลวงปู่ ทำจากไม้จันทน์หอม โดยสานุศิษย์ชาวพุทธในอินโดนีเซีย

- สัมมาสังกัปปो ความดำริชอบ (คิดจะออกจากกาม ไม่คิดอาฆาตพยาบาท ไม่คิดเบียดเบียน)
- สัมมาวาจา วาจาชอบ (ไม่พูดโกหก ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดคำส่อเสียด ไม่พูดเพื่อเจ้าเล่ห์ไหล)
- สัมมากรรมันโต การงานชอบ (เว้นจากการทำงานที่ผิดกฎหมาย ผิดศีลธรรม เว้นจากการเบียดเบียนฆ่าสัตว์ตัดชีวิต (ปาณาติบาต) เว้นจากการลักขโมย และฉ้อฉลคดโกง (อทินนาทาน) และเว้นจากการประพฤติดีในกาม (กามเมสุมิจฉาจาร)
- สัมมาอาชีโว การเลี้ยงชีวิตชอบ (เว้นจากการหาเลี้ยงชีพในทางที่ผิด เช่น เว้นจากการค้าขายเครื่องประหารมนุษย์และสัตว์ เว้นจากการค้าขายมนุษย์ เว้นจากการค้าขายสัตว์สำหรับฆ่าเป็นอาหาร เว้นจากการค้าขายน้ำเมา เว้นจากการค้าขายยาพิษ)
- สัมมาวายาโม ความเพียรชอบ (เพียรระวังมิให้บาปหรือความชั่วเกิดขึ้น เพียรละบาปหรือความชั่วที่เกิดขึ้นแล้ว เพียรทำกุศลหรือความดีให้เกิดขึ้น เพียรรักษากุศลหรือความดีที่เกิดขึ้นแล้วให้คงอยู่)
- สัมมาสติ การระลึกชอบ (การตั้งสติกำหนดพิจารณากาย ๑ การตั้งสติกำหนดพิจารณาเวทนา ๑ การตั้งสติกำหนดพิจารณาจิต ๑ การตั้งสติพิจารณาธรรม ๑)
- สัมมาสมาธิ การตั้งใจมั่นชอบ (การเจริญฌานทั้ง ๔ คือ ปฐมฌาน ทุตติยฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน)

ชั้น ๓ ชั้น หมายถึง หัวใจของพระพุทธศาสนา ๓ ประการ

แม้ว่าพระธรรมคำสอนที่พระพุทธองค์ทรงอุทิศพระองค์เพื่อสั่งสอนสัตว์โลกมาตลอดระยะเวลา ๔๕ พรรชานั้นจะมีมากมายถึง ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นดี แต่ก็สามารถสรุปลงโดยย่อได้ ๓ ข้อ เรียกว่า หัวใจของพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ที่ทรง ตรัสรู้ ไปแล้วหรือพระพุทธเจ้าองค์ที่จะทรงตรัสรู้ต่อไปในภายภาคหน้าเช่นเดียวกัน หัวใจของพระพุทธศาสนา ๓ ข้อ คือ

๑. ละการกระทำบาปทั้งปวง
๒. ทำความดีทั้งหลายให้ถึงพร้อม
๓. ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ผ่องใส

บันได ๗ ชั้น หมายถึง โภชณงค์ ๗ ประการ

โภชณงค์ คือ ธรรมเป็นองค์แห่งการตรัสรู้ เมื่อองค์แห่งโภชณงค์ทั้ง ๗ ซึ่งต่างก็เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความสมบูรณ์บริบูรณ์แล้ว ย่อมยังวิชาคือความรู้แจ้ง วิมุติคือการหลุดพ้น ให้บังเกิดขึ้นเอง องค์แห่งโภชณงค์มี ๗ ประการคือ

๑. สติสัมโพชณงค์ คือ การระลึกได้ สำนึกพร้อมอยู่ที่ใจ อยู่กับกิจที่ทำ อยู่กับคำที่พูด
๒. ธรรมวิจยะสัมโพชณงค์ คือ ความเพียรธรรม ความสอดส่องสืบค้นในธรรม
๓. วิริยะสัมโพชณงค์ คือ ความเพียรในธรรม
๔. ปีติสัมโพชณงค์ คือ ความอิ่มใจ
๕. ปัสสัทธิสัมโพชณงค์ คือ ความสงบกายสงบใจ
๖. สมาธิสัมโพชณงค์ คือ ความมีใจตั้งมั่น จิตแน่วแน่ในอารมณ์ ไม่ไหลไปตามอารมณ์
๗. อุเบกขาสัมโพชณงค์ คือ ความมีใจเป็นกลางเพราะเห็นตามความเป็นจริง

กลดที่จะใช้กันเหนือจิตกาธาน ขนาดรัศมี ๙ เมตร ทำจากไม้พะยุงและผ้าบางพิเศษ

กลดมีรัศมียาว ๙ เมตร หมายถึง นวโลกุตตรธรรมทั้ง ๙

พระพุทธองค์ทรงจำแนกลำดับชั้นแห่งการบรรลุโลกุตตรธรรมไว้ ๙ ชั้นด้วยกัน คือ

โสดาปัตติมรรค ๑

โสดาปัตติผล ๑

สกิทาคามีมรรค ๑

สกิทาคามีผล ๑

อนาคามีมรรค ๑

อนาคามีผล ๑

อรหัตตมรรค ๑

อรหัตตผล ๑

นิพพาน ๑

ผู้ปฏิบัติเพื่อมรรคผลนิพพานต้องปฏิบัติตามที่พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ คือ ละความชั่ว ทำความดี และชำระจิตใจให้สะอาดผ่องแผ้ว โดยเริ่มจากความมีศรัทธาในพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ แล้วมีความเพียรน้อมนำเอาสิ่งต่างๆ ที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนมาประพฤติปฏิบัติ เช่น การทำบุญ ให้ทาน การรักษาศีล การสวดมนต์และเจริญจิตตภาวนาแผ่เมตตา เป็นต้น จนจิตใจคุ้นเคยกับทาน คือ การให้ การเสียสละ จิตใจมีสมาธิ คือมีความสงบตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวไปตามอารมณ์ที่มากกระทบ จนมี

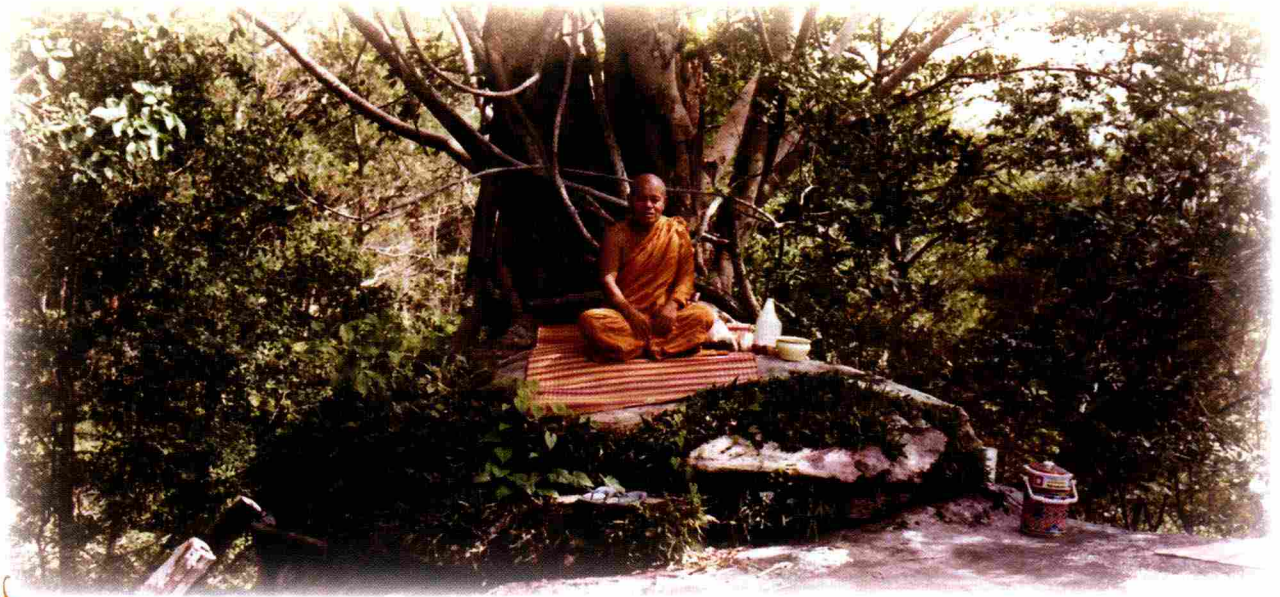

สติปัญญาสามารถเห็นตามความเป็นจริงว่า โลกนี้มีแต่ทุกข์เท่านั้นที่เกิดขึ้น ทุกข์เท่านั้นที่ตั้งอยู่ ทุกข์เท่านั้นที่ดับไป ตามความไม่เที่ยงแท้แน่นอน และความไม่สามารถควบคุมบังคับได้ของสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ประจำโลก จิตใจของผู้ปฏิบัติก็จะคลายจากความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งต่างๆ ลงตามลำดับ ความเดือดร้อนวุ่นวายใจก็จะลดลง ความสงบร่มเย็นก็จะเริ่มก่อตัวขึ้นภายในจิตใจ อันจะนำไปสู่การตัดภพ ตัดชาติให้เหลือน้อยลงไปเรื่อยๆ จนกระทั่งหมดภพสิ้นชาติในที่สุด อันเป็นโลกุตตรบรมสุขจุดมุ่งหมาย สูงสุดของพระพุทธศาสนานั่นเอง

รื้อกลด ๖๖ รื้อ หมายถึง ๖๖ พรรษาแห่งการบำเพ็ญบารมีขององค์หลวงปู่

ระยะเวลาที่พระเทพวิสุทธิมงคล (หลวงปู่ศรี มหาวิโร) นับตั้งแต่ออกบรรพชาอุปสมบทเข้าสู่ ร่มกาสาวพัสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๘ แสวงหาครูบาอาจารย์ ออกปฏิบัติธรรมกัมมัฏฐานด้วยความเพียร อ้นอกฤษฏ์เอาชีวิตเข้าแลก จนบรรลุธรรมวิเศษ เป็นอริยสงฆ์สาวก เป็นเนื่อนาบุญของโลก แล้วนำ พระธรรมคำสอนมาเผยแผ่เทศนาโปรดพุทธบริษัททั้งในและต่างประเทศ ตลอดถึงการสร้างอนุสรณ์ สถานที่สำคัญและยิ่งใหญ่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาฝากไว้กับชาวไทยและชาวโลก จนกระทั่งองค์หลวงปู่ ละสังขารเข้าสู่อนุภาติเสสนิพพาน รวมเป็นเวลาอันยาวนานถึง ๖๖ พรรษา

หลังจากเสร็จพิธีถวายพระเพลิงสรีระสังขารขององค์หลวงปู่แล้ว จะปรับปรุงตกแต่งจิตกาธาน แห่งนี้ให้เป็นพิพิธภัณฑ์อัฐิธาตุและบริวารของท่าน เพื่อเป็นอุทยานการศึกษา อุทยานธรรมะ แหล่ง เรียนรู้ และเป็นอนุสรณ์สถานที่บรรดาศิษยานุศิษย์ขององค์หลวงปู่จะได้มาน้อมกราบระลึก สักการะ เทิดทูน บูชาพระคุณอันยิ่งใหญ่ ที่มีต่อจิตใจของเหล่าศิษย์ ด้วยความเคารพอย่างสูงสุดเหนือเศียรเกล้า ตลอดไป

ปฏิบัติที่องค์หลวงปู่พาดำเนิน

นับตั้งแต่พรรษาแรกจนถึงพรรษาที่ ๑๙ เป็นช่วงที่องค์หลวงปู่เดินธุดงค์ไปตามภูเขา ถ้ำ เจ็อมผา หรือป่าช้า เพื่อสร้างสมพลังจิต พลังสติ พลังปัญญา บารมีให้แก่กล้า จนสมควรแก่การพิจารณาให้รู้แจ้งในโมกขธรรมอันนำไปสู่ ความพ้นทุกข์

นับแต่พรรษาที่ ๒๐ เมื่อเริ่มมีวัดสาขาเพิ่มขึ้น องค์ท่านจึงต้องเกี่ยวข้องกับพระสงฆ์และญาติโยมมากขึ้น องค์ท่านจึงดำริให้มีการประชุมกัน เพื่อความพร้อมเพรียงสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเพื่อให้คณะสงฆ์ได้รับทราบแล้วช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม จึงกำหนดให้มีการประชุมอย่างพร้อมเพรียงกันปีละ ๗ ครั้ง คือ

๑. วันมาฆบูชา ระหว่างวันขึ้น ๑๓-๑๕ ค่ำ เดือน ๓ (ได้ยกเลิกไปเมื่อองค์หลวงปู่ชราภาพมากแล้ว)

๒. วันคล้ายวันเกิดองค์หลวงปู่ใหญ่ ระหว่างวันที่ ๑-๓ พฤษภาคม

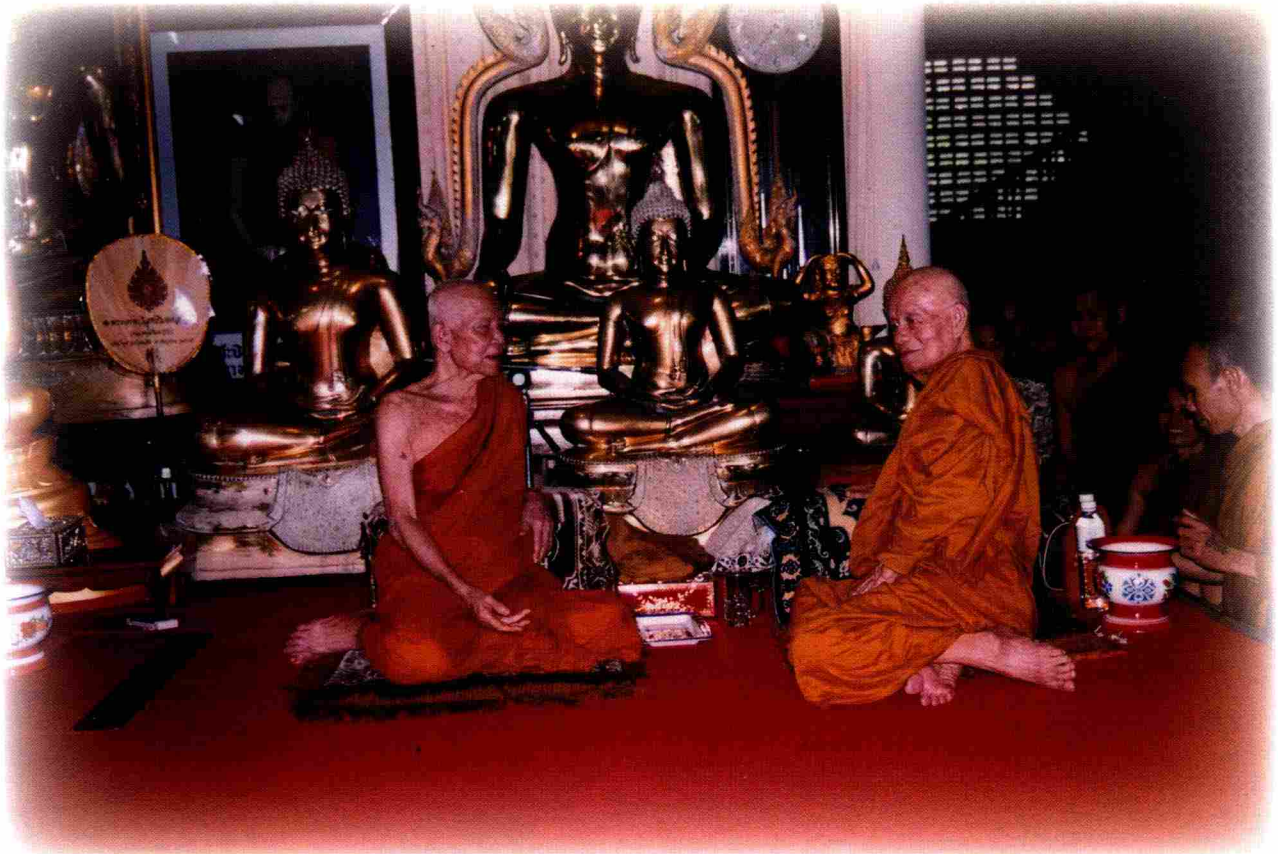
๓. วันเข้าพรรษา ระหว่างวันขึ้น ๑๓-๑๕ ค่ำ เดือน ๘ (๘/๘)

๔. วันอุโบสถสามัคคี ตรงกับวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ (๘/๘)

๕. วันอบรมพระนวกะและสลาภกัต ระหว่างวันขึ้น ๙-๑๔ ค่ำ เดือน ๑๐

๖. วันมหาปวารณาออกพรรษา ระหว่างวันขึ้น ๑๓-๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

๗. วันงานกฐินสามัคคีวัดประชาคมวนาราม ระหว่างวันขึ้น ๑๓-๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒

การไปกราบทำวัตรครูอาจารย์ในช่วงพรรษา

“ท่านมีบาร์มีไปทางหนึ่งอาจารย์ศรี มหาวิโร อ่อนพรรษากว่าเรา เราเรียกท่านศรี เคยจำพรรษาหนองผือด้วยกัน แต่ท่านเคารพเรามากมายมาแต่กาลไหนๆ ตั้งแต่อยู่หนองผือท่านก็เคารพมากอยู่ตลอดมา

อันนี้มีเรื่องขบขันอยู่เรื่องหนึ่ง เมื่อมันมาสัมผัสก็เล่าให้ฟัง กุฎิท่านอยู่ริมรั้วเข้าไปในป่าทางจงกรมของเราอยู่ในป่าลึกๆ เวลาเรามาจากกุฎิเราก็ออกหน้ากุฎิท่านศรีแล้วเข้าป่า ท่านมีโต๊ะเล็กๆ ขนาดนี้เห็นท่านศรีเขียนหนังสืออยู่ ท่านคงจะจำได้ตลอดแหละเพราะเป็นปัญหาอันหนึ่งอยู่ เราไปมาเห็นท่านเขียนหนังสืออยู่โต๊ะน้อยบ่อๆ แต่ก่อนท่านเป็นครูแล้วจึงมาบวช มีโต๊ะเล็กๆ กุฎิท่านก็ไม่ได้ใหญ่โตอะไร กระจ้อยเหมือนกัน แต่มีโต๊ะเล็กๆ วางไว้ข้างๆ เราเข้าออกอยู่เรื่อยไปเดินจงกรมในป่าเห็นท่านเขียนหนังสืออยู่โต๊ะเล็กๆ เรื่อยๆ ทีแรกเราก็ไม่ว่าอะไร ก็ผ่านไปผ่านมาอยู่แทบทุกวี่ทุกวันจะว่าไง เพราะทางจงกรมของเราอยู่ในป่าลึกๆ ผ่านเข้าไปนั้น

พอหนักเข้าๆ ผ่านไปตรงนั้นเห็นท่านเขียนหนังสืออยู่โต๊ะเล็กๆ ใส่ปัญหาละที่นี้ ทางเราไปนี้ กุฎิกี่
อยู่นี้ พอไปถึงจังหวะพอดีท่านกำลังนั่งเขียนหนังสืออยู่ เราก็ดูผ่านไปนั้น ท่านก็มองมาพอดี ห่างกัน
ประมาณสักวาทว่าท่านนั่งมั่ง เราเลยใส่ปัญหาว่า “ทำอะไรเสมียน” ท่านก็จับหนังสือยัดเข้าโต๊ะ เรากี่
เดินผ่านไป ตั้งแต่นั้นมาโต๊ะเล็กๆ หายเจ็บไปเลย “ทำอะไรเสมียน” เราว่านั่น คำว่าเสมียนมันเป็น
ปัญหาแล้วเข้าใจไหมละ

มหาอรรถหารธรรมมาเขียนอะไร ความหมายก็ว่านั่น นั่นละตั้งแต่นั้นมาโต๊ะเลยไม่ทราบ
หายไปไหนเจ็บเลย ดูเหมือนเคยจำพรรษาห้วยทรายด้วยกันปีหนึ่งหรือไ้ เราลืมนๆ เสีย หนองผือเคย
อยู่ด้วยกัน พอออกจากหนองผือแล้วดูว่าไปจำพรรษาห้วยทรายด้วยกันหรือไ้ น้ำ แต่ไปอยู่ห้วยทรายนี้ไป
ท่านจำพรรษาด้วยหรือเปล่ายังสงสัย เราไม่แน่ใจ ดูว่าจำพรรษาด้วย

นิสัยวาสนาไปคนละทิศละทาง ท่านนิสัยวาสนาไปอีกทางหนึ่ง บริษัทบริวารมาก ไปไหนลูกศิษย์
ลูกหารุมท่าน อย่างมาวันที่ว่า ๑๙ สิงหา นี้ก็คอยดูซี ลูกศิษย์ลูกหาท่านในอำเภอต่างๆ เขตจังหวัด
ร้อยเอ็ดนี่จะมาหมดแหละ บรรดาพระเจ้าพระสงฆ์และประชาชน ท่านเคยมาเสมอ ก็เรียกว่าเป็นนิสัย
วาสนาอย่างหนึ่ง คือเป็นไปตามสายนิสัยวาสนา ถ้านิสัยวาสนาไม่เกี่ยวข้องกันมันก็ไม่สัมผัส มันก็
ไม่ติดใจ หากเป็นอย่างนั้น”

หลวงตาพระมหาบัว ญาณสมปนฺโน

ปรารภถึงองค์หลวงปู่ในเทศนา “สายบุญสายกรรม” วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๙

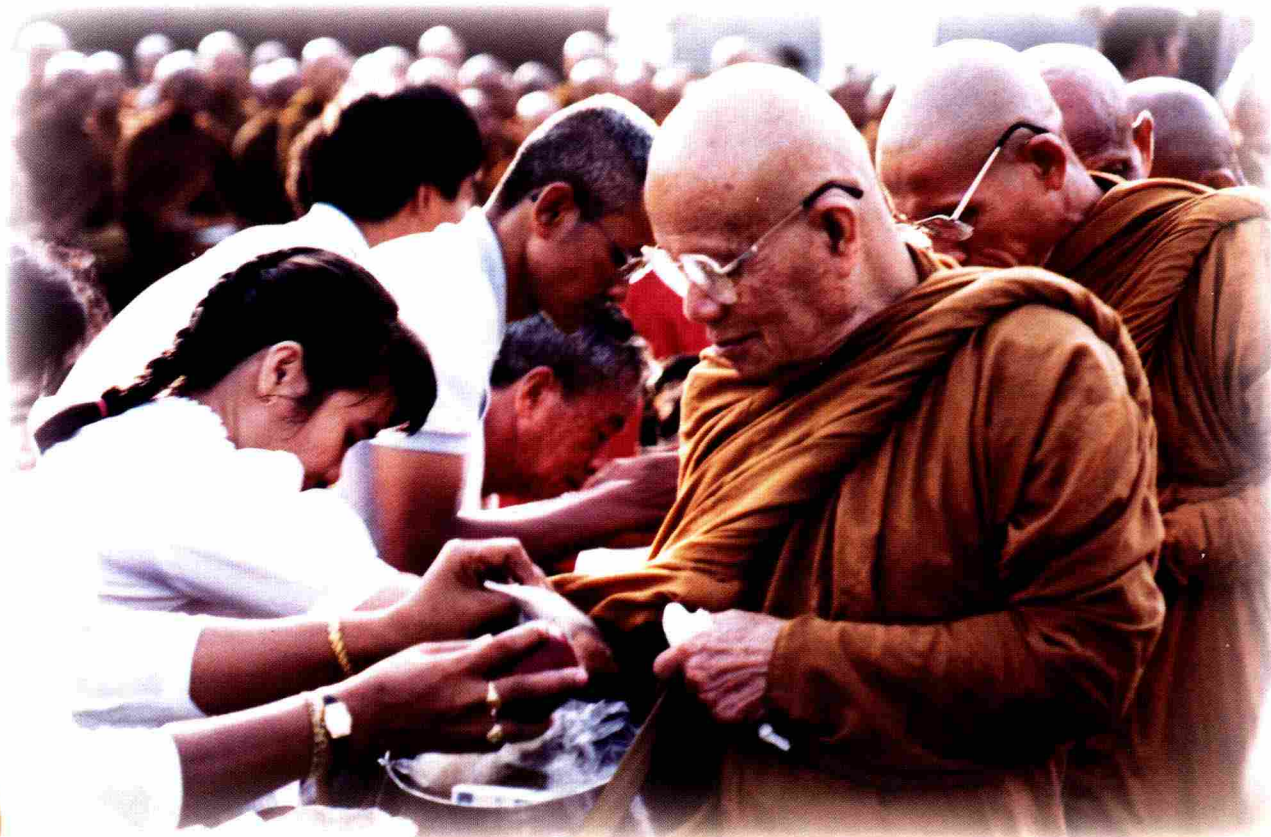

“ท่านอาจารย์ศรี ท่านพาลูกศิษย์ลูกหาบริษัทบริวารมาคารวะ หรือมาฟังเทศน์ฟังธรรมเป็นกาลเป็นเวลานี้ จึงเป็นมหามงคลแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลาย โดยอาศัยท่านเป็นต้นเหตุ ส่วนบุญส่วนกุศลนี้อย่าลืมท่านนะ ท่านเป็นต้นเหตุแห่งการชวนชวนมหากุศลส่วนต่างๆ มาในวันนี้ กุศลที่ท่านทั้งหลายได้มาทำบุญให้ทานเพราะการป่าวร้องของท่านก็ดี หรือทราบจากเหตุผลกลไกอะไรก็ดี แล้วการได้ยินได้ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมก็ดี รับไปแล้วให้แผ่ส่วนบุญส่วนกุศลถึงท่านผู้เป็นต้นเหตุ คืออาจารย์ศรีมหาวิโร โดยทั่วกัน

“ท่านเป็นผู้มีนิสัยวาสนากว้างขวางไปในทางมีบริษัทบริวารมาก เหล่านี้ใครจะไปเสกสรรปั้นยอให้มีไม่ได้ หากเป็นขึ้นภายในจิตใจของต้นเหตุคือผู้เป็นต้นวาสนา เป็นต้นแห่งครูแห่งอาจารย์นั้นแหละ มีลูกศิษย์ลูกหา มีคนมาเคารพนับถือมาก หากเป็นเองๆ สำหรับนิสัยแต่ละท่านละองค์ ไม่ได้เป็นขึ้นมาอย่างลอยๆ เสกสรรปั้นยอขึ้นมาไม่ได้ ต้องเป็นขึ้นมาในหลักธรรมชาติ”

หลวงตาพระมหาบัว ญาณสมปนฺโน

ปรารภถึงองค์หลวงปู่ในเทศนา “เสียงโลก เสียงธรรม” วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ บ่าย

การบิณฑบาตทางไกล ในพรรษา

การเดินทางไกล ในช่วงงานสลากภัต

ระเบียบและข้อปฏิบัติ วัดป่าบ้านอู่เก่า พ.ศ. ๒๕๕๘

การอยู่เป็นหมู่เป็นคณะ ถ้าขาดระเบียบข้อปฏิบัติแล้ว จะเป็นไปได้เพื่อความเรียบร้อยไม่ได้ ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมีไว้เพื่อเป็นเครื่องยึดในการปฏิบัติ ดังนี้

(๑) พระเณรทุกรูป ต้องสมาทานธุดงค์อย่างน้อยองค์ละ ๕ ข้อ เพื่อเป็นการขัดเกลาจิตใจ ให้เบาบาง ตามกำลังศรัทธาความสามารถ และเป็นเหตุที่ทำให้ตนมีชีวิตประกอบด้วยสัจจะและข้อวัตร ทุกเมื่อ

(๒) ข้อวัตรสำหรับกลางวัน พอรุ่งสว่างเป็นวันใหม่ พระเณรทุกรูปนำบริหารของตนที่เกี่ยวกับการฉัน ลงรวมบนศาลาโรงฉัน จัดให้ได้ระเบียบและทำสะอาดบนศาลา พอถึงเวลาที่เที่ยวภิกขาจาร บิณฑบาต ต่างองค์ก็เตรียมมุ่งสงบทรงจิวรช้อนสังฆาฏิ ไปเที่ยวบิณฑบาตตามที่จัดไว้ เมื่อกลับมาพร้อม เปรียงกันแล้ว จัดอาหารเสร็จ ก็เริ่มลงมือฉัน เมื่อฉันเสร็จแล้ว ทำข้อวัตรของตนและช่วยกันทำข้อวัตร ศาลาจนสะอาด เก็บเครื่องบริขารขึ้นกุฏิ ต่อจากนั้นลงสู่ทางจงกรม เดินจงกรมไปจนถึง ๕ โมงเช้า พอได้ ยินระฆังก็หยุด ทำข้อวัตรสำหรับตนไปจนถึงบ่าย ๓ โมง เมื่อได้ยินระฆัง ต่างองค์ก็เริ่มลงกวาดตาด ทำความสะอาดบริเวณวัด และจัดหาน้ำใช้น้ำฉัน ตลอดจนจรุงน้ำเรียบร้อย เมื่อได้ยินระฆัง เตรียมลง ฟังเทศน์บนศาลาโรงธรรมทุกรูป

(๓) เมื่อฟังเทศน์จบแล้วพอดีย่ำค่ำ ต่อจากนั้น เริ่มทำวัตรสวดมนต์ตามตารางสวดที่จัดไว้แล้ว เมื่อสวดมนต์จบมีการอธิบายธรรมะพอสมควรก็เลิกประชุม ต่อจากนั้นไปให้เดินจงกรมจนถึง ๓ ทุ่ม พอได้ยินระฆังก็หยุดขึ้นกุฏิ นั่งสมาธิไปจนถึง ๕ ทุ่มหรือมากกว่านั้นก็ได้ตามแต่ศรัทธา แล้วก็พัก พอถึง ๙ ทุ่ม (ตี ๓) เมื่อได้ยินระฆังเตรียมลงทำวัตรที่ศาลาโรงธรรมรวมกัน พอทำวัตรเสร็จ เดินจงกรมไปจน สว่างเป็นวันใหม่

หมายเหตุ ระเบียบข้อปฏิบัติที่ได้จัดไว้ข้างบนนี้ ทุกรูปต้องกระทำด้วยความยินดี เว้นไว้แต่ เหตุจำเป็น ถ้าหากผู้มีศรัทธามากกว่านี้ จะกระทำให้ง่กว่าที่กำหนดนี้ก็ไม่ห้าม ขออนุโมทนาด้วย

ทั้งนี้ขอให้พระเณรทุกรูป จงเอาใจใส่ในการปฏิบัติตามระเบียบข้อปฏิบัติข้างบนนี้ เพื่อเป็น อุปนิสัย วาสนา บารมี สนับสนุนส่งต่อไปจนถึงที่สุด กล่าวคือ **เอกัณตบรมสุข** ซึ่งเป็นผลอันยิ่งใน พระพุทธศาสนา

พระศรี มหาวีโร

๙ กรกฎาคม ๕๘

คำสอนของพ่อแม่ ครูบาอาจารย์
หลวงปู่ศรี มหาวิโร
“ความจริงที่ค้นได้ในตัวของท่านเอง”

ข้อความเบื้องต้น

เป็นที่ทราบกันแล้วว่าธาตุ ดิน น้ำ ไฟ ลม ทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งมีอยู่ทั่วไปในสากลโลกนี้ ส่วนภายนอกบุคคลผู้ฉลาดเอามาใช้เป็นเครื่องอุปโภคบริโภค ให้บุคคลทั่วโลกใช้เป็นเครื่องบำรุงความสุข และสนองความต้องการได้ตามปรารถนาดังเช่นวิทยาการแผนใหม่ ในระยะนี้บุคคลที่เกิดมาในสมัย วิทยาการเจริญจะเห็นของใหม่ๆ แปลกๆ นานัปการ

ในด้านธาตุภายในซึ่งมีรูปธาตุเข้าแทรกสิ่งที่เรียกว่า **นามธรรม** ถูกสมมติชื่อว่ามนุษย์หรือ คนดังที่เราๆ ท่านๆ รู้กันอยู่ขณะนี้ หากมีผู้ฉลาดอาจทำให้เป็นของใช้ได้พิเศษนานัปการแก่ตนและบุคคลอื่นเช่นเดียวกัน

ฉะนั้นจึงเกิดเป็นปัญหาชีวิตสำหรับมนุษย์ผู้ต้องการความเจริญในฐานะที่เกิดขึ้นมาร่วมโลกกับเขาซึ่งได้นามว่า มนุษย์ ควรเสาะแสวงหา **วิธีการ** **หลักการ** **การกระทำ** และ ผลของการกระทำ ที่จะปรับปรุงธาตุ ดิน น้ำ ลม ไฟภายใน กัבורุปรธาตุที่เรียกว่า **นามธรรม** ให้ได้ผลพิเศษ ในการที่จะบำรุงความสุข ความเจริญให้แก่ตนและบุคคลผู้อื่น จึงจะไม่เสียใจภายหลังเพราะได้ทำประโยชน์เต็มที่ ทั้งนี้ไม่ได้เลือกเพศเลือกวัย ไม่ได้เลือกชาติชั้นวรรณะ ไม่ได้เลือกชาติใดภาษาใด ขอแต่ว่ามี ธาตุกับ อรุปรธาตุ บวกกันได้นามว่ามนุษย์ก็แล้วกัน ก็มีสิทธิ์ที่จะกระทำธาตุทั้ง ๒ นี้ ให้บรรลุผลสมประสงค์ได้ทั้งนั้น

เมื่อสรุปความในเครื่องอุปกรณ์ที่จะปฏิบัติมี ๔ ประการ คือ

๑. ธาตุภายนอกทั้งหมด
๒. ธาตุภายใน หมายถึง ธาตุในตัวบุคคล
๓. อรุปรธาตุ หมายถึง นามธรรม
๔. วิธีกระทำธาตุเหล่านี้ให้ได้ผลแก่ตนและบุคคลทั่วไป

ตามหลักพุทธศาสนา เมื่อย่อให้สั้นที่สุดก็ คือ คนกับศาสนา อีกอย่างหนึ่งก็ คือ คนกับผลที่ตนกระทำได้ การที่จะกระทำหรือปฏิบัติ ธาตุกับอรุปรธาตุ มีข้อใหญ่อยู่ ๔ ประการ คือ

๑. วิธีการ
๒. หลักการ
๓. การกระทำ หรือ การปฏิบัติ
๔. ผลของการกระทำ หรือ ผลของการปฏิบัติ

๑. วิธีการ หรือ ขั้นตอนเตรียมการ

วิธีการ หมายถึง การเตรียมการจะลงมือปฏิบัติ คำว่า มนุษย์ ถ้าพูดตามลักษณะแล้ว มีความแตกต่างกันไม่สู้มากนัก พอสังเกตได้ว่าเป็นมนุษย์หรือสัตว์ ไม่เหมือนนกิริยามารยาทความประพฤติและจรตนิสัยที่ถูกจิตใจสั่งให้กระทำทั้งฝ่ายดีและฝ่ายไม่ดี อันนี้เป็นของที่สังเกตได้ยาก หากจิตใจถูกอำนาจฝ่ายต่ำสั่งให้กระทำแล้วยิ่งร้ายกว่าสัตว์ไปเสียอีก

ฉะนั้นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เราควรทำตัวของเราเองให้เป็น **มนุษย์ธรรม** คือ มีธรรมของมนุษย์เป็นเครื่องประดับ กาย วาจา และจิตใจ ตามหลักพุทธศาสนา ซึ่งได้แก่กุศลกรรมบท ๑๐ ประการ ตามหลักธรรมะมีเรียบร้อยแล้ว คือต้องปรับปรุงจรตนิสัย กิริยามารยาท ความประพฤติของตน ให้อยู่ในกรอบของมนุษย์ธรรมนี้ จึงจะเป็นพื้นฐานรองรับธรรมะขั้นสูงต่อไปได้ ผู้ที่ต้องการความสุข ความเจริญ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ควรปรับปรุงตัวเองให้เป็นมนุษย์สมบูรณ์ก่อน จึงจะเป็นเครื่องรองรับธรรมะได้เป็นอย่างดี

๒. หลักการในการปฏิบัติธรรม

- ถ้าต้องมีหลักหรือเป้าหมาย จึงจะพุ่งไปสู่จุดที่หมายได้
- ถ้าพูดหลักใหญ่ๆ ก็ คือ หลักพุทธศาสนานี้เอง
- ถ้าพูดตามสายปฏิบัติ หรือตามแบบธรรมชาติแล้ว การพิจารณาหลักในขั้นต้น ซึ่งมีอยู่ ๖

ประการ คือ

๒.๑ กำลั้งของตน

๒.๒ จริตนิสัยชอบไปในทางไหนมาก

๒.๓ กาลเวลา เราต้องพิจารณาว่า เวลาใดควรแก่ เวลาใดไม่ควรแก่ เวลาใดควรชมหรือพอง

๒.๔ จะเอาธรรมะหมู่ใดที่ควรแก่จริตนิสัย

๒.๕ เมื่อลงมือปฏิบัติแล้วได้ผลหรือไม่ได้ผลอย่างไร เพราะเหตุใด?

๒.๖ เมื่อได้ผลในการปฏิบัติแล้ว เป็นนियยานิกรธรรม คือธรรมที่นำออกจากทุกข์เพื่อบรรลุถึง

ความบริสุทธิ์ เยือกเย็น ไม่เกี่ยวเกาะเป็นจุดหมาย พยายามแก้จิตใจทุกวิถีทาง ให้รู้ให้เห็น และทำให้ได้ ให้เป็นให้ถึงธรรมะตามข้อหนึ่ง จนรู้รสของธรรมะโดยตลอด ทั้งนี้กล่าวตามหลักธรรมชาติ ส่วนหลักธรรมะนั้นพระพุทธองค์ตรัสไว้แล้วเป็นอย่างดี ถ้าใครต้องการทราบก็ค้นดูได้ไม่ยากนัก

๓. การกระทำ หรือ การลงมือปฏิบัติ

เมื่อทราบขั้นเตรียมการและหลักการในการปฏิบัติและทบทวนให้เข้าใจดีแล้ว ลงมือกระทำได้อย่างสบาย ปกติของจิตใจต้องมีอารมณ์เป็นอาหารเป็นเครื่องอยู่ สุดแท้แต่จิตใจชอบทั้งฝ่ายดีและไม่ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระยะขั้นของจิตหรือปัญญาของตนเป็นผู้สั่งการ ถ้าปล่อยไว้ตามยถากรรมแล้ว ก็จะมีมวลมาลุ่มหลงหมุนอยู่ในวิภวภูมิมืดมนไม่มีสิ้นสุด ซึ่งเต็มไปด้วยกองทุกข์นานัปการ ฉะนั้นผู้ที่มีเมตตาตน สงสารตน รักตน ควรปฏิบัติดัดแปลงแก้ไขจรตนิสัยและจิตใจของตน ให้เป็นไปตามหลักนียยานิกธรรม คือธรรมที่นำเราไปสู่ความบริสุทธิ์ ตามหลักปฏิบัติในเบื้องต้น มีเพียง ๒ วิธี คือ

๓.๑ พยายามผูกจิตใจให้อยู่ในอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง หรือจุดใดจุดหนึ่ง

๓.๑.ก พยายามผูกจิตใจให้อยู่ในอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง หรือจุดใดจุดหนึ่งนั้น ให้เราเอาอารมณ์ที่ถูกจรตนิสัยของตนเป็นเครื่องผูก เช่น พุทโธ กำหนดลมหายใจเข้าออก หรืออย่างอื่นอีกก็ได้ อย่างเป็นใดอย่างหนึ่ง ความมุ่งหมายต้องการให้จิตใจว่างจากอารมณ์ภายนอก หดตัวเข้ามาสู่ความสงบจะน้อยหรือมากก็ขึ้นอยู่กับสติปัญญาของตน ทำไปจนชำนาญจะเข้าจะออกเวลาใดก็ได้ จะอยู่นานหรือไม่นานได้ตามปรารถนา เมื่อเราทำอย่างนี้ จิตของเราควรจะพิจารณาธรรมะขั้นละเอียดได้แล้ว

๓.๑.ข ให้กำหนดดูอาการต่างๆของร่างกายในอาการ ๓๒ เช่น กระดูก เนื้อ หนัง หรือเครื่องใน ส่วนใดส่วนหนึ่ง กำหนดให้เห็น แต่เห็นแบบสัญญาก่อน ให้พิจารณาไปที่ละอาการ เร็วบ้าง ช้าบ้าง จนกว่าจะชำนาญ เรียกว่าพิจารณาส่งตามอาการ เมื่อทำไม่ทอดย ใจจะค่อยหดตัวเข้ามา รวมที่กำหนดนั้น จนทำให้ที่กำหนดนั้นแจ้งชัดขึ้น จะแยกส่วนขยายส่วนได้ตามต้องการ ก็เป็นการรวมกำลังใจ สมควรจะพิจารณาธรรมะขั้นละเอียดได้เช่นเดียวกัน

การปฏิบัติจิตทั้ง ๒ วิธีนี้ จะต้องมึนิตเกิดขึ้น คล้ายของจริงแต่ไม่ใช่ มี ๒ ระยะ คือ

ระยะที่หนึ่ง นิมิตเกิดขึ้นจวนๆ จิตกำลังจะสงบ จิตอย่างนี้สงบได้ยาก พยายามทำความระลึกรู้ เข้าให้ใกล้ชิดกับผู้รู้ให้มาก จะเป็นการแก่นิมิตได้เป็นอย่างดี

ระยะที่สอง นิมิตเกิดขึ้นเมื่อจิตถอนจากสมาธิแล้ว หากผู้ปฏิบัติพิจารณาไม่ละเอียด ก็จะเผลอไปตามนิมิตนั้น เป็นเหตุให้เสียสติ หรืออย่างน้อยก็ทำให้เสียเวลา นิมิตมีหลายอย่าง เช่น ร่างกายแตกต้งเหมือนอย่างระเบิด เห็นร่างคนตายกำลังจะตาย เห็นร่างกระดูก บางทีเหาะไปสวรรค์ ไปพรหมโลก ไปถึงพระนิพพาน และได้พูดจาสนทนาในเรื่องต่างๆ ทั้งรู้ว่าพูดกับใครอย่างไรหลายประการ เมื่อสรุปความแล้วเป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเองเป็นส่วนมาก หากผู้มีปัญญาอาจน้อมเอานิมิตมาสนับสนุนสติปัญญาของตนได้เป็นอย่างดี (เฉพาะนิมิตบางอย่าง)

๓.๒ การพิจารณาตามอารมณ์ที่จิตไปข้องอยู่ พยายามหาอุบายวิธีสอนจิต จนละวางจากอารมณ์ได้ทุกครั้งเป็นการดี

๓.๒.ก การพิจารณาวิธีนี้ต้องใช้ปัญญาเท่าที่มีพิจารณาตามอารมณ์ของจิต หรือจะเรียกว่าวิปัสสนาก็ได้ แต่ไม่ใช่วิปัสสนาญาณ คือหาอุบายวิธีสอนจิตใจให้รู้เหตุผล รู้สมุฏฐานว่าเกิดอย่างไร ท่ามกลางอย่างไร ผลที่สุดอย่างไร มีคุณและโทษอย่างไร มีประโยชน์และมีโทษประโยชน์แก่ตนและบุคคลอื่นอย่างไร

๓.๒.ข เมื่อเราใช้ปัญญาพิจารณาไม่ท้อถอย รู้รอบอาการของจิตอยู่ไม่หยุดยั้ง จิตก็จะหดตัวเข้ามาสู่ความสงบ คือ สมาธิ

๓.๒.ค เมื่อกระทำจนชำนาญชำนาญแล้ว จะเป็นจิตควรแก่การพิจารณาธรรมะอันละเอียดได้เช่นเดียวกัน

การใช้ปัญญาพิจารณาอย่างทีกล่าวแล้วนี้ เมื่อเวลาจิตสงบก็ตาม ไม่สงบก็ตาม จะไม่มีนิมิต เพราะปัญญาแฝงอยู่ในตัวแล้ว เป็นอันว่าการปฏิบัติจิตทั้ง ๒ วิธีนี้มารวมจุดแห่งเดียวกัน คือ เพื่อฝึกหัดจิตให้ควรแก่การพิจารณาธรรมะอันละเอียดต่อไป หมายความว่า จิตมี ศีล สมาธิ ปัญญา พอตัวแล้ว

การพิจารณา ค้นหาสัจธรรม

เมื่อจิตมีกำลังพอจะค้นคว้าหาความจริงได้แล้ว ควรลงมือค้นหันทันที เอาตัวของเรานี้เป็นต้นเหตุ ลักษณะการค้น คราวแรกส่วนมากเมื่อค้นที่ตัวเรา มันจะเลยไปข้างนอกทั่วสากลโลก แล้ววกกลับมาสู่จุดเดิม ค้นที่จุดเดิมเลยไปข้างนอกทั่วสากลโลก แล้ววกกลับมาสู่จุดเดิมทำนองนี้ จนกว่าจะหายสงสัย จึงจะหยุดข้างนอก

ยกตัวอย่างเช่นพิจารณาเรื่องธาตุ ตัวเราก็เป็นธาตุ สิ่งต่างๆหมดสากลโลกล้วนแต่ธาตุทั้งนั้น การพิจารณาขั้นนี้ ทั้งรู้ทั้งเห็นไปพร้อม

ถ้าหากพิจารณาเรื่องปฏิภูล ก็ปฏิภูลเต็มไปหมดทั้งโลก

ถ้าพิจารณาสักแต่ว่าสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นของประจำโลก ก็รู้และเห็นสักแต่ว่าสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นของมีประจำโลกเช่นเดียวกัน

ถ้าพิจารณาในส่วนอรูปรธาตุ คือนามธรรม สักว่าสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นของมีประจำธาตุของโลกอยู่แต่ไหนแต่ไรมา

ถ้าพิจารณาเรื่องสมมติบัญญัติ ก็ล้วนแต่สมมติทั้งเพ ตัวเราก็เช่นกัน ของทั้งสากลโลกก็ทำนองเดียวกัน

การพิจารณาดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ทุกอย่างก็มารวมจุดที่สถานีไตรลักษณ์ คือไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตน ไตรลักษณ์นี้จะได้ชักพอก ความรู้ ความเห็นที่นักค้นคว้าไปรู้ไปเห็นมา ทั้งภายในและภายนอกให้ชาวสะอาด เป็นเหตุให้มลทินหลุดลอยออกจากจิต คือ อุปาทาน ซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวผูกจิตใจให้หลงอยู่กับสรรพสิ่งเหล่านี้ไม่รู้ก็กัปกัณฑ์

ระยะนี้จิตจะเกิดสลดสังเวช หวาดกลัวต่อสรรพสิ่งต่างๆเหล่านี้ มองเห็นสิ่งเหล่านี้ว่าเป็นภัยแก่ตนอย่างสิ้นพัน หาหนทางหนีจากสิ่งเหล่านี้ทุกวิถีทาง เพื่อบรรลุดังความเป็นอิสระเสรี

ถึงแม้จิตใจจะมีลักษณะอาการและความรู้สึกดังกล่าวแล้วก็ตาม ปัญญาซึ่งคอยสะกดรอยติดตามอยู่อย่างใกล้ชิด คอยสังเกตดูอยู่ทุกกระเปียดนี้ ระยะนี้ สติ สมาธิ ปัญญา เกือบจะเรียกได้ว่าเป็นอันเดียวกัน เข้าห้อมล้อมจิตซึ่งเป็นตัวเหตุใหญ่ คล้ายกับว่ามหาโจรปล้นประเทศ ระยะนี้จิตกับปัญญาจะเล่นงานกันใหญ่คล้ายกับสงครามโลก เพื่อสืบสาวหาความผิดว่าใครผิดกันแน่ จะว่าสรรพสิ่งต่างๆ ผิดหรือจะว่าผู้ไปยึดถือเขาเป็นผู้ผิด คือจิตใจถูกปัญญาฟาดฟันไม่มีหยุดยั้ง ตกลงก็ยอมรับว่าตัวเองเป็นผู้รับผิดแต่ผู้เดียว สรรพสิ่งต่างๆ ในสากลโลกไม่มีความผิดอะไร เป็นสักแต่ว่าสิ่งหนึ่งซึ่งเกิดประจำโลก เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็บ่ายหน้าไปสู่ความฉิบหายเท่านั้น เขาเป็นอยู่อย่างนี้แต่ไหนแต่ไรมา ไม่รู้ว่ากัภพ กัชาติ กัปกัณฑ์

เมื่อจิตรับว่าตัวเองเป็นตัวเหตุใหญ่แล้ว ทุกสิ่งก็สงบไปตามๆกัน ไม่มีวิเววอะไรอีก สงบเยือกเย็น ยิ่งกว่าอะไรเสียอีก เป็นอันว่าสงครามโลกครั้งใหญ่ซึ่งเกิดขึ้นในชั้นธโลก ได้สงบราบคาบไปแล้วคราวหนึ่ง

๔. ผลของการปฏิบัติ

เมื่อท่านอ่านที่กล่าวแล้วข้างต้นมาถึงตอนนี้ ก็เป็นอันว่าบอกผลของการปฏิบัติไปพร้อม ความจริงก็เป็นเช่นนั้น แต่มองเห็นได้ยากหน่อย หากผู้พิจารณาละเอียดก็เห็นผลชัดเจน แต่ถึงอย่างไรก็ตาม จะยกมากล่าวให้ผู้อ่านเข้าใจยิ่งขึ้นแต่พอสังเขป แยกเป็นข้อใหญ่ๆได้ ๒ ประการ คือ

๔.๑ ผลของการปฏิบัติที่แสดงออก ทางกาย ทางวาจา ซึ่งมี ใจ เป็นหัวหน้า

๔.๒ ผลของการฝึกหัดจิตใจโดยเฉพาะ จะได้อธิบายไปตามลำดับ คือ

๔.๒.ก ผลของการปฏิบัติเบื้องต้น คือการฝึกหัดตัดแปลงจริตนิสัยของตน ให้เป็นผู้มี ธรรมของมนุษย์ ซึ่งเรียกว่า มนุษยธรรม ให้ภาคภูมิอย่างเต็มที่ เป็นอำนาจของการปฏิบัติ จะไม่ทำให้เรา ตกในอบายภูมิ มีหวังได้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งรูปพรรณสัณฐาน ทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคน่านับการ และเป็นปัจจัยเครื่องสนับสนุนให้บรรลุถึงธรรมะชั้นสูงต่อไป

๔.๒.ข การฝึกหัดจิตใจโดยเฉพาะผู้ฝึกหัดจิตใจอยู่ในขั้นสมาธิ ผลของการปฏิบัติในการทำ จิตให้สงบระงับนี้ มีผลตามระยะของจิตละเอียดเป็นขั้นๆ ไป

เมื่อจิตของเราละเอียดพอประมาณ บางครั้งได้บางครั้งเสีย มีจิตโน้มไปในการบุญกุศล มีความ ละอายต่อบาปอกุศลกรรม และมีความสะดุ้งหวาดเสียวต่อเหตุที่ทำให้ความเดือดร้อนแก่ตน และบุคคล คนอื่น จิตในระยะนี้ เป็นจิตของผู้ประเสริฐ มีทางที่จะเขยิบฐานะของตนให้สูงขึ้นได้ง่ายตามหลักธรรมะ

เมื่อสรุปความแล้ว จะเป็นฝ่ายดีหรือฝ่ายไม่ดี ก็ขึ้นอยู่กับจิตใจเป็นประการสำคัญ ภาว ภูมิ ที่อยู่ ของสัตว์ เช่น อบายภูมิ, มนุษย์, สวรรค์ ๖ ชั้น, พรหมโลก ๑๖ ชั้น, อรูปพรหม ๔ ชั้น, ที่ท่านบัญญัติไว้ในตำนาน ล้วนแต่เป็นลักษณะอาการของจิตที่หยาบละเอียดไปเป็นขั้นๆนั่นเอง ตลอดถึงจิตที่เห็นภัยใน วัฏฏะ คือผู้ที่หนีจากทุกข์ที่เรียกว่า โลกุตตรโลก ก็กล่าวไปตามความละเอียดของจิตไปเป็นขั้นๆ อีก เหมือนกัน

ฉะนั้น ผู้ใดต้องการความสุขความเจริญในชีวิตของตนแล้ว ให้ฝึกหัดตนของตน ซึ่งมีกาย วาจา และจิต ให้เข้ากับหลักธรรมะคำสั่งหรือคำสอนของพระพุทธศาสนา ก็คงจะได้บรรลุผลตามกำลังความสามารถในการปฏิบัติของตนโดยไม่เลือกกาลเวลา หวังว่าทุกท่านที่ได้อ่านมาถึงที่นี่แล้ว คงจะถูกจิตบ้าง ไม่ถูกก็คงจะมีบ้าง ถึงอย่างไรก็ตาม ส่วนใดควรจะเป็นประโยชน์แก่ตนแล้ว ขอให้โน้มนำไปพิจารณา และประพฤติปฏิบัติตามกำลังศรัทธา ความสามารถเทอญ

ข้อคิดปัญหาธรรม และคติธรรมค้ำกลอน

ข้อคิดปัญหาธรรม ที่ท่านอ่านอยู่นี้
คราวแรกตั้งใจจะทำเป็นตำนานของวัดและเป็นคติท่านผู้อ่านบ้างตามสมควร
โดยไม่คำนึงถึงสัมผัสและหลักไวยากรณ์แต่อย่างใด ต้องการเอาเนื้อความมากกว่า
ท่านผู้เป็นนักวิคิงจะไม่ส่นอารมณ์ แต่ก็ถึงอย่างไรก็ตาม พอได้คติเตือนใจบ้าง ดีกว่าไม่ทำ ...

มหาวิโร ภิกขุ
๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้อความเบื้องต้น

ขอกราบขอบน้อม	พร้อมไตรทวาร	ศาสตราจารย์	บรมนาถ
ใต้ฝ่าพระบาท	ขอพึ่งอำนาจ	พระยุคลบาท	พระศาสดา
ขอกล่าวปัญหา	นำมาคิดอ่าน	ทุกท่านวิจารณ์	ด้วยญาณปัญญา
ใครปรารถนา	ฝึกกายวาจา	จงน้อมเข้ามา	ถึงจิตถึงใจ
ต้องการแก้ไข	ตามนัยธรรมะ	ให้รีบลดละ	มานะความเห็น
ฝึกจิตให้เย็น	ตามแนวธรรมะ	สิ่งใดควรละ	รีบสละทันที
สิ่งใดควรมี	มรรควิถึ	วิธีฝึกตน	ทุกคนคงรู้
บรมครู	ทรงกู่จิตใจ	เวไนยสัตว์	ฝึกหัดตนเอง
เปล่งพระวาจา	ด้วยสีหนาท	ประกาศความจริง	ไม่นิ่งดูตาย
เชิญเถิดหญิงชาย	รีบรับอุบาย	ฝึกกายจิตใจ	จะได้ที่พึ่ง
ข้อนี้เรื่องหนึ่ง	พึงบารมี	พระชินสีห์	บรมศาสต์
ข้าพระพุทธบาท	ใคร่ปรารถนา	กล่าวสระสี่เหลี่ยม	น้ำเปี่ยมที่สอง
กล่าวให้สอดคล้อง	ตามคลองพุทธะ	ตามหลักธรรมะ	พระรัตนตรัย
เรื่องกล่าวต่อไป	สระใสสามเหลี่ยม	เต็มเปี่ยมด้วยน้ำ	สระงามที่สาม
กล่าวตามลำดับ	สระยาวที่สี่	สระน้ำยาวรี	สะพานมีผ่าน

บาท

ดอกบัวแย้มบาน
แสดงเหตุผล
พินิจไปมา
ทุกคนสนใจ
เป็นคุณประโยชน์
ขอชี้แจงเหตุ
ปัญหาที่ยก
ขบวนศีลธรรม
ตามกลอนที่กล่าว
จะยาวจะสั้น
ผู้เขียนขอขอบคุณ
ท่านผู้มีฤทธิ์
ขบวนคำกลอน

คราวผ่านมองดู
พอให้รู้ไว้
ปัญหาเรื่องโบสถ์
ใคร่ครวญโบสถ์เก่า
จากโบสถ์โบราณ
ประเภทโบราณ
หกเรื่องพอดี
ฝึกกายกรรม
ไม่สั้นไม่ยาว
ขยันอ่านดู
ทุกท่านใจบุญ
ประสิทธิ์ความดี
ขอลาท่านก่อน

ทุกหมู่บ้านใกล้
สระใหญ่ที่ห้า
พอเป็นประโยชน์
เฒ่าแก่หนุ่มสาว
เป็นประวัติการณ์
ประการที่หก
ใครมีปัญหา
วจิมโน
กล่าวตามปัญญา
บางที่เป็นครู
อุตสาหกรรม
แก่ท่านผู้มี
พักผ่อนจิตใจ

แจ้งใจทุกคน
อยู่หน้าศาลา
ของสาธุชน
ถึงคราวทำบุญ
สถานแห่งนี้
ที่ยกมากล่าว
น้อมมาใคร่ครวญ
องค์พุทธโศคน
ศรัทธาเชื่อมั่น
อ่านดูให้รอบ
ใช้ดุลย์พินิจ
ขันดีใคร่ครวญ
จิตใสไซโย ฯ

มหาวิโร ภิกขุ

๒๑ มิถุนายน ๒๕๑๔

ข้อคิดสระสี่เหลี่ยมใหญ่

สี่เหลี่ยมใหญ่	ใกล้ศาลา	สง่างาม	
ถ้าวัดตาม	ความยาวเสร็จ	เจ็ดเส้นเศษ	
ปฐมเหตุ	สรวายใหญ่	ไม่เคยเห็น	
ถ้าวัดเป็น	กว้างสองเส้น	สิบห้าวา	
เกินปัญญา	ผู้ชุดสระ	หาได้ยาก	
ถึงลำบาก	หากทำได้	ฝ่ายกุศล	
เกิดเป็นคน	ควรบุกบัน	ขยันทำ	
เพื่อชักนำ	ผู้สร้างกรรม	ทำประโยชน์	
หายจากโทษ	ทำกรรมชั่ว	มัวหมองตน	
ได้รับผล	เป็นคนดี	มีศีลธรรม	
เพื่อชักนำ	ทำสระใหญ่	ใครก็เห็น	
เป็นสี่เหลี่ยม	เปี่ยมด้วยน้ำ	งามวิไล	ใสสดสวย
ถ้าใครช่วย	ฝึกหัดใจ	ใสเหมือนน้ำ	จะงามเลิศ
ยิ่งประเสริฐ	เลิศราคา	น่าสนใจ	ในชีวิต
จะค้นคิด	ประดิษฐ์งาน	การกระทำ	ก็ล้ำค่า
เรื่องภพหน้า	ปัญญารู้	ดูไม่ยาก	หากต้องการ
เป็นสะพาน	นำชีวิต	ปิดอบาย	กลายวิเศษ
จะเป็นเหตุ	ข้ามสงสาร	นิพพานธรรม	เป็นของตน
เกิดเป็นคน	ควรทำงาน	ให้มีค่า	ดังกล่าวมา
จึงจัดว่า	เป็นชาวพุทธ	สุดจิตใจ	ใกล้พระธรรม
ถ้านำตน	ได้รับผล	ตามที่ว่า	น่าชื่นใจ
ไม่มีภัย	ไม่มีเวร	เย็นสนิท	ปิดโลกีย์
ปราศอุยินดี	ทุกเวลา	ว่าประเสริฐ	เลิศคนเอย ๆ

ข้อเสนอแนะผู้อ่าน

ควรน้อมข้อคิด
ให้เกิดพุทธโธ

ประติษฐ์เป็นธรรม
ขึ้นในกลางใจ

ฝึกกายกรรม
สดชื่นสุกใส

วจี มโน
ใกล้พระนิพพาน ฯ

มหาวิโร ภิกขุ

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๑๔

ข้อคิดสรรสามเหลี่ยม

สรรสามเหลี่ยม	งามวิไล	ใสสะอาด
น่าประหลาด	เหลี่ยมสามงาม	ตามใจตน
เกิดเป็นคน	จากเหลี่ยมสาม	จึงงามเลิศ
เกิดเท่าไร	ตายเท่านั้น	ขยันเกิด
เกิดไม่เบื่อ	เพื่ออะไร	ทำไมเกิด
สิ่งล้ำเลิศ	มีแต่เกิด	อย่างเดียวหรือ
ความดี้อด้าน	ความเกียจคร้าน	เป็นสมบัติ
จึงฝึกหัด	แต่สมบัติ	เกิดแก่ตาย
ช่างไม่อาย	ท่านผู้คลาย	เบื่อหน่ายหนี
ยังยินดี	ยึดติดมัน	ค้นเปลือกถม
มันช่างสม	ผู้ชอบชม	สมน้ำหน้า
ปราชญ์ท่านว่า	น่าสมเพช	เวทนา
ความอดหนา	ระอาใจ	ไม่รู้เลย
เพราะความเคย	ไม่ระเหย	เสวยนาน
ติดสันดาน	หลายล้านกับ	นับไม่ถ้วน
ปราชญ์ชี้ชวน	หวนฝึกใจ	ให้สะอาด
ผู้ฉลาด	ฝึกหัดจิต	คิดจะพ้น
จากกังวล	วิญญูสาม	คล้ายสรรงาม
ตามคำตรัส	พระสัตถา	ว่าสังขาร
ย่อมเป็นมาร	หลอกหลวงจิต	คิดให้ดี
ตามวิถี	เพราะตัวเรา	เขลาปัญญา
จึงโทษว่า	หาสังขาร	เป็นมารร้าย
ถ้าจิตคลาย	เพราะรู้เท่า	ปัญญาญาณ
ก็จะผ่าน	วิญญูทุกข์	ทุกคนเอย ฯ

ข้อแนะนำผู้อ่าน

ควรน้อมข้อคิด
ให้เกิดพุทธโอ
ท่าไม่ลดละ
สมบัติมนุษย์
จะเกิดปัญญา

ประดิษฐ์เป็นธรรม
ขึ้นในกาย ใจ
ขยันทำไป
พุทธบริษัท
วิมุติหลุดพ้น

ฝึกกายกรรม
สดชื่นสุขไส
ก็จะแจ่มใจ
ละความกำหนัด
ก็ได้รับผล

วชิ มโน
ในธรรมพุทธะ
ไสบริสุทธิ์
กามะราคา
วิราคะธรรมแล ฯ

มหาวิโร ภิกขุ

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๑๔

ข้อคิดสระสี่เหลี่ยมยาว

สระยาวรี	มีสะพาน	ผ่านไปมา
ฝูงมัจฉา	เป็นหมู่หมู่	ดูงามตา
มองไปมา	เห็นฝรั่ง	นั่งมองดู
หมู่มัจฉา	แหวกว่ายเล่น	เย็นจิตใจ
ไม่มีภัย	เพราะอาศัย	ร่มศีลธรรม
ควรแนะนำ	ตนของตน	ฝึกฝนใจ
ให้เข้าใจ	พุทธ ธรรม สงฆ์	จงแน่นอน
เพราะคำสอน	พุทธศาสน์	ไม่คลาดเคลื่อน
เพื่อนมนุษย์	ทั้งหญิงชาย	ยิ่งจำเป็น
ทำความเข้าใจ	ให้ถูกต้อง	คลองพระธรรม
จงนำตน	ยึดไตรลักษณ์	เป็นร่มไทร
จะสุขใส	ในชีวิต	ปิดอบาย
ทั้งชายหญิง	ควรน้อมนีก	ปรึกษาตน
เกิดเป็นคน	มีที่พึ่ง	จึงจะดี
มั่นโลกีย์	ก็พึ่งได้	ไม่กัวัน
ก็อาศัย	เปลี่ยนแปรผัน	ไม่คงที่
ความยินดี	พุทธ ธรรม สงฆ์	องค์ไตรลักษณ์
เป็นหลักใจ	ใสสว่าง	ทางนิพพาน ฯ

ข้อคิด

ควรน้อมข้อเขียน
จะมีความสุข

เปลี่ยนแปลงจิต
ทุกกาลเวลา

ป้องกันเวรภัย
สมปรารถนา

ในโลกโลภี๋ย
ทุกครารাত্রี ฯ

มหาวิโร ภิกขุ

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๔

ข้อคิดสะพาน้ำศาลาตะวันตก

สะพาน้ำศาลา	ด้านตะวันตก	สร้างศกสิบสาม	ดูงามพอใช้
บริษัททำให้	ด้วยใจศรัทธา	ไม่คิดมูลค่า	เป็นการตอบแทน
หวังแดนกุศล	ทุกคนต้องการ	ทำไมเกียจคร้าน	ทั้งวันทั้งคืน
เต็มตื่นจิตใจ	ไม่ต้องสงสัย	ใครทำใครได้	สบายชีวิต
ผู้จิตขยัน	จัดสรรโดยด่วน	ประมวลวิศวะ	จากพระนคร
ชื่อนามกร	ของบริษัท	ออกปฏิบัติ	ไม่ขัดไม่ข้อง
พี่น้องทุกคน	สร้างบุญกุศล	ฝึกฝนจิตใจ	จะได้ที่พึง
แม้ถึงหิ้งหวง	เป็นห่วงอาลัย	ฝึกหัดจิตใจ	ให้เสียสละ
พร้อมทั้งมานะ	กิเลสमार	สิ่งไม่ต้องการ	สลัดออกห่าง
เป็นทางมรรคผล	จะดลบันดาล	สิ่งที่ต้องการ	วิมุตินิพพาน
เป็นสิ่งบันดาล	บรมสุข	สนุกเหนือโลก	ความโศกไม่มี
จงคิดให้ดี	เกิดมาเป็นคน	กังวลไม่วาง	ไม่สว่างสักที
ตายแล้วว่าหนี	ออกจากกังวล	บางคนเข้าใจ	ไม่ใช่ทั้งนั้น
เรื่องสั้นเรื่องใหญ่	มารวมจิตใจ	ต้องแก้ต้องไข	ได้ในชาตินี้
ต่อไปจะดี	ไม่ข้องกังวล	ไม่ทุกข์ไม่จน	เพราะอยู่อารมณ์
เราจะได้ชม	ความบริสุทธิ์	วิมุติธรรม	จะเป็นของตน
เป็นคนวิเศษ	ประเสริฐเลิศคน	ด้วยบุญกุศล	บันดลบันดาล
ทุกท่านปรับปรุง	ผดุงศีลธรรม	จะเป็นเพื่อนนำ	สนับสนุน ฯ

ข้อคิด

ควรรน้อมปัญญาธรรม
ครอบครอง

นำมาใคร่ครวญ
กิจการงาน

เป็นครูสั่งสอนตน
จะบันดาล

จะได้ผลสนอง
ทุกอย่างเอ๋ย ฯ

มหาวีโร ภิกขุ

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๑๔

ข้อคิดโบสถ์โบราณ

ขอกล่าวเรื่องเดิม	เดิมโบสถ์โบราณ	สร้างนานหลายปี	ผามีหักพัง
ถ้านั่งมองดู	เป็นโพรงเป็นรู	งูใหญ่อาศัย	ไม่มีใครใกล้
เพราะกลัวงูใหญ่	มีที่อาศัย	ทั้งอยู่ห่างไกล	เคยไล่แณรน้อย
ถอยจากปีนี้	ยี่สิบกว่าปี	เกิดมีฤทธิ	เรื่องมีมหันต์
ทั้งเรื่องขบขัน	มหัศจรรย์	ทวารสวรรค์	นิมิตบันดาล
เหตุการณ์ดังกล่าว	ชาวบ้านรู้เห็น	เป็นแสงพวยพุ่ง	รุ่งเรืองเวหา
ต่อมาไม่นาน	อีกสามสี่ปี	ในที่แห่งนี้	มีพระอาศัย
ชาวบ้านแก้ไข	ปรับปรุงเป็นวัด	ฝึกหัดธุดงค์	ตามองค์พุทธะ
เพื่อลดมานะ	สละความเห็น	จิตใจก็เย็น	เห็นรสพระธรรม
ทุกคำวันคืน	ชาวบ้านฝ่าฝืน	ยืนหยัดต่อสู้	เพื่อกู้ความดี
ทุกทิศเปรมปรีดี	เกิดมีศรัทธา	กล้าเสียสละ	ในการทำบุญ
ไม่กลัวขาดทุน	ใจบุญกุศล	ทุกคนยินดี	ในวัดแห่งนี้
เป็นที่ศักดิ์สิทธิ์	เหมือนกับนิมิต	ควรคิดเทียบดู	ทุกผู้ทุกคน
ใครใจกุศล	จะดลบันดาล	ในการกระทำ	สมคำตั้งไว้
ถ้าไม่อย่างว่า	กล้าหาญทำไป	จะเกิดจัญไร	ไม่เชื่อลองดู
ทุกหมู่บ้านใกล้	แจ้งใจทุกคน	เคยดลบันดาล	ทุกบ้านใกล้เคียง
เผด็จเหตุผล	ทุกคนเข้าใจ	จะได้อยู่ไว้	สำรวมระวัง
พวกเราฟังแล้ว	น้อมนีกฝึกตน	ไม่ต้องกังวล	ให้ยุ่งจิตใจ
ตามในธรรมมะ	พุทธะสั่งสอน	ต้องย่อนเข้าจิต	เพ่งพิศให้ดี
ตามแบบวิธี	ฝึกกรรมฐาน	ฝึกการที่ควร	จะหวนสงบ
ไม่ใช่จุดจบ	ทำจนสงบ	ประสบกำลัง	ผู้นั่งคงรู้
จะอยู่จะเดิน	เชิญทำสงบ	จะได้ประสบ	รศธรรมขั้นแรก
คราวนี้จะแปลก	เพราะแรกพบเห็น	เมื่อจิตใจเย็น	ไม่เป็นนิรณ
ควรย่อนเอาจิต	พินิจวิจารณ์	ด้วยญาณปัญญา	ท่านว่าปหาน
ทำให้ชำนาญ	จนจิตกล้าหาญ	ในการค้นคิด	พินิจร่างกาย
หยาบกายโสมม	เปลือกตมอสุก	เห็นพุบ(ปุบ)แจ้งใจ	ไม่หลงว่างาม
เห็นตามพุทธะ	ทำไม่ลดละ	ขยันหมั่นเพียร	ไม่เปลี่ยนแปลงที่
ครานี้สติ	สมาธิกล้า	ปัญญาฉลาด	ปราดเปรื่องเรื่องรุ่ง

ปรับปรุงดวงจิต	พินิจไตรลักษณ์	ประจักษ์ชัดแจ้ง	แฝงปัญญาญาณ
ในเมื่อชานาญ	ปัญญาประจักษ์	วิชามานทัศน์	อุบัติรุ่งโรจน์
สังโยชน์เครื่องรัด	ผูกมัดจิตใจ	ทั้งอนุสัย	ยึดใจติดข้อง
คราวนี้ได้ช่อง	เพราะปัญญาญาณ	ทำลายล้างผลาญ	ตัวการอริชชา
ปัญญาวิมุตติ	หลุดพ้นทันที	แสนปีจึงเห็น	เป็นน่านอนาถ
นักปราชญ์สอนไว้	ใครทำใครได้	ไม่กลายเป็นอื่น	ยืนตัวความจริง
จะวิ่งไปไหน	ไม่มีใครพัน	ทุกคนต้องตาย	เปื้อนนายเหลือเกิน
เชิญเถิดเพื่อนทุกข์	สนุกไปไหน	เชิญมาแก้ไข	เอาใจของตน
เราจะได้ผล	จากร่างเป็นคน	เลี้ยงตนแสนยาก	ไม่อยากทุกข์นาน
นิพพานไม่ไกล	ใครทำใครได้	สบายเหลือแสน	ถึงแดนบรมสุขเอย ฯ

ข้อคิด

ควรน้อมข้อคิด	พินิจให้ดี	ตามแบบวิธี	อริยวงศ์
พุทธะ ธรรม สงฆ์	พุทธองค์ตรัสไว้	เวไนยบุคคล	น้อมตนเข้ารับ
ปราชญ์จึงจะนับ	พุทธบริษัท	ทั้งปฏิบัติ	กาย วาจา ใจ
ฝึกหัดแก้ไข	ตามแบบพุทธะ	ทั้งหลักธรรมะ	อริยสงฆ์
ก็จะเป็นวงศ์	ขององค์พุทธะ	มลทินลดละ	กลายเป็นพระรักษาตนแล ฯ

มหาวิโร ภิกขุ
๑๔ มิถุนายน ๒๕๑๔

ที่ดินของวัดประชาคมวนาราม (ป่าकुงเก่า)

ขอกล่าวปฐมเหตุ	บริเวณเขตสร้างวัดวา	เริ่มแรกปฐมมา	ยังเป็นป่าที่น้ำกลัว
เป็นที่ซ่อนของคนชั่ว	ไม่เกรงกลัวลักรวัควาย	เป็นป่าที่สดสวย	เทวาช่วยให้งอกงาม
มีอารามที่เก่าแก่	แต่พ่อแม่ ปู่ตา ยาย	สิ่งปลูกสร้างก็ทำลาย	ยังเครื่องหมายโบสถ์โบราณ
เป็นสถานที่โบราณ	ประวัติการของแห่งนี้	บริเวณสถานที่	แต่ก่อนนี้ไม่กว้างขวาง
มนุษย์เราหมดทั้งปวง	ใครจะล่วงก็ท้วงติง	เป็นป่าไม้ที่แอบอิง	เทवासังใบดกหนา
ต้นโพธิ์ใหญ่ดูงามตา	ปลูกในศาสนาพุทธองค์	เป็นเครื่องหมายที่ของสงฆ์	เจตจำนงตามศรัทธา
ต้นไม้ใหญ่มีแน่นหนา	มีต้นหว้า ต้นมะขาม	ต้นไม้สูงที่สวยงาม	ที่ดูงามคือ ต้นตาล
ต้นไม้ผลที่สุกหวาน	ฤดูกาลมีมากมาย	มีต้นไม้หลากเหลือหลาย	มีมากมายเบญจพรรณ
ดูประหนึ่งเมืองสวรรค์	นันทวัน สุราลัย	ที่ผู้ใดอยู่ชิดใกล้	ศรัทธาให้ ผู้ใหญ่เภา
ที่รอบด้านหากมีเจ้า	จิตเร้งเร้าเกิดศรัทธา	ตะวันออกที่ข้างหน้า	เป็นศรัทธา ผู้ใหญ่เบา
รอบสามด้านโดยเฉพาะ	เป็นที่เหมาะไม่ขัดขวาง	ที่รอบหมดทั้งปวง	เป็นที่กว้างของบุตดา
ชื่อบุตดาเรียกต่อมา	ตามสัญญาว่าเฒ่ารีด	เป็นคนคิดประดิษฐ์	ผู้วิจิตรก่อนกว่าใคร
ผู้ศรัทธาเป็นคนไกล	ศรัทธาใหญ่ โรงสุรา	สถานที่พักพา	โรงสุราสารคาม
เสมือนรอดสมมุตินาม	ไม่เกรงขามยอดศรัทธา	สละทรัพย์ซื้อที่นา	คิดราคาหนึ่งพันบาท
ได้เนื้อที่หลายขนาด	คิดลูกบาศก์สิบสองแปลง	เจตนาเพื่อแสดง	ให้เป็นแปลงวัดป่าकुง
ด้วยคิดเจตน์ผดุง	และปรับปรุงให้เจริญ	ทุกคนก็สรรเสริญ	จิตผลิตเพลินยินดีตาม
เทวาพยายาม	จงเห็นตามการทำดี	สงฆ์ใหญ่ธรรมเจดีย์	มารับที่จากอุดร
ปกครองภาคอุดร	หมดทุกตอนภาคอีสาน	ในปีพุทธกาล	สองสี่ผ่าน เก้าหกปี
งานกรฐินจบพอดี	งานสิ้นปีเก้าหกปี	ที่ทั้งหมดคิดให้ดู	ยี่สิบเก้ามีเศษสองงาน
ที่ทั้งสิ้นถวายนาน	ในสถานวัดป่าकुง	ทายกจัดผดุง	และพยุงถูกตามคลอง
พร้อมกันทำถูกต้อง	ถูกตามคลองของกฎหมาย	ที่ทั้งหมดจัดถวายน	ล้อมชิงสายเป็นลวดหนาม
ต่อมาปีที่สาม	พยายามปรับปรุงที่	เพื่อให้เป็นศักดิ์ศรี	ผู้ยินดีชอบอยู่ป่า
ไม่นานก็สง่า	เป็นป่าไม้ที่รื่นรมย์	ต่อมาสราญรมย์	มันช่างสมเวฬุวัน
เป็นน้าอัครรรย์	คล้ายสวรรค์ วิมานแมน	ความสงบมีเหลือแสน	เข้าถึงแดนคงรู้ดี
ไม่ใฝ่เป็นแถวถี	ลำยาวรี เขียวขจี	ไม้ใฝ่มีหลายสี	เขียว เหลืองมีอยู่ทั่วไป
ตอนคำผูงเรไร	ร้องเสียงใส ใจวีวอน	ผูนงกจะเข้านอน	จ้อแจ้ววอนเข้านอนคู่
หมู่วิหคมีหลายหมู่	อยู่เป็นคู่จ้อแจ้ววอน	ถึงคราวฤดูร้อน	นำพักผ่อนหย่อนอารมณ์
คล้ายอาศรมบำเพ็ญพรต	นำสลดปลดทุกข์ร้อน	เชิญชวนพวกนิก	ไปพักผ่อนหย่อนกายา

เป็นโรคา โรคประสาท	โรคอุบาทว์ขึ้นสมอง	ร่วมเย็น คงปกครอง	ให้ถูกต้องตามประสงค์
ตามแบบพุทธองค์	สละวงศ์ออกบำเพ็ญ	เพื่อทำจิตใจให้เยือกเย็น	หลีกลำเค็ญสบายใจ
สาวกพุทธเวไนย	คงอาศัยแบบเดียวกัน	พวกเราควรขยัน	เกิดมาทันพุทธศาสนา
พวกเราคงเป็นทาส	พุทธศาสนา คงเจริญ	ทุกโลกก็สรรเสริญ	และเพลิดเพลินธรรมอุดม
สมเด็จพระบรม	เห็นสัตว์จมนในทุกข์ร้อน	ทรงเมตตาหาทางผ่อน	ไม่นั่งนอนออกบำเพ็ญ
ทุกข์ยากแสนลำเค็ญ	ทุกข์แสนเข็ญไม่ทอดย	เห็นชีวิตนี้นิดหน่อย	เดี๋ยวก็คล้อยตามวิสัย
ทรงเร่งรัดพระหทัย	ให้สดใสในพระธรรม	แตกฉานในอรรถธรรม	จึงแนะนำปวงประชา
เจริญเถิดเพื่อนทุกขา	จงรีบมารับอุบาย	บรมครูทรงขยาย	อุบายธรรมแก่คนจน
จงน้อมนิกไปฝึกฝน	ให้เกิดผลในกายใจ	ความทุกข์ระทมใจ	ร้อนเป็นไฟ ณ ภายใน
ทุกคนก่อกองไฟ	เผาจิตใจทุกเวลา	ได้กล่าวเพิ่มเสริมศรัทธา	แก่บรรดาผู้สนใจ
จงน้อมไปแก้ไข	ฝึกกายใจให้เป็นธรรม	สลัดส่วนอธรรม	บำเพ็ญธรรมให้เกิดมี
ความสุขสวัสดิ	จงเกิดมีแก่ตัวเรา	ได้แนะนำเพื่อพวกเรา	ผลของเราตัวเราเอง
ได้กล่าวด้วยยาเกรง	เพราะท่านเองรับผลดี	คราวนี้จะได้ชี้	สถานที่ของวัดวา
พุทธกาลล่วงเลยมา	สองพันห้าเศษเก้าปี	กรรมการศรัทธามี	จิตยินดีขยายเขต
ทุกคนไม่เลือกเพศ	ใจวิเศษเป็นเจ้าของ	ความคิดก็สอดคล้อง	ได้สมบองสามัคคี
จิตใจก็เปรมปรีดี	เพราะยินดีผลการทำงาน	ทุกคนก็ขึ้นบาน	ได้ทำงานอันเป็นธรรม
ทุกข์ยากด้วยผลกรรม	จิตเป็นธรรมคนถวายทาน	ทุกบ้านทุกถิ่นฐาน	ศรัทธาทานตามกำลัง
การทำงานจะสมหวัง	ตามกำลังเจตนา	ประชุมและปรึกษา	มีศรัทธาพร้อมเพรียงกัน
จึงกำหนดวันจัดสรร	ตกลงกันวันเวลา	สถานที่ของใครหนา	ตกลงว่าจะจัดสรร
ปรึกษาตกลงกัน	ที่จัดสรรมีหกแปลง	ผู้ใหญ่เภามีสองแปลง	ศรัทธาแรงนายคำดี
สามแปลงพ้อออกสี่	ทิดทองดีและนายหล้า	แปลงหนึ่งนายบุตรดา	เป็นที่นาของแม่สุด
รังวัดทางยาวสุด	ยังหวุดหวิดไม่ได้ฉาก	กรรมกรโดยส่วนมาก	จึงออกปากติดต่อเติม
ตะวันออกขอเพิ่มเติม	เลยได้เพิ่มนานายเคน	รังวัดตามหลักเกณฑ์	ได้หนึ่งเส้นทั้งกว้างยาว
ด้วยจิตศรัทธาขาว	เอาผลยาว ศรัทธาทาน	ราคาคิดประมาณ	สละทานรวมสามพัน
ด้วยความเกษมสันต์	จิตใจมั่นในการทำงาน	ขอจงสมปณิธาน	ได้ผลทานตามใจหวัง
เพราะที่ได้ฝากฝัง	เป็นกำลังศาสนา	ทุกคนปรารถนา	จิตมุ่งมาสร้างความดี
ยังมีที่แม่อ่อนสี	จิตยินดีแลกเปลี่ยนกัน	ทางด้านตะวันลับ	เพื่อขยับให้ตรงกัน
กรรมกรได้จัดสรร	แลกเปลี่ยนกันได้มุมฉาก	ทั้งหมดจำนวนมาก	แยกวิภาคเป็นรายคน
อุทิศเพื่อส่วนตน	เป็นมงคลแก่ตนเอง	ทุกท่านไม่กลัวเกรง	ได้รับเร่งสร้างกุศล
ด้วยเหตุเกิดเป็นผล	เร่งหาผลติดตามตน	ก่อสร้างเป็นถนน	เพื่อให้ตนเดินต่อไป

ที่หนึ่งเป็นสระใหญ่ ชี้แจ้งให้ชัดเจน นายคำมีเจ้าของดิน การทานไม่เมินเฉย การทำบุญก็รีบเร่ง เป็นผู้มีศรัทธา แปลงสองพ่อออกลี อาศัยบุญก็อดสู ศรัทธาไม่เกรงขาม จิตใจมีประสงค์ ได้ฟังจิตศรัทธา แปลงหนึ่งของนายหล้า ด้วยจิตคิดเอื้อเพื่อ แปลงหนึ่งของทองดี ศรัทธาก็คงมี ปีหลังก็จัดสรร เรื่องของผู้กระทำ ความแรกมีผู้ค้าน ด้วยเหตุพยายาม มีเศษเป็นสำรอง ถึงแม้ผู้จัดสรร ของเหล่านี้เป็นเครื่องใช้ เป็นความคิดผู้หยาบซ้ำ ถึงคราวจิตอ่อนหวาน จะกล่าวศรัทธาหลาย ในถิ่นคนยากจน เป็นคนที่ยฉลาด ชื่อเสียงนามสกุล เป็นสิ่งที่ยื่นยง ถึงแม้พุทธกาล	ที่อยู่ใกล้ข้างศาลา ของนายเคน สองไร่เศษ ผู้ตัดสินเป็นต้นเหตุ สละเลยสองพันบาท เพราะกลัวเกรงเปลือกกลับคืน สละมาหาร้อยบาท ติดคำมียี่สิบเศษ ผู้เอ็นดูช่วยวัดวา สละตามสองพันบาท เพื่อดำรงพุทธศาสน์ ทานในศาสนาตามกำลัง รังวัดนาสิบไร่เศษ ทานที่เหลือหาร้อยบาท ศรัทธามี สองไร่ปลาย ยังยินดีแบ่งที่นา ได้เหมือนกันที่เฒ่าหรีด อาจเป็นกรรมตามสนอง ไม่ต้องการให้วัดวา จึงเห็นตามผู้จัดสรร งานไร่สองเจ็ดวาเศษ เห็นอย่างนั้นก็ยินดี ในเมื่อวัยดับสังขาร เรื่องภพหน้าว่าไม่มี คงทำทานมากกว่านี้ ไปตามสายผู้มากน้อย นับเป็นผลวิเศษมาก ความสามารถเป็นกุศล สมเป็นบุญและยิ่งยง และมั่นคงตลอดกาล ล่วงเลยนานสักปานใด	เป็นที่นาผู้ใหญ่เภา แปลงสองอยู่แถวเขต ทั้งสองแปลงอาณาเขต ศรัทธาอย่างสามารถ ที่แห่งนี้มีคนอื่น ด้วยจิตคิดมุ่งมาด ใจดีแลกเปลี่ยนเขต บรรดาญาติวงศ์ ด้วยจิตคิดฉลาด ถึงคราชีวาวัตม์ เชิญเถิดท่านผู้ฟัง จิตใจคิดเป็นเหตุ ด้วยจิตคิดมุ่งมาด ที่น้อยไม่มากมาย มอบเป็นวัดศาสนา เป็นสถานที่มีฤทธิ์ เป็นเขตที่ปกครอง เกรงว่าจะสง่า ที่ทั้งหมดอยู่ด้วยกัน มีศรัทธาปฐมเหตุ การทานเป็นสักขี ใครเล่าจะอาจหาญ แต่ว่าจิตยินดี บางคนไม่มีที่ ศรัทธาที่หยดย่อย นางบุญยังทั้งครุณาถ คล้ายเทพดลบันดาล นามสกุลว่าแฝงยง ด้วยผลของการทาน ที่ทานเป็นของใคร	ที่สองเจ้ากับนายเคน มีหมายเหตุน้ำบ่อหิน หกสิบเศษวิเศษเออย ไม่ขาดหวาดกลัวเกรง สละคืนให้นายสอน ความสะอาดและยินดี ที่วิเศษได้ค้นคุ เกิดศรัทธายินดีตาม อยากเป็นญาติพุทธองค์ ฟังอำนาจศาสนา อย่าผิดหวังได้เกิดมา สละเขตส่วนที่เหลือ เพื่อประกาศผลความดี เพราะดึงสายผ่านเท่านั้น มีศรัทธาอยู่เหมือนกัน คอยสะกิดผู้กระทำ ของแม่สุดและลูกหลาน เป็นวัดวาที่สวยงาม ผู้จัดสรรสามสิบสอง ล่วงเลยเขตกลับเป็นหมัน เป็นคนดี จึงทานได้ เอาศีลทานไปโลกหน้า ที่ดินมีถวาทาน ศรัทธามีมากเหลือหลาย เลอเลิศลอยเหนือบุคคล ศรัทธามากสองหมื่นบาท สละทานเป็นกองบุญ คงมั่นคงและยิ่งยง ธรรณีทานตลอดกาล คงอยู่ในศาสนา
--	--	--	---

ฝูงเทพยดา	คงรักษาตลอดกาล	ของท่านศรัทธาทาน	จงเบิกบานในสิ่งทาน
สมบัติพิศฐาน	คล้ายวิมานในสวรรค์	เทพเจ้าเหล่าสวรรค์	จงช่วยกันรักษาเทอญ
อุบัติเหตุที่ฉุกฉิน	ของงเชิงญละลายหนี	จัญไรและอัปรีย์	จงหลีกเลี่ยงให้ห่างไกล
ด้วยผลกำไรทาน	จงขึ้นบานทุกเวลา	ศรัทธาใหญ่รายต่อมา	เป็นศรัทธาคุณไพบุลย์
เหตุที่จะเพิ่มพูน	ผู้อุดหนุนคุณทองลิ้ม	พูดจาก็นวลนิ้ม	ผู้ได้ฟังอิมจิตใจ
ปัญญาที่ผ่องใส	ปัญญาไวทันเหตุการณ์	ด้วยความชำนาญงาน	กิจการคณนา
ครานี้มีศรัทธา	สามพันหนาคุณทองลิ้ม	การบุญไม่รู้อิม	จิตใจยืมเรื่องการทำงาน
ได้ช่วยเหลือกิจการ	ในเรื่องงานซื้อที่ดิน	ทุกแปลงทั้งหมดสิ้น	ซื้อขายดินและโอนสิทธิ์
วังเต้นอยู่ทุกทิศ	จะได้สิทธิ์เหมือนอุทธา	ตั้งต้นเจ้าศรัทธา	ความเป็นมาเรื่องที่ดิน
ที่แปลงใดไม่เสร็จสิ้น	ก็จะเดินทำหลักฐาน	ติดต่อราชการ	ไม่เกียจคร้านเพราะการบุญ
พร้อมทั้งสละทุน	เพื่ออุดหนุนเจ้าหน้าที่	ติดต่อเจ้าหน้าที่	บรรดามีเกือบทุกคน
อำเภอและตำบล	จังหวัดวนจนถึงกรม	ความทุกข์จิตระทม	ลงถึงกรมยังไม่เรียบ
จะเดินตามระเบียบ	ถึงทำเนียบรัฐมนตรี	ประชุมลงเห็นดี	จึงได้มีคำสั่งมา
เนื้อที่เป็นวัดหนา	กว่าได้มาสามปีเศษ	คิดดูตามเรื่องเหตุ	นำทุเรศผู้ติดตาม
วังเต้นไม่เกรงขาม	ติดตามงานจนเสร็จสิ้น	ทรัพย์สินที่ใช้จ่าย	ของคุณนายทองลิ้มแล
คล้ายเป็นแม่ของวัดวา	ศาสนาวัดป่ากุง	ต้นเหตุผู้ผดุง	วัดป่ากุงให้เจริญ
เชิญเถิดท่านทั้งหลาย	บุรุษนายคณานาง	จงตั้งจิตให้ถูกทาง	ผู้ถากถางเป็นวัดมา
ได้มากยากหนักหนา	ว่าได้มาแสนลำเค็ญ	ทุกข์มากยากแสนเข็ญ	กว่าจะเป็นที่วัดมา
ผู้ติดต่อขาดปัญญา	ไม่ได้มาเป็นวัดเลย	บางคนผู้ไม่เคย	คงเมินเฉยไม่รู้เรื่อง
ทรัพย์สินก็สิ้นเปลือง	คงเป็นเครื่องวัดจิตใจ	ผู้ใดจิตเลื่อมใส	เอาใจใส่ช่วยวัดวา
งานใหญ่และหนักหนา	ใช้ปัญญาทุกระดับ	จังหวัดหนึ่งจะได้นับ	คงเร้นลับอยู่น้อยคน
ขอเทพจงบันดาล	ให้ได้ผลสมความปรารถน์	พร้อมทั้งพุทธศาสนา	สุทธาวาสมหาพรหม
บรรดาฤทธิ์อุดม	จงประพรหมด้วยอุทธา	ให้สมปรารถนา	ผู้ศรัทธาตามเรื่องเดิม
ติดต่อจนเสร็จสิ้น	ได้เป็นดินวัดประชา	สดชื่นกันทุกหน้า	โมทนายินดีตาม
ศรัทธาคนที่สาม	รายสามพันครูประยงค์	เป็นคนพูดตรงตรง	ฟังไม่หลงไม่พอใจ
ศรัทธาและเลื่อมใส	คิดพอใจในการทำงาน	ถึงแม้คนในบ้าน	จะคัดค้านไม่ยินยอม
พยายามจิตถนอม	ยินดีพร้อมจะทำบุญ	การทำทานเป็นกองทุน	และเป็นบุญพยุงตน
ความสุขของทุกคน	บุญกุศลศีลทานธรรม	เหตุใหญ่ในการทำ	เป็นผลนำความศรัทธา
เหตุน้อยไม่หนักหนา	ผลก็มาตามกำลัง	เป็นคำสั่งพระยากรรม	การกระทำเป็นหลักเกณฑ์
ชื่อสัตย์ไม่โอนเอน	เป็นหลักเกณฑ์แต่โรมา	ทำปกป้องและรักษา	ติดตามมานิรันดร

การทำชั่วก็ไม่ผ่อน	คงแน่นอนตลอดกาล	เวลาสั้นและยาวนาน	ไม่อ้างกาลอ้างเวลา
หน้าที่ยังไรหนา	ก็ต้องว่าไปตามจริง	เรื่องกรรมเป็นของจริง	จะประวิงไม่ได้เลย
เรื่องกรรมต้องเปิดเผย	ไม่ละเลยผู้กระทำ	เราเชื่อผลของการทำ	ว่าต้องนำให้ตัวเรา
ควรแล้วจะเร่งเร็ว	รีบทำเอาให้สุดดี	ประเดี๋ยวก็จะหนี	เป็นซากผีลมแผ่นดิน
ร่างกายหมดทั้งสิ้น	ถมแผ่นดินสิ้นชีวา	ความดีที่สร้างมา	กุศลาติดตามตน
ความดีก็เป็นผล	ติดตามตนเช่นเดียวกัน	ทั้งสองอย่างแย้งชิงกัน	นำจัดสรรจิตวิญญูญาณ
อำนาจกิเลสหาญ	มีห้าวหาญเข้ายึดครอง	จัดสรรให้ถูกต้อง	ไปตามคลองปาปะธรรม
อำนาจกุศลกรรม	ซึ่งเป็นธรรมทางเจริญ	สะสมกำลังเกิน	จะเพลิดเพลिनินดีธรรม
คราวนี้จะแนะนำ	ศรัทธาธรรมมีมากมาย	ศรัทธาคุณเจ้าชาย	มีมากมายสองพันเศษ
ชื่อดินมอบเป็นเขต	มีหมายเหตุสังฆาราม	จิตใจพยายาม	ไม่เกรงขามตามคลองธรรม
ถึงแม้ทุกซักระกำ	ก็กระทำไม่หวั่นเกรง	ผลการทำงานก็ตนเอง	จึงรีบเร่งการทำบุญ
ครอบครัวก็พร้อมมูล	สะสมบุญสร้างความดี	กิจการงานวัดมี	จิตยินดีรับช่วยการ
ไม่เลือกฤตुकาล	ใจกล้าหาญช่วยทุกคราว	งานด่วนดีก็ตื่นเช้า	รับทำเอาทุกเวลา
งานเบาและหนักหนา	ไม่ได้ว่ารีบทำบุญ	พร้อมทั้งสละทุน	ช่วยอุดหนุนแทนวัดวา
เจตนาทำเพื่อบุญหนา	ไม่ได้ว่าทุกกำลัง	กายทรัพย์ใจปลั่ง	ตามกำลังถวายทาน
ยินดีอยู่ทุกกาล	ส่วนงานบ้านเทพปกครอง	เทพเจ้าจงสนอง	และฉลองผู้เป็นธรรม
ได้กล่าวเพื่อแนะนำ	ผู้กระทำบำเพ็ญทาน	ยังอีกอยู่หลายท่าน	ผู้กล้าหาญทานไม่นับ
ผู้ต่อมาคือกษัตริย์	ผู้ไม่นับเรื่องการทาน	ทุกข์ยากก็กล้าหาญ	สละทานไม่อั้น
ใครจะห้ามก็ไม่ฟัง	เพราะจิตฝังเรื่องการบุญ	สะสมเพื่อเป็นทุน	ตามอุดหนุนไปโลกหน้า
ศรัทธาจึงแก่กล้า	สละมาสองพันบาท	ซื้อที่ดินถวายศาสน์	จิตมุ่งมาดสังฆาราม
ด้วยจิตพยายาม	บูชาสามพุทธศาสน์	ศรัทธาจึงสามารถ	เพื่อเป็นญาติศาสนา
ครอบครัวบุตรธิดา	มีศรัทธาสามัคคี	ชื่นชมและเปรมปรีดี	จิตยินดีได้ทำบุญ
ขออำนาจพุทธคุณ	จงอุดหนุนผู้ทำดี	ขอเทพผู้ฤทธิ	จงยินดีผู้ทำทาน
จงประสิทธิ์ดลบันดาล	ผู้ทำทานจงเจริญ	ได้กล่าวเพราะเพลิดเพลिन	สรรเสริญผู้ศรัทธา
คราวนี้ลำดับมา	ผู้ศรัทธารายละพัน	มีทั้งสิ้นนับรวมกัน	รายละพันสิบคนแล
รายแรกคือเจ้าแก้ว	ปะยางแน่ล้อมรัตน	เป็นคนพูดแบายล	ไม่มีกลคือคุณเขาว์
การงานก็ไม่เบา	รีบทำเอาพร้อมทองอินทร์	ศรัทธาหมดทั้งสิ้น	ซื้อที่ดินพันสองเศษ
เพื่อถวายเป็นแดนเขต	ในประเทศสังฆาราม	ตามสัญญาซึ่งมีนาม	ประชาคมวนาราม
ใครอยากทราบก็ให้ถาม	นิยมนามวัดป่ากุง	ศรัทธาเพื่อผดุง	และบำรุงความเจริญ
เทพเจ้าจงสรรเสริญ	ผู้เจริญศรัทธาทาน	จิตใจจงเบิกบาน	กิจการงานจงเพิ่มพูน

ด้วยเหตุกุศลมูล	จงอุดหนุนตลอดกาล	รายสองอยู่ถิ่นฐาน	ใกล้หน้าบ้านทางวาปี
เป็นคนศรัทธามี	เป็นคนดีผู้ใหญ่หอ	ทำงานไม่รีรอ	ศรัทธาพอซื้อที่ดิน
ราคาทั้งหมดสิ้น	ซื้อที่ดินหนึ่งพันเศษ	เพื่อถวายเป็นแดนเขต	ในประเทศวัดประชา
บ้านไกลมากหนักหนา	เกิดศรัทธาไม่นิ่งนอน	ถึงชาวบ้านจะอ่อนวอน	ก็ไม่ถอนศรัทธาทาน
เป็นเหตุคงไม่นาน	จะประมาณไม่ได้เลย	ท่านผู้ใหญ่ไม่ฟังเลย	ไม่นิ่งเฉยในการทาน
ขอท่านผู้วายปราณ	จงสำราญรับกองบุญ	นำไปเพื่อเพิ่มพูน	ความสมบูรณ์ตามวิสัย
รายละเอียดมีต่อไป	จิตเลื่อมใสแม่สุพิน	หลักฐานและบ้านถิ่น	ทั้งที่ดินมโหฬาร
เป็นคนศรัทธาทาน	ทุกถิ่นฐานประมาณมาก	สมบัติจำนวนมาก	หาได้ยากจะเท่าเทียม
จิตใจก็เต็มเปี่ยม	ศรัทธาเยี่ยมในการทาน	คำพูดก็กังวาน	และหว่านหยาในกิจการ
ใจกล้าและทนทาน	พัสถานจึงเจริญ	สิ่งศักดิ์สิทธิ์ขอซื้อเชิญ	รักษาเทอญผู้ทำทาน
อายุจงยืนนาน	ด้วยผลทานซื้อที่ดิน	เทพเจ้าหมดทั้งสิ้น	จงยินดีสาธุการ
ด้วยเดชผลการทาน	จึงขึ้นบานสมปรีดี	รายที่สี่เฒ่าช้อยศรี	แม่สายมีบุตรธิดา
มีศรัทธาสละมา	เป็นเงินตราหนึ่งพันบาท	ซื้อที่ดินมอบในศาสน์	พุทธานุสวัดประชา
ยินดีและศรัทธา	ปรารถนายิ่งกว่าใคร	การงานก็คิดใหญ่	แต่สนใจเป็นบางราย
บางสิ่งก็ละลาย	ไม่สมหมายตามความปรารถน	บุญกุศลไม่สามารถ	อาจเป็นได้ก็หากมี
คำพูดเย็นและใจดี	ไม่มีใครมีผู้ระแวง	ศรัทธาก็แข็งแรง	ทานไม่แพงเรื่องการบุญ
ขอเถิดบรรดาคุณ	จงอุดหนุนผู้ทำทาน	เทพเจ้าในวิมาน	ช่วยผู้ทานนิรันดร
รายซื้อห้าแม่จันทร์	แม่ชุมพร แม่ละมุล	มีศรัทธาจิตเป็นบุญ	ได้สร้างทุนและทองหลอม
ได้ปรึกษาตกลงพร้อม	จิตอ่อนน้อมซื้อดินทาน	ได้ความเป็นหลักฐาน	ถวาทานวัดป่ากุง
ด้วยจิตคิดผดุง	และปรับปรุงทรัพย์ภายใน	หลักฐานจึงสดใส	เพราะจิตใจยินดีทาน
ทุกคนก็ขึ้นบาน	ได้ทำทานก็พอใจ	เทพเจ้าสุราลัย	จงอวยชัยผู้ทำทาน
ให้ยิ่งยงและยาวนาน	อายุกาลและกำลัง	วรรณและสุขขัง	อย่าผิดหวังทุกเวลา
คุณแม่เกล้ารายต่อมา	กับบรรดานางวันดี	นายอ้วนก็หากมี	นามสกุลดีภูมิมักแวน
ถิ่นฐานและดินแดน	อยู่แวนแคว้นกมลาไสย	อยู่ห่างไกลจากวัดเรา	ไปหลายเท่านั้นไม่ได้
ศรัทธาต้องมากมาย	จิตใจหมายมาทำทาน	เชิญท่านจงพิจารณา	ธณีนทานบุญมากมาย
เป็นแม่ของจำชาย	นามสกุลหมาย เอกอุดม	เป็นคนทีละสม	ของอุดมคือการบุญ
เกิดมาไม่ขาดทุน	ได้สร้างบุญคุณความดี	เทพเจ้าเป็นสักขี	พยานมีทั่วโลก
พ้อออกแพงรายต่อมา	ตั้งปัญญาเดินออกหน้า	พร้อมบุตรและธิดา	ภรรยาพร้อมเพรียงกัน
ได้สละทรัพย์หนึ่งพัน	ไม่ปวนป่วนในครอบครัว	จิตใจไม่ขุนมัว	ทั้งครอบครัวสดชื่นบาน
มาวัดไม่เกียจคร้าน	กิจการงานถนัดทำ	แต่ต้องคอยแนะนำ	ถ้าไม่ย่าเล่นปัญญา

แต่เป็นคนมีศรัทธา	จิตใจกล้าสละทาน	ร่างกายมีพิการ	หูหนาด้าน ไม่รับฟัง
แต่ชีวิตได้ฝากฝัง	พุทธ ธรรม สังข์ ศาสนา	ขอเชิญเทพยดา	ท้าวสักกาสรวงสวรรค์
จงเคลื่อนใจมารวมกัน	ช่วยจัดสรรผู้ทำทาน	อายุจูงยืนนาน	ในพุทธกาลศาสนา
ความมุ่งมาดมีนานา	จงสมปรารถนาทุกเมื่อเทอญ	รายต่อพ้อออกเพลิน	ผู้บังเอิญมีรถยนต์
ทุกคนก็ฉงน	ผู้เป็นคนไม่มีคลาย	เป็นคนไม่ละอาย	พ้อออกอ้ายชัยรถยนต์
เป็นคนชอบกังวล	งานสับสนไม่กลัวใคร	ทางใกล้และทางไกล	ไปทำได้ไม่กลัวเกรง
จิตใจก็ฟุ้งเสื่อง	เมื่อได้เองจะทำบุญ	การทานก็อุดหนุน	นำเกือกูสตลอดเวลา
จึงพร้อมและปรึกษา	บุตรธิดายินดีตาม	หนึ่งพันถวายทาน	ใช้ในงานซื้อที่ดิน
กำลังหมดทั้งสิ้น	มอบในถิ่นศาสนา	เทพเจ้าเหล่าเทวา	จงรักษาผู้ทำบุญ
ความทุกข์และอาดูร	อย่าได้หมუნมาทำลาย	ทุกข์น้อยและมากมาย	ให้รับหายละลายหนี
ความสุขสวัสดิ์	จงเกิดมีทุกเวลา	นายศรีจันทร์รายต่อมา	หนึ่งพันนาซื้อที่ดิน
จิตใจก็ตัดสิน	ซื้อที่ดินทำวัดวา	พร้อมเพรียงบุตรธิดา	ภรรยาอินดีทาน
เป็นคนชอบปากหวาน	มีรายการขบขันดี	จิตใจศรัทธามี	และยินดีเรื่องการทาน
เป็นนายช่างชำนาญงาน	ช้าไม่นานอุปายมี	แต่ขบขันเป็นของดี	เป็นเครื่องซื้อสมมุตินาม
จิตใจไม่เกรงขาม	พยายามสร้างความดี	เป็นน้องพ้อออกลี	จึงได้มีที่ดินทาน
เทพเจ้าโลกบาล	เป็นพยานเรื่องที่ดิน	เทพเจ้า ศักรินทร์	จงตัดสินใจเรื่องดินทาน
ตลอดพุทธกาล	จงอยู่นานพุทธันดร	ศรัทธาผู้แน่นอน	เทพให้พรสำราญใจ
แม่จันทร์รายต่อไป	ไม่หวั่นไหวกับลูกสาว	ศรัทธาแสงแวววาว	จิตใจขาวหนึ่งพันบาท
ด้วยความคิดฉลาด	ไม่ประมาทการกุศล	บ้านอยู่ติดถนน	มีบุคคลผ่านไปมา
ทั้งอาศัยและพักพา	เลี้ยงดูหนาไม่เว้นวัน	ความคิดผู้ใจสั้น	จิตไม่มั่นทำลายบุญ
ปฏิบัติเพื่ออุดหนุน	สิ่งเป็นบุญริบกระทำ	การบุญกุศลกรรม	เวลาทำต้องเป็นผล
ใครเล่าจะบันดล	บุญกุศลไม่มีแล้ว	คนทำไม่ฉลาดแคล้ว	ผลบุญแก้วจึงเกิดมี
คนมาพักเป็นศักดิ์ศรี	ตัวเราดีเขาจึงมา	เราจงใช้ปัญญา	กุศลมาเกิดให้เรา
การต้อนรับไม่สูญเปล่า	เป็นของเราทุกกาลแล	อุทิศให้แม่แท้	สมเป็นแม่ของวัดวา
กิจการศาสนา	ใช้ปัญญาจึงจะดี	ฝึกใจและสติ	คิดให้ดีจึงเกิดผล
ขอจงกระทำตน	เกี่ยวกับคนให้พันเรา	ตนเองและลูกเต้า	จิตใจเอาอยู่ทุกคน
ได้กล่าวผู้สร้างผล	ผู้เป็นคนศรัทธาทาน	ได้สละการทำทาน	คิดประมาณคนละพัน
กำหนดคิดรวมกัน	รายละพันสิบคนแล	ดูก่อนท่านพ่อแม่	อุทิศแผ่การกุศล
จงตั้งจิตให้เป็นผล	แก่ทุกคนบรรดามี	ดูประหนึ่งเหมือนฤทธิ	จิตยินดีอุทิศให้
ครานี้ทำบุญใหญ่	อุทิศให้ผู้เฝ้าธรรม	ได้กระทำกุศลกรรม	เป็นผลนานับไม่ถ้วน

จงบอกและชักชวน ถวายทานหมดทั้งสิ้น ตั้งจิตและผดุง กล่าวสิ้นหมดทุกอัน ได้แบ่งและจัดสรร นับกำหนดมีรวมกัน นางอ่อนตาศรัทธาธรรม ศรัทธามีประมาณ ด้วยจิตอุทิศหา จงสมศรัทธาไทย ศรัทธารายต่อมา ปรึกษาตกลงกัน ศรัทธาไม่เกรงขาม เทพเจ้าเหล่าเทวา บุญกุศลจงติดตาม เป็นคนไม่เกียจคร้าน ชื่อสัตย์ ไม่คดโกง เทพเจ้า จงสรรเสริญ นายคำตันเป็นศรัทธา คราวนี้ศรัทธามี ด้วยเจตนาเป็นทรัพย์สิ้น เทพเจ้าจงชมชื่น นายทองสุข จิตเลื่อมใส ศรัทธาไม่ขยาด ความคิดก็เป็นบุญ อุปสรรคจงเกรงขาม เป็นคนข้านาญพุด งานรวมไม่ค่อยเกรง ความคิดปัญญาดี ทุกข์ยากแสนรำคาญ	เป็นขบวนละกองบุญ ให้เป็นดินสังฆาราม ให้รุ่งเรืองสง่างาม รายละเอียดมีเท่านี้ ต่ำกว่าพันหลายแผนก ได้จัดสรรสิบแปดราย กุศลกรรมเป็นกองบุญ ได้ทำทานเจ็ดร้อยเศษ มีศรัทธาให้สามี่ ผู้ล่วงไปจงรับเทอญ คือศรัทธานายบุญสุข จิตไม่หวั่นเรื่องการทาน จิตใจงาม ห้าร้อยบาท ฤทธิ์นานาเป็นพยาน ศรัทธางามทุกเวลา ได้ทำทาน ห้าร้อยบาท จิตใจลงยึดพระธรรม และเพลิดเพลิน สาธุการ จิตมุ่งมาเอาผลทาน จิตยินดี ห้าร้อยบาท เป็นที่ดินพุทธาวาส ผู้ที่ฝันจิตใจทาน สละในเรื่องซื้อดิน มอบในศาสนเพราะเลื่อมใส สะสมทุนไปโลกหน้า อย่าติดตามมากถ้ากราย และพิสูจน์กิจการงาน ไม่รีบเร่งเพ่งหาทาง จึงมั่งมีเพราะการบุญ ให้เร่งผ่านทะยานหนี	ค้ำค่าสละทุน ให้เป็นวัดที่สวยงาม ได้กล่าวผู้มีนาม ต่อไปในคราวนี้ ได้จัดสรรตอนที่แรก รายต้นเจ้าของถวาย รวมกันสะสมทุน ซื้อที่ดินในประเทศ การบุญเป็นของดี ขอเทพจงสรรเสริญ เจตนาไม่ย่อทุกข์ ภรรยาก็ไม่ค้ำน ซื้อดินถวายศาสน์ รักษาตลอดกาล ผู้ศรัทธารายต่อมา จิตใจไม่ขยาด อำนาจกุศลกรรม ศรัทธาผู้ช่วยการ การทำบุญและให้ทาน ยินดีความศาสน์ ผู้มีฤทธิ์จงประสาธ ศรัทธาผู้เบิกบาน ทำทานทั้งหมดสิ้น มีน้อยไม่อาลัย มอบในศาสนา ศรัทธายังมีหลาย ทำกิจไม่เกียจคร้าน แต่ว่ารู้จักวาง เทพเจ้าจงอุดหนุน จงสุขสวัสดิ์	สร้างผลบุญซื้อที่ดิน ในอารามวัดป่ากุง ศรัทธางามรายละพัน จะบอกชี้ต่ำกว่าพัน ในแผนกต่ำกว่าพัน ทำลายชั้นธไปตามกรรม เพื่ออุดหนุนซื้อดินทาน ถวายเขตวัดประชา สละให้สามี่ผู้ล่วงไป และเพลิดเพลินโมทนา นายบุญสุข รัชพัน จิตเบิกบาน ยินดีตาม พุทธาวาสศาสนา เป็นสถานสังฆาราม คือศรัทธาของนายसान อยากเป็นญาติพุทธองค์ ขอจงนำทางเจริญ มีข้านาญ การพุดจา จิตใจหาญการทำดี จิตมุ่งมาซื้อที่ดิน พุทธาวาสให้ยั่งยืน ยินดีทานรายต่อไป ซื้อที่ดินห้าร้อยบาท ทำทานไว้เพื่อเป็นทุน วัดประชาวนาราม มีมากมายคือนายกรุด ถ้าเป็นงานของตนเอง รู้จักทางสร้างความดี ช่วยเพิ่มพูนสาธุการ และมั่งมียินดีทาน
--	---	--	--

รายต่อมาของเฒ่าจาน	ผู้สำราญ เบิกบานใจ	ความคิดกิจการใหญ่	ไม่มีใครใช้เรื่องปัญญา
ครานี้มีศรัทธา	ห้ำร้อยหนาเฒ่าจารย์แห่	จิตใจคิดเผื่อแผ่	จิตนิ่งแน่วเรื่องการทาน
ศรัทธาก็กล้าหาญ	สละทานซื้อที่ดิน	ถวายเป็นไว้ในถิ่น	เป็นที่ดินวัดประชา
เทพเจ้าคงรักษา	ผู้ศรัทธาให้เจริญ	รายการผู้เจริญ	ผู้ผลิตเพลิงศรัทธาแรง
เป็นศรัทธาของนายแสง	ผู้มีแรงศรัทธาทาน	จิตใจสดชื่นบาน	สละทาน ห้ำร้อยบาท
ฝากฝังพุทธาวาส	พุทธชาติศาสนา	เป็นดินของวัดป่า	ศาสนาวัดประชา
ขอเทพยดา	จงรักษาทุกกาลเทอญ	จงรักษาเหตุเผอิญ	ผู้เจริญศรัทธาทาน
ศรัทธาผู้ขึ้นบาน	และกล้าหาญมีมากมาย	ต่อมาคือนายคล้าย	ใจสบายไม่คลายงาน
ศรัทธาที่กล้าหาญ	สละทานห้ำร้อยบาท	ความคิดก็ฉลาด	เพื่อเป็นบาทการกุศล
ศรัทธาก็คงทน	ทั้งเป็นคนขยันดี	เทพดาเป็นสักขี	ผู้ยินดีในการบุญ
เทพเจ้าและอสูร	จงเพิ่มพูนผู้ทำดี	ศรัทธาผู้ศักดิ์ศรี	คือบุญมีทานอนันต์
จิตใจก็ตั้งมั่น	ไม่หวาดหวั่นการทำดี	ศรัทธาก็ยินดี	บรรดามีพร้อมครอบครั
สละทานไม่เกรงกลัว	หมดครอบครัวห้ำร้อยบาท	ซื้อดินถวายเป็นศาสน์	พุทธาวาสศาสนา
ถวายเป็นพุทธบูชา	วัดประชาวนาราม	ไตรภพหมดทั้งสาม	จงคำรามรักษาเทอญ
เทพเจ้าจงสรรเสริญ	ผู้เจริญศรัทธาทาน	ศรัทธาที่กล้าหาญ	ศรัทธาทานนายบุญมี
นามสกุลก็หากมี	ศรีสวณจิกพลิกเป็นบุญ	ศรัทธาก็พร้อมมูล	สละทุน ห้ำร้อยบาท
ซื้อดินเป็นอาวาส	ถวายเป็นพุทธองค์	ด้วยจิตคิดประสงค์	เพื่อดำรงพุทธศาสน์
เพราะความที่ฉลาด	จึงสามารถบำเพ็ญทาน	เทพเจ้าจงอุทาน	สาธุการผู้ทำบุญ
ขอเชิญบรรดาคุณ	จงอุดหนุนผู้ศรัทธา	เทพเจ้าฉกามา	พรหมโลกาจงอวยพร
วิบัติและจัญไร	จงหลีกเลี่ยง อย่ากล้ากราย	ความดำรงจงสมหมาย	สุขสบายนิรันดร
ศรัทธาที่แน่นอน	และไม่ถอยยั้งแข็งแรง	คือศรัทธาของนายแดง	ผู้มีแสงปัญญาดี
ครานี้ศรัทธามี	ซื้อสถานที่ ห้ำร้อยถ้วน	ถวายเป็นเป็นส่วน	ในขบวนเป็นวัดวา
พร้อมทั้งภรรยา	บุตรธิดา ยินดีตาม	ให้เป็นวัดวนาราม	นิยมนามวัดป่ากุ
ด้วยจิตคิดผดุง	เพื่อปรับปรุงให้เจริญ	ขอเทพจงสรรเสริญ	และผลิตเพลิงผู้ศรัทธา
บรรดาฤทธิ์นานา	จงรักษาผู้ทำดี	เทพเจ้าเป็นสักขี	ศรัทธาดีมีมากมาย
ศรัทธาที่ไม่คลาย	ใจสบายคือนายสุข	ทำบุญก็ไม่ทุกข์	มีความสุขไม่เดือดร้อน
จิตใจก็แน่นอน	ไม่เดือดร้อนจิตชื่นชม	สุทธินากก็หากสม	การอบรมไม่ยากเลย
ศรัทธาก็เปิดเผย	สละเลย ห้ำร้อยบาท	การทานไม่ขยาย	อยากเป็นญาติศาสนา
พร้อมบุตรภรรยา	และธิดาพร้อมเพรียงกัน	อุทิศเพื่อจัดสรร	ไม่แปรผันเป็นวัดวา
เทพเจ้าผู้ศักดิ์ดา	จงรักษาเป็นวัตรเทอญ	ศรัทธาจงเจริญ	และผลิตเพลิงซึ่งกองบุญ

ศรัทธาผู้อุทิศตน	ผู้เกื้อกูลช่วยวัดวา	คือศรัทธาครูทองดา	ภรรยาและธิดา
ซื้อที่ดินด้วยศรัทธา	มอบให้ศาสนา ห้าร้อยบาท	เป็นคนที่มีฉลาด	และสามารถทุกกิจการ
ด้วยความชำนาญงาน	กิจการศาสนา	เอาใจใส่ในวัดวา	ศาสนาพุทธองค์
ความคิดมีประสงค์	เพื่อดำรงธรรมวินัย	ศรัทธาจึงเลื่อมใส	เอาใจใส่ทุกการงาน
รับหน้าที่เป็นประธาน	ฉาปนการวัดป่ากุง	กิจการก็ผดุง	และปรับปรุงทุกรายการ
เป็นคนไม่เกียจคร้าน	กิจการงานถนัดทำ	สวดมนต์บำเพ็ญธรรม	เป็นผู้นำทุกพิธี
การถวายถ้าหากมี	ศาสน์พิธียินดีปล้น	วันพระไม่ขาดวัน	จิตไม่หวั่นอุตสำหรับมา
ปฏิบัติศาสนา	ในวัดวาประชาคม	เทพเจ้าฤทธิ์อุดม	มหาพรหมสุทธาวาส
ศักรินทร์เทวราช	ผู้สามารถสรรงสรรค์	ทรงเคลื่อนย้ายมารวมกัน	มาเสกสรรผู้เป็นธรรม
กายใจให้เป็นธรรม	ทุกซัระกำจงห่างไกล	จงวิเศษเลิศสุกใส	เป็นบันไดพระนิพพาน
ศรัทธาซื้อดินทาน	มีหลายบ้านและมากคน	รายต่อมาครุฑนิพนธ์	จิตกุศลในการทาน
เริ่มแรกเป็นประธาน	กรรมการวัดป่ากุง	ได้จัดสรรและผดุง	ทั้งปรับปรุงน่าชื่นใจ
ศรัทธาก็สุกใส	กายจิตใจก็เป็นธรรม	ได้สร้างกุศลกรรม	เพื่อเป็นธรรมห้าร้อยบาท
การทานก็สามารถ	และฉลาดซื้อดินทาน	ครานี้จิตกล้าหาญ	จิตสำราญพร้อมเพรียงกัน
มอบกรรมการผู้จัดสรร	เพื่อตั้งมั่นสังฆาราม	เทพเจ้าในภพสาม	พยายามช่วยคุ้มครอง
ด้วยเหตุทำถูกต้อง	ไปตามคลองพุทธองค์	ความคิดจิตใจลง	มีประสงค์สร้างความคิด
รายต่อมาศรัทธามี	ผู้ยินดีที่แน่นอน	คือศรัทธานายหนุอร	ผู้แน่นอนเรื่องการทาน
ที่อยู่และถิ่นฐาน	ฝึกตบบ้านประสานบุญ	เป็นคนที่เกื้อกูล	สะสมทุนสร้างความคิด
การทานก็ยินดี	ศรัทธามีห้าร้อยบาท	ซื้อดินถวายศาสน์	สังฆาวาสวัดประชา
พร้อมบุตรและธิดา	ภรรยาและตายาย	การทำบุญก็มากมาย	และถวายวัดบ้านตน
เพื่อป้องกันเรื่องของคน	สัปดนไม่รู้เรื่อง	การทานก็เป็นเครื่อง	ให้รู้เรื่องคุณความคิด
ขอเชิญผู้ฤทธิ	จงยินดีผู้ทำทาน	เทพเจ้าในสถาน	ในวิมานสำราญบุญ
จงเนรมิตที่เป็นคุณ	ช่วยอุทิศตนผู้ทำทาน	ได้กล่าวศรัทธาทาน	ผู้เบิกบานซื้อที่ดิน
รวมหมดทุกรายสิ้น	ซื้อที่ดินรายห้าร้อย	จะกล่าวให้เรียบร้อย	ศรัทธาน้อยรายต่อไป
ศรัทธาที่สดใส	ได้สร้างไว้อย่างแน่นอน	คือนายเทพ นางชุมพร	บ้านพักผ่อนร้อยเอ็ดเรา
ศรัทธาและใจเอา	จึงได้เข้าร่วมซื้อดิน	ศรัทธารวมทั้งสิ้น	ซื้อที่ดินสามร้อยเศษ
ซื้อที่ดินมอบเป็นเขต	ในประเทศไทยสังฆาราม	คือวัดที่มีนาม	ประชาคมวนาราม
ชื่อเสียงสมมตินาม	ตามนิยามวัดป่ากุง	เป็นคนจิตใจสูง	จึงผดุงศรัทธาทาน
เทพเจ้าบนวิมาน	จงชื่นบานด้วยผู้ทาน	อำนาจของผู้ทาน	จงช่วยงานการกุศล
เทพเจ้าจงบันดาล	ให้ได้ผลสมความปรารถน	เทพเจ้าที่สามารถ	จงประสาทคุณความคิด

รายต่อไปก็หากมี	ศรัทธาดีนายคำอ่อน	จิตใจก็แน่นอน	ลูกยังอ่อนผ่อนทำงาน
การงานไม่เกียจคร้าน	สู้ทำงานการกุศล	ภรรยาบุตรทุกคน	ปรับปรุงตนสร้างความดี
คราวนี้ศรัทธามี	จิตยินดีสามร้อยถ้วน	ฝากฝังในขบวน	เพื่อเป็นส่วนซื้อที่ดิน
ถวายเป็นทรัพย์สิน	เป็นที่ดินวัดป่ากุง	เทพเจ้าจงผดุง	และพยุ่งให้เจริญ
ผลทานจงเผชิญ	และบังเอิญให้รุ่งเรือง	เทพเจ้าจงส่งเสียง	เป็นสำเนียงสาธุการ
ศรัทธาผู้ชำนาญ	คนในบ้านรายต่อมา	คือศรัทธาของแม่สา	ลูกชายหนานายคำสิงห์
แม่ลูกศรัทธาจริง	ไม่แอบอิงเรื่องผลทาน	สละทรัพย์ใช้ในงาน	ถวายเป็นซื้อที่ดิน
มอบไว้ในฐานถื่น	เป็นที่ดินวัดประชา	ขอเทพจงรักษา	ผู้ศรัทธาสร้างความดี
เทพเจ้าเป็นสักขี	พยานมีทั่วโลกีย์	จงประสิทธิ์ด้วยฤทธิ	สวัสดิผู้มีธรรม
อำนาจกุศลคำ	เป็นผลนำทุกเวลา	รายต่อมาแม่จันทรา	กับบรรดาลูกทุกคน
ศรัทธาก็คงทน	สร้างกุศลทุกถ้วนหน้า	ทุกขียากล่าบากหนา	ไม่ได้ว่าศรัทธาทาน
จิตใจก็ขึ้นบาน	สละทานสามร้อยบาท	ด้วยจิตคิดมุ่งมาด	อยากเป็นญาติศาสนา
จึงพร้อมเพรียงมีศรัทธา	มอบในศาสนาพุทธองค์	ผู้มีฤทธิ์จงบันดาล	จงสวดส่งผู้ทำงาน
อายุจงยืนนาน	ด้วยผลทานช่วยอุ้มชู	ศรัทธามีหลายหมู่	กล่าวให้รู้รายต่อมา
คือศรัทธาของนายสา	แก้วโศกานามสกุล	จิตใจก็เป็นบุญ	ได้สร้างคุณคือการทาน
การงานไม่เกียจคร้าน	สละทาน สามร้อยบาท	จิตใจคิดฉลาด	อยากเป็นญาติพุทธองค์
ความมุ่งมามีประสงค์	เพื่อดำรงศาสนา	ได้พร้อมบุตรธิดา	มีศรัทธาพร้อมเพรียงกัน
เทพเจ้าบนสวรรค์	จงช่วยกันรักษาเทอญ	ทุกคนก็สรรเสริญ	ผู้เจริญศรัทธาทาน
รายต่อมาก็กล้าหาญ	ศรัทธาทานท่านกำนัน	บ้านไกลอยู่ห่างกัน	ท่านกำนันบุญตาแล
เป็นหัวหน้าที่ดูแล	จิตใจแน่วแน่เมตตา	กำนันสวนจิกหนา	ที่ไปมาและคุ้มครอง
ปรึกษาลงเห็นพร้อม	และปรองดองสามัคคี	บุตราและบุตรี	ภรรยามีเกิดศรัทธา
สละทรัพย์ซื้อที่นา	มอบศาสนาวัดป่ากุง	เจตนามุ่งผดุง	และปรับปรุงเป็นวัดวา
จึงสละทรัพย์ด้วยศรัทธา	สามร้อยหนาซื้อที่ดิน	มอบไว้ในฐานถื่น	เป็นที่ดินวัดประชา
ขออำนาจฤทธิ์นานา	ช่วยรักษาท่านกำนัน	ป้องกันหมดทุกอัน	จิตใจมั่นทั้งครอบครัว
หน้าที่และส่วนตัว	ทั้งครอบครัวหมดตำบล	ช่วยงานวัดกันทุกคน	ทั้งตำบลเกือบทุกปี
เทพเจ้าผู้ฤทธิ	จงยินดีสาธุการ	จงสดชื่นและเบิกบาน	จงทุกท่านนิรันดร
ศรัทธาที่แน่นอน	ได้ให้พรจนเรียบริ้อย	คือศรัทธาคนสามร้อย	เสร็จเรียบร้อยเท่านี้แล
จะกล่าวตามกระแส	ศรัทธาแน่นราย สองร้อย	ยังเศษอยู่นิดหน่อย	มีครึ่งร้อยไม่น้อยเลย
มีมากเหมือนเช่นเคย	กล่าวเปิดเผย สิบหกชาย	จะกล่าวไปตามสาย	ที่ได้หมายในบัญชี
รายแรกคุณจันทร์สี	จิตยินดีสละทาน	ที่อยู่และถิ่นฐาน	พักผ่อนบ้านหนึ่งร้อยปลาย

ศรัทธาก็ไม่คลาย	ใจสบายซื้อที่ดิน	มอบเป็นสินของวัดป่า	ประชาคมวนาราม
ศรัทธาไม่เกรงขาม	พยายามสร้างความดี	ขอจงสุขสวัสดิ์	เหตุภัยมืออย่ากล้ากราย
ความสุขจงมากมาย	อันตรายละลายหนี	อุปสรรคบรรดามี	จงหลีกเลี่ยงให้ห่างไกล
ศรัทธารายต่อไป	ศรัทธาใหญ่ของนายเฮียง	จิตใจไม่เอนเอียง	ไม่หลีกเลี่ยงศรัทธาทาน
เป็นคนชำนาญงาน	ไม่เกียจคร้านขยันรยนต์	บ้านอยู่ติดถนน	ขยันรยนต์ซ่อมทุกวัน
ปรึกษาพร้อมเพรียงกัน	จิตไม่หวั่นสละทาน	ทำบุญและให้ทาน	ใช้ในงานซื้อที่ดิน
ถวายไว้ในฐานถื่น	เป็นที่ดินวัดป่ากุง	จิตใจเพื่อผดุง	และพยุงศาสนา
เทพเจ้าผู้ฤทธา	จงรักษาให้เจริญ	ทุกข์ยากลำบากเกิน	ขอจงเชิญละลายหนี
จัญไรและอัปรีย	จงหลีกเลี่ยงให้ห่างไกล	ศรัทธารายต่อไป	ผู้เลื่อมใสนางสาวท
ศรัทธาก็สามารถ	อยากเป็นญาติศาสนา	ทั้งเป็นภรรยา	สันติหาที่กล่าวแล้ว
ศรัทธาไม่คลาดแคล้ว	ผิวเมียแก้วพร้อมกันทาน	ศรัทธาที่ห้าวหาญ	รวมเป็นทาน ห้าร้อยบาท
ถวายพุทธาวาส	มอบในศาสน์พุทธองค์	เป็นอารามที่ของสงฆ์	ที่ตำรงวัดป่ากุง
ขอเทพผู้ฤทธิสูง	จงพยุงผู้ศรัทธา	ฤทธิ์เดชมีนานา	ช่วยรักษาผู้ทำทาน
ตลอดพุทธกาล	จงเบิกบานทุกเวลา	นายหลุนรายต่อมา	นามสัจญา สวัสดิ์ผล
พร้อมลูกหมดทุกคน	สร้างเอาผลคือการทำงาน	แต่ว่าอยู่ไม่นาน	กองสังฆารแตกทำลาย
ชีวิตก็วอดวาย	ทำลายชั้นธชาติชีวา	น่าสมเพชและเมตตา	ทำบุญมาไม่ได้เห็น
ผลทานก็จงเป็น	ช่วยให้เย็นและปรีดี	บุญกุศลบรรดามี	ช่วยคนดีผู้มอดม้วย
เทพเจ้าขอจงช่วย	ผู้มอดม้วยให้เจริญ	รายต่อมาผู้หวั่นเกิน	สรรเสริญเรื่องการทำงาน
ลูกเต้าไม่มีผ่าน	สนุกงานการสร้างตน	อยู่สนุกกันสองคน	สร้างแต่ผลคุณความดี
เป็นคนศรัทธามี	ภรรยาดีไม่มีคลาย	คนเรียกทหารชาย	ผู้ไม่คลายเรื่องการทำงาน
จิตใจก็เบิกบาน	สละทาน สองร้อยครึ่ง	ทำทานเป็นที่พึ่ง	ไม่มีหึงเรื่องการบุญ
เทพเจ้าผู้ทรงคุณ	จงอุดหนุนผู้ทำดี	เมตตาศรัทธามี	รักษาดีผู้ทำทาน
อายุจงยืนนาน	พัสสถานจงเพิ่มพูน	คราวนี้จะอุดหนุน	ผู้มีคุณและคุ้มครอง
เป็นศรัทธาของนายทอง	ผู้ล่าพองเอาใจตน	ศรัทธาก็คงพัน	ทั้งเป็นคนชอบชบขัน
ชอบพูดเล่นและพนัน	เด็กน้อยนั้นไม่อันเลย	เนื่องจากนิสัยเคย	และเปิดเผยเรื่องที่พลาจ
คราวนี้มีศรัทธา	สละมาซึ่งกองบุญ	พร้อมเพรียงกันสร้างทุน	ช่วยอุดหนุน สองร้อยเศษ
มอบให้เป็นดินเขต	ในประเทศศาสนา	ขอเทพได้กล่าวโมทนา	ผู้ศรัทธาซื้อดินทาน
เทพเจ้าจงบันดาล	ให้ผู้ทานจงเจริญ	รายต่อไปก็เพลิตเพลิน	และเจริญศรัทธาดี
เป็นศรัทธานายสมศรี	จิตยินดีซื้อดินทาน	อายุยังไม่นาน	ยังกล้าหาญการทำบุญ
สละทรัพย์ซึ่งเป็นทุน	ออกทำบุญสองร้อยครึ่ง	เจตนาที่เป็นหนึ่ง	เพราะใจซึ้งในการทำงาน

ภรรยาที่ไม่ค้ำ	ยินดีทานการกุศล	สมบัติในเมืองคน	เกิดจากผลเพราะการทาน
ของท่านศรัทธาทาน	จงเบิกบานในการบุญ	รายต่อมาก็เป็นบุญ	ศรัทธาพูนนายบุญมา
ผู้ศรัทธาใช้ปัญญา	ภรรยาพลอยยินดี	คราวนี้ศรัทธามี	จิตยินดีสองร้อยเศษ
ซื้อดินมอบเป็นเขต	ในประเทศสังฆาราม	จิตใจสง่างาม	บูชาสาม พุทธ ธรรม สงฆ์
ปรารณามีประสงค์	พุทธองค์คงอวยชัย	พร้อมเทพสุรालัย	จงอวยชัยพร้อมเพรียงกัน
จะกล่าวและจัดสรร	สารบัญรายต่อไป	เป็นศรัทธาของพ่อเฒ่า	ผู้บรรลย์สิ้นลมปราณ
เป็นพ่อผู้ใหญ่บ้าน	เป็นสถานบ้านหนองแดง	ศรัทธาก็แข็งแรง	ใจแสดงศรัทธาทาน
ซื้อดินได้หนึ่งงาน	สละทานวัดป่ากุง	จิตใจอยากผดุง	และปรับปรุงบรรดาคุณ
อำนาจของผลบุญ	จงอุดหนุนผู้ล่วงไป	เทพเจ้าสุราลัย	จงขานไขบอกให้รู้
ได้ความสุขกันทุกหน้า	บรรดาหมู่ญาติวงศา	คราวนี้ลำดับมา	ถึงศรัทธาผู้ใจจง
ร่างกายก็ประสงค์	สังฆารลงถมแผ่นดิน	สังฆารหมดทั้งสิ้น	ถมแผ่นดินสิ้นชีวิ
คือนายสุดอุดมฉวี	ศรัทธาดีชีวิตม้วย	ชีวิตก็มอดม้วย	ใครจะช่วยก็ไม่มี
แต่ว่าจิตยินดี	ศรัทธามีทำก่อนไว้	เป็นปัจจัยและเครื่องใช้	สะสมไว้ทุกเวลา
เทพเจ้าผู้ฤทธา	จงรักษาผู้บรรลย์	ศรัทธาจิตเลื่อมใส	ได้ทำไว้สองร้อยครึ่ง
ซื้อดินได้งานหนึ่ง	ทานได้ถึงพุทธกาล	มอบไว้เป็นของทาน	ในสถานวัดป่ากุง
รายต่อมาก็ผดุง	และปรับปรุงให้แน่นอน	เป็นศรัทธาจารย์ครูสอน	ผู้แน่นอนตามคลองธรรม
ฝึกกายใจ มโนธรรม	และเป็นธรรมทางเจริญ	ความดีสร้างเพิ่มเติม	และส่งเสริมประพฤดิธรรม
เป็นหัวหน้าทั้งผู้นำ	บำเพ็ญธรรมและสวดมนต์	ภรรยาหลานทุกคน	สร้างเอาผลคุณความดี
การถวายถ้าหากมี	จิตยินดีเป็นผู้นำ	ปฏิบัติบำเพ็ญธรรม	และชักนำผู้ศรัทธา
คราวนี้มีศรัทธา	สองร้อยห้าสิบบาทแล	ความเชื่ออย่างแน่นแท้	อุทิศแต่ผู้มีคุณ
อำนาจของผลบุญ	จงอุดหนุนสมความปรารถน	เทพเจ้าผู้สามารถ	จงประสาทอวยพรชัย
นายจันสีรายต่อไป	เกิดเลื่อมใสเรื่องการทาน	ใจขึ้นและเบิกบาน	ได้ทำทานซื้อที่ดิน
ถวายไว้ในถิ่น	เป็นที่ดินวัดประชา	พร้อมเพรียงกันทุกหน้า	ในบรรดาครอบครัวตน
การทานก็หวังผล	ดำรงตนให้เจริญ	เทพเจ้าจึงสรรเสริญ	และเปลิดเพลินโมทนา
รายการมีต่อไป	เป็นศรัทธาผู้ใหญ่เบ็ง	การทำบุญก็รีบเร่ง	ไม่ได้เกรงเรื่องการทาน
แต่ว่าย้ายถิ่นฐาน	ออกจากบ้านใกล้อุดร	ศรัทธาก็แน่นอน	สละผ่อนเพื่อทำบุญ
คราวนี้สละทุน	สร้างกองบุญซื้อที่ดิน	คิดเป็นเงินหมดทั้งสิ้น	ซื้อที่ดินสองห้าศูนย์
เจตนาเพื่อเพิ่มพูน	บำเพ็ญบุญหมดครอบครัว	การทำบุญเป็นส่วนตัว	ผลที่ได้ตัวเราเอง
เทพเจ้าจงฟังเสียง	และได้แรงช่วยผู้ทาน	รายต่อมาศรัทธาทาน	จิตเบิกบานพ้อออกพิม
วาจาพูดนวลน้อม	จิตใจเื่อมเรื่องการทาน	ทั้งครอบครัวและลูกหลาน	ได้ทำทานซื้อที่ดิน

ถวายไว้เป็นทรัพย์สิน	เป็นที่ดินวัดป่ากุง	เจตนามุ่งผดุง	และพยุงให้เจริญ
แต่เหตุมาบังเอิญ	ไม่ได้เพลินในที่ทาน	ด้วยเหตุยมบาล	ได้มาผลาญดับชีวา
การทำงานได้ศรัทธา	สองร้อยห้าสิบบาทแล	เทพเจ้าจงดูแล	เมตตาแผ่ช่วยบอกบุญ
ขอเชิญบรรดาคุณ	จงเพิ่มพูนให้เจริญ	รายต่อมาน่าสรรเสริญ	ผู้เจริญศรัทธาทาน
ทำบุญไม่เกียจคร้าน	และกล่าวหาญไม่คลาดแคล้ว	เป็นศรัทธาของแม่แก้ว	จิตใจแผ้วเรื่องการทำงาน
นำลูกและบุตรหลาน	ให้ทำทานกันทุกคน	ปฏิบัติให้เกิดผล	อยู่ทุกคนไม่ขาดวัน
สละทานคิดร่วมกัน	ได้จัดสรรสองร้อยครึ่ง	ผลทานเป็นที่พึง	พูดคำหนึ่งไม่มีสอง
ขอเทพจงปกครอง	ให้สมบอบอย่างใจหมาย	ศรัทธาก็มีหลาย	ผู้อยู่ไม่คลายคือนายตุ้ย
การทำงานก็ไม่คุด	ทำตะลุยเรื่องการบุญ	ศรัทธาสละทุน	ได้ทำบุญซื้อดินทาน
คิดแล้วได้ทำทาน	ได้ประมาณสองห้าศูนย์	พร้อมหมดวงศ์ตระกูล	เพื่อเพิ่มพูนคุณความดี
เทพเจ้าผู้ฤทธิ	จงยินดีและส่งเสริม	ให้สมเจตนาเดิม	ให้ได้เพิ่มเติมศรัทธา
ได้กล่าวรายสองห้า	ในบรรดาศรัทธาทาน	ได้กล่าวทุกรายการ	เพื่อห้าหาญในการบุญ
ขอบรรดาผู้สร้างทุน	เพื่อผลบุญแก่ตนเอง	จงตั้งจิตเพ่งเล็ง	ให้รับแรงสัตยา
อุทิศบุญที่สร้างมา	แก่บรรดาผู้ไฝ่ธรรม	จงมารับกุศลกรรม	ไม่ให้กรรมผู้จองเวร
ต่างคนก็ร่มเย็น	ก็จะเห็นทางเจริญ	ได้กล่าวมาจนเพลิน	เพราะเจริญศรัทธาทาน
ความนี้อวสาน	ผู้ที่ทานสองห้าศูนย์	ต่อมาจะเพิ่มพูน	ศรัทธาทุนรายสองร้อย
ไม่ใช่ชั้นผู้น้อย	ยศหยดย้อยในร้อยเอ็ด	อำนาจรวมหมดเสร็จ	ในร้อยเอ็ดท่านผู้ว่าฯ
เป็นบุคคลที่มีค่า	เป็นหัวหน้าทุกแขนง	อำนาจท่านแข็งแกร่ง	กุศลแต่งเป็นเครื่องหมาย
พร้อมเพรียงด้วยคุณนาย	บุญมากมายจึงเห็นหน้า	ทำหน้าที่ท่านผู้ว่าฯ	เป็นหัวหน้าจังหวัดเรา
ชื่อเสียงเจ้าเมืองเรา	ผู้เป็นเจ้าของร้อยเอ็ด	ศรัทธาทั้งหมดเสร็จ	ได้วิเศษสองร้อยถ้วน
ถึงแม้จะเป็นส่วน	น้อยจำนวนคุณค่าสูง	มอบไว้เพื่อผดุง	แล้วปรับปรุงขยายเขต
กรรมการก็รู้เลิศ	ฉัตรเลิศเจตนา	ชื่อเสียงท่านผู้ว่าฯ	ตามสัญญานิยมกัน
ชื่อสมมุติผู้ว่าชั้น	สุวรรณหัตถนามสกุล	คุณนายก็สมดุลย์	เกียรติคุณการเผยแผ่
ปกครองและดูแล	ร้อยเอ็ดแท้แม่เมตตา	พุทธกาลล่วงเลยมา	สองพันห้าสิบลีปี
ศรัทธาคิดยินดี	จากจันทบุรีถวายทาน	ราคาคิดประมาณ	รวมกิจการหมื่นหนึ่งสองพัน
เป็นน้าอัครจรรย	ผู้ว่าท่านศรัทธาเลิศ	ขออำนาจผู้ประเสริฐ	และคุณเลิศจงช่วยเหลือ
ในสามภพจงเอื้อเพื่อ	และช่วยเหลือให้ยิ่งยง	สมเจตที่ประสงค์	ช่วยดำรงทุกเวลา
จงสมปรารถนา	เจตนาทุกเมื่อเทอญ	รายต่อไปควรสรรเสริญ	ผู้เจริญศรัทธาดี
คุณสถิต เสาวณี	มีหน้าที่กรมป่าไม้	หน้าที่ก็สบาย	เป็นป่าไม้จังหวัดเรา
ศรัทธาก็ไม่เบา	สละเข้าส่วนที่ดิน	นามสกุล ผุยพอกผิน	ซื้อที่ดินสองร้อยบาท

ศรัทธายังสามารถ	สร้างแทนอาสน์พระประธาน	ที่ประจำอยู่สุสาน	รูปตะหงานในศาลา
ทั้งหมดคิดราคา	หมื่นสองพันหนายังมีเศษ	ขอเชิญเทพผู้วิเศษ	พร้อมฤทธิเดชช่วยเมตตา
เคลื่อนจากวิมานมา	ช่วยรักษาให้ยิ่งยง	ปรารถนามีประสงค์	สิ่งจางงทุกเมื่อเทอญ
ความสุขและสรรเสริญ	จงเปลิดเปลินทุกเวลา	คราวนี้จวนเวลา	ส่วนศรัทธาพอประมาณ
จัดรวมกันเป็นรายการ	สี่ห้าท่านพออ่านดี	เฒ่าจารย์สิงห์ ศรัทธามี	จิตยินดีซื้อที่ดิน
และศรัทธาพ้อออกนิน	ซื้อที่ดินเช่นเดียวกัน	ศรัทธาก็ดั่งมั่น	ช่วยจัดสรรเป็นวัดวา
นายพรหมาก็ศรัทธา	ซื้อที่นาทำเป็นบุญ	สามคนสละทุน	เพื่ออุดหนุนสร้างวัดวา
ทุกคนก็ศรัทธา	สละมาคนสองร้อย	ประโยชน์ไม่ใช่บ่อย	ผลก็คอยติดตามตน
ครอบครัวหมดทุกคน	ยินดีพร้อมสร้างความดี	เทพเจ้าเป็นสักขี	ผู้ฤทธิจึงอวยชัย
อุปสรรคและเหตุภัย	จงหลีกเลี่ยงอย่ากลัวกราย	ความดำริ จะมากมาย	จงสมหมายทุกกาลเทอญ
ทั่วโลกก็สรรเสริญ	ผู้เจริญศรัทธาต่อ	รายต่อไปพวกบ้านก่อ	ก็มากพอไม่หวาดกลัว
ลูกหลานทุกครอบครัว	ไม่ขุ่นมัวจิตเลื่อมใส	นำลูกหลานทำงานไว้	เพื่อสุขใสในโลกหน้า
ทุกคนศรัทธากลับ	สละมาคนสองร้อย	แม่ปอกก็เรียบบร้อย	ใจไม่น้อยศรัทธาดี
งานพรหมศรัทธามี	ทานทุกที่ไม่มีขาด	นายสุดที่ ภารยาท	จิตสะอาดไม่หวาดกลัว
นายวิมหมดครอบครัว	จิตไม่กลัวเรื่องการทำงาน	ศรัทธากี่ขึ้นบาน	ไม่สะท้านการทำบุญ
พร้อมเพรียงสละทุน	บูชาคุณศาสนา	รวมพวกหมดทั้งห้า	สละมาซื้อดินทาน
มอบไว้ในถิ่นฐาน	สังฆทานวัดป่ากุง	เทพเจ้าจงผดุง	และพยุ่งให้เจริญ
เทพเจ้าจงเปลิดเปลิน	จงสรรเสริญผู้ทำงาน	ศรัทธาที่กล้าหาญ	พ้อหัวล้านคือครูสิงห์
ความเชื่อก็ตรงดิ่ง	และทำจริงยิ่งทั้งมวล	ศรัทธาของนายม้วน	ไม่ชักชวนจิตยินดี
จิตใจก็เปรมปรีดี	เพราะยินดีผลวิเศษ	นายศรี จันทนาเวศ	ใจวิเศษเช่นเดียวกัน
ศรัทธาพ้อออกล้าน	จิตใจมั่นไม่ใช่คุย	ศรัทธาของนายทุย	สร้างตะลุยเรื่องการทำงาน
ศรัทธาทั้งห้าท่าน	สละทานคนสองร้อย	ศรัทธาไม่ใช่บ่อย	ผลหยดย้อยจะคอยตาม
ด้วยความพยายาม	ไม่เกรงขามการทำดี	สละทรัพย์เพื่อศักดิ์ศรี	เป็นคนดีจึงทำงาน
ซื้อดินมอบเป็นทาน	ในสถานวัดป่ากุง	ด้วยจิตเพื่อผดุง	เพื่อปรับปรุงศาสนา
เทพเจ้าฤทธิ์นานา	จงรักษาผู้มุ่งดี	บรรดาผู้ฤทธิ์	จงรักษาผู้ทำงาน
ได้กล่าวตามรายการ	สละทานรายสองร้อย	กล่าวหมดจนเรียบบร้อย	มีมากน้อยเท่านี้แล
คราวนี้ขยายแผ่	ศรัทธาแหนึ่งห้าศูนย์	คือพ้อบุญจันทร์ แสนยะมูล	สร้างทำบุญศรัทธาดี
นายศรีจันทร์ พามนตรี	จิตยินดีมีศีลธรรม	นายเฮ้า ฤทธิ์น้ำคำ	ใจเป็นธรรมรักษาศีล
นายถวิล พิมมรินทร์	ทนายสินเหมือนนิมิต	นายทองม้วน ศิริพานิช	ใจประสิทธิ์ไม่ผันผวน
นายสิงห์ สวัสดิผล	ซึ่งเป็นคนศรัทธาดี	หกท่านศรัทธานี้	จิตยินดีซื้อที่ดิน

สละทุนหมดทั้งสิ้น	เพื่อซื้อดินสร้างวัดวา	ได้สละคิดราคา	เจตนาคนร้อยเศษ
ถวายไว้ในประเทศ	อารามเขตวัดป่ากุง	เทพเจ้าจงผดุง	และปรับปรุงให้เจริญ
ผู้มีฤทธิ์จงสรรเสริญ	ให้เปล็ดเปล็นคุณความดี	คราวนี้จะได้ชี้	ผู้สักขีอยู่ทางไกล
คุณพูนศักดิ์ ไม่อยู่ใกล้	สรรพมิตใหญ่ราชสีมา	พร้อมทั้งคุณนายหนา	กรองกาญจนา ศรัทธาดี
นามสกุลก็หากมี	ณ พร้อมเพชรดี หนึ่งร้อยบาท	ซื้อดินถวายศาสน์	พุทธवास ศาสนา
จงสมปรารถนา	ผู้ฤทธาจงช่วยเทอญ	คราวนี้จะขอเชิญ	ผู้เจริญศรัทธาทาน
ชี้แจงตามรายการ	ศรัทธาทานผู้เต็มร้อย	มีมากไม่ใช้น้อย	มีเกือบร้อยนับทุกคน
จะกล่าวตามรายคน	เพื่อเพิ่มผลพอได้ความ	รวบรัดและจัดรวม	พอได้ความเห็นพอดี
ขออภัยผู้สักขี	จงยินดีตามเหตุการณ์	เวลาจะไม่นาน	จะได้ผ่านรายต่อไป
รายแรกเป็นคนไกล	เป็นคนในเขตโพนทอง	คือนายสี ทิพย์โพนทอง	ที่เจ้าของมีศรัทธา
พ่อทำ คุณพุดทา	เมืองมหาสารคาม	ศรัทธาไม่เกรงขาม	พยายามปรับปรุงตน
แม่เต้ นายกมล	ซึ่งเป็นคนคุ้มวัดเหนือ	ศรัทธาใจเอื้อเพื่อ	จิตช่วยเหลือเรื่องการทำงาน
แม่ลำไย โภธิสาร	จิตกล้าหาญไม่มีเล่ห์	แม่น้อย สุดแสนท์	ไม่มีเล่ห์ เหมือนความคิด
ยายบัวผัน วรามิตร	ผู้มีจิตเป็นธรรมะ	จำเนียง อัครสา	มีศรัทธาไม่กลัวเกรง
แม่ระเบียบ นามแซ่เฮ้ง	จิตเฟื่องเลี้ยงในการบุญ	อำเภอ วาณิช พันพิบูลย์	จิตเพิ่มพูน ช่วยทำบุญ
เป็นอำเภอที่มีคุณ	สร้างเอาบุญเหมือนทุกคน	นายจิ้น พันธมล	สร้างเอาผลทุกสิ่งอัน
นายเฟ่ง พานอนันต์	ไม่เคยพรั่นศรัทธาทาน	นายอ่อนสา ไพโรวิจารณ์	ศรัทธาทานไม่มีโทษ
นายคำผง นามแดงโรจน์	สร้างประโยชน์คุณความดี	นายสอน ภูสอนสี	ศรัทธาดีเช่นเดียวกัน
นายสุดทรา วงศ์อนันต์	จิตขยันไม่ยุ่งยาก	นายบัว สุทธิบาก	ศรัทธามากไม่ได้ลด
แม่นุ้ย เฉลยพจน์	ไม่ได้ลดหมดทายาท	นายยศ พันธุมาศ	คิดฉลาดเช่นเดียวกัน
นายเคน รัชพันธ์	คิดไม่หวั่นเรื่องการทำงาน	นายสม ปัดปอการ	กิจการมีไม่ขาด
นายสม ภารยาท	กิจฉลาดในการทำ	นายต้อง ฤทธิ์น้ำคำ	จิตเป็นธรรมกำลังพอ
นายจ้อย เวียงดอนก่อ	ศรัทธาพอไม่กระดิก	แม่อ่อน ศรีสวนจิก	ไม่ได้พลิกการเพิ่มพูน
นายสา โบราณมูล	ทวิคุณ บุญวิเศษ	นายหัด นามทอนเทพ	คุณวิเศษและเป็นธรรม
นายอ่อน ฤทธิ์น้ำคำ	ศรัทธาธรรมและเพิ่มพูน	นายเภา โบราณมูล	จิตเป็นบุญสร้างความดี
แม่นวล พามนตรี	ใจยินดีมีปัญญา	นายดวด มุลา	มีศรัทธาทุกเวลา
นายเภา พันโกคา	จิตศรัทธาพระไตรลักษณ์	นายพรหมา ก้านสีรัตน์	วาจาสัตย์แต่ไรมา
นายตุ่ย กตสาพรหมา	จิตศรัทธาสร้างกุศล	นายบุญจันทร์ สวัสดิผล	ซึ่งเป็นคนไม่ประมาท
นายมี ภารยาท	ความฉลาดเป็นต้นเหตุ	นายล้วน ศิลาเกษ	สร้างแต่เหตุคือกองบุญ
นายพา โบราณมูล	ผู้มีบุญคุณเจริญ	นายหลือ อัครเสริญ	ผู้เปล็ดเปล็นความวิเศษ

นายทองสา ศิลาเกษ	สร้างแต่เหตุกุศลมา	นายศิลา จันทมาลา	จิตศรัทธาไม่สิ้นสุด
ทหารกรม วินิจบุตร	อุตุลุดไม่กลัวเกรง	นายพร จำลองเพ็ง	ศรัทธาแรง มิได้พูด
แม่เอี่ยม มุลสูตร	จิตพิสุจน์คุณความดี	แม่อำ มาดมนตรี	ศรัทธามือบรมมา
นายเสาร์ อางมูลลา	กุศลมาพร้อมมุ่งมาด	นายอู่ม นามเกตุมาด	ทานสามารถประกาศศักดิ์
แม่น้อย ศิลารัก	สร้างบุญหนักให้คนเกรง	ครูไคร ปาปะเก	ไม่รวนเรปนเปสตัย
นายโส นามโพนชัต	ปฏิบัติคุณวิเศษ	นายจันท์ ศิลาเกษ	จิตวิเศษเหตุไม่พลาด
นายทอง นามเกตุมาด	ไม่มีขาดฉลาดคุณ	นายหลอย พรหมโนภาส	ความสามารถไม่ขาดตอน
ผู้ใหญ่แก้ว พรหมจรม	ไม่นิ่งนอนผ่อนเร่งรีบ	นายขาลี ชราประทีป	ท่านเร่งรีบและเมตตา
นายสังข์ นามบุตดา	เกิดศรัทธาศีลทานธรรม	ผู้ใหญ่อ่อนสี นนทนา	จิตเป็นธรรมทำบุญปล้น
นายทวี สาชยัน	ศรัทธามั่น ไม่หวาดหวั่น	นายเสา สาชยัน	จิตใจมั่น หมั่นประสิทธิ์
นายพล ปัตนริส	ผู้ประสิทธิ์เหมือนฤทธา	นายอ้วน คุณพิชิต	งามสนิทมีลิขิตเป็นต้นเหตุ
นายอุดม จันทนาเวศ	งามวิเศษกุศลมูล	นายลอง แสนยะมูล	ได้พอกพูนซึ่งกองบุญ
ตอนนี้จะเสริมคุณ	ผู้อุทหนุนรายละน้อย	มีศรัทธาก็ไม่น้อย	ถึงแม้เหนื่อยแต่ขอตาม
เจตนา ยิ่งกล้าหาญ	จิตขึ้นบานกำลังมาก	จะกล่าวจิตวิภาค	งานไม่ยากพอรวมกัน
แต่ละกลุ่มจัดรวมกัน	จะจัดสรรเป็นรายการ	ไม่ออกชื่อแต่ละบ้าน	ไม่คัดค้านการทำบุญ
รายแรกสะสมทุน	เพื่อเป็นบุญ ห้าร้อยบาท	รายละน้อยพอเป็นบาท	จิตมุ่งมาดได้รวมกัน
รายที่สามจัดรวมกัน	ได้หนึ่งพันสามร้อยเศษ	ของบ้านก่อเป็นสาเหตุ	ของพิเศษมีเท่านี้
บ้านเหล่าเสื่อรายที่สี่	ทานยังมีไว้คร่าวคร่าว	เป็นศรัทธาของหลายเจ้า	รวมกันเข้ามีเท่านี้
ผู้ศรัทธาก็ยินดี	เศษยังมีของบ้านบาก	นับทั้งหมดไม่มีมาก	ยี่สิบบาทไม่มีเหลือ
รายต่อไปบุมะเขือ	ไม่เศษเหลือมี สิบบาท	ศรัทธาก็ไม่ขาด	เพราะสามารถและแข็งแรง
ต่อไปบ้านโสกแดง	ศรัทธาแรง ห้าสิบบาท	จิตใจมีมุ่งมาด	ความสามารถไม่ขาดแคลน
รายต่อไปบ้านป่าแหน	ใจแน่นแพ้นหนึ่งเจ็ดห้า	สามัคคีทั่วแรงกล้า	บริจาคมาสองร้อยเศษ
กล่าวเรื่องตามสาเหตุ	ยังมีเศษบ้านไก่อนา	มีศรัทธารวบรวมมา	คณานาสองสี่บาท
ศรัทธายังสามารถ	จิตมุ่งมาดให้สมปอง	รายต่อมาบ้านสองห้อง	รวมถ่องแท้หนึ่งแปดศูนย์
ทั้งหมดสิ้นสมบูรณ์	เพื่ออุทหนุนผู้ทุนน้อย	กล่าวเสร็จให้เรียบริ้อย	รายละน้อยไม่ถอยเลย
จะกล่าวให้เปิดเผย	ไม่ละเลยผู้ทำทาน	เล่าให้หมดจนทุกบ้าน	ไม่เกียจคร้านการกุศล
ขอเทพจงบันดาล	ให้ได้ผลจิตจำนง	ยังอยู่อีกเงินของสงฆ์	สละลงซื้อที่ดิน
รวบรวมหมดทั้งสิ้น	ซื้อที่ดินสามหมื่นเศษ	รวบรวมทุกประเภท	ซื้อดินเขตสังฆาราม
บอกเลยไม่ให้ถาม	สังฆาราม แสนสามสี่	เสร็จสิ้นทุกประเภท	จนเป็นเขตที่สมบูรณ์
เรานี้จะเพิ่มพูน	ส่งเสริมบุญผู้ทำทาน	สรรพสิ่งจักรวาล	อาอาณจงรู้เหตุ

ลูกพระภพผู้วิเศษ	จงรู้เหตุสังฆาราม	จะตามมาพยายาม	ศรัทธาทานจงรู้เหตุ
เทพเจ้าในผองเขต	ผู้วิเศษภพทั้งสาม	เทพเจ้าในวิมาน	ในสถานเหนือยอดเขา
อากาศและป่าเขา	ภูมิลำเนาและแวนแคว้น	ในบ้านและดินแดน	ในแวนแคว้นต้นพฤกษา
ป่าช้ฎและไร่เนา	เป็นยักษาและคนธรรพ์	ในเรือนและเขตซัณฑ์	บนสวรรค์และนาคิน
ในน้ำและบนดิน	หมดทั้งสิ้นบรรดามี	ไม่รำเรียกก็หากมี	ใกล้เคียงดีประชุมกัน
นาคครุฑและสุบรรณ	ในเขตซัณฑ์จักรวาล	ขอเชิญจากวิมาน	รวมสถานวัดป่ากุง
พวกศรัทธาได้ผดุง	ปรับปรุงเขตสังฆาราม	ชื่อเสียงทั้งเรียงนาม	ประชาคมวนาราม
ผู้อยากทราบให้เรียนถาม	นิยมนามวัดป่ากุง	เทพเจ้าผู้ฤทธิ์สูง	จงผดุงรักษาเทอญ
ปวงข้าได้เชื่อเชิญ	ผู้ผลิตเพลิงจงดูแล	ปวงข้าอุทิศแด่	ศรัทธาแน รัตนตรัย
ฝากฝังดวงจิตใจ	รัตนตรัยแก้วทั้งสาม	ด้วยจิตพยายาม	ปรับปรุงตามเท่าที่มี
เทพเจ้าเป็นสักขี	พยานมีช่วยรักษา	บรรดาพวกศรัทธา	พัฒนาตามกำลัง
เพราะที่ได้ฝากฝัง	ตามกำลังเกิดศรัทธา	ปรับปรุงเป็นวัดวา	ศาสนาพุทธองค์
ทั้งหมดเป็นของสงฆ์	มอบปลดปล่อยทุกสิ่งอัน	สถานที่ได้จัดสรร	ได้แบ่งปันเป็นเขตเขต
แยกออกห้าประเภท	ปฐมเขตพุทธานุวาส	เขตที่สองสังฆาวาส	สวนพฤษชาติเป็นที่สาม
สระน้ำที่สวยงาม	มีรายนามเขตที่สี่	ฌาปนสถานดี	ได้บอกชี้เขตที่ห้า
ได้รู้กันทุกหน้า	ทั้งนานาบริเวณ	รังวัดตามหลักเกณฑ์	ตารางเส้นเป็นร้อยปลาย
มีเศษไม่มากมาย	หกสิบราย ตารางเส้น	ถนนไม่มีเว้น	เป็นเส้นแดนเขตภายใน
ออกตกถนนใหญ่	ส่วนภายในมีห้าสาย	เหนือใต้ไม่มีหลาย	มีห้าสายเส้นเดียวกัน
รอบวงเป็นขอบคัน	ถนนกันอยู่นอกรั้ว	กว้างหกวาสองเมตรทั่ว	รอบทั้งตัวบริเวณ
ชี้แจงให้ชัดเจน	บริเวณวัดป่ากุง	มอบให้เทพ จงผดุง	ทั้งปรับปรุงรักษาเทอญ
อุบัติเหตุมีฉุกเฉิน	และเผอิญอันตราย	ผู้ใจบาปทั้งยักษ์ร้าย	ทั้งหยาบคายวิธีใด
เทพเจ้าผู้สอดใส่	จงช่วยภัยพุทธศาสน์	ผู้ศรัทธามีมุ่งมาด	เป็นของศาสน์พุทธันดร
จิตใจมีแน่นอน	พุทธันดรตลอดกาล	อำนาจของผลทาน	จงห้าวหาญช่วยอุ้มชู
ศรัทธาจงทุกหมู่	บรรดาผู้ซื้อที่ดินทาน	มากน้อยก็เป็นทาน	ใช้ในงานเรื่องที่ดิน
เทพเจ้าหมดทั้งสิ้น	จงยินดีสาธุการ	พรชัยสี่ประการ	เป็นของท่านผู้ศรัทธา
อายุ วรรณะ สุขะ พละ	ติดตามนิรันดร	กล่าวมาก็หลายตอน	พอพักผ่อนหย่อนกายา
พอสมควรแล้วละหนา	เรื่องศรัทธาซื้อดินทาน	ผู้ใดฟังจงวิจารณ์	เรื่องการทานสร้างวัดวา
เป็นวัดข้างนอกนา	ใช้ปัญญา คิดให้ดี	หน้าที่ศรัทธามี	ไม่เท่านี้มีมากมาย
แนะนำศรัทธาหลาย	เดินตามสายเรื่องปัญญา	ผู้ปฏิบัติศาสนา	ใช้ปัญญาอ่อนสู่ตน
จึงจัดได้ว่าได้รับผล	กลายเป็นคนมีปัญญา	จงตามหลักธรรมมา	ท่านกล่าวว่าสันทิฎฐิโก

เรื่องธัมมะธัมโม	ของพุทธโธใหญ่โตมากมาย	วิจารณ์ไม่ถูกสาย	อาจทำลายแก่ตนเอง
ฉะนั้นควรรับเร่ง	ฝึกตนเองเกิดปัญญา	ตามเรื่องทีกล่าวมา	บำเพ็ญจาคาศาสนา
เพื่อเป็นมรดกศาสนา	บุตรธิดา รุ่นต่อไป	ควรแล้วจะฝึกใช้	ให้จิตได้เกิดปัญญา
เป็นกำลังพิจารณา	น้อมนำมาฝึกกายใจ	ให้ชีวิตเกิดสุขใจ	นำกายใจปลอดภัยแวร
ขอแนะนำเป็นหลักเกณฑ์	ผู้อยากเร่งความวุ่นวาย	แก้จิตใจยึดในกาย	ให้สบายตามคลองธรรม
สิ่งทั้งหมดเกิดจากกรรม	การกระทำจากกายใจ	ก่อนอื่นควรแก้ไข	พันกายใจให้รู้จริง
กายกับใจอยู่แอบอิง	ไม่รู้จริงสร้างภัยแวร	ตัวเราก็คงหากเป็น	บริเวณปฐพี
มีพร้อมธาตุทั้งสี่	เกิดราศีไม่รู้จริง	นำธรรมเข้าไปสิง	ถือเป็นจริงว่าตัวตน
จิตใจยังมีตม	ไม่ได้ค้นเรื่องปัญญา	หากค้นพิจารณา	ความเป็นมาของบุคคล
เริ่มแรกปฏิสนธิ	เกิดเป็นคนท้องมารดา	ด้วยอำนาจกุศลา	ติดตามมาเพื่อคุ้มครอง
ความจริงจะสมpong	คือถูกต้องตกลงกัน	มารดาบุตรไม่ขัดกัน	นับแต่วันเจริญดี
แบ่งเอาธาตุหมดทั้งสี่	ปฐพี น้ำ ไฟ ลม	มารดาต้องเป็นพรหม	ใจประสงค์เมตตาธรรม
กรรมก็เป็นธรรม	มูทิตาธรรมพร้อมเป็นกลาง	บุตรเกิดอยู่่านกลาง	นภินาง จึงปลอดภัย
ธาตุ ชั้นร็กก็เติบโตใหญ่	ไม่มีภัยปลอดภัยเป็นคน	ความเดือดร้อนและทุกข์ทน	มีล้นพันคณนา
ปณิธานเจตนา	เริ่มแรกมาไม่ลืมนเวียน	มุ่งหน้าไม่แซ่เขื่อน	ในเมื่อเคลื่อนมาเป็นคน
ตั้งใจปรับปรุงตน	สร้างเอาผลทรัพย์ภายใน	ทุกรูปเอาใจใส่	ทรัพย์ภายในอยู่ในตน
ร่างกายไม่เป็นคน	สร้างเอาผลไม่เต็มที	เกิดในภพภูมิที่ดี	อยู่ที่มนุษย์คน
ผู้เป็นอริยะบุคคล	สร้างเอาผลอยู่เมืองคน	ผู้เป็นคนสัปดาห์	สร้างเอาผลทนทุกข์ร้อน
สร้างเหตุที่แน่นอน	ไม่ได้ผ่อนร้อนภายใน	นำไปผลติดตามไป	ร้อนภายในทุกชาติแล
ตามให้ผลถ้าไม่แก้	นำเป็นแม่แผ่ขยาย	ตลอดทั้งเชื้อสาย	เขาเป็นนายร่างกายแตก
ทั้งสมบัติก็แตกแยก	เป็นของแปลกจากเมืองคน	ปราษฎ์ทุกคนวิจารณ์คน	ไม่ใช่คนปนอบาย
ความเดือดร้อนจึงมากมาย	เพราะอบายยมโลก	ความทุกข์และความโศก	มีล้นโลกโศกอนันต์
เนื่องจากไม่ฝึกฝน	เจตนามันก่อนเกิดมา	ความหลงไหลโลกโลกา	เกิดค้นหาหุ้มจิตใจ
ความละเมอเพื่อหลงไหล	เห็นทุกข์ภัยว่าน้ำตาล	ติดแน่นในสันดาน	จิตต่อต้านเป็นนิสัย
ไม่นานก็เคลื่อนไป	จมลงในอบายภูมิ	ได้กล่าววอกุศลมูล	ที่พอกพูนเป็นนิสัย
จัดสรรเป็นปัจจัย	อนุสัยติดสันดาน	ทำให้ผลทุกสถาน	ตามเหตุการณ์เรื่องของกรรม
ได้กล่าวเรื่องของกรรม	กุศลนำทางเจริญ	และเหตุที่เพลิดเพลิน	เหตุดำเนินทางอบาย
ทั้งสองอย่างมีมากมาย	เกิดจากกายและจิตใจ	ผู้ใดอยากสดใส	ฝึกจิตใจให้รู้กาย
อย่าปล่อยให้เป็นนาย	ให้รู้กายความเป็นจริง	ฤทธิ์ฝ่ายต่ำเข้าแอบอิง	ความเห็นดึงว่ากายตน
ความเห็นก็มีตม	ถือกายตนว่าอัตตา	ปัญญายังหยาบหนา	ถืออัตตาว่าตัวตน

ความหึงหวงห่วงตัวตน	จึงได้วณทนทุกข์ร้อน	ไม่วังแต่นหาทางผ่อน	มีแต่นอนจมความเขลา
ไม่คิดหาหนทางเบา	พุททองค์เจ้าได้สั่งไว้	ควรแล้วจะฝึกใจ	ฝึกแก้ไขตามคลองธรรม
จะได้เพื่อแนะนำ	ฝึกเป็นธรรมแต่เนื้อความ	กล่าวสังเขปพอได้ความ	กล่าวรวบรวมเรื่องจาคา
ร่างกายความเป็นมา	ได้ยกมาพอรู้เหตุ	จงวิจารณ์และสังเกต	ตามเรื่องเหตุจิตยึดถือ
จงทำใจให้มีดีต่อ	ได้ยึดถือร่างกายตน	ปัญญาเมื่อมีตมณ	ได้หลงกลของสังขาร
ได้เวียนวนในสงสาร	ไม่นับกาลเป็นนักปักลป์	พุททองค์ได้จัดสรร	ธรรมชั้นเป็นเครื่องแท้
ทรงตรัสขยายแผ่	ธรรมเครื่องแก้คือรู้จริง	วิจารณ์กายให้รู้จริง	เกิดจากสิ่งอะไรแน่
เกิดมาแล้วก็ต้องแก้	ไม่แน่แท้เฒ่าแก่ตาย	ความทุกข์ก็มากมาย	จิตเห็นกายเป็นสัจจา
ควรพิจารณา	จนปัญญาเห็นเป็นจริง	หรือจะค้นตามเรื่องจริง	จิตไปสิงธาตุทั้งสี่
ไฟ ลม น้ำ ปฐพี	เป็นของดีรูปวิสัย	ถ้าพลิกกลับแค่จิตใจ	ให้เห็นภัยความโสมม
ความสกปรกเหมือนเปลือกตม	ต้องขโลมด้วยเครื่องทา	เครื่องประดับมีนานา	พอดูหน้าว่าเป็นคน
ปล่อยไม่แต่งตัวตน	จะว่าคนหรือวานร	ควรคิดหาทางผ่อน	ให้จิตถอนในกายตน
เห็นตามจริงไม่กังวล	ของทุกคนเช่นเดียวกัน	จิตใจไม่กระสัน	นับแต่วันหมดราศี
ถ้าสติปัญญาดี	แก้ทิฏฐียึดกายใจ	แก้อาการของจิตใจ	ต้องแก้ไขให้รู้จริง
ของทุกสิ่งต้องเป็นจริง	สรรพสิ่งต้องแปรผัน	ถึงแม้จิต จะหมายมั่น	คงแปรผันไม่หวั่นใคร
ควรแล้วจะแก้ไข	ให้เห็นไปตามสภาพ	ความคิดเห็นก็สุภาพ	เพราะได้ทราบตามเป็นจริง
แก้ความเห็นที่ตรงดิ่ง	ยึดสรรพสิ่งทั่วโลกา	ให้เข้าสู่หลักธรรมา	เป็นปัญญาสัจธรรม
เห็นแจ้งชัดตามหลักธรรม	ผลจะนำพ้นโลกา	ได้กล่าวตามเรื่องมา	ผู้ศรัทธาซื้อดินทาน
รวมหมดทุกรายการ	มีหลายบ้านหลายหัวเมือง	ตอนหลังได้เผด็จ	สละเครื่องภายในกาย
แก้จิตใจไม่ยึดกาย	ปล่อยสบายตามสภาพ	ยึดร่างกายเป็นของหยาบ	ถ้าใครทราบสละทาน
ทำจิตให้กล้าหาญ	และล้างผลาญหม่อมลทิน	ได้กล่าวมาจนหมดสิ้น	ปราชญ์มีศิลป์จินตนา
	ควรแก้กาลเวลา	ได้กล่าวมาเท่านั้นแล ฯ	

กุฎีหลังเก่า

กุฎีหลังเก่า	เหล่าพวกทายก	สร้างศกเก่าหก	ยกทัพพรรษา
ทำตามศรัทธา	ได้มาทำต่อ	ไม่มีไม่พอ	คิดท้อจิตใจ
ใครมีศรัทธา	หามาก่อสร้าง	เป็นทางกุศล	ทุกคนร่วมกัน
หลังคาไม้ทั้น	มุงกันตามเรื่อง	เป็นเครื่องพักผ่อน	หย่อนใจชั่วคราว
กล่าวตามเรื่องราว	คราวแรกมาอยู่	บรรดาพวกหมู่	จะอยู่หรือไป
จิตใจหวั่นไหว	สถานที่ใหม่	จิตใจไม่แน	เผยแผ่ศีลธรรม
สำคัญผู้นำ	หัวหน้าคณะ	ต้องเอาชนะ	จิตใจของคน
ด้วยผลความดี	มีพระลืบทว่า	กล้าหาญไม่กลัว	ความชั่วไม่มี
กุฎีหลังใหญ่	ใกล้ต้นมะขาม	ญาติโยมติดตาม	ทำงานเสร็จสิ้น
เป็นถิ่นอยู่ป่า	ในกาลพรรษา	เป็นที่ปรึกษา	ประชุมเณรพระ
เพื่อให้ชนะ	กิเลสบาปธรรม	ฝึกกายกรรม	จิตใจผู้ใหม่
คนมากหลังไหล	มาชมวัดใหม่	ทั้งมีจิตใจ	คิดไปหลายแง่
บางพวกใจแน	อยากแก้จิตใจ	ต้องการแก้ไข	จิตใจเป็นธรรม
บางพวกใจดำ	มาทำความชั่ว	เพราะความไม่กลัว	ความชั่วติดตาม
บางคนมาถาม	ทุกข์งามดีชั่ว	ด้วยกิจส่วนตัว	กลัวไม่เจริญ
บางคนเพิธู	จ่ายเกินรายได้	จนเกิดทุกข์ใหญ่	ไฟไหม้ครอบครั
บางคนหมดตัว	ครอบครัวแตกแยก	เลยจิตใจแตก	แหวกทางศีลธรรม
บางคนระยำ	ทำลายหมู่พวก	ไม่ให้สะดวก	หมู่พวกเดียวฉันท
บางคนขยัน	หมั่นทำข้อวัตร	ฝึกหัดกายใจ	แก้ไขตัวเอง
บางคนนั่งเลง	ไม่เกรงกลัวบาป	ไม่ทราบความดี	ศักดิ์ศรีหมดสิ้น
บางคนปลิ้นปลอก	กลับกลอกหลอกลวง	หึงหวงความชั่ว	นึกว่าตัวดี **
บางคนเมาปี	ว่าอายุมาก	แต่หากหมดไป	ว่าได้หลายปี
บางคนยินดี	ของในโลกนี้	ธรรมไม่ดีจริง	เลยนิ่งดูตาย
บางคนจวนตาย	จึงหาความหวัง	แต่ล่วงเวลา	กามาท่วมหัว
บางคนนึกกลัว	ว่าตัวต้องตาย	แต่ไม่ละอาย	สร้างตายเพิ่มเติม
กล่าวตามเรื่องเดิม	กุฎีหลังเก่า	เพราะเราทราบดี	เพราะมีข้างต้น
ได้กล่าวเรื่องคน	วนเวียนหลายแง่	เพราะจิตไม่แน	จึงแย่งต่างกัน
ถ้าใครขยัน	จัดสรรให้แน	เพราะมีหลายแง่	ผิดแผกแหวกแนว

กล่าวให้ตามแถว
เพราะจิตถูกฝัง
กล่าวจิตขุนม้า
คนมารวมกัน
มีผู้คิดหวัง
พร้อมทั้งเผ่าพ่อ
ด้วยใจสะท้อน
คนเอ็กเกริก
ทำไมฉลาดแคล้ว
ทุกถิ่นยินดี
ซ่อมแซมขึ้นใหม่
ได้กล่าวขยาย
คราวนี้สมควร
เหตุการณ์ที่กล่าว

จิตแนวปรุงแต่ง
หยิ่งจมภพชาติ
ประมาณร้อยแปด
ในวันก่อสร้าง
สร้างกุศลไว้
หัวล้านครูสิงห์
กลัวไม่ทันงาน
ทุกบ้านทุกเมือง
เสร็จสิ้นทันงาน
เกิดมีศรัทธา
เพื่อให้ถูกคลอง
มากมายหลายเรื่อง
ประมวลสรุป
เพื่อให้พวกเรา

ให้ค้นคิดแบ่ง
ความไม่ฉลาด
ให้ท่านไปแยก
ต่อมาก็ร้าง
สมัย คิดไร
เป็นช่างทำจริง
เพราะมีโครงการ
จิตใจผิดเคือง
ใจขึ้นเบิกบาน
ช่วยเหลือเมตตา
สองห้าหนึ่งสอง
เป็นเครื่องค้นคิด
ทุกรูปที่กล่าว
น้อมเข้าถึงตน

แต่งให้สมหวัง
ไม่อาจลอยตัว
เลือกคัดจัดสรร
สลักหักพัง
ครูใหญ่บ้านก่อ
ร่วมกับหมู่บ้าน
วางศิลาฤกษ์
กลัวกุฎิไม่แล้ว
กุฎิเสร็จสิ้น
ปัญญาส่องใส
สมบอดังหมาย
พินิจใคร่ครวญ
ชาวเราวิจารณ์
ได้ค้นแก้ไข ฯ

** ได้ย่อลงเพื่อความเหมาะสม

กุฎิสมเด็จ

กุฎิสมเด็จ	เร่งสร้างให้เสร็จ	เตรียมรับเสด็จ	แก้มีนาคม
เตรียมรับให้สม	ยศศักดิ์ผู้ใหญ่	จึงจัดสร้างไว้	สองห้าหนึ่งสอง
ญาติโยมปรองดอง	ศรัทธาหลายท่าน	ศรัทธาหลายบ้าน	โครงการร่วมกัน
จึงแบ่งจัดสรร	รายพันหลายท่าน	หมดทุกหมู่บ้าน	หมิ่นกว่าพอดี
ให้สมศักดิ์ศรี	สิ้นเปลืองไม่ยาก	เพราะศรัทธามาก	การบุญสุนทาน
พวกกรรมการ	ประธานของวัด	ประชุมจัดสร้าง	โครงสร้างแบบแปลน
ทำไปตามแผน	กุฎิหลังใหญ่	เพื่อให้ท่านใช้	สะดวกสบาย
ทั้งได้ขยาย	วัดถุก่อสร้าง	ได้ติดต่อช่าง	ก่อสร้างกุฎิ
ได้มีมติ	ตกลงเห็นพ้อง	ญาติพี่น้อง	สอดคล้องต้องกัน
เป็นเอกฉันท์	พร้อมเพรียงเต็มที่	ให้พระสงฆ์ชี้	ตามพระวินัย
สงฆ์ก็พร้อมใจ	แสดงที่ให้	จัดก่อสร้างไว้	ใกล้ต้นพะยูง
เกิดอยู่เป็นฝูง	พะยูงต้นใหญ่	ทั้งเป็นต้นไม้	ใบรกดกหนา
เป็นน้ำสบาย	ผ่อนคลายความร้อน	ทำไม่หยุดหย่อน	รีบร้อนทันงาน
ทำไม่เกียจคร้าน	ทั้งวันทั้งคืน	ทำอย่างบึกบึน	ชื่นชมยินดี
เพราะไม่เคยมี	พระสงฆ์ผู้ใหญ่	เอาจิตใจใส่	ในกัมมัญฐาน
และมีโครงการ	ตั้งประธานหมู่บ้าน	เลือกชื่อตามท่าน	ว่า “ ก.ส.ส.”
ทุกบ้านพอใจ	ผู้ใหญ่เสริมส่ง	ถูกความประสงค์	มงคลอันเลิศ
พระท่านประเสริฐ	เลิศคุณความดี	แต่หากยังมี	ปราณีคนยาก
เพราะท่านคุณมาก	ครองภาคอีสาน	ชำนาญานาญ	กล้าหาญงานใหญ่
ในหลวงยกให้	พัดใหญ่สมเด็จ	พระนามหมดเสร็จ	“มหาวีระ”
ต่อท้ายวีระ	วงศ์คณะภาค	รองสังฆราช	สามารถอีสาน
เป็นประวัติการณ์	อีสานเทียบเจ้า	อีสานถิ่นเรา	เทียบเจ้าสององค์
ตั้งแต่มีวงศ์	กษัตริย์ครองราชย์	ผู้ที่สามารถ	เทียบราชเพียงสอง
ทุกทิศฉลอง	เจ็ดสองหกรอบ	วิธีประกอบ	ศักดิ์ศรีเจริญ
มีผู้เชื่อเชิญ	ศรัทธาทุกภาค	พระสังฆราช	ประธานพิธี
ที่วัดพระศรีฯ	บางเขนมหาธาตุ	พุทธศักราช	สองห้าหนึ่งสอง
ทุกภาคปกครอง	ฉลองยศท่าน	เจ็ดวันจัดงาน	เบิกบานทั่วหล้า
กล่าวเรื่องคุณค่า	มหาวีรวงศ์	เป็นองค์ริเริ่ม	เสริมส่งพวกเรา

มากล่อมมาเถลา
 ปฏิบัติคลองเดิม
 หากเราเร่งรัด
 องค์ท่านอุตสาห์
 เต็มในสถาน
 แจกให้เพิ่มเติม
 องค์ท่านเกื้อกูล
 ได้มาพักพา
 ฝูงกรรมการ
 กล่าวความเป็นมา
 มีคุณความดี
 ไฉนโตมหีมา
 ทั้งได้นิมนต์
 คนมากสับสน
 ทั้งอนามัย
 สมเด็จพระศรี

พวกเราชาวพุทธ
 เพิ่มเติมเสริมส่ง
 ปฏิบัติให้ดี
 ขึ้นกริบบมา
 ลานศาลาใหม่
 เสริมนามที่ตั้ง
 อุตหนุนริเริ่ม
 อาศัยกุฎีใหม่
 ประมาณหกร้อย
 พระคุณเมตตา
 วางศิลาฤกษ์
 ศาลาพิเศษ
 เจ้าคุณคณะ
 มงคลอันเลิศ
 สุขใจวางฤกษ์
 วางในวันนั้น

ให้หยุดทำชั่ว
 ตามพุทธประสงค์
 ตามแบบวิธี
 พร้อมทั้งผู้ว่า
 แจกใบตราตั้ง
 สมบัญญัติสั่ง
 เจตมุงเสริมส่ง
 กุฎีที่อยู่ใกล้
 นับว่าไม่น้อย
 ศรัทธากล้าหาญ
 คนเอิกเกริก
 ปลุกขึ้นในเขต
 พระครูไม่ละ
 ทั้งผู้ประเสริฐ
 คนเอิกเกริก
 พระสวดไม่อัน

ตั้งตัวส่งเสริม
 ตามองค์พระเจ้า
 พุทธศาสนา
 ข้าราชการ
 ใบสั่งส่งเสริม
 พระเดชพระคุณ
 วงศ์ศาสนา
 ต้นไม้พะยุง
 ไม่ถอยศรัทธา
 ประธานพิธี
 วางฤกษ์ศาลา
 คนทุกข์คนจน
 สวดพระมงคล
 วางฤกษ์สดใส
 วางฤกษ์อนามัย
 มงคลคาถา

คนรลไหลมา	ถนนยึดเยียด	นับว่าเป็นเกียรติ	เสนียดหวาดกลัว
ฝูงคนมีตมัว	เกรงกลัวศท่าน	ทุกบ้านอ่อนน้อม	เพียบพร้อมสวยงาม
ทุกคนเกรงขาม	ประณามกัมกราบ	เพราะทราบความดี	ศักดิ์ศรีของท่าน
ประธานชื่อบ้าน	ตั้งใหม่อนามัย	ชื่อชื่นสุขใจ	ไกล่ถามผู้ตั้ง
ท่านบัญชาสั่ง	ตั้งใหม่พอดี	บ้านศรีสมเด็จ	สั่งเสร็จเรียบร้อย
ชื่อใหญ่หยดย้อย	ไม่น้อยหน้าใคร	ชื่อไกล่ราชา	สง่าวิไล
เป็นชื่อบ้านใหม่	ไกล่วัดป่ากุง	สมเด็จผดุง	บัญชาตั้งไว้
อนามัยอยู่ไกล	สร้างไวย่านกลาง	ทุกทิศทั่วทาง	สำราญชื่นใจ
คนมาบ้านใหม่	หลังไหลหลายทาง	เพราะเป็นย่านกลาง	ตำบลโพธิ์ทอง
เป็นเขตปกครอง	อำเภอเมืองร้อย	แต่เศษนิดหน่อย	ร้อยเอ็ดเสร็จนาม
พระสงฆ์ติดตาม	สมเด็จหลายท่าน	พระผู้ช่วยการ	ท่านมหาพิมพ์
พูดจานวลนึ้ม	ขบวนติดต่อ	สมเด็จจยกยอ	ติดต่อกิจการ
ผู้บริหาร	กิจการทั้งหมด	ท่านพระครูบรรณ	เลขาของภาค
งานมากยิ่งใหญ่	รวมในอีสาน	ต้องผ่านพระครู	เลขาหมดสิ้น
ทุกถิ่นก็รู้	ในหมู่พระสงฆ์	งานท่านบรรจง	งานสงฆ์ส่วนใหญ่
ผู้ทำได้	ต้องใช้ปัญญา	สตือออกหน้า	จึงกล้ารับงาน
เจ้าคุณช่วยการ	ในงานของภาค	คือเจ้าคุณราช	สามารถภาคอง
งานท่านปกครอง	จังหวัดอุบลฯ	อุตสาหอดทน	เพื่อผลส่วนรวม
กล่าวพอได้ความ	เหตุรวมวันฤกษ์	ปฐมฤกษ์	ผู้ใหญ่จัดงาน
ทุกท่านชื่นบาน	เห็นงานเสร็จสิ้น	ทุกถิ่นอำลา	บ่าหน้าเดินทาง
งานสร้างกุฎี	สถานที่พัก	สมเด็จพำนัก	ในวันจัดงาน
ประธานกรรมการ	จัดงานดียิ่ง	ทุกสิ่งนอกใน	หัวใสทันการ
รู้จักจัดงาน	เหตุการณ์ใหญ่น้อย	รู้จักเรียบร้อย	ไม่น้อยหน้าใคร
รู้จักนอกใน	คนไกลคนใกล้	คำพูดที่ใช้	เหมาะกับนิสัย
ปัญหาท่านไฉ	สนใจธรรมะ	การปฏิบัติไม่ละ	สละทำทาน
จิตใจกล้าหาญ	เห็นทานมีค่า	กระทำทุกหน้า	บรรดาครอบครัว
ปฏิบัติตัวตน	เป็นคนตัวอย่าง	หาทุนเดินทาง	ไม่อ้างเวลา
ด้วยความอุตสาห	หาคุณความดี	ปฏิบัติอย่างนี้	ไม่มีมากคน
บางท่านฉงน	คนใดอย่างนี้	ทุกคนคงชี้	มหาชาติ
ประธานพิธี	งานมีทุกครั้ง	ทั้งเป็นผู้สั่ง	นั่งเป็นประธาน

งานกรรมการ	ส่งเสริมหมู่บ้าน	ประธานสองด้าน	กรรมการของวัด
ทำงานถนัด	งานวัดเจริญ	มีคนสรรเสริญ	ประธานคนใหม่
ทางวัดจึงได้	ของใช้มากมาย	บริวารขยาย	มากมายพิเศษ
ก็เนื่องจากเหตุ	พิเศษปัญญา	รู้ความเป็นมา	ปัญหาคนยาก
ประธานวิพากษ์	ความคิดวิจารณ์	จนเกิดผลงาน	ทุกท่านคงรู้
พร้อมท่านพวกหมู่	ทุกท่านกรรมการ	ทำงานบริหาร	กิจการของวัด
ไม่มีติดขัด	พัฒนารุ่งโรจน์	ประโยชน์ยิ่งใหญ่	ในยุคพวกเรา
จะเล่าเรื่องเดิม	เริ่มสร้างกุฏิใหม่	ที่พักอาศัย	สมเด็จพระวงศ์
องค์ผู้ประสงค์	เสริมส่งพวกเรา	องค์ผู้ขัดเกลา	พวกเราตื่นตัว
คราวแรกเกรงกลัว	วัดถูกก่อสร้าง	มองไม่เห็นทาง	ก่อสร้างกุฏิ
ผู้ศรัทธามี	เห็นดีหลายท่าน	ประธานวิจารณ์	ซื้อบ้านดัดแปลง
ศรัทธาแข็งแรง	ฮะหลี่หมู่บ้าน	จำชายเป็นคู่	ทั้งคุณประสาน
พร้อมทั้งหมู่	บ้านศรีสมเด็จ	เตรียมขึ้นรถเสร็จ	ร้อยเอ็ดหนองพอก
ต่างคนคิดออก	หนองพอกหลายหลัง	ราคาพอฟัง	คงมีหวังได้
ติดต่อซื้อขาย	ซื้องานไม่ยาก	เรือไม่ทุกข์ยาก	รถลากเข็นมา
ผ่านด่านตรวจตรา	บอกว่ากุศล	ทุกคนนายด่าน	ผ่านได้สบาย
วิ่งมาทั้งสาย	ถนนผ่านด่าน	ตลอดถึงบ้าน	สถานป่ากุง
ด้วยคิดผดุง	ปรับปรุงเสนาสน์	เพราะความฉลาด	สามารถพวกเรา
ช่วยเอาธุระ	กิจศาสนา	ทั้งใช้ปัญญา	สละแรงทาน
ก่อสร้างไม่นาน	เสร็จสิ้นทันงาน	สำราญชื่นใจ	ในกุฏิหลังใหม่
คนมากหลังไหล	มาชมงานใหญ่	กุฏิใหม่สมเด็จ	เสร็จสิ้นทันงาน
เพราะมีโครงการ	จัดงานหลายอย่าง	ทำไมคั้งค้าง	เสร็จสิ้นสมบูรณ์
เนื่องจากพระคุณ	สมเด็จท่านช่วย	เพราะตั้งเป็นหน่วย	ศูนย์พัฒนา
ทั้งท่านผู้ว่า	ข้าราชการ	ทั้งท่านประธาน	กรรมการทุกกลุ่ม
ทั้งพวกคนหนุ่ม	เฒ่าแก่กลางคน	มีความสนใจ	ช่วยงานเสร็จสิ้น
ส่วนคนต่างถิ่น	นครพนม	ผสมเมืองเสล	ปนเปหลายบ้าน
มาร่วมในงาน	ประมาณเป็นหมื่น	ใจชื่นสดใส	ในงานเรียบริ้อย
ไม่ใช้งานน้อย	ใหญ่โตมหึมา	ตั้งแต่เกิดมา	พึงเห็นคราวนี้
ได้ชี้แจงเหตุ	ประเภทจัดงาน	คงอวสาน	เรื่องงานเท่านี้ ฯ

กฤติแม่หนูเที่ยง

กฤติแม่หนูเที่ยง	เป็นเครื่องเตือนใจ	ใครเห็นเลื่อมใส	ในทางอันเลิศ
เพราะท่านประเสริฐ	เป็นเลิศการทาน	จิตใจเบิกบาน	เคยทานมามาก
ไม่กลัวอดอยาก	เนื่องจากเห็นผล	เป็นคนฉลาด	สามารถทำทาน
พร้อมทั้งลูกหลาน	วงศ์วานพี่น้อง	มีความเห็นพร้อม	สอดคล้องต้องกัน
ด้วยความขยัน	ตามทันนายช่าง	เพื่อให้ก่อสร้าง	ตามแบบวัดกลาง
ปรึกษาหลายทาง	นายช่างทำให้	มีการแก้ไข	แต่ในบางแห่ง
รับเหมาไม่แพง	ค่าแรงช่างที่	ยินดีสดชื่น	เจ็ดหมื่นพอดี
แต่ศรัทธามี	ของใช้กฤติ	ยินดีเพิ่มเติม	ซื้อเพิ่มมากมาย
ศรัทธาท่านหลาย	ไม่คลายทำทาน	พร้อมทั้งลูกหลาน	ใจบานชื่นชม
คล้ายแบบของกรม	การศาสนา	ใครเห็นศรัทธา	โมนาชื่นใจ
กฤติหลังใหม่	กล่าวให้แน่นอน	อุปกรณ์ก่อสร้าง	เป็นทางใครครวญ
ขบวนก่อสร้าง	วางฤกษ์ฐานเสา	เก้าโมงอาทิตย์	ที่ยี่สิบสาม
กล่าวนามให้สม	พฤษภาคม	สองห้าหนึ่งสี่	ตามปีสุริยา
ตรงกับจันทราราม	สิบสี่เดือนหก	ยกเสาเทราก	ฐานหากเทไป
โครงเหล็กเส้นใหญ่	วางไปตามแถว	ตามแนวหลุมเสา	เทเอาโดยรอบ
นับว่าทำชอบ	ตามหลักวิชา	เทศานไปมา	เป็นตาทมากรุก
นายช่างก็บุก	ทุกคนจนค้ำ	การทำคอนกรีต	คิดก่อนจึงทำ
ก่อสร้างกระหน่ำ	ทำชั้นที่สอง	คอนกรีตสำรอง	เสริมเหล็กเรียบริ้ว
คานน้อยคานใหญ่	เหล็กให้เต็มสี่	มีมุขข้างหน้า	มุขตะวันตก
ห้องน้ำมีครบ	ข้างบนข้างล่าง	ฝาผนังรอบข้าง	อิฐด้านถือปูน
เป็นเครื่องอุตุหนุน	อาคารหนาแน่น	เพดานแผ่นเรียบ	กระเบื้องปูนไทย
ประตูนอกใน	หกช่องพอดี	หน้าต่างทาสี	ยี่สิบสี่ช่อง
พี่น้องลองดู	เห็นรูช่องลม	ผสมผนัง	ช่างนำชื่นชม
หลังคาก็สม	กระเบื้องลูกฟูก	มุงถูกสีแดง	เป็นแสงวาวแวว
กระดานเป็นแถว	พื้นแนวอบไม้	ขัดให้เรียบริ้ว	แล็กเกอร์ขัดมัน
บันไดหนึ่งอัน	ขัดมันเรียบริ้ว	อาสน์สงฆ์หดย้อย	ไม่น้อยขัดมัน
ข้างล่างขยัน	ขัดปูนมันเรียบ	ทำเป็นระเบียบ	เทียบเท่าวิมาน
ผู้ที่เป็นพาล	ไม่หาญพิทผ่อน	รอบตัวเหลืองอ่อน	แน่นอนเหลือเกิน

ขอเชิญท่านชม
รูปทรงขยาย
หน้าชั้นสูงใส
ปลูกข้างถนน
ถ้าวัดยาวไกล
ทางสูงลอยลิบ
เทพนมจำ
ไม่กลัวสิ้นเปลือง
ด้วยเจตมตุ
ผลจะประเสริฐ
จะได้ทำดี
ทุกท่านมองเห็น

อุดมกุฎี
ทรงไทยกลายกลาย
ทางไกลทางไกล
ทั้งรถทั้งคน
ได้แก้เมตรถ้วน
สิบเมตรพอดี
หน้ามุกสวยงาม
เงินทองของชอบ
วัดวาอาวาส
ของเลิศติดตาม
เพิ่มเติมเสริมส่ง
เป็นน่ายินดี

พร้อมมูลเต็มที
ลวดลายรอบด้าน
ศรัทธาทำได้
วนเวียนลดเลี้ยว
ถ้าวัดทางขวาง
แต่หากยังมี
ทั้งจาริกนาม
สร้างทานมอบไว้
ในศาสนา
อายุอานาม
ตามองค์พุทธะ
เพราะไม่เคยมี

กุฎีคุณยาย
สำราญจิตใจ
ไม่ใคร่มีคน
ไม่เปลี่ยวจิตใจ
เจ็ดเมตรยี่สิบ
มุกกลางข้างหน้า
คุณแม่หนูเที่ยง
ในวัดป่ากุง
ศรัทธาอันเลิศ
ยืนยงคงที่
สละทำทาน
ศักดิ์ศรีแห่งนี้

มีคนหลังไหล	ชมกุฎีใหม่	ไม่ใคร่เว้นวัน	สำคัญไม่น้อย
คนมาเป็นร้อย	ใหญ่่น้อยหญิงชาย	เห็นแล้วสบาย	คลายความทุกข์โศก
บางคนเป็นโรค	ง่อยเปลี้ยเสียขา	อุตส่าห์เดินมา	ชมกุฎีใหม่
บางคนโรคไอ	เดินไกลไม่ได้	ถือไม้เดินมา	ดูหน้ากุฎี
บางคนยินดี	มีความรอบคอบ	ศรัทธาท่านชอบ	นำอัครจรรยา
คนมาทุกวัน	หลายพันหลายร้อย	ความคิดไม่น้อย	แล้วแต่นิสัย
จะกล่าวต่อไป	นิสัยคนมาก	อยากดูกุฎีใหม่	หลังไหลมาวัด
คล้ายกับได้นัด	มาวัดมากมาย	มาไม่ขาดสาย	กุฎีคุณยายเป็นเหตุ
ทุกเพศทุกวัย	จิตใจต่างกัน	จะได้จัดสรร	กล่าวกันให้รู้
เชิญท่านคิดดู	ความคิดหลายผู้	คิดดูให้แน่	ผันแปรตามเหตุ
กิเลสเสริมสร้าง	เป็นทางมัวหมอง	จิตใจหมักดอง	บาปกรรมใหญ่น้อย
เนื่องจากปล่อยใจ	ให้ไปฝ่ายต่ำ	ไม่ฝึกเป็นธรรม	ปล่อยไปหลายแง่
บางพวกใจแน่	อยากแก้จิตใจ	ต้องการแก้ไข	จิตใจเป็นธรรม
บางพวกใจดำ	มาทำความชั่ว	เพราะความไม่กลัว	ความชั่วติดตาม
บางคนมาถาม	ฤกษ์ยามดีชั่ว	ด้วยจิตขุ่นมัว	กลัวไม่เจริญ
บางคนแผอิญ	จ่ายเกินรายได้	จนเกิดทุกข์ใหญ่	ไฟไหม้ครอบครวั
บางคนหมดตัว	ครอบครวัแตกแยก	เลยจิตใจแตก	แหวกทางศีลธรรม
บางตนระยำ	ทำลายหมู่พวก	ไม่ให้สะดวก	หมู่พวกเดียดฉันท์
บางคนขยัน	หมั่นทำช้อวัตร	ฝึกหัดกายใจ	แก้ไขตัวเอง
บางคนนักเลง	ไม่เกรงกลัวบาป	ไม่ทราบความดี	ศักดิ์ศรีหมดสิ้น
บางคนปลิ้นปลอก	กลับลอกหลอกลวง	หึ่งหวงความชั่ว	นึกว่าตัวดี
บางคนอปรีย์	หาดีไม่ได้	ไม่มีละอาย	หยาบคายเหลือแสน
บางคนชอบแฟน	แน่นจิตแน่นใจ	ให้พระแก้ไข	อย่างไรจะได้
บางคนทุกข์ใหญ่	ถ้าได้ลูกหลาย	ช่างไม่ละอาย	ระบายที่วัด
บางคนขัดข้อง	พี่น้องผิดกัน	เมื่อฉันจ้งหัน	คุยกันที่วัด
บางคนถนัด	ฝึกหัดสวดมนต์	เป็นคนเลื่อมใส	จิตใจอ่อนน้อม
บางคนถ่อมตน	เป็นคนสุภาพ	มาวัดต้องกราบ	เบญจางคประดิษฐ์
บางคนเห็นผิด	นึกว่าตัวรู้	มาทำการชู้	ต่อว่าพระเณร
บางคนมาเกณท์	ให้พระเทศน์โปรด	ไม่คิดเห็นโทษ	เพราะไม่ใช้กาล
บางคนเป็นพาล	ทำงานการวัด	คิดค่าเต็มสัต์	คุณวัดไม่มี

บางคนออกผี	ต้องหนีเข้าวัด	ให้พระแก้ขัด	เป่าปัดให้ดี
บางคนสติ	ไม่ดีเป็นบ้า	ครวราดีไม่ว่า	ครวราบ้าเข้าหา
บางคนปัญญา	หลีกงานมีค่า	เรื่องกินออกหน้า	ใครว่าไม่ฟัง
บางคนนุ่งนัง	นั่งไม่เป็นที่	เป็นห่วงหนี้สิน	ดอกปิ่นทบทัน
บางคนคิดค้น	กังวลสมบัติ	ของมากถนัด	จะจัดอย่างไร
บางคนมีไหว	หัวใสล่อลวง	ไม่ห่วงความดี	อัปรีัยจัญไร
บางคนมีภัย	ร้องให้เข้าวัด	ว่าตนติดขัด	ให้วัดช่วยเหลือ
บางคนเป็นเมีย	ไม่เชื่อสามี	นึกว่าตัวดี	สามีเป็นน้อย
บางคนสำออย	ไม่น้อยเล่ห์เหลี่ยม	ไม่รู้เทียมทัน	อึดอั้นภายหลัง
บางคนไม่ฟัง	เหตุผลค้นคิด	ตัวถูกหรือผิด	ไม่คิดแก้ไข
บางคนไม่ไหว	เอาตั้งแต่ได้	มีภัยน้อยใหญ่	ไม่มีใครคิดถึง
บางคนตื้อตึง	พาฟังผู้อื่น	ไม่ฝืนจิตใจ	แก้ไขให้ดี
บางคนเป็นหนี้	ไม่มีละลาย	ของใครมากมาย	อบายของตน
บางคนช่างกล	สับสนวนมาก	งานยากลำบาก	งานมากไม่สม
บางคนระทม	ไม่สมความคิด	มีเรื่องสักนิด	คิดฆ่าตัวเอง
บางคนนักเลง	ทำลายปล้นจี้	ทำลายความดี	ไม่มีหลักเกณฑ์
บางคนประเคน	ของพระไม่ได้	เพราะความไม่ใช่	ปัญญาใครครวญ
บางคนนิมนวล	ขบวนคำพูด	เหมือนหอมมะกรูด	เมื่อพูดออกไป
บางคนจัญไร	เมื่อไปเดือดร้อน	จะนั่งจะนอน	เดือดร้อนไม่วาย
บางคนเมื่อตาย	จิตหมายที่วัด	พี่น้องไม่ขัด	ห้ามไปวัดทันที
บางคนยินดี	จิตมีกุศล	เป็นคนเอื้อเฟื้อ	เฉลี่ยความงาม
บางคนมาถาม	เหมือนตามลูกหนี้	เพื่อให้พระชี้	ครวราหนี้เลขไหน
บางคนไถล	มาช้อนที่วัด	เป็นการแก้ขัด	ฝึกหัดเกียจคร้าน
บางคนหน้าด้าน	ขอว่านขอยา	พินิจไปมา	เป็นน่าขบขัน
บางคนผิดกัน	ต้องหันเข้าวัด	ให้พระแก้ขัด	แทนพิพากษา
บางคนเข้ามา	เพื่อหาลูกเขย	เพราะตนไม่เคย	นึกว่าถูกต้อง
บางคนถูกฟ้อง	ขัดข้องกฎหมาย	ใจไม่สบาย	ผ่อนคลายทางวัด
บางคนสลัด	ไปวัดถือบวช	ออกจากน้ำขวด	ว่าบวชของดี
บางคนเป็นผี	อัปรีัยผีร้าย	เป็นน่าละลาย	เปื้อนหายเหลือเกิน
บางคนเพลิดเพลิน	เดินร้องส่งเสียง	ไม่ระคายเคือง	ว่าเสียงตัวดี

บางคนสามี	คิดหนีหย่าร้าง	หาทางมีใหม่	แก้ไขทางวัด
บางคนไปตัด	ฝึกหักกายใจ	เพราะความจัญไร	มีในตัวเอง
บางคนไม่เกรง	วัดวาอาวาส	ว่าตนฉลาด	ประมาททำไป
บางคนหัวใส	ช่วยในงานวัด	แต่ว่าถนัด	แบ่งสัดแบ่งส่วน
บางคนหัวด้วน	สอบสวนเรื่องราว	เพื่อนำเป็นข่าว	เรื่องราวกระจาย
บางคนคิดหลาย	เพื่อหมายติดต่อ	เห็นพระท่านยอ	ติดต่อยืมเงิน
บางคนสรรเสริญ	เกินความเป็นจริง	จิตใจแอบอิง	หวังสิ่งตอบแทน
บางคนมีแฟน	เป็นแดนความรัก	แต่ถูกอกหัก	ไปหนักพระเณร
บางคนชอบเดิน	เป็นของเหลือเศษ	เอาจนเหลือเหตุ	มีเลศภายใน
บางคนมีภัย	จึงไปหาพระ	พอได้สละ	ทำบุญสุนทาน
บางคนอาจหาญ	เอาของในวัด	โดยไม่อาณัติ	ทางวัดรู้เลย
บางคนเมินเฉย	ไม่เคยไปวัด	กิเลสจึงรัด	ผูกมัดจนตาย
บางคนกรรมหลาย	กายไม่ประกอบ	จะทำความชอบ	ไม่รอบทุกอัน
บางคนนอนฝัน	มันใจร้าย	นึกว่าเป็นหวย	ต้องรวนแน่แน่
บางคนเป็นแม่	เต่าแก่ครอบครว	ไม่รู้สึกตัว	ยังมัวหม่นน้อย
บางคนเรียบร้อย	ค่อยพูดตามคลอง	พูดตามทำนอง	ครรลองศีลธรรม
บางคนกระทำ	แต่กรรมใหญ่โต	เพราะความโมโห	โทโสโกรธแค้น
บางคนหนักแน่น	ยึดแดนความสุข	ถึงแม้ทุกข์ยาก	อยากทำความดี
บางคนทีฐิ	ความเห็นมีมาก	เห็นจนลำบาก	เห็นมากลืมติ
บางคนเศรษฐี	ความดีทุกข์ยาก	เพราะความเมามาก	ไม่อยากทำบุญ
บางคนอุดหนุน	จนเจือผู้อื่น	หวังคืนสิ่งของ	มัวหมองครองใจ
บางคนเป็นใหญ่	จิตใจเห่อเหิม	มีคนส่งเสริม	เริ่มทำความชั่ว
บางคนลืมหัด	มีดมัวเมาโลก	ว่าตนมีโชค	ทุกข์โศกภายหลัง
บางคนน่าซึ้ง	นั่งไม่เป็นที่	เที่ยวทำจู้จี้	แลปลิ้นปลิ้นตา
บางคนตั้งมหา	กามาหน้ามิด	จิตใจอึดอาด	ไม่รู้ญาติวงศ์
บางคนซี้โกง	บอกตรงไม่รู้	ต้องขู่ขนาบ	จึงทราบการงาน
บางคนเป็นพาล	กิจการหยาบช้า	ต่อหน้าทำดี	หลังมีเกเร
บางคนเสเพล	คนเกเล่นเบี้ย	เมียด่าว่าขาน	หน้าด้านไม่ฟัง
บางคนปิดบัง	ความหลังหยาบช้า	ทำท่าหน้าใหญ่	ว่าใครไม่รู้
บางคนเจ้าชู้	ความรู้ไม่มี	อวดว่าตัวดี	มั่งมีลาภลอย

บางคนใจน้อย	พูดพล่อยอ่อนหวาน	การงานที่ใหญ่	ไม่มีใครกล้าทำ
บางคนน่ารำ	กระทำเป็นเล่น	พูดจาไม่เว้น	เป็นน่าขบขัน
บางคนเป็นหมั่น	ไม่อันกามา	ความโลภโลภ	ออกหน้าเกินคน
บางคนกังวล	งานตนไม่ทำ	ความทุกข์ระกำ	กระหน่ำหัวใจ
บางคนอยากไป	เที่ยวไกลโน่นนี่	ความลับบอกชี้	มี ณ ภายใน
บางคนมีไหว	หลีกไกลงานใหญ่	เวลากินไซร์	กินได้มากมาย
บางคนเป็นนาย	ไม่อายความชั่ว	นึกว่าตัวดี	อัปรียเต็มตัว
บางคนเป็นผิว	เมามัวหมุ่มน้อย	เมียวานิดหน่อย	ไม่น้อยโกรธา
บางคนปัญญา	แส่หาฝ่ายต่ำ	สิ่งที่เป็นธรรม	ไม่นำฝึกตน
บางคนสับสน	ปนเปเล่ห์เหลี่ยม	ยกตนเทียมท่าน	ไม่อ่านจรรยา
บางคนหน้าตา	เป็นน่ารักใคร่	แต่ส่วนภายใน	จิตใจยักษ์มาร
บางคนประจาน	ล้างผลาญพี่น้อง	ใจไม่เกี่ยวข้อง	พี่น้องช่วยเหลือ
บางคนเป็นเสือ	ทางเหนือทางใต้	ใจอำมหิต	ลวงสิทธิ์บุคคล
บางคนช่างยนต์	เล่ห์กลในนอก	ความจริงไม่บอก	ว่าหลอกลวงดี
บางคนดีแต่พูด	แต่พูดไม่ดี	ว่าศรัทธามี	ตระหนี่เต็มตัว
บางคนลืมหัด	มัวเมาเหล่าผี	ทั้งเฮโรอื่น	ขาดสิ้นความดี
บางคนถือผี	ว่าดีกว่าพระ	ความชั่วไม่ละ	มานะท่วมหัว
บางคนชอบชั่ว	เมามัวรักพระ	จะเอาชนะ	เอาพระเป็นผิว
บางคนชอบตัว	ไม่กลัวบาปกรรม	ว่าตัวกระทำ	น่ารำพอใจ
บางคนทุกข์ใน	ไม่ไหวอดกลั้น	ไม่หมั่นค้นธาตุ	โรคระบาดคุมตน
บางคนเสือกสน	วนหาแต่ลาภ	ได้มาเป็นบาป	ไม่ทราบอบาย
บางคนคิดหลาย	กลายเป็นบ้าใบ้	เพราะความคิดใหญ่	ไม่สมประสงค์
บางคนเป็นสงฆ์	เป็นวงศ์พระเจ้า	จิตไม่รู้เท่า	สร้างเอาบาปกรรม
บางคนเรียนธรรม	ขับผีปีศาจ	ว่าตนสามารถ	ปีศาจเล่นงาน
บางคนชำนาญ	การรำการฟ้อน	แต่ไม่คิดย้อน	สอนกายจิตใจ
บางคนเลี้ยงไหม	ว่าใกล้มั่งมี	ทำลายชีวี	อัปรียบาปกรรม
บางคนนักธรรม	จดจำได้มาก	แต่หากไม่ทำ	ผลกรรมไม่มี
บางคนใจดี	ไม่มีความคิด	เขาถูกหรือผิด	ไม่คิดแนะนำ
บางคนสร้างกรรม	ทำลายบุคคล	ชู้ตามถนน	คน รถเดือดร้อน
บางคนพักผ่อน	มานอนในวัด	ไม่ปฏิบัติ	กาย จิต วาจา

บางคนไปมา	ไม่ลาเจ้าวัด	แต่ว่าติดขัด	วัดถูกเดือดร้อน
บางคนคล้ายนอน	บ่อนทำลายวัด	แต่ถูกขัดข้อง	มัวหมองตัวเอง
บางคนไม่เกรง	บาปกรรมใหญ่น้อย	ว่าโทษนิดหน่อย	ไม่ถอยการทำ
บางคนใจดำ	ทำบุญเอาหน้า	ถ้าพระไม่ว่า	ไม่กล้าทำทาน
บางคนใจหาญ	ทำทานมีค่า	ท่านได้ออกหน้า	ใจกล้าเบิกบาน
บางคนทำทาน	เป็นงานการค้า	มีหวังข้างหน้า	จึงกล้าทำทาน
บางคนปากหวาน	เหลื่อมการติดต่อ	พระที่ขอบบอ	ของพอหมดสิ้น
บางคนต่างถิ่น	ว่ายินดีธรรม	อยู่วัดสร้างกรรม	ทำการปล้นจี
บางคนเป็นหนี้	ยืมหนีจากวัด	วัดจะแก้ขัด	ผลัดวันผลัดพรุ่ง
บางคนชอบยุ่ง	นุ่งนั่งฝังจิต	หาเรื่องมาคิด	นิมิตวิมาน
บางคนล้างผลาญ	กิจการส่วนใหญ่	ไม่รักษาไว้	ของใช้ส่วนรวม
บางคนหละหลวม	สำรวมไม่ได้	กิจการนอกใน	บรรลัยสาบสูญ
บางคนเพิ่มพูน	อายุกลางใหญ่	เงินรัฐหายไป	กรรมให้หมกไหม้
บางคนเป็นใบ้	พูดไม่ออกเสียง	เพราะเรื่องของกรรม	นำสนองตอบ
บางคนรอบคอบ	ประกอบกิจการ	เพราะความชำนาญ	ทำทานมามาก
บางคนอดอยาก	เพราะมากเกียจคร้าน	ยินดีขอทาน	ล้างผลาญความดี
บางคนเมาปี	ว่าอายุมาก	แต่หากหมดไป	ว่าได้หลายปี
บางคนยินดี	ของในโลกนี้	ธรรมะดีจริง	กลับนิ่งดูตาย
บางคนจวนตาย	จึงหายความห่วง	แต่ล่วงเวลา	กามาท่วมหัว
บางคนนึกกลัว	ว่าตัวต้องตาย	แต่ไม่ละอาย	สร้างตายเพิ่มเติม
ขอกล่าวส่งเสริม	เพิ่มกุฎีหลังใหม่	เพื่อให้สุกใส	จิตใจหลุดพ้น
ได้กล่าวเรื่องคน	วนเวียนหลายแง่	เพราะจิตไม่แน	จึงแย่งต่างกัน
ถ้าใครขยัน	จัดสรรให้แน	เพราะมีหลายแง่	ผิดแพกแหวกแนว
กล่าวให้ตามแถว	จิตแนวปรุ้งแต่ง	ให้คั่นคิดแบ่ง	แต่งให้สมหวัง
เพราะจิตถูกฝัง	หยังจมภพชาติ	ความไม่ฉลาด	ไม่อาจลอยตัว
กล่าวจิตขุ่นมัว	ประมาณร้อยแปด	ให้ท่านไปแยก	เลือกคัดจัดสรร
คนมารวมกัน	วันกุฎีเสร็จสิ้น	ทุกถิ่นชื่นชม	อุดมมากมาย
ได้กล่าวขยาย	มากมายหลายเรื่อง	เป็นเครื่องคั่นคิด	พินิจใคร่ครวญ
คราวนี้สมควร	ประมวลสรุป	ทุกรูปที่กล่าว	ชาวเราวิจารณ์
เหตุการณ์ที่กล่าว	เพื่อให้พวกเรา	น้อมเข้าถึงตน	ได้คั่นแก้ไข

ศาลาล้างเก๋

ศาลาล้างเก๋	สร้างเสร็จเก๋เก๋	พวกเราสมมุติ	สามัคคีธรรม
เป็นเครื่องชักนำ	สร้างทำกุศล	ทุกคนทำทาน	ทุกบ้านใกล้เคียง
สิ้นเปลืองสีหมื่น	เต็มตื่นจิตใจ	ศรัทธาเลื่อมใส	สร้างไว้เป็นทาน
สร้างแล้วไม่นาน	สร้างพระประธาน	ประจำสถาน	ประธานศาลา
ด้วยปรารถนา	บรรดาประชา	ให้เกิดปัญญา	ศรัทธาเลื่อมใส
จะได้แก้ไข	จิตใจของตน	เป็นคนฉลาด	สมปรารถนา
คณะศรัทธา	บรรดาทายก	สร้างไตรปิฎก	สาธกคำสอน
เป็นกลอนพากย์ไทย	พิมพ์ในใบลาน	ทุกท่านขึ้นบาน	อ่านแล้วจับใจ
สร้างตู้เก็บไว้	พระไตรปิฎก	แบบบุษบก	ยกรูปลายทอง
มองดูลอยดล	เป็นที่สบาย	ทั้งกายจิตใจ	เลื่อมใสศรัทธา
สังขยาگان	ได้พันสองร้อย	ส่วนย่อยข้างท้าย	ได้ห้าสิบกัณฑ์
คราอรหันต์	วันจาตุรงค์	พุทธองค์ประกาศ	โอวาทข้ามพัน

ทุกคนยินดี	ปีติล้นพ้น	ใจบุญกุศล	เห็นผลความดี
ด้วยจิตไมตรี	ไม่มีอาฆาต	ยังสร้างธรรมมาสน์	ประกาศสัจจธรรม
ลวดลายงามขำ	ประจำศาลา	ดูสะอาดตา	ศรัทธาชื่นใจ
ด้วยจิตเลื่อมใส	การบุญสุนทาน	ไม่มีประมาณ	การสร้างความดี
เพิ่มบารมี	ทุกที่เกิดมา	ทั้งวาสนา	บรรดาความดี
เกิดไม่เสียที	ความดีสร้างไว้	ไม่คิดเสียใจ	ใครรู้ภายหลัง
ทุกคนตั้งใจ	ใคร่ครวญศรัทธา	โตะหมู่บูชา	กล้าสร้างทันที
ด้วยความเปรมปรีดิ์	ยินดีทุกแห่ง	ราคาไม่แพง	สามพันห้าร้อย
พร้อมทั้งโตะน้อย	โตะหมู่ลายทอง	พร้อมทั้งสิ่งของ	เครื่องทองบูชา
ตามสังขยา	บูชาหมู่แก้ว	บรรดาพวกเรา	เผื่อกราบทุกวัน
เท่านั้นไม่พอ	สร้างต่อไม่ฟัง	ยังสร้างระฆัง	เสียงดังแปดก่า
ให้เป็นเครื่องนำ	ศรัทธาทุกทาน	ประจำสถาน	รำลึกฝึกตน
ทุกคนสนใจ	ทั้งน้อยทั้งใหญ่	สวดมนต์ไหว้พระ	ไม่ละวันศีล
ทุกถิ่นยินดี	ปีติปราโมทย์	มาทำประโยชน์	สร้างบุญสุนทาน
ต่อมาไม่นาน	สร้างภาพสำราญ	พุทธกาลประวัติ	แก้ขัดสงสัย
จิตใจศรัทธา	รู้ความเป็นมา	องค์ศาสดา	อริยวงศ์
ด้วยจิตประสงค์	ดำรงเชื่อมั่น	ไม่หวั่นศรัทธา	พุทธศาสนา
ที่ได้กล่าวมา	ศาลาหลังเก่า	เพื่อให้แน่นอน	อุปกรณ์เจ็ดอย่าง
เป็นทางมรรคผล	จะดลบันดาล	ผู้หวังปทาน	อุปาทานยี่ดั้น
ถ้าใครขยัน	หมั่นตรองวิจารณ์	ตัวอุปาทาน	ผ่านได้ไม่ข้อง
พี่น้องทุกคน	ใคร่ครวญสนใจ	ที่ได้กล่าวไว้	เรื่องการกุศล
พวกเราทุกคน	ศรัทธาเชื่อมั่น	ขยันทำจริง	ไม่นิ่งนอนใจ
ไม่นานเท่าไร	ศาลาเสร็จสิ้น	ทุกถิ่นพอใจ	หลังไหลมาชม
เป็นที่อุดม	คนชมไม่เบื่อ	ศรัทธาเชื่อมั่น	ขยันมาดู
ทุกหมู่เห็นพร้อม	ฉลองศาลา	สองพันห้าร้อย	ไม่น้อยหน้าใคร
ทำเป็นการใหญ่	สามวันสามคืน	คนมาเป็นหมื่น	ดูตื่นตื่นใจ
แกลงไขไว้	สุดท้ายใคร่ครวญ	ขบวนศาลา	เป็นน่าคิดดู
ควรน้อมเป็นครู	ฝึกดูให้แน่	ขยายตีแผ่	ฝึกกายจิตใจ
ฝึกหัดแก้ไข	ให้ใสสว่าง	เป็นทางปลอดภัย	ตามในธรรมะ
สิ่งใดควรละ	รีบสละทันที	สิ่งใดควรมี	รีบทำเต็มที่
ประเดี๋ยวก็หนี	ทั้งซากผีไว้	ในปฐมพี	หนีไปคนเดียว

เกิดตายหลายเที่ยว
 อากาศปัญหา
 ไม่ถ่อมเจียมตน
 ความดีไม่ได้
 ใจไม่หนักแน่น
 นึกว่าความดี
 ทรัพย์สินมากมาย
 ยิ่งเพิ่มกังวล
 ด้วยคิดอาศัย
 จะเป็นกำไร
 จะว่าตนดี
 เพราะเรื่องของกรรม
 นำสร้างกุศล
 ไปเลือกกะโหลก
 มีผู้เอื้อเพื่อ
 ตามในหลักกรรม
 หากใครฝ่าฝืน

ความดีนิดเดียว
 เป็นน่าสงสาร
 เป็นคนปากร้าย
 เป็นน่าอับอาย
 ยึดพุทธ ธรรม สงฆ์
 มีแค่ทรัพย์สิน
 ยศศักดิ์อำนาจ
 ทุกข์จนสุดขีด
 ว่าตนอำนาจ
 จิตใจใฝ่ต่ำ
 อะไรไม่ทราบ
 ใครทำจึงได้
 สมบัติของตน
 สร้างบาปสร้างกรรม
 เฉลี่ยความงาม
 เรื่องกรรมกล่าวไว้
 ยืนหยัดความดี

ไม่เกี่ยวเกาะตน
 เพราะความเกียจคร้าน
 ทำลายความดี
 จะเกิดจะตาย
 ด้วยความทะนง
 มีกินมีอยู่
 นึกว่าฉลาด
 หากมีการรีด
 นึกว่าฉลาด
 อำนาจของกรรม
 กรรมชู้ชเนาบ
 เป็นน่าเสียดาย
 คือผลความดี
 มีผู้แนะนำ
 รีบฝึกหัดตาม
 ใครทำใครได้
 ในช่วงชีวิต

เป็นคนไร้ทรัพย์
 ดื้อด้านไม่ยอม
 เกิดมาแสนปี
 หลายหมื่นหลายแสน
 หลงโลกโลภภัย
 มีคู่ร่วมตาย
 สามารถเหนือคน
 การชูดการไถ
 ทำได้ทำไป
 กระหน้าทันที
 ตามบาปตนทำ
 เกิดมาเป็นคน
 ซึ่งมีเต็มโลก
 ความดีไม่เชื่อ
 ไม่ขามเกรงใคร
 ไม่กลายเป็นอื่น
 คงมีความสุขแลฯ

ศาลาหอฉัน

ศาลาหอฉัน	สร้างกะทันหัน	เกรงจะไม่ทัน	วันศิลาฤกษ์
เตรียมรับวันฤกษ์	มาสร้างหอฉัน	แบ่งปันจัดสรร	ออกเป็นแผนก
ส่วนพวกที่แรก	แยกไม้เป็นกอง	อีกพวกที่สอง	ใส่กลบเคลือบ
พวกหนึ่งเอาเสียม	เตรียมหลุมรอไว้	ทั้งคัดเอาไม้	ควรใช้จัดทำ
หัวหน้าผู้นำ	เตรียมทำปลุกสร้าง	ทั้งของที่ร้าง	รื้อออกพร้อมกัน
เนื่องจากขยัน	พร้อมกันทุกหมู่	อดทนต่อสู้	ประโยชน์ส่วนรวม
ตามความเป็นจริง	ทุกสิ่งในโลก	ผู้ที่มีโชค	คือผลการทาน
กล่าวตามเหตุการณ์	ของทานหลายสิ่ง	ของอันดียิ่ง	สละแรงทาน
จะเป็นสะพาน	นำส่งสถาน	ที่สุขสำราญ	ทุกกาลเวลา
อุปกรณ์ศาลา	รถบรรทุกมา	ศรัทธาอันยิ่ง	ทุกสิ่งครบครัน
นำอัศจรรย์	ทำไม่กี่วัน	ศาลาเสร็จสิ้น	ทุกถิ่นยินดี
คนมีศรัทธา	จิตใจกล้าหาญ	ประสาน พงษ์กุล	ได้บุญมากมาย
พร้อมทั้งจำชาย	สหายกล้าหาญ	บรรทุกผ่านด่าน	ถึงบ้านป่ากุง
ด้วยเจตน์ผดุง	วัดวาอวาส	นับว่าฉลาด	ทำบุญสุนทาน
ศรัทธากล้าหาญ	ทำทานไม่อัน	เชื่อมั่นไม่ถอย	ไม่น้อยหน้าใคร
ใจหนักเต็มที่	คือลี้ยะหลี	ไม่มีใครเปรียบ	หาเทียบได้ยาก
ศรัทธามายมาก	ญาติวงศ์จำชาย	ทั้งฝ่ายครอบครัว	ไม่กลัวหมดสิ้น
ทุกถิ่นก็รู้	อดสูไม่คลาย	ทำลายตระหนี่	เพราะมีปัญหา
เรื่องที่กล่าวมา	คนมีศรัทธา	ร่วมสร้างศาลา	นำกล่าวหลายท่าน
ในการต่อไป	ศุภชัยหัวหน้า	มีศรัทธากล้า	เอาใจช่วยเหลือ
ทั้งจิตฟันเฟือ	กิจการของวัด	ไม่ขัดยินดี	มีคุณมากมาย
พร้อมทั้งคุณนาย	หัวหน้าเกษตร	รู้จักต้นเหตุ	การสร้างกุศล
ทุกคนชาวบ้าน	รอบด้านของวัด	ไม่ขัดยินดี	มีจิตเกี่ยวข้อง
พี่น้องทุกคน	สนใจพินิจ	คิดให้ถึงธรรม	เป็นคำที่ควร
กระบวนหอฉัน	ที่เลี้ยงชีวัน	เลี้ยงขันธคงอยู่	คิดดูให้แน่
เราอย่าได้แพ้	เรื่องขบเรื่องฉัน	เรื่องฉันจึงหัน	สำคัญไม่น้อย
คิดไม่เรียบร้อย	ทัບถมจิตใจ	ฉันได้ฉันไป	ไม่มีประมาณ
เป็นการข้องขัด	ปฏิบัติจิตใจ	จะเกิดเป็นภัย	จิตใจมีตม
เป็นคนเกียจคร้าน	การงานอาภูล	อกุศลมูล	พอกพูนจิตใจ

หาทางแก้ไข	เท่าไรไม่ได้	เพราะความมั่งง่าย	ตามใจตัวเอง
เพราะไม่หวาดเกรง	นักเลงความชั่ว	ปล่อยจิตขุ่นมัว	เอาตัวไม่รอด
ไปไม่ตลอด	ไม่ปลอดเวรภัย	ไม่รู้ทางไป	ติดในวิญญูะ
ถ้าอยากชนะ	พุทธะแนะนำ	ปฏิบัติธรรม	กายวาจาใจ
นิสัยชาวพุทธ	บริสุทธิ์ทั้งสี่	พุทธองค์ชี้	เป็นทางสงบ
ปฏิบัติให้ครบ	ทั้งสามสี่ข้อ	กระทำติดต่อ	จนได้รับผล
ทุกคนทำได้	ฝึกกายจิตใจ	เป็นใครก็ตาม	เป็นผลงามเลิศ
กายใจประเสริฐ	บ่อเกิดมรรคผล	ทางตรงไม่วน	หลงกลวิญญูะ
หากเราสละ	สลัดชักฟอก	จิตใจหลุดออก	จากกรงวิญญูะ
ด้วยอุตสาหะ	วิริยะพากเพียร	เปลี่ยนกายจิตใจ	ตามในศีลสี่
พุทธองค์ชี้	มีในธรรมะ	ใครต้องการละ	ละได้แน่นอน
ปาติโมกขสังวร	เป็นตอนที่แรก	เป็นของที่แปลก	ฝึกจิตให้ดี
อินทริยสังวร	เป็นตอนที่สอง	ปฏิบัติตามคลอง	สำรวมให้ได้
จะเป็นเครื่องใช้	ในศีลสังวร	เป็นเครื่องบันทึก	กิเลสบาปธรรม

อาชีวะกรรม
 ไม่สำรวมสำคัญ
 จนจิตเป็นพาล
 ควรค้นพินิจ
 ศีลตัวที่สี่
 คนเกิดปัญญา
 วิจารณ์ไปมา
 รู้จักต้นปลาย
 พอเป็นปัจจัย
 จะได้ค้นหา
 ถ้ำบริโภค
 กรรมสนองตอบ
 เรื่องบาปเรื่องกรรม
 พวกเราควรทำ
 ตามปณิธาน
 ถึงคราวครรรโล
 ถึงแดนสถาน

ควรทำเต็มที่
 ตัณหาเกิดมาก
 การหาไม่เว้น
 คิดให้ถึงธรรม
 ปัจจัยชีวิต
 วิจารณ์เห็นโทษ
 ปฏิสังขยา
 ธาตุชั้นอื่นนอก
 อาศัยค้นคิด
 ตัวมหาเหตุ
 ฉันทด้วยตัณหา
 ได้ผลทันที
 เป็นธรรมเที่ยงแท้
 ฝึกจิตคิดค้น
 เตรียมการมาเกิด
 สุขไสวิเศษ
 มหานฤพาน

ปาริสุทธิ
 เกี่ยวกับความอยาก
 เป็นของหยาบคาย
 จึงไม่มีกรรม
 ได้มาค้นคิด
 คิดเห็นประโยชน์
 มนะสิการ์
 พุทธองค์บอก
 พินิจวิจารณ์
 แสนเลศเล่ห์กล
 ทั้งเป็นมิจฉา
 จะว่าตัวดี
 ถึงแม้พุทธะ
 หาทางไม่พ้น
 ก็จะไม่ประเสริฐ
 เป็นเหตุข้ามพ้น
 บรมสถาน

มีคุณอนันต์
 ติดรสอาหาร
 ทำลายมรรคผล
 ทำลายชีวี
 วิจารณ์
 เห็นโทษตัณหา
 ปัญญาแยกคาย
 พอได้อาศัย
 ด้วยญาณปัญญา
 ลวงคนเต็มโลก
 ได้มาไม่ชอบ
 เท่าไรไม่ทราบ
 ไม่ละเรื่องกรรม
 วัฏฏะสงสาร
 เลิศกายจิตใจ
 โอชะสงสาร
 สุขสำราญเหนือโลกเอ๋ยฯ

ศาลาสุสาน

ศาลาสุสาน
ถึงทำลำบาก
ต้องการอุดหนุน
เพราะได้หาไว้
ทำทานมอบไว้
ศรัทธาเลื่อมใส
บุญยังภรรยา
พร้อมทั้งผู้มี
ทุกบ้านจัดหา
เป็นทางกุศล
ด้วยความยินดี
เรื่องความเป็นมา

สร้างไว้เป็นทาน
เพื่อฝากอุทิศ
ตอบคุณความดี
อเนกประการ
เพื่อให้ได้ใช้
จิตใจอาลัย
กลัวเสียสละ
ไมตรีเห็นพ้อง
เครื่องใช้ศาลา
ทุกคนสนใจ
ปีติถึงใจ
ศาลาสุสาน

อุทิศครุณา
ด้วยคิดเห็นคุณ
ผู้ที่ล่วงไป
เมตตาสงสาร
ตามโลกวิสัย
ใครห้ามไม่ฟัง
สลัดทันที
สนองศรัทธา
นำมาก่อสร้าง
เสร็จไวทันที
เลื่อมใสศรัทธา
สร้างเสร็จไม่นาน

พุทธกาลหนึ่งศุณย์
สร้างแล้วหนึ่งปี
ยินยอมก่อสร้าง
ทუნงบประมาณ
ส่วนย่อยต่อไป
ลวดลายงามขำ
พญานาคคู่
ทั้งแผ่พังพาน
ลวดลายมีทั่ว
ทุกคนมองเห็น
ใครเห็นโชคดี
ทุกสิ่งเตรียมพร้อม
ยกขึ้นบนฐาน
ประธานองค์ใหญ่
กรมการศาสนา
เจ้าศรัทธาใหญ่
เก่าแก่แต่นาน
สิ่งของต่างๆ
พม่าโมโห
ทำให้สนใจ
ไทยถูกเคราะห์กรรม
เรื่องศาสนา
วัดอยู่มากมาย
ไม่นานเท่าไร
ไม่ขึ้นกับใคร
จนถึงสมัย
สุพรรณรังสี
ถูกซ่อมอย่างดี
เก่าแก่ที่ออก
ในครารাত্রี

สร้างทุนเป็นหมื่น
เสาวนีย์เฟ่งพิศ
วางรากแท่นพระ
การสร้างเป็นหมื่น
สองพันกว่าบาท
จิตใจหวานฉ่ำ
อยู่ข้างละสอง
เตรียมท่าทะยาน
รอบตัวแท่นพระ
ใจเย็นอ่อนน้อม
ประธานฤทธิ
อ่อนน้อมบูชา
ประธานพิธี
นำจากทางไกล
ศุณย์รวมวัดวา
อยู่ธยา
คราวกาลกรุงแตก
ทำลายล้างผลาญ
โทโสโกรธแค้น
ไทยยอมเป็นท่า
ทำลายประเทศ
วัดวาอาวาส
ทำลายเกือบสิ้น
ไทยกู้ประเทศ
เป็นไทยเอกราช
ศรีวิไลประเทศ
รัศมีเรืองรุ่ง
รัศมีรุ่งโรจน์
ยกพวกศรัทธา
ถึงที่ป่ากุง

ชื่นชมยินดี
สถิตคิดพร้อม
สละเป็นทาน
เต็มตื่นจิตใจ
ฉลาดช่างทำ
ตอนค้ำมองดู
ปกครองดูแล
เป็นการหวาดกลัว
มานะอ่อนโยน
ยอมกราบทันที
อย่างนี้มีน้อย
องค์พระประธาน
ยินดีชื่นชม
จิตใจชื่นชม
อนุญาตให้
สละเป็นทาน
แยกครั้งที่สอง
เหตุการณ์ใหญ่โต
ในถิ่นแดนไทย
ไม่น่ากระทำ
นำเวทนา
พินาศทำลาย
ในถิ่นของไทย
เป็นเขตดินไทย
ไม่หวาดกลัวใคร
ทุกเพศยินดี
นครกรุงศรี
เพื่อโปรดพวกเรา
นำจากอยู่ธยา
ไม่ยุ่งกับใคร

ประดิษฐ์สถานไว้
ในปีหนึ่งหนึ่ง
นั่งเป็นประธาน
เพื่อเป็นเครื่องหนุน
สะสมเป็นทุน
เป็นทางคั่นคิด
ศาลาที่ทำ
ควรใช้ปัญญา
เป็นนำละอาย
ใครจะฝ่าฝืน
เกิดวันสองวัน
เขาไม่เกรงขาม
พุทธองค์สอนไว้
ทุกคนต้องตาย
เชิญเถิดเพื่อนตาย
สิ่งที่ประเสริฐ
เป็นทางมรรคผล
ความทุกข์โศกศัลย์
พวกเราไม่เคย
ตัววิชชา
คราวนี้รู้ตัว
ให้ตามทางพระ
พร้อมทั้งครอบครวั
จะเป็นผลนำ
ทุกข์โศกไม่มี
ทุกคนต้องการ
จะนั่งจะนอน
เป็นคนเกลียดชั่ว

สุสานศาลา
สุดซึ่งจิตใจ
สำราญหทัย
ศรัทธาทุกทำน
อุดหนุนจิตใจ
พินิจตัวเอง
บำเพ็ญกุศล
น้อมมาถึงตน
ความตายประจำ
บอกคืนความตาย
ความตายมาทัน
ในนามกับรูป
ใคร่ครวญให้ดี
ต้องวายชีวาตม์
พินิจให้คลาย
คือความไม่เกิด
มงคลอันเลิศ
พิโรธำพัน
เกิดตายหลายชาติ
ปกคลุมหุ้มห่อ
อย่ามัวเมาโลก
สละมานะ
ญาติพี่น้อง
สร้างกรรมดีไว้
ความดีสร้างไว้
อย่าผลาญความดี
ผ่อนคลายความชั่ว
อย่ามัวการเกิด

เป็นน่ายินดี
สมในความหวัง
ไซ่บ่อยากทำบุญ
กล้าหาญทำบุญ
ให้ใสสว่าง
เพราะเกรงบาปกรรม
ในเมื่อคนตาย
ทุกคนที่ตาย
ทุกค่ำวันคืน
ไม่ได้ทั้งนั้น
ต้องหันเหตาม
คงซุบซอมลง
ไม่มีใครพ้น
อนาถเหลือเกิน
เปื้อนนำความเกิด
จะเลิศทุกคน
ประเสริฐเหนือโลก
ไม่หวั่นเกรงเลย
เพราะขาดปัญญา
ว่าก่อเกิดดี
โสโครกว่างาม
ลดละถือตัว
ตามคลองพระธรรม
ใกล้แดนความสุข
เมื่อได้รับผล
จึงมีความหวัง
อย่ามัวหมองตน
จะเลิศคนเอย ๆ

เรื่องเครื่องปั่นไฟฟ้าและขยายเสียงในวัดป่ากุง

ขอกล่าวปฐมเหตุ	ในประเภทเครื่องส่องแสง	อำนาจกำลังแรง	ได้ส่องแสงทั่วโลก
พระอาทิตย์เริ่มแรกมา	ส่องโลกาทั่วเขตซันท์	ดวงพระจันทร์เช่นเดียวกัน	ส่องโลกันต์ในกลางคืน
ดวงดาวมีหลายหมื่นๆ	ส่องในพื้นที่ปฐพี	บรรดาฤทธิ์บันดาลมี	ส่องปฐพีเป็นครั้งคราว
มนุษย์เรามีดวงดาว	แสงแวววาวคือดวงตา	ส่องดูโลกโลกา	เห็นนานาบรรดามี
ธรรมชาติเป็นของดี	บังเกิดมีพร้อมโลกา	เครื่องสว่างมีนานา	ประดิษฐ์มาใช้ทั่วไป
ที่มนุษย์เรียกว่าไฟ	ใช้ทั่วไปไม่เลือกกาล	มีอยู่หมดทุกบ้าน	ทุกสถานทั่วโลกา
แสงสว่างที่กล่าวมา	เป็นธรรมดาโลกวิสัย	นักวิทยาศาสตร์ค้นวิจัย	โลกได้ใช้ไม่เลือกกาล
นักวิจัยชำนาญงาน	ค้นวิถิตการประมาณมาก	แสงสว่างมีหลายพลาด	จำนวนมากคณนา
ที่ชาวโลกเรียกไฟฟ้า	สีนนานาประหลาด	มนุษย์เราช่างฉลาด	ได้ประกาศดวงปัญญา
มนุษย์โลกมีสุขา	แสงปัญญาของโลกีย์	ใช้ประโยชน์เป็นแสงสี	โลกโลกีย์มีสุขา
อุปกรณ์มีนานา	จากไฟฟ้ามีมากมาย	มนุษย์โลกประดิษฐ์ใช้	มีมากมายสบายครัน
ใช้ได้หมดทุกอัน	ช่างจัดสรรให้ถูกใจ	สีแสงเสียงสัมผัสใน	สิ่งสดใสดุจใจคน
รูปรสกลิ่นสุขคนธ์	คล้ายบันดลทุกแห่งหน	ได้ใช้กันทุกคน	บรรดาตนเกือบลิ้มตัว
บุคคลอยู่มีดีมัว	เกิดลิ้มตัวไม่รู้เลย	ทุกท่านจงเปิดเผย	อย่าละเลยซึ่งความดี
คราวนี้จะได้ชี้	ลึะหลึศรัทธาใหญ่	เจตนาจิตเลื่อมใส	บูชาในพุทธศาสน์
ศรัทธามีมุ่งมาด	ผดุงศาสน์ให้รุ่งเรือง	ไม่กลัวหมดสิ้นเปลือง	สละเครื่องที่ปั่นไฟ
พร้อมหมดทั้งทุนไฉน	กำเนิดไฟสว่างจ้า	สมมุติเรียกไฟฟ้า	ตามภาษาโลกนิยม
ขนาดใหญ่เจ็ดพันลม	คนนิยมเย็นสบาย	พร้อมทั้งเครื่องขยาย	เสียงระบายนให้ทั่วกัน
ซึ่งสายเป็นแฉกกัน	เรียงรายกันไปทุกที่	หลอดไฟประจำที่	นีออนมีอยู่ทั่วไป
แสงสว่างจากดวงไฟ	สว่างไสวทุกแห่งหน	ตามป่าและถนน	เทพบันดลก็ปานกัน

การปฏิบัติทางจิต

ตามในอัมมะ	พุทธะตรัสไว้	ไม่ให้แก่ไกล	แก้ไขของตน
ทุกคนเป็นเหตุ	ตัวเลขเล่าห์กล	ตัวหมุนเวียนวน	ตัวตนวิภูฏะ
เราจะชนะ	ให้ละการหมุน	ตัวจักรเชื่อมสูญ	ด้วยตัวพุทธะ
เริ่มต้นต้องละ	ปาปะเวรกรรม	ศีลห้าประจำ	กายจิตวาจา
ฝึกหัดทุกครา	ไปมาไม่เว้น	จนเป็นนิสัย	จิตใจเห็นโทษ
จะได้ประโยชน์	ลงโทษบาปกรรม	มนุษยธรรม	เต็มภูมิเรียบร้อย
อย่าได้ท้อถอย	ปล่อยปละละเว้น	ฝึกเป็นอาจิณ	ตัดสินตัวเอง
ไม่ต้องกลัวเกรง	นักเลงกิเลส	เพราะว่าตัวเหตุ	คือจิตคือใจ
ทำให้ผ่องใส	ในธรรมมนุษย์	พุทธะแนะนำ	ควรทำให้มี
ต่อไปจะดี	เพราะมีกุศล	ไม่ต้องกังวล	เป็นคนเต็มที
ต้องฝึกสติ	พินิจให้ดี	ตามแบบวิธี	สติภูฏาน
เป็นการบำรุง	ผดุงสติ	ให้ดีพิเศษ	รู้เลศของจิต
สติให้ชัด	กับจิตแนบแน่น	ถึงแม้โกรธแค้น	หยุดนิ่งทันที
สติเราดี	สมาธิพอ	รู้การสืบท่อ	อารมณ์นอกใน
จนไม่เป็นภัย	จิตใจเยือกเย็น	ตัวเราผู้เห็น	รู้เย็นรู้ร้อน
ทำให้แน่นอน	สอนจิตคิดค้น	พินิจให้พัน	กังวลจิตใจ
สติเข้าใกล้	จิตใจหยุดนิ่ง	ไม่วิงนวิรณ	แน่นอนสมาธิ
ทำให้ขำนิ	ชำนาญทุกกาล	ปัญญาวิงพลาณ	รอบด้านทุกมุม
ปัญญาสุขุม	ลุ่มลึกสุดซึ้ง	เพราะจิตเป็นหนึ่ง	ซึ่งในพระธรรม
เรื่องบาปเรื่องกรรม	กระทำมาก่อน	ปัญญาแน่นอน	ผ่องกรรมออกได้
สรรพสิ่งทั้งหลาย	มากมายรอบด้าน	บริวารจิตนิ่ง	ทุกสิ่งรู้เห็น
เป็นเองทุกสิ่ง	สภาพทุกสิ่ง	ปัญญาอันยิ่ง	ทุกสิ่งตามเดิม
ระวังห่อเหิม	เสริมจิตคิดฟุ้ง	จะทำให้ยุ่ง	สำคัญตัวดี
จะเพิ่มทิวฐี	ความเห็นผิดเส้น	สิ่งที่ควรเว้น	เป็นทางมิจฉา
เรื่องที่เป็นมา	ปัญญาให้รอบ	ความเห็นประกอบ	รอบสัจจะธรรม
วิจารณ์กระหน้า	ลงธรรมไตรลักษณ์	รวมลงในหลัก	ไตรลักษณ์หลักชัย
ทั้งของนอกใน	ค้นไปให้รอบ	ความเห็นจะชอบ	ประกอบสัมมา
คราวนี้ปัญญา	สมาธิศีล	เท่ากันทั้งสิ้น	ในถิ่นรวมกัน

เพื่อให้ฟาดฟัน	ประจันภพชาติ	ตัวที่ฉลาด	ธรรมชาตอวิชา
ครอบครองภพมา	อนันตชาติ	ผู้ไม่สามารถ	ขยาดหวาดกลัว
จิตจะรู้ตัว	ความชั่วหลงชาติ	เพราะไม่ฉลาด	ภพชาติล่อลวง
จึงได้ทิ้งหวง	ของลวงเต็มโลก	เป็นน่าทุกข์โศก	โลกนี้ไม่จริง
ปัญญาเห็นยิ่ง	ทุกสิ่งเป็นจริง	จิตใจไปสิง	ไม่จริงของปลอม
จิตใจจะยอม	รับผิดตัวเหตุ	ตกเป็นกิเลส	ตัวเลศเล่ห์กล
ตัวเองผู้วน	วิฏฐะหลงโลก	ความทุกข์ความโศก	ทั้งโลกตัวเอง
จิตใจจะเกรง	ตามเพลงหลงโลก	อะไรก็โศก	กระบาลตัวเอง
การค้นต้องเร่ง	ระมัดระวัง	ปัญญาต้องฟัง	เหตุผลในนอก
เตี้ยมันจะหลอก	บอกว่าเป็นจริง	กิเลสเข้าสิง	เหมือนจริงทุกเรื่อง
ปัญญาเป็นเครื่อง	ค้นคิดวิจารณ์	ด้วยปัญญาญาณ	ล้างผลาญความหลอก
จนกว่าจะพอก	กลับกลอกเป็นจริง	ปัญญาอันยิ่ง	วังรอบความเห็น
จนทำให้เป็น	วิมุติหลุดพ้น	เป็นผลวิเศษ	ประเสริฐเลิศญาณ
เป็นการล้างผลาญ	ตัวการของโลก	ถึงขั้นวิโมกข์	ชั้นระโลกเลิศคน
กล่าวเรื่องกังวล	เหตุผลพินิจ	วิถีชีวิต	จงคิดให้ดี
ผู้มีปัญญา	ค้นหาต้นเหตุ	เป็นเครื่องสังเกต	รู้เลศของจิต
จงคิดประดิษฐ์	ฝึกจิตเป็นธรรม	ตามแบบแนะนำ	ฝึกจิตข้างต้น
เราจึงจะพ้น	มีตมณจิตใจ	เป็นจิตผ่องใส	กำไรชีวิต
ธรรมะประสิทธิ	ชีวิตกายใจ	ผุดผ่องสุกใส	ใกล้พระนิพพาน แล

มหาวิโร ภิกขุ

วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุงเก่า) ต.โพธิ์ทอง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔

คติธรรมเตือนใจ

ต่อจากปีนี้	จัดงานภายใน	ผู้ใดหัวใส	คิดใคร่ครวญเอง
ทุกคนไม่เกรง	เกิดเกิดตายตาย	จิตใจไม่คลาย	เกิดตายยิ่งชอบ
ทุกคนประกอบ	เกิดแก่เจ็บตาย	มีมากเหลือหลาย	เกิดตายเต็มโลก
ทั้งความทุกข์โศก	อัดอั้นตันใจ	และความอาลัย	ความใคร่ติดแน่น
แสนทุกข์แสนยาก	แต่หากยินดี	นึกว่าไม่มี	ของดีพิเศษ
จึงตั้งก่อเหตุ	วิญญูะสงสาร	หาความสำราญ	สงสารสมเพช
มีแต่ก่อเลศ	กระเท่ห์เล่ห์กล	สร้างความกังวล	ทุกคนวนโลก
สร้างความทุกข์โศก	เมาโลกลืมหิว	เพราะตนไม่กลัว	วนเวียนทุกข์ยาก
เพราะความเมามาก	ความอยากไม่พอ	ถ้าคนไม่ย่อ	หน้าอโกรธแค้น
ความทุกข์แค้นแค้น	หนักแน่นในใจ	นึกว่ากำไร	ทนไปตามเรื่อง
สร้างไว้แต่เครื่อง	ประหัตประหาร	ทำตนเป็นพาล	ทำการปลิ้นจี้
สร้างได้แต่หนี้	เบีย้บอกพนัน	ทะเลาะผัดกัน	ประชันกลั่นแกล้ง
นิสัยชอบแย่ง	ตีชิงวิ่งราว	ถ้าหากถึงคราว	หน้าขาวหน้าซีด
คิดถึงทางรีด	ทางขุดทางไถ	ด้วยคิดอาศัย	แต่กินแต่อยู่
ไม่คิดถึงหมู่	หายากแสนเข็ญ	ทุกข์ยากลำเค็ญ	เข้าเย็นต่อสู
เพราะจิตหดหู่	ไม่รู้เมตตา	ศีลธรรมจรรยา	ระอาไม่รู้
คิดจะต่อสู	ไม่รู้บาปบุญ	ไม่รู้จักคุณ	คนไกลคนใกล้
เอาตั้งแต่ได้	ไม่ใช่บุญคุณ	คนอื่นอาดูร	ว่าบุญพอใจ
มีงานไกล	มีไหวเล่ห์เหลี่ยม	หาแต่ทางเสื่อม	ทำลายตัวเอง
ไม่ได้กลัวเกรง	นักเลงความชั่ว	ทั้งจิตขุนมัว	เอาตัวไม่รอด
ไม่มีปลอดภัย	สร้างกรรมชั่วไว้	ภายนอกภายใน	นานับการ
จนน่าสงสาร	ชีวิตฝ้ายดำ	จัดงานสร้างกรรม	กระหน่ำทำลาย
มีอยู่มากมาย	ทำลายผู้อื่น	ขมขื่นสู่ตน	คนอื่นเป็นเหตุ
ได้กล่าวประเภท	จัดงานชีวิต	ผลกรรมใกล้ชิด	ติดตามให้ผล
การเกิดเป็นคน	หาผลความชั่ว	นึกว่าตัวดี	หาบหนี้ไม่สิ้น
นับว่าดูหมิ่น	ขาดสิ้นคำสอน	พุทธะอ่อนวอน	สอนให้ทำดี
ตนเองที่ภูฏี	เห็นผิดเป็นชอบ	ตั้งใจประกอบ	สร้างบาปอกุศล
ทั้งทุกข์ทั้งจน	บ่นทุกข์บ่นยาก	แต่หากสร้างบาป	สร้างดีไม่ทำ

ความอยากกระหน่ำ	สำคัญว่าจริง	ทั้งกินทั้งกาม	ทุกยามเวลา
วนไปวนมา	ตลอดชีวิต	ติดแน่นสนิท	ไม่คิดเห็นทาง
ตัวอย่างเต็มโลก	ทุกซอกเต็มเมือง	ผิดเคืองเต็มบ้าน	หน้าด้านเต็มตัว
ยังมีว่าดี	จัดงานวิถี	ชีวิตอย่างนี้	ผลคือบ้าย
ยังอีกมากมาย	ตัวเหตุอบาย	นำมาบรรยาย	แต่พอรู้เหตุ
ขอจงสังเกต	ประเภทอบาย	นำทุกข์มากมาย	ทำลายผู้สร้าง
ตัวอย่างมีอ้ำ	เกือบทุกคัมภีร์	คำสอนท่านมี	ของดีพุทธศาสน์
บางคนสามารถ	สอนอรรถสอนธรรม	แต่ไม่แนะนำ	สอนธรรมตัวเอง
เนื่องจากยำเกรง	นักเลงความยาก	เพราะจิตมีมาก	จึงยากฝ่าฝืน
ความคิดตื่นตื่น	แค่กลิ่นอาหาร	ของคาวของหวาน	หน้าด้านว่าดี
คราวนี้จะแนะ	วิธีจัดงาน	วิถีชีวิต	จงคิดให้ดี
ตามแบบวิถี	พุทธศาสนา	ท่านผู้ศึกษา	วิจารณ์ใคร่ครวญ
ขบวนจัดงาน	แบบมาตรฐาน	ครั้งพุทธกาล	จัดงานผลเลิศ
ผู้แนะประเสริฐ	ทั้งเลิศปัญญา	แนะนำผู้มา	ศึกษางานเลิศ
ระดับงานเกิด	งานแก่เจ็บตาย	เป็นงานมากมาย	เกิดตายหลายชาติ
ผู้ไม่ฉลาด	เรียนชาติไม่จบ	เรียนมาแสนภพ	ไม่จบยังข้อง
มาเกิดจนคล่อง	รู้ช่องจนติด	รู้อยู่ใกล้ชิด	มีดมีดติดแน่น
เกิดมาแสนกัป	จนนับไม่ถ้วน	ขบวนงานแก่	งานเจ็บงานตาย
เวียนมามากมาย	เวียนตายไม่สิ้น	วิชาหากิน	เรียนสิ้นทุกคน
ใครหนอสนใจ	จะเรียนจบสิ้น	เรียนถึ้นการเกิด	เรียนแก่เจ็บตาย
เรียนจบความหมาย	สบายหมื่นโลก	ความทุกข์ความโศก	โรคร้อยโรครแสน
เป็นแดนอุตรา	วิชาเหนือโลก	ผู้ที่มีโชค	พระพุทธรองค์
มีความประสงค์	ศึกษาให้รอบ	วิชาประกอบ	รอบด้านรู้จริง
รู้รอบจนยิ่ง	ไม่อิงโลกีย์	รู้จนอยากหนี	ไม่ดีโลกมีด
จิตใจผิดเคือง	รู้เรื่องไม่ครบ	ทั้งไปสมคบ	ตัวอวิชา
งานจึงล่าช้า	เที่ยวมาเกือบตาย	ตายแล้วตายอีก	ไม่หลีกหาทาง
จิตใจไม่ว่าง	เดินทางอบาย	ช่างไม่ละอาย	อบายเดือดร้อน
พุทธรองค์สอน	แน่นอนเลิศยิ่ง	เป็นทางตรงดิ่ง	วังตรงนิพพาน
ยิ่งกว่าสถาน	มหาวิทยาลัย	ใหญ่ยิ่งของโลก	ว่าโชคเต็มตัว
แต่ยังมีมา	ลืมหัดเต็มโลก	ยังปวดกระโหลก	สร้างโทษสร้างกรรม

ไม่เหมือนเรียนธรรม	คำสั่งพุทธะ	สอนให้สละ	ฝึกกายจิตใจ
เป็นวิทยาลัย	สดใสเหนือโลก	ในสากลโลก	ยอมรับหลักการ
ฝึกคนเคยพาล	กลับเป็นนักปราชญ์	โง่กลับฉลาด	สามารถทุกกาล
บริษัทกล้าหาญ	ทุกกาลไม่อั้น	เพราะจิตตั้งมั่น	ไม่หวั่นระแวง
แสดงเหตุผล	ทุกคนค้นคิด	กล่าวพอสะกิด	พินิจใคร่ครวญ
ประมวลการงาน	หลักการกว้างกว้าง	เป็นเรื่องตัวอย่าง	เตือนจิตเตือนใจ
ผู้ปัญญาไว	คงได้สมปรารถน์	เวียนเกิดแก่ตาย	คงได้จบสิ้น
ทำจนเคยชิน	อาจินข้อวัตร	ปฏิบัติจิตใจ	นิสัยเป็นเอง
ปัญญาต้องเร่ง	เพ่งพิศตามมา	รู้ความเป็นมา	เรื่องภพเรื่องชาติ
ด้วยความสามารถ	หลักศาสนา	ศีลสมาธิปัญญา	ค้นหาจนรู้
เราต้องกล่าวคู่	ตัวจิตตัวใจ	เพราะเขาอาศัย	ตามไปทุกชาติ
เขานั้นฉลาด	ไหวพริบปัญญา	เกิดก่อภพมา	อนันตชาติ
ถ้าไม่ฉลาด	ไม่อาจจำนน	เขาก็จะวน	วิภูฏะตามเรื่อง
ปัญญาเป็นเครื่อง	ค้นคิดใคร่ครวญ	เอาจนลายนวล	ขบวนการค้น
จนจิตฉงน	จำนนยอมรับ	แต่อย่าพึ่งนับ	อาจกลับก็มี
ต้องคิดให้ดี	สติให้รอบ	สมาธิชอบ	ปัญญาสุขุม
ความรู้ประชุม	ช่องสุมการใหญ่	การค้นจึงได้	ชื่อใหม่ปัญญาญาณ
ปัญญากกล้าหาญ	การค้นรีบเร่ง	ไม่เกรงต่อสู	จะจู่โจมพลัน
จะเร่งจัดสรร	ติดตามภพชาติ	ทั้งตัวสามารถ	ธรรมชาติอวิชา
ตัวเหตุมหิมา	กล้าหาญขนาด	ผู้ติดภพชาติ	ร้ายกาจอวิชา
วิบัติเกิดมา	วิภูฏะหลงโลก	ว่าตัวมีโชค	หลงโลกโกรธหลง
เอาจนนั่งง	งมเงาเมาบ้ำ	เอาจนล่าช้า	มาเกิดมาตาย
แสนกับไม่หลาย	เกิดตายไม่ถ้วน	ถ้าพูดตามส่วน	เกิดขึ้นแตกดับ
ก่อเท่าไรรกับ	จนนับไม่ได้	แต่หากจิตใจ	ชอบไปทุกครั้ง
จิตใจผู้สั่ง	เกิดแก่เจ็บตาย	ไม่รู้จักคลาย	ยิ่งตายยิ่งชอบ
ตัวที่ประกอบ	คืออวิชา	ทำจิตให้หนา	ปัญญายังหยาบ
ปราบจนราบคาบ	จิตกราบยินยอม	มีแต่ถนอม	ยอมตามทุกอย่าง
จึงเกี่ยวก่อสร้าง	เกิดเกิดตายตาย	เพราะเขาเป็นนาย	ครองกายชั้นธห้า
เป็นน่าสังเวช	สมเพศตัวเอง	เขาไม่คิดเกรง	ตัวเองคนยาก
ความทุกข์ความยาก	ลำบากแทบตาย	เขาไม่ละอาย	ทำลายทุกชาติ

เป็นน่าประหลาด	ภพชาติไฝ่กรรม	ตัวเองยังทำ	สร้างกรรมเพิ่มเติม
เพราะความเห่อเหิม	มีดมนแปดด้าน	ดีแต่เกียจคร้าน	สันดานตัวเอง
เลยเป็นนักเลง	ลุกกรรมสร้างบาป	เมื่อใดจะทราบ	อนันตกาล
เนื่องจากสันดาน	ตัวเองก่อเหตุ	ไม่รู้จักเลศ	เล่ห์เหลี่ยมตมหนา
บริวารอวิชา	มีดมาเต็มโลก	เขาโขกกระบาล	ไม่ค้ำว่าดี
เอาละที่นี่	ผู้มีศรัทธา	แก้ไขปัญหา	อวิชาตัวเหตุ
แสนเลศเล่ห์กล	ลวงคนเต็มโลก	บางที่มีโชค	แก้โรคในจิต
หวงคิดข้างต้น	ฝึกฝนปัญญา	จนเกิดวิชา	ญาณทัศนะ
ทั้งรู้ทั้งละ	เห็นไปพร้อมกัน	ญาณทัศนะประชัน	ไม่หวั่นกลัวเกรง
จิตใจนักเลง	สำคัญของโลก	ปัญญาวิโมกข์	คั่นคิดติดพัน
เป็นไรเป็นกัน	ปัญญาพิเศษ	ทะลุถึงเหตุ	ตั้งเดิมความเขลา
จนจิตซบเซา	เมากลเขาหลอก	เขาชู่ตะคอก	บอกว่าอวิชา
ครอบครองภพมา	แสนกัปนับล้าน	พยานรอบด้าน	จำนนปัญญา
ตัวอวิชา	ปัญญาชักฟอก	ไม่มีทางออก	บอกว่าตัวการ
เพราะปัญญาญาณ	ฟาดฟันไม่อั้น	ทั้งยึดที่มั่น	ไม่หวั่นกลัวเกรง
จับตัวนักเลง	มหาโจรปล้นโลก	ทุกสิ่งในโลก	มีโชคตามกัน
ปัญญาฟาดฟัน	ค้นหาต้นเหตุ	เอาจนหมดเลศ	กระทั่งเล่ห์กล
การหมุนเวียนวน	กงกรรมหักแตก	กลายเป็นของแปลก	แตกหักทำลาย
ปัญญาขยาย	รอบหมดทุกด้าน	ทั้งโลกสะท้าน	สนั่นหวั่นไหว
ปัญญาแก้ไข	สมมติหลุดพ้น	เป็นผลพิเศษ	ประเสริฐเลิศญาณ
ทำการล้างผลาญ	ตัวการของโลก	วิโมกข์ข้ามพัน	เป็นผลผู้ทำ
จะเป็นเครื่องนำ	เป็นธรรมอันเลิศ	ทุกสิ่งประเสริฐ	เลิศในจิตใจ
สว่างสุกใส	จิตใจเหนือโลก	เป็นผู้มีโชค	ไกลโลกนิพพานแล.

มหาวิโร ภิกขุ

วัดประชาคมวนาราม (ป่ากุงเก่า) ต.โพธิ์ทอง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

ธรรมสากัจฉา

พระธรรมเทศนาของหลวงปู่ศรี มหาวีโร

ในคราวอบรมพระนวกะ เทศกาลเข้าปุริมพรรษา

ณ วัดผาน้ำทิพย์ประสิทธิ์วนาราม อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด

เวลาเช้าวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

วานนี้ท่านเจ้าคุณ (พระศีลวิสุทธาจารย์) ได้มาให้การอบรม ในด้านข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ แต่ผมไม่ได้มาฟังด้วยหรอก เพราะไปธุระคุณเจ็บป่วย คนตายก็มี ที่จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนของสังขาร พระพุทธองค์ได้บัญญัติไว้แล้วหลายพันปีว่า ความแก่ ความเจ็บ ความตายเป็นของธรรมดา ถ้าหากมีความเกิดขึ้นแล้วสิ่งเหล่านี้ก็จะติดตามมาตั้งแต่ปฏิสนธิ คือ แก่ เจ็บ ตาย เป็นสายไปจนกลายเป็นธรรมดา คำว่าเป็นธรรมดาหมายความว่า จะต้องเป็นไปตลอดกาล เป็นอยู่อย่างนั้น อย่างเราทำวัตรก็ว่าเหมือนกัน เช่น ขาดิปปิกขา ขราปิทุกขา มรณัมปิทุกขัง โสกะปะริทเวหะทุกขะฯ ความแก่ ความเจ็บ ความตาย เป็นธรรมดา ในระยะเวลาเดียวกัน ก็มีความโศกเศร้าเสียใจ ร้องไห้รำพัน โทมัสอดอันตันใจ ในจำพวกปกิณกทุกข์อีก ๑๒ ข้อ รวมหมด แต่ว่าชาวโลกทั้งหลายเห็นว่าเป็นความสุข ซึ่งเกิดมาในโลกต่างคนต่างอยากเกิด หาทางจะไปเกิดกันอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา ถ้ายังไม่ตายก็พากันไปหาที่เกิดไว้ เกรงว่าจะหลงที่เกิด ฉะนั้นชาวโลกเราจึงแสวงหาทางจะเข้าช่องเดิมที่เคยออกมา ใครออกมาจากที่ใดก็อยากเข้าไปที่นั่น นี่เป็นธรรมดาของจิตใจมนุษย์โลกจะต้องเป็นไปทำนองนั้น

ฉะนั้นพระพุทธองค์จึงค้นคว้าหาทางเดินของวิถีจิตของผู้ที่ต้องการความเจริญในชีวิตของตน หาวิธีการที่จะแก้อาการของจิตที่มันไปยึดในร่างอยู่ในรูป ซึ่งเป็นเรือนร่างของจิต ธรรมะท่านจึงพยายามตำหนิจิตใจ ซึ่งไปยึดถือสิ่งเหล่านั้นให้พิจารณาเป็นของอสุภะอสุภัง เป็นของไม่สวยไม่งาม ดำหนิอยู่ตลอดเวลา เพื่ออยากแก้อาการของจิตซึ่งมันไปยึดถือ ความหมายท่านว่าอย่างนั้น ฉะนั้นอย่างในการทำวัตรเช้า ท่านก็กล่าวไว้เหมือนกัน หรือในธรรมะต่างๆ ซึ่งตามคัมภีร์ วินัย พระไตรปิฎก ยกขึ้นในสูตรธัมจักกัปปวัตตนสูตรก็เหมือนกัน ขาดิ ขรา มรณะ ยกขึ้นมาเลย อันว่าเป็นตัวทุกข์ เพื่ออยากให้เห็นจิตใจรู้สึกตัว อยากให้มันวาง ปล่อยสภาพธรรมดา เพื่อจะได้เห็นความคิดความนึกต่างๆ มาค้นคว้าหาทางเดินหนีจากสิ่งเหล่านี้ แต่ว่าเขาก็ไม่หนีไปไหนหรอกยังอยู่กับตัวเรานั้นแหละ ถ้าหากเกิดมาแล้ว ความเกิดก็มี ความเจ็บ

ก็มี ความแก่ก็มี ถึงมีก็ให้ถือว่าเป็นของธรรมดา ไม่ให้จิตใจหวั่นไหว นี่บรรดานักปฏิบัติทั้งหลายแหละก็ให้รู้ตามหลักธรรมดา คือไม่หวั่นไหวตามเหตุการณ์ของสังขาร ซึ่งมันแปรปรวนไปในลักษณะของมัน จะต้องเป็นไปอยู่แล้ว ไม่มีใครกีดกันได้ ไม่ได้เลือกชาติ ชั้น วรรณะ ผู้สูง ผู้ต่ำ เจ้าฟ้ามหากษัตริย์ ก็ตกอยู่ในทำนองเดียวกัน จะต้องตกอยู่ในลักษณะนี้มาหลายกัปหลายกัลป์ เป็นมาตั้งแต่เรายังไม่มาเกิด เราเกิดขึ้นมาแล้วก็เห็น เราตายไปแล้วสิ่งเหล่านี้ก็จะเป็นไปในทำนองนี้ตลอดไป เกิด แก่ เจ็บ ตาย อยู่อย่างนั้นตลอดจนทุกข์ต่างๆ ก็จะต้องประดังเข้ามารวมอยู่ในจิตใจ ถ้าหากไม่พิจารณาให้รู้เรื่องซัด ก็จะเกิดเดือดร้อนวุ่นวาย หาทางออกยาก มีพระพุทธองค์ของเราซึ่งเรียกนามว่าเป็นพุทธเจ้า เป็นผู้หาทางหลีกเลี่ยงได้ เราผู้เป็นลูกศิษย์หรือศากยบุตร ผู้สืบทอดศาสนา

ผู้ใดอยากจะหลีกเลี่ยงให้พ้นสิ่งเหล่านี้ ท่านก็บอกหลักการ วิธีการและหนทางออกไว้อย่างสวยงาม อยู่ในคำสั่งสอน พระพุทธองค์ท่านสอนไว้ เพราะท่านพยายามแก้อาการของจิตอยู่ตลอดเวลา นี่ก็ยกไว้หลายสูตร อย่างในอนัตตลักขณสูตร ก็ยกชั้นห้าขึ้นเลย รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ นี่แหละตัวกองทุกข์ใหญ่ มาชี้ใส่ตัวของเรานี้แหละแต่ละคน เพื่อแก้อาการของใจไม่ให้ยึด ไปหมาย อย่างในอาทิตตปริยายะสูตร ก็ยกเอาอายตนะทั้ง ๖ คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็นไฟเผาผลาญจิตใจให้เดือดร้อนวุ่นวาย ราคัคคี โทสัคคี โมหัคคี นี่เป็นกองใหญ่ที่สุดที่ไปรวมอยู่จุดนั้น โลก โกรธ หลง มันเป็นไฟเผาไหม้จิตใจอยู่ตลอดเวลา เพื่ออยากให้จิตใจรู้สึกถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ มันทำให้เดือดร้อนวุ่นวาย แต่ไม่ใช่ทำให้เขาเดือดร้อนวุ่นวาย เป็นแต่จิตใจไปยึดไปหมาย เลยทำให้เดือดร้อนตัวเอง

เรื่องสรรพสิ่งต่างๆ เกิดมาในโลกไม่ได้เป็นภัยแก่เรา มีแต่คุณทั้งนั้น แต่ความเห็นผิดของจิตใจที่ไปยึดอยู่ในร่างกาย อันนี้แหละเป็นตัวผิดว่ามันเป็นทุกข์ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา ของทั้งหลายเหล่านี้เขาเป็นอย่างนั้นมานับกัปนับมาแล้วกลับ แต่เรื่องของจิตใจที่เราไม่รู้ไม่เห็นนี้สิ ก็เลยหลงความคิด หลงความเห็นของตน จนกลายเป็นอุปาทาน ยึดมั่นถือมั่น นึกว่าของต่างๆ เหล่านี้เป็นของดีของดี ถ้าหากของเหล่านั้นเสียหายไป ก็เป็นเหตุตั้งจิตใจเสียไปด้วย จิตใจก็เลยพลอยเดือดร้อนวุ่นวาย ฉะนั้นพระพุทธองค์เลยหาทางแก้อาการของจิตไม่อยากจะไปยึดถือในสิ่งเหล่านั้น ให้ปล่อยวางว่าเป็นธรรมดาของเขา จิตใจของเรามีหน้าที่ต้องคิด ต้องนึก ต้องพิจารณาหาหนทางออก ซึ่งทางที่จะเป็นไปเพื่อความบริสุทธิ์ผุดผ่อง สดชื่นเบิกบานนั้นยังมีอยู่ ซึ่งพระองค์ได้ค้นคว้า เห็นไปตามลักษณะตามความเป็นจริงที่เรียกว่า อริยสัจธรรมหรือทางออกของจิตที่แนบเนียนที่สุด เพราะจิตใจตัวนี้แหละเป็นผู้หลงแต่เพียงผู้เดียวไปยึดถือ สิ่งต่างๆ ของทั้งหลายเหล่านี้เป็นเครื่องใช้ เป็นปัจจัยอาศัยอยู่ชั่วระยะหนึ่งนับตั้งแต่ร่างกายของเราออกไปทางนอก ทั้งหมดที่เกี่ยวกับกาย วาจา ใจ ถือว่าเป็นเครื่องใช้ชั่วคราวทั้งสิ้น แต่ถ้าหากจิตไม่มีปัญญาที่เลยใช้ไม่เป็น เลยไปยึดไปหมายนึกว่าของจริงยั่งยืน จนกระทั่งเดือดร้อนวุ่นวายตนเองหนักทับถมตนเองอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา

ที่นี้พวกเราซึ่งอุตสาหะพยายามมาเพื่อทำความเพียร ทุกข์ยากลำบากตรากตรำสักปานใดก็ตาม ฝ่าฟันอุปสรรคเหล่านี้ เพื่อให้จิตใจมันรู้สึก ให้อันตรธานแล้วมันจะรู้จักละรู้จักวาง รู้จักอันใดควร ไม่ควร รู้จักดี ไม่ดี ถ้าหากต้องการให้จิตใจอยู่ในสิ่งเหล่านี้ ยังมีวิธีการอีกแบบหนึ่ง คือ ให้มันฝึกหัดวาง ฝึกหัดทะนุ แล้วก็ให้หัดตัวเข้ามารวมอยู่ในจุดใดจุดหนึ่ง เพราะสิ่งต่างๆ มันเป็นมาตั้งแต่ไหนแต่ไร เราจะไปกำหนดกฎเกณฑ์ หรือจะไปบังคับเขาก็ไม่ได้ เขาจะต้องเป็นไปตามเรื่อง โรค ภัย ไข้ เจ็บ ก็เป็นไปตามเรื่อง ก็ขึ้นกับจิตใจเป็นผู้ไปหมาย ถ้าเราไม่ว่าเราก็ไม่รู้จัก ถ้าเราไม่ว่าเราก็ไม่เดือดร้อน มันเป็นธรรมดาเรื่อยไป สิ่งเหล่านี้ต้องพิจารณาอย่างละเอียดจึงจะรู้เรื่อง ร่างกายนี้เขาไม่มีชีวิตวิญญาณแต่ประการใดสักอย่าง ถ้าหากว่าจิตใจเราไม่สิงสถิตอยู่ในนี้ นี่เพื่อจะแยกกายและจิตใจออกจากกัน เพื่ออยากให้เห็นชัด นี่เป็นวิธีการสอนทั้งนั้น ซึ่งพระพุทธองค์วางไว้ในธรรมะ ก่อนจะรู้เห็นว่ามันนี่เป็นทุกข์ อันนี้เป็นของควรละ อันนี้เป็นของควรบำเพ็ญ จิตใจมันต้องได้ดูดีตัวเอง หรือได้เสพเองจึงจะรู้สึกตัวและรู้ตัวเอง ถ้าหากจิตใจไม่เห็นเป็นแต่เพียงปากเราว่า มันก็ไม่มีรู้เรื่อง สอนไม่เชื่อ ถ้าจิตใจไม่เห็นเองมันไม่ยอมง่าย ๆ หรือ เพราะมันเวียนว่ายตายเกิดมาอย่างโชกโชนแล้วในโลกก่อนนี้ ถ้าจิตของเราเป็นโงะก็เป็นมหาโงะใหญ่ เพราะว่าเขาติดแน่นมาหลายกัปหลายกัลป์

ถ้าจิตใจไม่เห็นเองแล้วมันจะไม่ยอม คล้ายกับว่าผลหมากรากไม้ซึ่งอยู่เมืองนอก ได้ยินแต่ชื่อเขา เล่าลือว่ามีรสเอร็ดอร่อยว่าดีปานใด ถ้าหากไม่ได้ลิ้มชิมดู ก็ยังไม่ยอมเชื่อ ต่อเมื่อเราได้ลิ้มรสลองว่ามีรสเป็นอย่างไร แล้วจึงจะตัดสินใจเชื่ออย่างเต็มที่ ถ้าได้ยินแต่ข่าวลือก็ว่ากันไปอย่างนั้นแหละ เรื่องของธรรมะก็เหมือนกัน ถ้าหากไม่เข้าถึงจิตตราบใด มันก็ไม่รู้สึกตัว ไม่รู้สึกตัวมันก็ไม่ยอมรับ ได้ยินแต่สัญญาบอกว่าธรรมะเหล่านี้เป็นรูปนั้นวิธีนี้ ให้ผลแบบนั้นแบบนี้ ว่าก็ไม่เชื่อ ถ้าหากจิตใจยังไม่ได้ดูดีมรสของธรรมะก่อน มันต้องอาศัยความดูดีของธรรมะ จิตใจเข้าถึงธรรมะ ธรรมะเข้าถึงจิตใจ เออที่นี้ก็รู้เรื่องดี ที่นี้ก็ถึงขั้นตัดสินใจเองได้ตามหลักสัจธรรม หากไม่รู้เองเห็นเองแล้วเป็นไม่ยอมวางง่าย ๆ ถ้าเทียบทางโลกง่าย หมายความว่า คนอื่นว่าไม่ยอมเชื่อง่าย ๆ อาจเชื่อบ้างแต่ไม่ลงถึงใจ คือไม่เห็นชัด เช่น เทียบกับคนไปทอดแห งามลงไปในน้ำจับถูกงูนึกว่าเป็นปลาไหล จึงจับจนแน่น พอยกขึ้นพ่นน้ำรู้ว่ามันเป็นงูไม่รู้ว่ามือมันวางตั้งแต่เมื่อไร ไม่ได้บอกให้มันวางยาก ใจมันสั่งให้มือวางตั้งแต่เมื่อไรไม่รู้เพราะกลัว ลักษณะของจิตก็เหมือนกัน ร่างกายก่อนนี้ถ้าหากไม่เห็นโทษหรือความสวยงามซึ่งโลกนิยมกัน ยังไม่เห็นโทษเห็นภัยเกิดขึ้นกับจิตใจเองแล้วมันไม่ยอมละยอมวางง่าย ๆ ติดแน่นอยู่อย่างนั้นแหละ ไม่ยอมละไม่ยอมวางง่าย ๆ ใครจะว่าอย่างไรก็ตาม แม้เราบอกให้ฟังก็ไม่ยอม อย่างความเกิดขึ้น ความทุกข์ความร้อนต่างๆ เกิดขึ้นในจิตใจ บอกว่าอย่าโกรธ สิ่งนั้นมันเป็นรูปนั้นวิธีนี้ กล่าวไปตามเรื่องของธรรมะ เช่นว่า เป็นของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา เป็นของไม่สวยไม่งาม ว่าอย่างไรมันก็ไม่ยอมฟัง มันก็เป็นไปตามเรื่องของมัน เพราะจิตยังไม่ได้ดูดีมรสของธรรมะ หรือจิตใจยังไม่เคยเห็น นี่คือปัญหาสำคัญ ถ้าจิตได้ประสบการณเองเกิดขึ้นเอง ไม่ต้องบอกยาก มันรับวางเอง มันจะตัดสินใจเองเรื่องของจิต

ฉะนั้นบรรดานักปฏิบัติซึ่งเราได้พากันมาบุกเบิก มาต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆ ตามธรรมชาติ ก็อยากให้รู้สึกสำนึกในจิตใจตนเอง ว่าอยู่ในเมืองไปไหนก็ได้ ขึ้นแต่รถเรือไม่ได้ออกกำลัง นี่ก็ว่าเป็นความสุขอันหนึ่ง ถ้านอนสบายอยู่ก็นี่ก็เป็นสุขอันหนึ่ง ความสุขในทางโลก อยู่ปราสาทราชวิมานสูงๆ เย็นสบายไม่ร้อนไม่หนาว มีที่นั่งนอนอ่อนนุ่ม มีเบาะมีพุกใหญ่ก็นึกว่าดี แต่พระพุทธองค์ท่านเห็นว่าเป็นของไม่ดี เพราะเป็นสิ่งล่อจิตใจให้หลงยึดมั่นถือมั่นในของเหล่านั้นจนเกินไป ฉะนั้นผู้ถือศีล ๘ ท่านก็ห้ามมิให้นอนพุกหรือเบาะใหญ่ๆ ภายในยัดด้วยนุ่นหรือสำลี เพื่อไม่อย่างให้นอนใจในความสุขเพียงเท่านั้น ความสุขผิวเผิน ความสุขอันละเอียดนี้มันวลกว่านั้นยังมี ถ้าหากเราได้ประพฤติปฏิบัติศีลธรรมให้เกิดขึ้นในด้านภายใน ท่านป้องกันไว้ไม่ให้จิตใจของมนุษย์ที่ไปยึดถือของนอกจนเกินไปจนลืมตัว แต่ไม่ใช่ที่ท่านหวงอะไร นักหนาในเรื่องที่นอนอันสูงๆ หรืออาหารที่มีรสเอร็ดอร่อย กินวันละ ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง ก็ว่าสนุกมีความสุข แต่พระพุทธองค์ท่านห้ามไว้ เกรงว่าคนจะไปติด มัวเมาในสิ่งเหล่านี้จนเกินไป มิใช่ท่านหวงหรือตระหนี่ แต่ประการใด แต่ท่านอยากรักษาคน อยากทะนุถนอมให้ผู้ปฏิบัติได้บรรลุธรรม ไม่อยากให้ไปติดอยู่กับสิ่งของภายนอกเพียงแค่นั้น แต่บางคนอาจมองเห็นว่า พระพุทธองค์เป็นผู้ตระหนี่ถี่เหนียวชอบหวง อันนั้นอันนี้ ทั้งๆ ที่ไม่ใช่ของๆ ตน บ้างอาจมองว่าพระพุทธองค์ไม่ให้กินสุขสบาย ไม่ให้นอน ไม่ให้เล่น ไม่ให้สนุกสนาน

ความจริงท่านสงสารมนุษย์ สงสารจิตซึ่งเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏสงสาร ไม่รู้จักกับที่กลับมาแล้วทุกข์ทรมานมาก เตือดร้อนวุ่นวายมานาน พระพุทธองค์ดำหนิไว้ว่า ใครตกอยู่ในสิ่งเหล่านี้ คล้ายๆ กับว่าตกอยู่ในโอ่งแองแก่งกันดารมหาสมุทรสังสารสาคร จิตใจมันไปลอยอยู่ในสิ่งภายนอก ลอยอยู่ในโลกจนลืมตัว เลยตายมาไม่รู้ก็กับที่กลับ กระดูกแต่ละคนนี่ ถ้าหากไม่เปื่อยเป็นดินจะใหญ่กว่าภูเขาเลากาหลายๆ ลูก สิ่งเหล่านี้จะมาปรากฏให้เห็นต่อเมื่อจิตใจเราหดตัวเข้าสู่ความสงบ มาพิจารณาพิจารณาถึงหลักความเป็นจริง เพราะว่าจิตวิญญานของเราเนี่ยเวียนว่ายตายเกิดมานับกับนับกลับ เขาจึงรู้ทุกสิ่งทุกอย่างดี ข้อสำคัญให้เราเข้าไปถึงจิตเท่านั้นแหละ มันจะบอกจะกล่าว หรือบางทียกเรื่องมาให้เห็นเลย คล้ายๆ เขาฉายหนัง ซีแจงมีคนพากย์ให้พร้อม เป็นเรื่องของเราตายแนภพใดชาติใด เกิดมาเป็นคนชนิดใด แบบใดตายแล้วไปเกิดเป็นอะไร ต่อเนื่องกันเลยเป็นสาย เลยเป็นภาพยนตร์เรื่องชีวิตของเรา ความเป็นมาแต่ชาติก่อนปางหลัง ยกตัวอย่าง พระอริยเจ้าเวียนว่ายตายเกิดเป็นแสนกัป เกิดมาก็ภพก็ชาติ อย่างพระพุทธองค์ท่านเคยพูดเหมือนกันว่า ที่ดินทั้งหมดทั้งปฐพีนี้ หาที่ว่างๆ พอที่จะฉันจันหันไม่ได้ มีแต่กองฟอน (ที่เฝ้าศพฝังศพ) ของตนเองทั้งนั้นแหละ เมามัวหลงไหลตลอดกาล ฉะนั้นเป็นหน้าที่พวกเราควรจะหาความสุขอันบริบูรณ์ทุกอย่างในพระพุทธศาสนา ให้เห็นสภาพความบริบูรณ์ทุกอย่างในพระพุทธศาสนา ให้เห็นสภาพความเป็นจริงตามแบบของพระพุทธองค์และพระอริยเจ้า ก็ต้องเข้ามาหาจิตใจดังที่กล่าวแล้ว

ต้องทำจิตใจให้วางได้ สละสิ่งต่างๆ ให้เหลือแต่ธรรมชาติของจิต ถ้ามาวางนิดหน่อยก็ไปอยู่
ครู่เดียวก็เรียกว่า ขณิกสมาธิ ถ้าวางขึ้นนานอีกหน่อยก็เรียกว่า อุปจารสมาธิ ถ้าวางเสียจนหมดเลย
ก็เรียกว่า อัปนาสมาธิ คือ เข้าถึงฐาน ฐานจิตขั้นความสงบ แต่เป็นภวังค์อยู่ อันนี้มันวางได้เนื่องจาก
การอาศัยการประพฤติปฏิบัติอย่างเต็มที่ มันก็เกิดในจิตใจของเรานั้นแหละ ที่เรียกว่าฝึกทักษะฝึกหัดวาง
ถ้าใจไม่เห็นโทษมันก็ไม่ยอมสละ ไม่ยอมวางง่ายๆ แต่ต้องอาศัยสติความระลึกรู้ควบคุมดูแลตลอดเวลา
รู้เท่าทันในเรื่องของจิตอยู่ตลอดเวลา ในที่สุดมันลงเองหรือ พอลงไปแล้วมันเห็นทุกข์ เห็นโทษ เห็นภัย
ของมัน มันก็พยายามเข้าไป ไปนานจนแยกออกจากกันได้ เป็นตามลำดับ

หลังจากนั้นต้องอาศัยปัญญาค้นคิดพิจารณาให้รู้เรื่อง พอขยับได้ออกมาห่างๆ น้อย เรามองเห็น
ได้ชัด ถ้าไปแทรกอยู่กับเขา มองไม่ใคร่เห็นหรือ ค่อยเห็นโทษไปเรื่อยๆ จนเข้าไปสู่ความสงบ พอรวบรวม
พลังของจิตได้อย่างวามานี้ ปัญญามันเกิดขึ้นจากความสงบ อันนี้เป็นของแน่นอน แก่จิตใจได้ง่าย บอกแล้ว
มันยอมรับทันที เพราะว่ามันจนกว่าเขาจะยอมจำนน พุดออกมา คล้ายกับปอบผีที่เคยเล่าให้ฟัง ที่นี้เขา
จะยกเรื่องเก่าแก่มาเล่าให้เราฟัง ที่นี้เขาจะยกเรื่องเก่าแก่มาให้เราดู ท่านเรียกว่าบุพเพ คิดเรื่องเก่าเรื่องหลัง
ซึ่งเราเคยผ่านมาแต่ชาติก่อน เอร่าร่างกายสังขารก้อนนี้ มาทับถมแผ่นดินคนละแสนๆ ล้านๆ ครั้ง พอได้เห็น
แค่นี้ก็เกิดความสลดสังเวชใจไม่น้อย หรือได้เห็นภพเก่าหนหลังตั้งแต่ชาติก่อน เคยพบทุกข์ทรมาน เช่น
ในชาติที่เป็นสัตว์บางประเภท หรือชาติที่ไปตกขุมนรกใดๆ เดือดร้อนวุ่นวายเพียงใดแค่ไหน ได้ทำเหตุใด
วิธีใด ถ้าไปเห็นเข้าอย่างนี้ ยิ่งเกิดความสลดสังเวชใจยิ่งขึ้น เพราะว่าเราปฏิบัติจิตใจก็ยอมรับเรื่องของจิตใจ
เมื่อจิตใจอยู่ได้อำนาจของเราแล้ว มันต้องเล่าให้เราฟังเอง ไม่ต้องบอกยาก มีแต่จะบอกให้หยุดเท่านั้นแหละ
เพราะมากจนขี้เกียจฟัง จิตก็ยิ่งเกิดความสลดสังเวชขึ้น ปัจจุบันนี้เรามองไม่ค่อยเห็นอะไรกัน เห็นแต่โลก
ปัจจุบัน เห็นแต่ตาเนื้อ ถ้าเข้าไปถึงตาในแล้วละก็ ไม่ต้องสอนกันมาก จิตใจยอมรับเองว่า มันเป็นคนผิด
ผิดแต่ผู้เดียว สร้างสิ่งไม่ดีให้แก่ตนเอง แล้วเดือดร้อนตัวเอง เดียวมันก็หัดตัวเข้ามารวมกันเป็นสมาธิเรื่อยๆ
แล้วก็รู้ความจริงแท้มากขึ้นเรื่อยๆ ไป มันก็เลยเป็นปกติจิต ไม่ต้องนั่งสมาธิมันก็สงบอยู่อย่างนั้นแหละ
เป็นสมาธิอยู่ตลอดเวลา อยู่ในสมาธิขั้นพินิจพิจารณา

ถ้าหาจะเข้าจิตขาดจากสิ่งเหล่านี้เราก็เข้าไปได้ แล้วก็ถอยออกมาชั้นขณิกะมันก็อ่อนไป ไม่พอ
ที่จะเห็นอรรถเห็นธรรมได้ง่าย ถ้าลงมาจิตธรรมดานี้ก็หายไปในทางโลกเลย โดยมากท่านลงมาอยู่
ในชั้นอุปจาระนี้แหละเป็นส่วนใหญ่ การพินิจพิจารณาทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องอยู่ในขั้นนี้ ถ้าเข้าไปสู่ขั้นลึก
ไปกว่านี้ อย่างอัปนาสมาธิ ก็พิจารณาอะไรไม่ได้คล้ายๆ กับว่าเข้าไปฝึกฝนให้จิตใจมีพลังกล้าแข็งที่จะ
พินิจพิจารณาธรรมะขั้นละเอียดได้ จนกว่าจะยกระดับของจิตออกจากภวังค์อันนี้ไปได้ ภวังค์ของจิตเป็น
ภพของจิต ภวังค์แปลว่า ภพ เพียงแต่ขณิกะสมาธิก็เป็นภพของจิต อุปจาระสมาธิก็เป็นภพของจิต อัปนา
ก็เป็นภพของจิต คือเป็นที่อยู่ ยังอยู่ในกรอบของโลกอยู่ โดยมากฤๅษีชีไพรท่านมักประพฤติปฏิบัติไปถึง

“ขณะตนได้หนึ่งครั้งคล้ายๆ กับว่าขณะสงครามโลก
ได้กำหนดสืบทอด เพราะว่าพระว่าพระยาจิตตราช
คือ จิตใจนี้ เป็นเจ้าโลก
เจ้าโลกชั้นโลก คือ โลกชั้นนี้ห้าก่อนนี้
(ชั้น ๕ ได้แก่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ)
หากเราเอาชนะมันได้
ท่านว่าดีกว่าชนะสงครามโลก”

ขั้นนี้แหละ ก็เลยเห็นอยู่เพียงแค่นี้ มองไม่เห็นโลกที่ลึกลับไปกว่านั้น นอกจากพระพุทธรองค์ที่ทรงค้นคว้า
พิจารณาจึงค่อยรู้เลยโลกเหล่านี้ไป เรียกว่า โลกุตระโลก

เมื่อความรู้หรือปัญญาหว่านล้อม รู้เรื่องของจิตแล้ว จิตใจมันจะเห็นโทษของมันเอง หลังจากนั้น
มันไม่ต้องลงวังกี้ให้มาก ตัดกระแสวังกี้ไปเลย สว่างจ้าไปเลย รู้แจ้งขึ้นเลยทันที โดยมากสมัยครั้งพุทธกาล
ผู้ที่ฟังเทศน์พระพุทธรองค์นั่งอยู่ในอาสนะเดียว แต่ท่านก็มีสมาธิที่จะใคร่ครวญ รู้ไปด้วย เห็นไปด้วย
แก้อาการของจิตไปด้วย จิตใจก็ค่อยละวางไปไม่ยึดมั่นถือมั่นเห็นโทษเห็นภัยในตนเอง หนักเข้าก็เลยตัด
กระแสวังกี้รู้แจ้งขึ้นเลย ท่านจึงว่าได้สำเร็จขั้นนั้นขั้นนี้ เป็นโสดะ เป็นผู้มืดดวงตาเห็นธรรม ก็เนื่องมาจาก
มีสติ แต่ว่าคนสมัยนี้โดยมากสติจะมีน้อยนิดเดียว แม้จะฟังเทศน์ฟังธรรมก็ตาม ฟังคำบรรยาย
ฟังปาฐกถาธรรม ไม่ค่อยได้ถึงจิตใจ เป็นแต่เพียงแค่อำนาจ มันไม่ลงถึงจิตใจ ฟังแล้วไม่ได้เรื่อง บางทีรู้เรื่อง
แต่จิตแก้ไม่ได้ โดยมากมันมักหันไปทางโลก ดูความเพลิดเพลिनทะเลาะทะเลยาน เหนือเหิมทางโลก มันจึง
ไม่ลงถึงจิต จิตก็เลยไม่เกิดสลดสังเวช ผลของการเห็นโทษเห็นภัย ยกกระดับจิตใจให้สูงขึ้น มันเลยไม่ไป
เลยไม่ได้เรื่องได้ราว ฟังแล้วก็ฟังอยู่เฉยๆ คล้ายๆ กับพวกศึกษาเล่าเรียน เรียนไป ก็จำได้อยู่แค่นั้น มันแก้
จิตใจตนเองไม่ได้ แก้อันอื่นก็ไม่ได้ นี่ปัญหามีอยู่อย่างนี้ พวกเราจึงต้องหาหนทางแก้อาการของจิต
ไม่อย่างให้หลงทางเท่านั้นแหละ เพราะว่าจิตใจมันไม่รู้จักโทษ ไม่รู้จักให้ภัย

ฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของเราทุกคนที่จะพยายามเอาจิตเอาใจของตน สอนจิตใจของตนให้อยู่ในอำนาจของเรา อย่าให้มันอยู่นืออำนาจจนเกินไป ถ้าหากใครจะฝึกหัดตน แก่ตนได้จะมีคุณค่ามาก ขณะตนได้หนึ่งครั้งคล้ายๆ กับว่าชนะสงครามโลกได้เก้าหนสิบหน เพราะว่าพระว่าพระยาจิตตราช คือ จิตใจนี้ เป็นเจ้าโลก เจ้าโลกชั้นธโลก คือ โลกชั้นห้าก่อนนี้ (ชั้น ๕ ได้แก่ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ) หากเราเอาชนะมันได้ ท่านว่าดีกว่าชนะสงครามโลก คิดดูซิ ชัยชนะครั้งนี้เป็นชัยชนะใหญ่ หลวงนะ ถ้าใครเอาชนะตนเองได้ โดยมากเราจะเอาชนะตนได้ลำบากมาก เพราะจิตใจเรานี้มักเข้าข้าง ตนเองอยู่ตลอดเวลา ถ้าหากจิตใจไม่มีสมาธิแล้วแก่ไม่ได้ สอนไม่ได้ จิตอันนี้หลงผิดมาไม่รู้ก็กั๊กก็กลับ แม้ทุกข์ยากลำบากสักปานใดก็เห็นว่าเป็นความสุข ยิ่งทะเลาะทะเลาะเยาะเย้ยเพเลิดเพเลิดอยู่อย่างนั้นแหละ ถ้าหากเทียบออกไปทางโลกมนุษย์เราขณะนี้ ชาติสติกันอย่างไร ไม่มีใครจะรู้สึกเกิดขึ้นในจิตใจ จนมองเห็น บิดามารดาเป็นผู้ไม่มีพระคุณเลยก็มี มองว่าบาปบุญไม่มีจริง ชำร่ายไม่รู้จักตัวของตัวเอง สิ้นตัวเอง จนกลายเป็นโรคประสาทก็มี วุ่นวายกันไปทั่ว อย่างนี้เราได้เห็นกันอยู่ในระยะปัจจุบันนี้ โรงพยาบาล ประสาท โรงพยาบาลอะไรก็มีมาก มากเท่าไรคนป่วยก็มากเท่านั้น เป็นเพราะสติอ่อน ธรรมะไม่ได้เข้าถึง จิตใจ ภัยใหญ่ของจิตใจขณะนี้หรือโรคใหญ่ คือ โรคของจิต เป็นโรคอย่างนี้แล้วยังไม่พอยังมีโรคแทรกอีก ไม่น้อย เป็นเหตุให้เดือดร้อนในสังคมต่างๆ โรคอิจฉา โรคพยาบาท อาฆาต จองเวรกัน ฆ่ากัน ทำลายกัน เอาไรต์เอาเปรียบกัน สิ่งเหล่านี้เป็นโรคทางจิตทั้งนั้น โรคนี้มันทำลายจิตใจมัวหมอง มีดมนอนธการ ถ้าหากจิตใจเป็นธรรมแล้ว สิ่งเหล่านี้มันจะเกิดขึ้นไม่ได้ เกิดความละอายก่อนจะทำ เกิดความเกรงกลัว ต่อบาปต่อกรรม เลยไม่กล้าทำ ถ้าหากไม่มีโรคของจิตแบบนี้ โรคที่มันเดือดร้อนในปัจจุบัน แสดงจิตใจของเรา แทรกอยู่ในจิตใจ ตกกลงเลยกลายเป็นคนแต่รูปร่าง แต่จิต ปฏิภาณ ความประพฤติ ความคิดนึก เป็นยักษ์เป็นมาร กลายเป็นเปรตเป็นผี กลายเป็นสัตว์เดรัจฉาน ต่างๆ ที่ร่างกายเป็นมนุษย์ แต่ความคิด นึกต่างๆ ตกกลงไปในโลกฝ่ายต่ำ เราสังเกตดูปฏิภาณ ความประพฤติของคน อันนี้แสดงสติน้อย จิตใจ ไม่ได้นำจิตใจเข้าไปสู่ธรรมะ คือ ธรรมะของพระพุทธองค์ ท่านวางไว้ดีแล้ว แม้เราจะไม่มาบวช แม้อยู่บ้าน หรืออยู่ที่ใด ก็รู้จักเกี่ยวกับปฏิภาณความประพฤติซึ่งขึ้นกับจิตใจ ถ้าหากน้อมไปในทางเบียดเบียนผู้อื่น นั้นแหละมันกำลังลงสู่โลกฝ่ายต่ำ ถ้าหากจิตใจมันรู้ตัว มันจะเห็นโทษเห็นภัยในสิ่งเหล่านี้ว่า ตัวเองทำเอง เป็นเอง แต่ไปตำหนิโทษเขาว่าอันนั้นไม่ดี อันนี้ไม่ดี คนนั้นเป็นอย่างนั้น คนนี้เป็นอย่างนี้ ถ้าเกิดอะไรขึ้นแล้ว ไปมองคนอื่นไม่ได้มองตัวเอง

การสร้างบารมีมันเป็นของดี ถ้าเราได้ต่อสู้ผ่านไปแล้ว มันได้ประโยชน์คล้ายๆ กับว่าเป็นเครื่อง สนับสนุนบารมีของเราให้สูงขึ้น ท่านถืออย่างนั้นนักปฏิบัติธรรม ไม่ใช่พบอุปสรรคแล้วถอย แบบนั้นไม่ได้เรื่อง คล้ายกับนักมวยบางคนพอขึ้นเวทีถูกเขาตีหนอยก็ถอย แบบนั้นไม่มีทางชนะกันกับเขาหรอก จะเอาแชมป์ กับเขาไม่มีทาง ต้องสู้เขา ถูกตีก็ต้องสู้ สู้จนชนะได้นั้นแหละจึงจะเรียกว่าชนะ นี้เทียบกับทางโลก เรื่อง ของจิตที่มันมาพัวพัน ว่าเดือด ว่าร้อน ว่าทุกข์ ว่าอุปสรรคนานัปการ สู้ผ่านพ้นไปแล้วนั้นแหละจะได้

ประโยชน์ ถ้าไม่ผ่านเขาก็จะทับถม เราอยู่อย่างนั้นตลอดเวลา ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร เพราะถูกเขาน็อคเอาอยู่ตลอดเวลา หากเราพบอุปสรรคให้ตั้งหน้าตั้งตาสู้เลย เมื่อเราผ่านอุปสรรคไปได้แล้วจะได้ประโยชน์มหาศาล ในด้านจิตใจท่านต้องเอาแบบนั้นจะว่าเจ็บ ว่าป่วย ว่าตายอะไรสู้ทั้งนั้น ทุกข์เวทนาเกิดขึ้นมารูปใดวิธีใด จะมากจะน้อยสู้มันทั้งนั้น เวทนามันเกิดมาจากไหน ค้นคว้าดูมันก็ได้ถ้าหากเรามีปัญญาพอมันเกิดมาจากจุดใด เมื่อค้นไปค้นไปก็ทราบว่ามีมาจากจิตดวงเดียวว่าเจ็บอยู่แข็ง เจ็บอยู่ช้ำ เจ็บอยู่ในห้องห้องแน่นใจจะหลุดจะขาด เหล่านี้เกิดมาจากใจทั้งนั้น ถ้าไม่มีใจแล้วเอามันไปทิ้งที่ไหนมันก็ไม่พุดร่างกายนี้ถ้าจิตใจออกไปแล้ว เอาไปเผาก็ไม่เห็นร้องว่าอย่างไร ฉะนั้นปัญหาทุกอย่างมันมาอยู่ที่ใจของเรา ถ้าแก้ไขตนเองแล้วก็หมดปัญหา ทำอย่างไรจึงจะแก้ได้ ก็ต้องสู้กันก่อนโดยอาศัยขันติ คือ ความอดทน ฉะนั้นโอวาทของพระพุทธเจ้าของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ท่านจึงยกขันติเป็นแนวหน้า นี่ถ้าเป็นคนขี้เกียจขี้คร้าน ขี้ลาดจะไม่ได้เรื่องไม่สำเร็จ มีแต่กลัวทำเดียว อยากหาแต่ของง่าย ๆ กินง่าย ๆ อยากได้อะไรก็อยากได้มากๆ ไม่รู้ผิดรู้ถูก ได้โดยธรรมหรือไม่ เป็นธรรมก็ไม่รู้ พบอะไรมีแต่จะสวบเอาๆ (สวาปาม) เหมือนหมูกินรำ ก็ไม่ได้เรื่อง มันต้องพิจารณาก่อนว่าอะไรควรไม่ควร เรามีรูปพรรณสัณฐานเป็นอะไร เขาสมมุติให้เป็นเพศสมณะหรือบรรพชิตหรือเป็นพระภิกษุมีหน้าที่จะกระทำแบบใด ทางกายอย่างไร ด้านจิตใจจะต้อง คตินึกแบบใด นี่จะต้องรู้จักฐานะของตนเองก่อน ควรจะทำแบบใดต้องพิจารณาไม่ใช่ทำไปเพราะความโลภ โกรธ หลง ถ้าทำไปแบบนั้นก็ไม่มีทางจะหาความสงบได้หรอก มีแต่ทำลายตนเองไปเรื่อยๆ โดยไม่รู้สึกรู้สึ

ฉะนั้นปัญหาสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาเฉพาะตน ให้เราพิจารณาพิจารณาดูหนทางเอง ไม่ต้องบังคับบัญชากัน ไม่ต้องควบคุมกัน ต่างคนต่างแก้ตนเอง เพราะมันเกิดขึ้นกับตัวของแต่ละคน มันเป็นปัจเจกตั้ง เป็นของรู้ อยู่ภายในตัวของตัวเอง จะแก้ก็แก้เอาตัวเองไม่ต้องหาผู้ควบคุมดูแลให้ลำบาก ต้องเป็นผู้รู้เรื่องของตนเอง มันจึงจะสบาย สมัยครั้งพุทธกาล ท่านอยู่ด้วยกันเป็นหมื่นเป็นแสนรูป คราวไปอยู่เมืองกบิลพัสดุ์ก็หกหมื่น ไม่มีปัญหาใดๆ ต่างคนต่างรักษาจิตใจของตนเอง มันจะไปกระทบกระเทือนคนอื่นก็ไปไม่ได้ อาศัยสติควบคุมจิตใจให้รู้อยู่ในเฉพาะตน ไม่ไปชนคนนั้น ไม่ไปชนคนนี้ ไม่ไปอยากกินนั้นอยากได้นี้ ไม่ปล่อยให้ ออกไปทางนอกมันก็เลยสบาย นี่พวกเราฝึกหัดไม่เป็นมีแต่อยากออกไปทางนอก ถ้าให้อยู่คนเดียวก็ไม่อยากอยู่ กลัวนั้นกลัวนี้ เดียวก็เดินไปคุยกันเรื่องนั้นเรื่องนี้ ซึ่งไม่มีสาระ ทำให้จิตใจเร็นเริงลุ่มหลง จะมาควบคุมจิตใจตนเองให้อยู่ก็ไม่ได้ นิ่งก็เกิดทุกข์ เวทนาขึ้นมาแต่จะตาย ที่ตอนนั่งอยู่ในห้องแม่เก่าเดือนสิบเดือนก็ยั่งนั่งทนได้เลย ไม่ได้คิดไม่ได้หาวิธีการแก้ไขตนเอง ความจริงไม่เหลือวิสัยหรอก พระพุทธองค์ ท่านสอนไว้พอที่คนจะทำได้ ไม่เหลือวิสัย ถ้าเหลือวิสัย สุตวิสัย ท่านคงไม่สำเร็จมรรคผลนิพพานเป็นพระอรหันต์ เป็นพระพุทธเจ้า ก็เรียกว่าพอทำได้ แต่ว่าไม่ถนัดจนเกินไป เป็นของพอดี เป็นมัชฌิมาปฏิปทา เป็นหนทางสายกลางพอดี เดินเข้าไปตามแบบของพระพุทธเจ้า ทำได้ทั้งนั้นแหละ ไม่ได้เลือกชาติชั้นวรรณะ กษัตริย์ ทำได้ทั้งนั้น คนขอทานก็ยังทำได้ มันเรื่องแก้ไขจิตใจตนเองอย่างเดียวไม่ได้ทำอย่างอื่น

พวกเราทำได้ทั้งนั้นเว้นแต่จะไม่ทำ ให้เข้าใจอย่างนั้น แล้วจะรอให้ผู้ใดมาสอนให้ จะอาศัยพระเจ้าองค์ใดอีก ธรรมะคำสั่งสอนเต็มไปด้วยหลักความจริง หลักเหตุผลครบถ้วนบริบูรณ์อยู่แล้ว จะไปเชื่อที่ไหนอีก ถ้าไม่เชื่อหลักความเป็นจริง

มีบางคนมาถามว่า ถ้าทำบุญสุนทานไม่ได้อุทิศกรวดน้ำจะไม่ได้บุญเต็มที่ บุญจะไม่ถึงผู้ล่วงลับไปแล้ว บางคนเชื่ออย่างนั้น แล้วที่ทำบาปไม่เห็นได้อุทิศกรวดน้ำ แล้วทำไมมันได้บาปละ ใครเอามาให้ หรือตนเองปรารถนาเอาเอง ไม่มีใครอยากได้หรือกบาป สร้างบาปสร้างกรรมพอที่จะไปตกนรกมันก็ตกนรกไปเอง ไม่เห็นใครอธิษฐานอุทิศเอา แต่มันก็ได้ ไม่ได้อุทิศอธิษฐานเอานรก แต่มันก็ตกนรกเพราะกรรมชั่ว พาไป ทำไมมันจึงได้ ที่ได้เพราะมันขึ้นกับเหตุ ถ้ามีเหตุคือการกระทำก็ได้เลย ไม่จำเป็นต้องกรวดน้ำ อธิษฐาน การกระทำทุกอย่างมันกลับคืนมาสู่จิตใจทันที มันเริ่มมาแต่ตัวเจตนาความคิดนึก ที่แรกว่าจะทำบุญแบบใด หรือว่าจะฆ่าใครทำลายใคร พอทำสำเร็จตามเจตนาแล้ว ผลมันก็สะท้อนย้อนกลับมาสู่เจตนาเดิมได้เลย ไม่ต้องกรวดน้ำอุทิศเอาให้ยาก น้ำในที่นี้หมายความว่าให้ตั้งใจอุทิศนั้นแหละ คือ น้ำใจนี้แหละความหมาย ไม่ได้หมายถึงน้ำทางนอก การกรวดน้ำมันเป็นพิธีการเฉยๆ แต่คนก็เชื่อผิดไป ตามๆ กันเรื่อยมา บางคนถ้าไม่ได้กรวดน้ำก็ไม่สบายใจ ถ้าไม่ได้ประเคนของให้พระก็ใจไม่ดี ความจริงเรื่องลักษณะของจิตและเรื่องเจตนาที่มันเป็นของลึกลับ พอถึงเจตนาแล้วมันสำเร็จเลย เพราะต้นเหตุมันอยู่ที่นั่น เจตนาที่นั่นแหละเป็นตัวกรรม พระพุทธเจ้าท่านสอนไว้อย่างนั้น เจตนาคือ ความคิดขึ้นมาแล้ว ถ้าคิดไปในทางผิดมันก็ผิดไปตั้งแต่เจตนา นี้แหละตัวเจตนา มันสำเร็จตั้งแต่เริ่มมีเจตนาเลยทีเดียว พอทำผลให้สำเร็จตามที่คิดไว้ มันก็ได้ผลสมบูรณ์แบบเลย จะเป็นบุญบาปก็เหมือนกัน ไม่ต้องอุทิศกรวดน้ำก็มีผลเหมือนกัน แต่ที่คนเรามาถือพิธีทางนอกเกินไป ไม่เชื่อให้มาประพฤติปฏิบัติจิตใจจนรู้ความเป็นจริงเสียก่อนลองดู จึงจะรู้ว่าขึ้นมาว่าประเพณีในการประพฤติปฏิบัติศีลธรรมว่าจะทำรูปใดวิธีใด

อีกอย่างหนึ่งบางคนทำเลยเถิดจนเกินไป ว่าอะไร ก็เกี่ยวข้องกับจิตใจ เลยไม่อยากทำบุญสุนทาน ว่ามาแก้จิตใจอันเดียวก็ได้บุญกุศลหรือ แบบนี้ก็ใช้ไม่ได้ เพราะท่านว่าสิ่งใดเป็นของดีให้พยายามบำเพ็ญ บำเพ็ญให้ได้เสียก่อนจึงให้ละ ถ้าไม่มีบุญก็ละบุญไม่ได้ ถ้าไม่มีนาก็ละนာไม่ได้ ถ้าไม่มีร่างกายจะละร่างกายได้อย่างไร เราต้องมีของเสียก่อนจึงมีการทานการให้ มันจึงสละได้ ถ้าไม่มีบุญก็สร้างบุญให้เกิดขึ้น สร้างแล้วละ ทีหลังก็สร้างให้มากกว่าเก่าแล้วก็ละเรื่อยไป มีร่างกายให้ละร่างกาย มีอะไรให้ละอันนั้น ทำไมจึงว่าอย่างนั้น ที่ทำอย่างนั้นก็เพื่อแก้อาการของจิตอย่างเดียว ไม่ได้ไปทำลายสิ่งของหรือร่างกาย ของมีมากนับล้านนับแสนก็ตาม เขาก็อยู่ส่วนเขามันเป็นโลกสมมุติ มันเป็นธาตุชนิดหนึ่งเท่านั้น อย่าไปยึดของเขา อย่าไปยึดมันถือนั่นต่อสิ่งใด แก้อาการของใจ แต่ใช้สิ่งนั้นให้เป็นประโยชน์ไม่ได้ห้ามเรื่องเหล่านี้ก็มีปัญหาสลับซับซ้อนอยู่สักหน่อยหนึ่ง ทรัพย์ภายนอกมีมากน้อยไม่ได้ห้าม ให้ใช้ประโยชน์ไปเลย แต่ว่าใจอย่าไปยึดไปหมาย หากยึดมันถือนั่นต่อสิ่งใดมาก หากของสิ่งนั้นมันเกิดเสียหายไป มันเลยตั้งใจใจเราไปด้วย เห็นไหมบางคน ผู้ที่ไปติดอยู่ในสิ่งของวัตถุ หรือติดอยู่ในร่างกายมากๆ เวลา

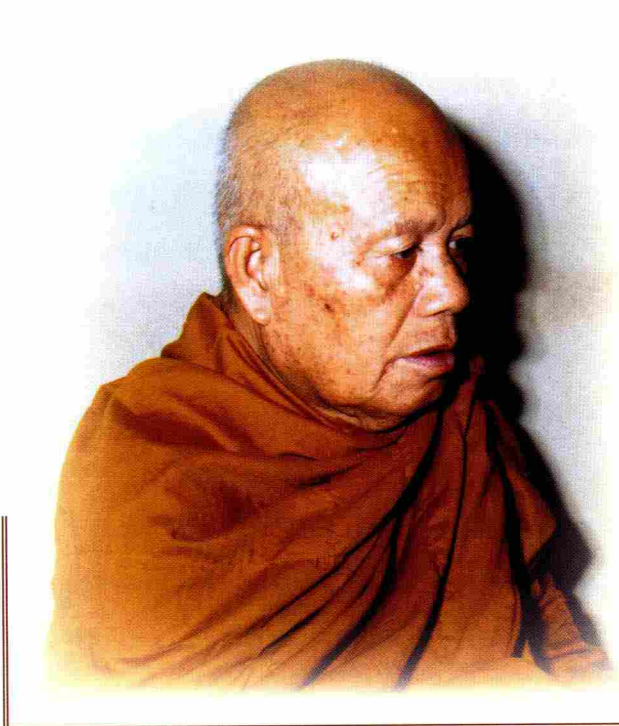
ของเหล่านี้เสียหายไปโดยเหตุใดก็ดี แทนที่จะเสียหายแต่ของภายนอก ใจเราก็เสียไปด้วย หนักๆ เข้าจนกลายเป็นโรคประสาท หนักๆ เข้าบางคนฆ่าตัวตายก็มี นั่นแปลว่าวัตถุภายนอกมันดึงใจของเราไปด้วยสาเหตุเพราะเราไปยึดถือ เขาไม่ได้เรียกให้เราไปยึดถือสักหน่อย แต่ใจเรานั้นไปยึดเอง ด้วยความไม่รู้เท่า ฉะนั้น พระพุทธองค์จึงให้แก้อาการของจิต ไม่ใช่ทำลายสิ่งของนะ พิจารณาให้ดี นี่พวกเราที่กำลังมาปฏิบัติอยู่นี้ก็เหมือนกัน ถ้าไม่แก้วิธีนั้นก็ไปไม่รอด บางคนมองผิวเผินก็หาคำมาคัดค้านว่า ถ้าอะไรๆ ก็ไม่ใช่ของตนก็เอาไฟเผาทั้งหมดซะเลย เพราะไม่ใช่ของตนว่าอย่างนั้น ร่างกายก่อนนี้ก็ไม่ใช่ของเราก็เอาไปฆ่าซะ สมัยก่อนก็เคยมีคนเห็นผิบบนนี้เหมือนกัน พระพุทธองค์เทศน์สอนภิกษุทั้งหลายว่า ร่างกายเป็นกองทุกข์ ชั้น ๕ เป็นกองทุกข์ บางองค์ก็เลยจ้างให้เขาฆ่าตนเองเสียก็มี คิดว่าฆ่าแล้วมันจะหมดทุกข์ จนเรื่องนี้ได้ยินถึงพระพุทธองค์ พระพุทธองค์จึงเทศน์ใหม่ คือ ความเห็นของคนเรานี้มันชอบไปอย่างนั้น ชอบเพ่งไปภายนอก ไม่ตรงกับความจริงคำสอนของพระองค์ท่านต้องการแก้อาการของจิต มิใช่ไปยึดไปหมายในร่างกายหรือของภายนอก ความหมายเป็นอย่างนี้ มิใช่ไปทำลายร่างกายหรือวัตถุใดๆ ของเหล่านั้นเป็นเครื่องใช้ เขามีได้เดือดร้อนอะไรกับเรา นอกจากเราไปยุ่งกับเขาเท่านั้นเอง ปัญหามันมีอยู่ตรงนี้

จึงขอให้บรรดาทุกท่านทุกคนได้นำไปค้นไปคิดไปพิจารณาแก้อาการของจิตของตน ความจริงจิตก็บงการก็อยู่ด้วยกันนั่นแหละ เราก็ทำไปตามประเพณีโลกอยู่ แต่จิตเราอย่าไปติดโลก เหมือนบัวเกิดจากน้ำแต่ใบมันไม่ติดกับน้ำ ให้เข้าใจอย่างนั้น แก่แก่นั่นก็ได้สมบัติพัสถานใครจะมีมากเท่าคหบดี เศรษฐีชั้นตรี มีมากแต่เขาก็ละได้ สำหรับผู้มีดวงตาเห็นธรรม ได้สำเร็จมรรคผล สำเร็จก็ไม่ได้สำเร็จที่ไหนอื่นไกลหรอก สำเร็จอยู่ในใจเรานี้แหละ ไม่มีอะไรเกาะเกี่ยวห่วงเหนี่ยวจิตใจ ใจเลยบริสุทธิ์มองเห็นวิถีทางของจิตวิญญาณว่า อะไรคือความบริสุทธิ์ผุดผ่อง รู้จักที่ไปรู้จักที่อยู่ เรียกว่ารู้จักหนทาง ท่านเรียกว่ามรรคปฏิบัติ ถ้ารู้จักหนทางท่านก็เรียกว่า นิโรธ ในสังขารมรรคทุกขะ รู้เหตุแห่งทุกข์ รู้จักที่ไปหรือหาหนทางปฏิบัติก็เรียกว่า นิโรธ ส่วนมรรคคือหนทางเดินไป ผลมันก็เกิดอยู่ในนั่นแหละ ใครละเป็นผู้รู้ใจดวงเดียวนั่นแหละเป็นผู้รู้ไม่ใช่ผู้อื่น ไม่ใช่ของที่มีขายซื้อได้ ของเหล่านี้หาซื้อไม่ได้ไม่ว่าในประเทศหรือนอกประเทศ เป็นสิ่งที่ผู้อยากได้ต้องประพฤติปฏิบัติเอา ต้องบำรุงเหตุเอา ต้องพากเพียรเอา จะไปคอยเอาชาติใด ภพใด หรือจะไปคอยพระศรีอาริยะเมตตรัย เมื่อไรละท่านจึงจะลงมา ตายสักล้านชาติก็ยังไม่ถึง ถ้าพูดถึงตำนานท่าน ฉะนั้นเราจะเอาอย่างไรก็เอาเสียในขณะนี้ ถ้าหากเราพากเพียรค้นคิดพิจารณา ค้นคว้าเอาในชาติปัจจุบัน จะได้ไปก่อนท่านที่สำเร็จอนาคามีในครั้งพุทธกาล พวกนั้นยังตกค้างอยู่ไม่น้อยหลายกับ นี่เรามาเกิดเป็นมนุษย์นับว่ามีโชคมาก ถ้าได้พิจารณาแก้อาการของจิตให้ดีได้ไปก่อนท่านเหล่านั้น ท่านเหล่านั้นยังค้างอยู่ในพรหมโลก ในสุทธาวาสมหาพรหม แต่ขณะนี้เรายังไม่รู้ว่าจะได้อะไรไม่ได้อะไรบางคน ให้แก่เอาเสียหากสงสารตนเองเมตตาตัวเองรักตัวเอง ต้องแก้จิตใจตัวเอง ถ้าไม่แก้ปล่อยให้มันอำอยู่อย่างนั้น ก็เหมือนทำลายตนเองนั่นแหละ

นี่พูดแนะนำพอเป็นแนวทาง เป็นการสรุปสักหน่อยหนึ่ง ในการที่พวกเรามาประพฤติปฏิบัติธรรม ขอให้เรามอบกายถวายชีวิตต่อการปฏิบัติ ถ้าให้นั่งตลอดคืนก็นั่งตลอดคืนให้ได้ เรื่องเจ็บเรื่องปวด ทุกขเวทนามันจะมาเท่าไรก็ตาม สู้้อยู่อย่างนั้นแหละ เดียวก็ได้ผล อาศัยขันติธรรมเป็นหลัก โดยมากเรามักตามใจตัวเอง อยากรอนกนอนเลย ล้มลงทางหลังเลยบางคน แม้เวลาฟังเทศน์ก็ยังนอน บางรายหลับคาสำรับก็อาจจะม่ เพราะชอบฝึกเอาความสุขจากการนอนท่าเดียว ของดีกว่านั้นยังมีอีกมากแต่ไม่ฝึกเอา จะเอาดีกับเขาก็ไม่ได้ ฟังธรรมะไปหน่อยก็หาทางหลีก เอาความนอนเข้ามาแทรก เพราะจิตเรามันกลัวเรา จะรู้เท่าทัน เขาเก่งขนาดนั้นแหละเรื่องของกิเลส ไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เพราะมันเป็นเจ้าโลกตั้งแต่พรหมโลกลงมาที่อยู่ใต้อำนาจของเขาหมด เขาควบคุมให้อยู่ได้ มีอุบายตั้งแต่ชั้นหยาบๆ จนถึงชั้นแนบเนียนที่สุด หลอกให้จิตวิญญูณของคนและสัตว์ต่างๆ ติดแน่นอยู่กับโลกอันนี้ ใจตัวนี้ไม่ใช่ย่อยๆ มีกระพริบเล่ห์เหลี่ยมจัดก็แล้วกัน ถ้าจะพามันฟังธรรมะ มันก็ไม่อยากให้เราฟังหรอก เพราะกลัวว่าเราจะแก้ไขมัน มันหาทางออก เหมือนเด็กๆ สมัยทุกวันนี้ ถ้าเปิดวิทยุเจอช่องพระเทศน์แล้วก็รีบหมุนผ่านหนีทันที แต่ถ้าเจอเขาร้องเพลงแล้วชอบก็ชอบฟังนัก ฟังจนหมดเสียงหมดถ่านไฟก็ได้ อย่างบ้านโคกกลางนี่เปิดฟังแม้ขณะฝนตกฟ้าร้อง จนฟ้าผ่าวิทยุแหลกละเอียดอย่างนี้ก็มี โดยมากเขาชอบฟังแต่ร้องเพลงกับหมอลำเท่านั้นแหละ เวลาฝนตกเสียงดังก็เปิดดังๆ แข่งเสียงฝนตก เวลาเปิดเจอช่องพระเทศน์รีบหมุนหนีทันที เขาไม่อยากฟัง นี่แหละธรรมดาจิตวิญญูณของคนเรา มันหาหนทางออกหรือหลงมัวเมาอย่างที่สุด แม้แต่วัดก็ไม่อยากเข้า ขี้เกียจยกมือ ขี้เกียจกราบ บางคนอยู่ข้างรั้ววัดยังไม่อยากมาเลย

นี่แหละเรื่องกิเลสไม่ใช่เรื่องย่อยๆ มันชอบดึงคนออกนอกวัดหรือห้ามคนเข้าวัดอยู่เสมอ รีบแก้เอานะ ใจตนเอง ไม่สอนเองไม่มีใครสอนให้หรอก ใครอยากไปที่ใด อยากบรรลุอะไร ก็ให้รีบแก้เอาสอนเอา ถ้าสอนยากนักก็ด่าเอาบ้างด่าตนเองไม่เป็นไรหรอก ด่าในใจก็ได้ ถ้าเรามีสติควบคุมจิตวิญญูณดี ถึงจุดหนึ่งจิตวิญญูณของเรามันจะตื่นขึ้นมาทันที เราควบคุมมันอย่างเข้มงวด ด่าบ้า ด่าสารพัดหนักๆ เข้า บางทีมันโผล่ทะเล่ขึ้นมาเถียงเลยว่า อย่าด่าให้มากนัก อย่าตีมากนัก เราก็คงได้ว่า ด่านะชิ ดินะชิ มันทำไม่ดีนี้ เขาก็ได้ว่า อย่าต้อยตาด่านักท่านจะได้ดีเพราะไอ้บ้าตัวนี้แหละ นี่แหละมันเถียงก็เป็นนะจิตวิญญูณเรา โพล่งออกมาพูดกับเราเลยก็มี ถ้ามีสติบังคับไล่เบียดเอาจนมันอยู่ มันจะโผล่พูดโพล่งออกมาเลย แต่ไม่ใช่เรื่องง่ายๆ หลอกที่มันจะจำนนต่อเรา ถ้าเราควบคุมมันจนยอมจำนนต่อเราแล้ว ต่อไปละก็สบายสอนง่าย ละที่นี้ ยอมศิโรราบต่อเราเลย เหมือนกับเรากำค้อลิงเงี้ยวค้อนจะตีหน้าผากมันนั่นแหละ มันกลัวหวงแบบนั้นเลย ถ้าสติเราทันจิตวิญญูณแล้ว จิตมันจะกลัวเอาหลายๆ ขนาดนั้น ถ้าออกจากควบคุมแล้วมันจะรีบหนีเลย เหมือนปล่อยลิงขึ้นต้นไม้มันนั่นแหละ บอกให้ลงยังงี้เกาคางเลย จิตวิญญูณเรามันเป็นขนาดนั้นทีเดียว ไม่ใช่ของง่ายๆ ที่จะควบคุมได้ ถ้าสติควบคุมถึง มันจะยอมแพ้กั้วหวงเลย แต่ถ้าออกจากควบคุมแล้ว สติไม่ติดตาม มันจะร้ายหลอกเจ้ามากกว่าลิง ต้องลองปลุกปล้ำกับมันดูหลายๆ จึงจะรู้ฤทธิ์ของมัน แต่ว่าเราก็ใช้ของโลกอยู่เหมือนเดิมนี่แหละ สอนมันแล้วก็อยู่ด้วยกันนี่แหละ ถ้าไม่พินิจพิจารณา

“ใจหรือจิตหรือวิญญาณเราก็เหมือนกัน
 พุดได้เลยหากเราตามทันมัน สติตามจิตทันแล้ว
 จิตมันจะพุดโพล่งออกมาทันที
 ต่าอย่างไรรู้ บ้างที่มันก็เถียงเอา
 เถียงก็ได้เปี้ยเอาจนมันยอม
 หนักเข้าก็เหมือนขึ้นธรรมาสน์คนละธรรมาสน์
 เถียงกันอยู่อย่างนั้นบางทีตลอดคืน
 เป็นธรรมสาก์จฉาไปเลย
 ความง่วงเหงาหาวนอนความเมื่อยหายไ้หมด”

อย่างถ่องแท้แล้ว ยากที่จะรู้ได้นะเรื่องของจิตวิญญาณนี้ แต่ถ้าหากควบคุมกันได้ พอพุดกันได้เป็นธรรมสาก์จฉา
 แล้วก็สบาย พอรู้เรื่องกัน แค่นี้ก็ใกล้เข้าไปมากแล้ว บรรลุผลไปมากพอประมาณ แสดงว่าสติตามจิต
 ทันพอสมควร มันจึงพุดโพล่งออกมาสู่เราฟัง

อย่างเรื่องเก่าที่เคยเล่าให้ฟังบ่อยๆ คือนิทานนกจอกน้อย เรื่องทำวรวรจิตนั่นแหละ ถ้าหากจิตมัน
 สงบแล้ว จิตมันจะกล้าหาญ วรจิต คือวรัจิต วิระหรือระ แปลว่า กล้าหาญ ถ้าจิตใจกล้าหาญคือจิตใจ
 มีกำลัง ถ้าจิตใจมีกำลังแล้วมันพุดได้เลย ท่านจึงยกบุคคลาธิษฐาน เป็นเรื่องทำวรวรจิตกับนกจอกน้อยกับ
 นางจันทจร จันทร แปลว่า สว่าง จรแปลว่า ไป สว่างคือรู้แจ้ง นางจันทจรเป็นเมียทำวรวรจิต เขารู้ แต่รู้
 แล้วมีแต่ไปกับไป จรหรือจรลีย จรลี แปลว่าไป รู้แล้ววิ่งเหาะวิ่งหอบอยู่อย่างนั้น นี่แหละเมียของใจ หรือ
 เมียของทำวรวรจิตเป็นอย่างนั้น ท่านเทียบอย่างนั้น ทีนี้ถ้าถึงทำวรวรจิต จิตใจกล้าหาญแล้วพุดคุยกันได้
 เดิมนางจันทจรไม่พุด พอทำวรวรจิตไปถึงไปคุยจึงพุดออกมาได้ พอไปถึงบันไดตกบันไดเสกมนต์ใส่บันได
 บันไดก็พุดได้ เสกใส่หมอนๆ ก็พุดได้ หมายถึงความกล้าหาญของจิต ใจหรือจิตหรือวิญญาณเราก็เหมือนกัน
 พุดได้เลยหากเราตามทันมัน สติตามจิตทันแล้ว จิตมันจะพุดโพล่งออกมาทันที ต่าอย่างไรรู้ บ้างที่มันก็
 เถียงเอา เถียงก็ได้เปี้ยเอาจนมันยอม หนักเข้าก็เหมือนขึ้นธรรมาสน์คนละธรรมาสน์ เถียงกันอยู่อย่างนั้น
 บางทีตลอดคืน เป็นธรรมสาก์จฉาไปเลย ความง่วงเหงาหาวนอนความเมื่อยหายไ้หมด ความหิวก็หาย
 ไปหมด มีแต่ได้ปัญหากันอยู่อย่างนั้นแหละ ถ้าถึงขั้นนี้แล้วสอนง่ายละทีนี้ แต่ถ้าติดอยู่ในขั้นง่วงเหงา
 หาวนอน ชี้เกียจ ชี้คร้าน มีความอยากความหิวอยู่ ก็สอนยากเอาไม่ค้าคอปก็ยังไม่อยากไป มีแต่หุดคืน

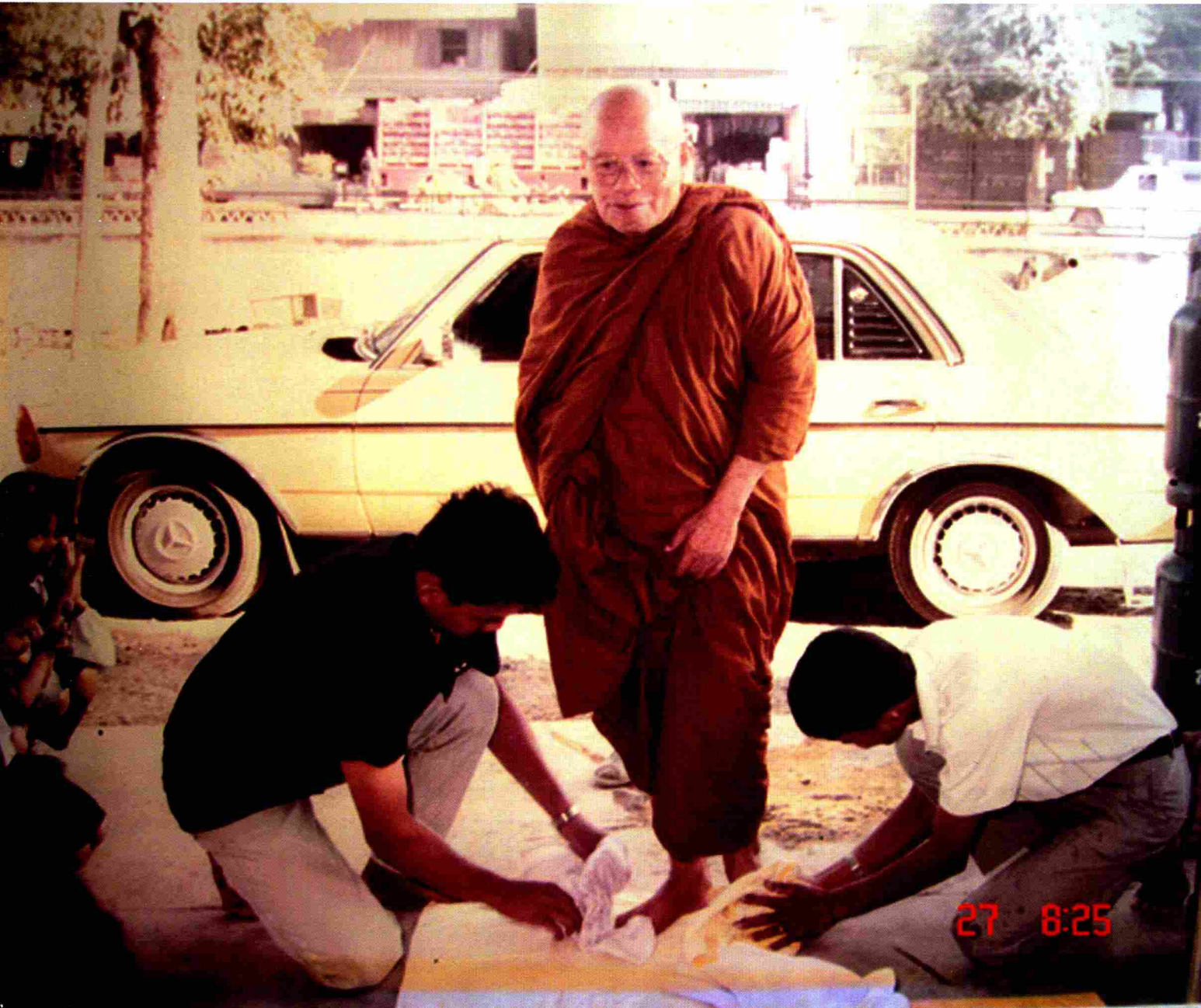
มาอย่างนี้แหละ แบบนี้ลำบากหน่อยต้องบังคับเอาให้หมด แต่ถ้าถึงขั้นวีรจิตแล้วสบาย มีแต่เอาปัญญา ถกเถียงกันอยู่อย่างนั้น บางทีขณะเดินจงกรมยังเถียงกันไปชนไม้ชนป่า เขารกเข้าพงเพราะมัวแต่เถียงกัน ไม่ได้ระวัง ถ้าถึงขั้นนั้นแล้วสนุกสบายเพลิดเพลินมากเพียงแต่ขั้นมันพาเที่ยว ยกภาพยนตร์ให้ดู ก็ยังเพลิดเพลินมากอยู่แล้วจนหลงเพลินไปตามสิ่งนั้นๆ

เคยเล่าให้ฟังหลายครั้งแล้วว่า ถ้าใครชอบให้พยายามทำสมาธิให้เกิดนิมิตมากๆ จะได้พบแม่แต่สาว ๆ ก็มาก ใครอยากคุยสาวก็ไปคุยที่นั่นยังได้ สาวเทวดาก็มี สาวคนก็มี มีแต่คนโก้ๆ งามๆ ฝ่าตีนแดง ยิ่งกับนกพิราบมีเยอะแยะวิ่งเกี้ยวแข่งเกี้ยวขาอยู่ก็มี มีจริงๆ เขามาหลอกล่อ มาอ่อยมาโน้มน้าวจิตใจ ทำนั่นทำนี่พอนแอะแอนอยู่ก็มี ไม่ใส่เสื้อไม่ใส่ผ้าก็มี เอาอะไรมาติดอยู่ตามสีข้าง (ชายโครง) หรือสะเอวเราก็มี แต่เราก็เฉยๆ ไม่รู้สึกอะไร เป็นเรื่องของเขา เขาแสดงกริยาอาการของเขา บางคนก็ปากพูดเลยพูดตามภาษาง่ายๆ บางคนเอนมติดอยู่ตามหลังเรา เราก็เฉยไม่สนใจ แบบนี้มีเยอะแยะ เพศตรงข้ามมาหมด ถ้าเป็นเรื่องผู้ชาย ถ้าเป็นหญิงก็พบผู้ชายไปหาเยอะแยะ เพราะของพรรค์นี้มันเกี่ยวกันจิตมันสัมพันธ์กัน คนที่เกี่ยวข้องกันตั้งแต่ภพใดชาติใดหรือชาตินี้ก็ตามมาหมด ตายไปแล้วนานเพียงใดจนกระดูกเปื่อยเป็นดินไปแล้ว ก็เป็นรูปร่างตัวตนใหม่ขึ้นมาเลย ผู้ที่ไม่เคยพบเคยเห็นก็ยังเจอ เยอะแยะถ้าตกอยู่ในขั้นนี้ ยุ่งเหยิงอยู่อย่างนั้น ที่กล่าวนี้เป็นเรื่องนิมิตทั้งนั้น เคยสู้เคยพบมาถึง ๖ ปี เรื่องนิมิตนี้พบของพรรค์นี้มา มากมายหลายแสนอย่าง มันเป็นเรื่องสังขารปรุงแต่งเพื่อดึงจิตใจเราคืนไปทางต่ำ ใจตัวนี้แหละมันเสกสรรขึ้นเอง ใจของเรานี้แหละตัวการ สิ่งเหล่านี้มันเป็นกิเลสชั้นกลาง สังขารมันปรุงแต่งขึ้นมา ได้ไปหมดจะไปอยู่สวรรค์ก็ได้ ไปสวรรค์ชั้นใดต่อชั้นใด บางทีก็ไปพูดคุยกับพระอินทร์กับนางสุชาดาอยู่จนเมื่อย เดียวก็ไปพรหมโลก ไปถึงพระนิพพานก็ยังมิ ทำนใดอยู่ในนั้นก็รู้หมด มันยกให้เห็นถึงขนาดนั้นแหละ จะไปเชื่อมั่นก็ไม่ได้ มันยกเรื่องขึ้นแนบเนียนมาก เราจะได้อะไรต่ออะไรก็รู้จักในนั้นแหละ แต่ถ้าผ่านขั้นนี้ไป ถึงขั้นวีรจิตแล้วสบาย คือเรื่องนิมิตมีน้อยลงเพราะสติเราทัน แต่ที่จะไปเที่ยวข้างหน้างยังมีมาก ที่นั่นมวลแต่ก็เป็นอุปสรรคเหมือนกัน เป็นอุปสรรคขั้นใหม่ ชั้นนิรวัน ชั้นนี้ต้องสู้หนักจึงจะไหว มันก็มียากในขั้นนี้แหละ ถ้าผ่านขั้นนี้ไปแล้วสบาย

ลองๆ ตูสัคนน้อยไม่ได้หรือ หมดเมืองร้อยเอ็ดหรือหมดภาคอีสานนี้จะไม่มีคนทำได้สักคน เดียวเดียวหรือ คนตั้งหลายล้าน คนมูมานะสู้อยู่ตายถวายชีวิต เพื่อทำให้สำเร็จจะไม่มีบ้างหรือ หรือเราไม่เป็นคน อุตส่าห์บวชมาเป็นพระเป็นสงฆ์แล้ว ทีอย่างอื่นกล้าแล้วอย่างนี้ไม่มีใครกล้า ดูๆ ก็เห็นถอยหน้า ถอยหลังกันอยู่ จะสู้ก็ไม่สู้จริงจัง ทั้งเมืองจะไม่มีคนจริงสักคนหรือ ที่เห็นๆ ก็แค่นั้น ใจไม่ถึงสักคน มีแต่ใจ ขี้ลาดหวาดกลัว นำทำนำลองนะคิดให้ดี ถ้าทำไม่ได้มันจะตายดีก็ให้มันตายไป เรื่องความตายยังไงๆ มันก็จะตายอยู่แล้ว จะไปกังวลกับมันทำไม เหมือนพระอาทิตย์ขึ้นแล้วมันก็ตกเป็นธรรมดา ไม่ต้องไปกังวลกับมัน มีอะไรก็สั่งให้ตามหน้าที่ของเขา ถึงยามอยากยามหิวก็ให้มันกิน ถึงยามนอนก็ให้มันนอน

อยากไปไหนก็ให้มันไป แก่ใจตนเองไม่ได้มันจะมีหรือ ไม่มีใครนัดไว้เนี่ย ไม่มีคนมาดึงหนี นอกจากตัวเองดึงตัวเองไป ตัวเองคิดปรุงแต่ขึ้นก็หลงความคิดตัวเอง ตัวเองทำให้ยุ่งเหยิงเอง เหมือนกับลิงติดตัง (ยางไม้เหนียว) ดั่งที่ท่านอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ ท่านเคยสอนไว้ ตัวเองอยากไปจับตัง จับแล้วยางเหนียวก็ยอมติดมือ ติดมือแล้วก็เอามาติดตา ก็ตัวเองนั่นแหละทำตัวเอง คนอื่นไม่ได้ไปทำ พอติดตาแล้วมองไม่เห็นไปไหนไม่ได้ แล้วจะไปตำหนิใคร ตัวเองทำตัวทั้งนั้น ตัวเองฆ่าตัวเอง ตัวเองทำลายตัวเอง ติดคนอื่นไม่ได้ หรืออย่างเกิดมารูปพรรณสัณฐานไม่สวย หรือเป็นง่อยเปลี้ยเสียขา จะหาว่าพ่อแม่ทำก็ไม่ใช่มันเป็นกรรมของตัวเองทั้งนั้น สร้างไว้แต่ปางก่อน ตัวเองทำตัวเองทั้งนั้นเหมือนลิงติดตังนั่นแหละ นี่ท่านเทียบออกมาทางนอก เพื่อให้เข้าใจ ยกเป็นธรรมมาธิฐานก็คือใจนั่นเอง ลิงติดตังตัวนั้นคือใจหรือจิตเรานั่นแหละ ใจมันสร้างความคิดขึ้นมากก็หลงความคิดตัวเอง สร้างอะไรก็หลงอันนั้น ตัวเองบ้าเพราะตัวเอง ขณะเดียวกันผู้มีปัญญาท่านมองดูอยากจะหัวเราะเยาะเอาเป็นเรื่องขบขันไปเลย ลองกล้าหาญดูหน่อยเป็นไร ถ้าเป็นผู้มีศรัทธาแล้ว กล้าหาญได้ ทุ่มเทได้ มุมานะได้

หลวงปู่ศรี มหาวิโร เมตตาโปรดชาวฮ่องกง

ณ วัดพุทธธรรมาราม เมืองฮ่องกง วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐
(ได้บันทึกไว้เป็นกรณีพิเศษอย่างถาวรในชิปข้อมูลเสียง)

ในโอกาสที่ได้มาเยี่ยมฮ่องกง ก็ต้องการอยากให้เราพูดอะไรสักอย่าง เราจะพูดอะไรดีล่ะ?

ความจริงอยากจะแนะนำวิธีการปฏิบัติธรรมะ คือการปฏิบัติธรรมะจะต้องเอาจิตใจเป็นหลัก ถ้าเราพยายามฝึกฝนอบรมให้จิตใจมีพลัง เรียกว่าเป็นสมาธิ มันจะรู้เห็นสิ่งต่างๆ ซึ่งเราไม่เคยเห็น เพราะพลังจิตของเรามันสูงขึ้น รู้ลึกกลับไปหมด ถ้ารวมความแล้วก็หมายความว่า รู้ความเป็นมา ในชีวิตของตน และก็รู้ความเป็นอยู่ในชีวิตของตน ตลอดจนถึงรู้ความเป็นไปในชีวิตของตน

ถ้าเรารู้ทั้ง ๓ กาลนี้แล้ว ก็จะคลายทุกสิ่งซึ่งโลกเขานิยม จิตใจก็วางเหตุการณ์ต่างๆ หมด โดยเฉพาะซึ่งยึดถือมาแต่เก่าแก่ ไม่รู้ที่ร้อยก็พันปี ก็จะนำตัวเราไปสู่ความบริสุทธิ์

(พอหรือยังแค่นี้ เอาหละ เอาแค่นี้ซะก่อน)

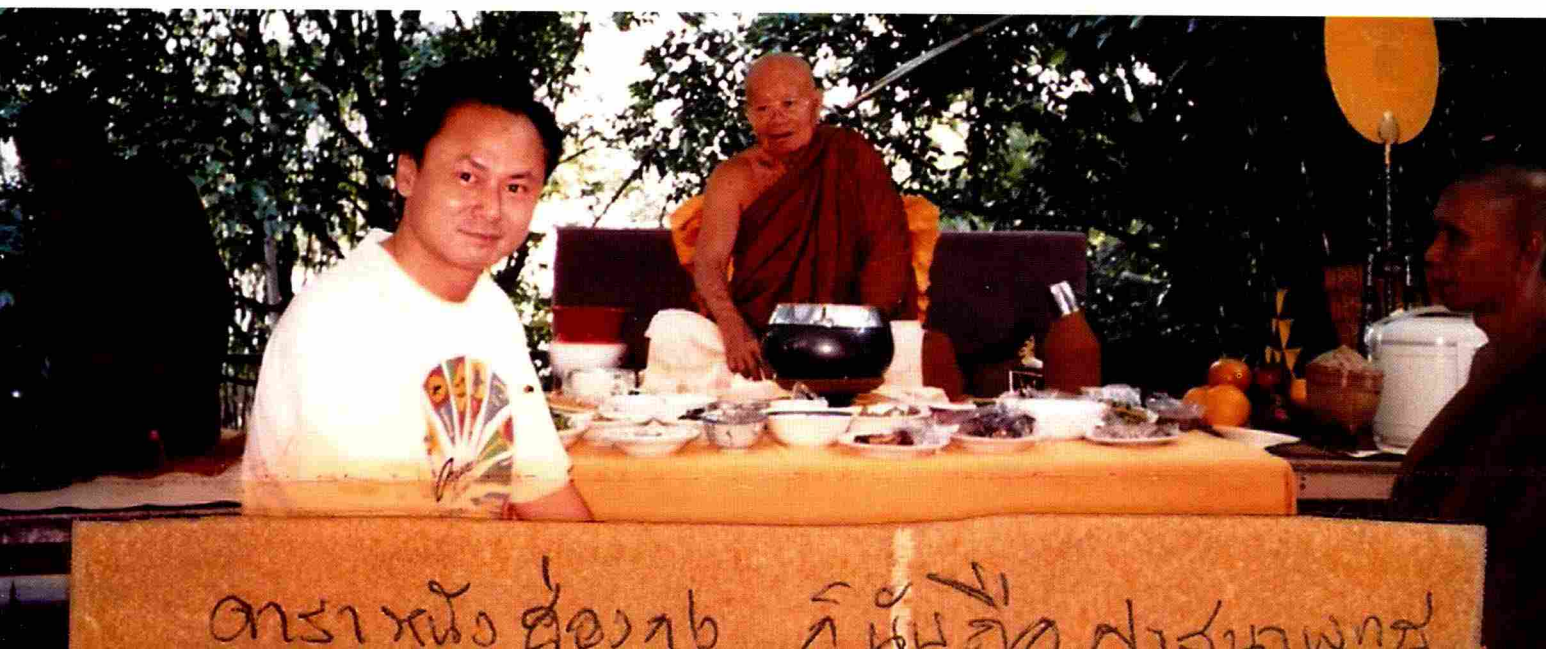
Having got the opportunity to visit hong kong, I would like to discuss about some subjects. What shall we discuss about?

Actually, I want to guide how to practise dhamma. In practising dhamma, the mind is most important. If we strive to make the mind powerful, namely meditative attainments, we will learn of matters we never knew before because the power of the mind has attained a higher level. Learn of mysterious things. In summary, it means that we will learn of how our own life come to be, of how our own life is and of how our own life will be.

If we gain knowledge of these 3 events, we will release all worldly desires. Our mind will let go of all phenomena, especially those old and ancient beliefs which we have held with us for hundreds or thousands of years and will lead us to the purity.

(Is this enough? Yes, enough for now.)

(Translated by Mr. Anuraj Mishra)

ปกิณกธรรม

จากองค์หลวงปู่

“หนทางของพระพุทธองค์ท่านสอนไว้แล้ว
เป็นหนทางอันรามรื่นนะ
ที่ไหนควรละท่านก็บอกให้ละอยู่แล้ว
ที่ไหนควรบำเพ็ญท่านก็ให้บำเพ็ญ”

๑๓- อยากได้บุญอยากได้คุณงามความดี อยากพ้นออกจากทุกข์จากยาก อยากมีความสุข อยากให้จิตใจสดชื่นเบิกบาน จิตใจเกิดความบริสุทธิ์ผุดผ่อง ไม่อยากมาเที่ยวเกิดมาตายลำบากตรากตรำ หนทางของพระพุทธองค์ท่านสอนไว้แล้วเป็นหนทางอันรามรื่นนะ ที่ไหนควรละท่านก็บอกให้ละอยู่แล้ว ที่ไหนควรบำเพ็ญท่านก็ให้บำเพ็ญ ของควรละมีอยู่สองทาง ทางหนึ่งมันเคร่งเกินไปท่านก็ไม่ให้เอา ยานเกินไปก็ไม่ให้เอา พระพุทธองค์ท่านบัญญัติให้ประพฤติปฏิบัติตาม มัชฌิมาปฏิปทา คือ ทางสายกลาง เรียกว่า ทางสายกลางๆ ไม่เคร่งไม่หย่อน พอติบพอดี แต่ว่าเราจะรู้จักยังงไรอย่างไรเป็นกลาง อันนี้ถ้าหากว่าลงมือปฏิบัติทดสอบในตัวเจ้าของเองก็ไม่รู้จักกลางเหมือนกัน คำว่ากลางนี้มันขึ้นอยู่กับจริตนิสัยของแต่ละคน ถ้าคนหนาาก็ทำค่อนข้างมาก ถ้าคนปานกลางก็ทำพอปานกลาง ถ้าคนละเอียดก็ทำน้อยๆ ก็ได้ กลางมันขึ้นอยู่กับจริตนิสัยของแต่ละคน ถ้าหากคนหยาบคนหนามากก็เอาอย่างเต็มที่ละ

๑๔- อะไรมันจะยึดถือเท่าความเกิด ทั้งที่พระพุทธเจ้าท่านว่าเป็นภัยใหญ่ แต่เรานะวิ่งไล่เลย ปานกันกับแมลงเม่าเห็นไฟ ไม่เห็นว่าเป็นกองทุกข์

๑๕- ไม่ใช่ว่าอยากจะปรารถนาอ่อนวอนเอาได้นะพระนิพพาน จะต้องลงมือประพฤติปฏิบัติเอาของเหล่านี้ถ้าหากเราไปเห็นแล้วจะเห็นคุณค่าว่าเป็นของเลอเลิศมากขนาดไหน ถ้าไม่ได้เห็นได้ยินแต่ชื่อเราก็มั่นเชื่อสักเท่าไรละ ก็เชื่อบ้างไม่เชื่อบ้างไปอย่างนั้นละ ถ้าหากเห็นชัดแล้ว พระอินทร์เขียวๆ มาห้ามก็ไม่ฟังละ

๑๖- ความหลง ตัวนี้เป็นเรื่องลึกซึ้งของใหญ่ นะ อันนี้ทำให้หลงไปตามเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งจิตใจขาดปัญญา ก็เลยไปกันใหญ่ โลก โกรธ หลงตัวนี้ท่านว่าเป็นมูลแห่งใหญ่ที่พยายามดึงจิตใจให้หลงไปทางต่ำ ความหลงเป็นการเปิดประตูแห่งอบายภูมิ อะไรคืออบายภูมิ คืออนรก คือเปรต อสุรกาย พวกกำเนิดสัตว์เดรัจฉานทั่วไป พวกนี้ไม่มีโอกาสจะได้ประพฤติปฏิบัติธรรม วิ่งเต็นแต่หาอยู่หากินเลี้ยงเนื้อหนังมังสาตัวเองอยู่นั่นแหละ เรียกว่าตกอยู่ในห้วงของกองทุกข์ ธรรมส่วนที่แก้กันมันมีอยู่แล้ว นอกจากเราจะไม่แก้แล้วก็ปล่อยไปตามเรื่อง ถือว่ามันเป็นเรื่องของจิตใจของตนเอง จิตใจนี้ละแก้ได้

๑๓- ทำยังไงถึงจะฝึกกระแสของจิตใจได้ เรียกว่าทวนกระแสของกิเลส กิเลสกับใจมันเป็นของอันเดียวกัน ต้องทดสอบให้รู้ ไม่ทำเล่นทำหวั่นะ ต้องทำให้มันรู้เรื่องของมัน ตรงไหนที่มันกลัวนะพามันไปเลย ภูเขาถูกไหนที่ว่า ผีเยอะๆ นะ เออ...พามันไปเลย มีเสือมากเท่าไรก็ไปเลย งูใหญ่มากเท่าไรก็ยิ่งต้องไป ถ้ามันไม่กลัวนะ ไม่ต้องไป แต่ถ้ากลัวแล้วนะก็ให้ไปเลย ถ้ามันอยากนอนอย่าให้มันนอน ให้มันหายง่วงเสียก่อนถึงนอน ถ้ามันอยากกินมากอย่าให้มันกิน กินสิ่งที่มันไม่อยาก ขวางมันอยู่อย่างนี้ละ

๑๔- ของไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตาเหมือนกัน สรรพสิ่งต่างๆ มันก็แปรปรวนไปตามสภาพของมัน อยู่ตลอดก็แปรตลอดกลับ จะว่าเขาเที่ยงหรือไม่เที่ยงเขาไม่ได้รับรู้ลงดอก แต่แล้วใจของเรานี่แหละเป็นผู้ไม่เที่ยงเอง คอยตำหนิติโทษอันนั้นอันนี้อยู่ตลอด ถ้าหากเรารู้ถึงความเป็นจริงแล้ว ใจเราจะไม่ตำหนิติโทษอื่นๆ ตำหนิตัวเองดีกว่า อันนี้เป็นการแก้จิตใจให้เป็นธรรม

๑๕- ศีลธรรม หมายความว่า เรามาใช้กาย ใช้วาจา ใช้ใจของเรา ให้เป็นประโยชน์แก่ตนและประโยชน์แก่ส่วนใหญ่ส่วนรวมได้มากเท่าไรก็ยิ่งดี โดยมากจะใช้ไปในทางไม่ดีมักจะทำเดือดร้อนหมู่คณะ เดือดร้อนในสังคม หนักเข้าผิดถึงแม่บทกฎหมายบ้านเมืองทำให้เดือดร้อนตนหรือเดือดร้อนในสังคมทุกๆ ไป

๑๖- ที่สุดของกองทุกข์มันอยู่ไหน ของอันไหนเกิดขึ้นมาแล้วมันก็มีที่สุดเหมือนกัน ต้นไม้เกิดขึ้นถึงที่แล้วก็ล้มมีที่สุดยอดอยู่นะ ของทุกสิ่งทุกอย่างในด้านวัตถุมันมีที่สุดอยู่ ด้านจิตใจมันแส่หาความสุข มันมีที่สุดเหมือนกัน ถ้าไม่มีที่สุดมันจะพันทุกข์ได้หรือ

๑๗- ธรรมะเมื่อเข้าไปกระทบจิตใจมันก็รู้ขึ้นมาเลย ว่ามีลักษณะอาการอย่างไร อันไหนจะควรไม่ควร อันไหนจะชอบไม่ชอบ เราเองหรือ เพราะทุกคนต้องการความดีความดีอยู่แล้ว ต้องการความสุขอยู่แล้ว มันหากซาบซ่านไปทั่วสรรพางค์ร่างกาย ไปทุกขุมขน พุดง่าย ๆ รสชาติของธรรมะมันเลอเลิศถึงขนาดนั้นนะ แต่ว่าต้องอาศัยการประพฤติปฏิบัติให้ได้สัดส่วนพอดีพอดีผลมันจึงค่อยเกิดขึ้น

๑๘- คำว่าสงบ.....สงบจากอารมณ์ภายนอก มาสังเกตดูอยู่ในปฏิกิริยา ปฏิกิริยาซึ่งแสดงออกทางกาย วาจา และจิตใจของเรา รู้ที่อยู่ในส่วนภายใน อันนี้เรียกว่าเป็นผู้ตั้งสติไว้

๑๙- เวลาเรานั่งสมาธิสังเกตดูในร่างกายจิตใจของเรา ก็เรียกว่าดูธรรม มันจะมีปฏิกิริยาแบบไหนแสดงขึ้นมาในร่างกายเราก็รู้อยู่ทุกระยะ ถ้าหากมีสติกำหนดจดจ่ออยู่ในเรื่องของตนเอง ไม่ส่งไปทางอื่น เรื่องของอารมณ์ข้างนอกพักไว้เสียก่อนไม่ต้องเกี่ยว มารู้อยู่ในตัวของเราเองเพื่อรวบรวมพลังของใจให้มันเป็นก้อนใหญ่สักหน่อยจนกว่าจะมีความสงบ

๒๐- มนุษย์โลก อบายโลก เทวโลก พวกเหล่านี้ตกอยู่ในกามโลก เรียกว่าเอาความเป็นสราณะที่พึงพอใจ ถึงแม้ว่าจะมีธรรมะของพระพุทธองค์มาประกาศสักปานใดก็ตาม ก็พึงหูข้างหนึ่ง อีกข้างหนึ่งก็ไม่ฟัง ฟังกี่ฟังแต่ข้างนอกมันเข้าไม่ถึงจิตถึงใจ โลกทั้งหลายแหล่เต็มไปหมดในเรื่องของกามโลก

๑๓- เรื่องความตาย ถึงระยะมันก็ต้องไปตามหน้าที่ของเขา เกิดมาแล้วก็หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงไปตามเรื่อง คล้ายๆ กับว่า พระอาทิตย์พระจันทร์มันก็ขึ้นของมันเอง ไม่ได้อ้วนอวยาก เขาก็ไปของเขาเอง แต่เขาไปหรือไม่ไปเขาไม่รู้ ลักษณะของร่างกายก็ทำนองเดียวกัน มันเกิดขึ้นมาแล้วมันก็ค่อยไปตามเรื่องของมัน ผลสุดท้ายมันก็แตกดับไปเอง เรื่องธรรมดาธรรมชาติเขาเป็นอย่างนั้นแหละ

๑๔- ร่างกายกับคุณความดีแตกต่างกันไกลลิบลับ เพราะร่างกายสลายไปทุกขณะ ส่วนคุณความดีดำรงอยู่ชั่วนิรันดร์

๑๕- ถ้าเราไม่เห็นทุกข์เราจะแก้ทุกข์ไม่ได้ ยกตัวอย่างหนามปักเท้า ถ้าหากเราไม่เห็นหนามเราก็เอาออกไม่ได้เหมือนกัน ทุกข์เป็นของควรรู้ สมุทัยเป็นของควรละ รู้แล้วก็ต้องละ เพราะเป็นของไม่ดีก็ต้องละ ส่วนนิโรธมันก็รู้แจ้งเลยละ การประพฤติปฏิบัติมันก็เรียกว่าเป็นมรรคไปในตัวคือการกระทำนี้ความจริงก็เป็นของนิดเดียวแค่นี้ แต่มันอยู่ในตัวของเรานี้ไม่ได้อยู่ไกล ไม่ได้อยู่บ้านนั้นบ้านนี้เมืองนั้นเมืองนี้ อยู่ในตัวของเรานี้ เรียกว่า ใจเป็นธรรม ทั้งหลายแหล่รวมอยู่ที่ใจ จะประเสริฐจะเลิศจะดีก็รวมอยู่ที่ใจของแต่ละคน เอาธรรมะของพระพุทธองค์มาสอนใจของเรา

๑๖- ธรรมะทั้งหลายแหล่ เมื่อเรามีการกระทำ มีการบำรุงเหตุ ทำเหตุให้มันเกิดขึ้น ผลมันก็เลยต้องปรากฏไม่ว่าเล็กน้อยก็ตามแรงประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติพิเศษผลมันก็พิเศษ ปฏิบัติพอปานกลางผลมันก็ปานกลาง ปฏิบัติพอเป็นพิธีผลมันก็พอเป็นพิธี

๑๗- คนเราที่อยู่ร่วมกันหลายๆ คน ก็จะต้องมีปัญหาไม่น้อยก็มาก ส่วนปัญหาส่วนตัวอันนั้นก็อย่างหนึ่ง ปัญหาเกี่ยวกับหมู่คณะไม่ว่าทั้งทางธรรมและทางโลก ถ้าอยู่ร่วมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไปก็ต้องมีปัญหา มีการปรับปรุงระเบียบประเพณีในการปฏิบัติ

๑๘- มาเกิดเพื่ออะไร ไม่เกิดไม่ได้หรือ? เกิดมาแล้วก็เจ็บก็ตาย จะไม่ให้ตายไม่ได้หรือ อันนี้พระพุทธองค์เอามาคิดตั้งแต่ขั้นแรก ก่อนจะออกบำเพ็ญพรตพรหมจรรย์ จึงค้นคว้าจนรู้เห็นถึงความเป็นจริง จะได้เป็นเครื่องตัดสินใจคืออริยสัจทั้ง ๔ แต่ว่าเราจะมีวิธีการค้นได้หรือไม่ แต่ว่าถ้าหากมีปัญหารวบรวมความรู้ไว้ได้แล้วมันก็จะพ้นไปได้ เพราะธรรมะเป็นของที่มีประจำอยู่แล้วไม่มีกาลเวลา ท่านจึงปฏิเสธไว้แล้วว่า อกาลโก ไม่มีกาล ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติต่างหาก ขึ้นอยู่กับเหตุ ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติ

๑๙- พระพุทธองค์ ท่านได้สอนไว้ว่า สนฺทิมฺหิโก ในสวากขาตธรรม ผู้ปฏิบัติย่อมรู้เองดอก ท่านว่า ย่อมเห็นเองดอก ท่านไม่มอบให้ผู้ใดผู้หนึ่งไปตัดสินนะ หรือว่าต้องไปถามคนโน้นไปถามคนนี้ไม่เกี่ยวนะ ตัวเองรู้ขึ้นก่อนเลย

๒๐- ให้เบิ่งใจเจ้าของ (ให้ดูใจตัวเอง) ไปก็ไปภาวนา เขาอยู่ได้ เราก็ต้องอยู่ได้ ให้พิจารณาอยู่เสมอว่า อันใดควรอันใดไม่ควรแก่ตน

๑๓ เมื่อจิตรู้เรื่องสติดีแล้ว มีสติอยู่ประจำแล้ว ทุกขเวทนาจะหดอาการเข้ามาอยู่ในจิต ความรู้สึกนึกคิดในด้านทุกขเวทนามันจะหายไป ร่างกายเรานั้นเป็น ดิน น้ำ ลม ไฟ ไม่รู้จักเจ็บแต่ไหนแต่ไรมา คืออย่างแผ่นดินวัดเรานี้ไม่ปรากฏว่าร้องสักทีนะ ว่าเราไปชุดไปดำ เป็นลักษณะอาการของใจ ซึ่งมีรัศมีส่งออกไปยึดไปหมาย ว่าเจ็บว่าปวดเฉยๆ ถ้าหากอาการนี้หดมารวมกันแล้ว ก็เลยหมดปัญหาไป คืออย่างคนตาย เอาไปเผา ไม่เห็นว่าร้องสักที อันนี้ก็ทำนองเดียวกันนั่นแหละ

๑๔ อุดทนไปเรื่อยๆ หนักๆเข้า ชั้นดิธรรม คือความอดทนตัวนี้ จะกลายเป็นตัวสติขึ้นมา

๑๕ สติคือความระลึก รู้ก็ใช้ว่าจะรู้อะไรมาหรือ รู้ตามลักษณะอาการของใจ

๑๖ นี่แหละชั้นวรจิต จิตกล้าหาญแล้วพูดคุยกันได้เลย สติตามจิตทันแล้ว จิตมันจะพูดโพล่งออกมาทันที ด่าอย่างไรก็รู้ บางทีมันก็เถียงเอา เถียงก็ไล่เบียดจนมันยอม

๑๗ ก่อนจะส่งอารมณ์หรือความรู้ใดๆ เข้าไปสู่จิต ควรพิจารณาให้รอบคอบ สิ่งใดไม่ควรผ่านเข้าไปหาจิตท่านไม่ให้ผ่าน หรือถ้าบังเอิญมันผ่านเข้าไปแล้ว ท่านก็ปล่อยให้มันผ่านไปทางอื่นเลย ไม่ให้มันเข้าไปถึงจิต นี่แหละท่านให้รักษาจิตใจถึงขนาดนี้

๑๘ หากเรามีสติระลึกอยู่ตลอดเวลา อารมณ์นั้นมันก็ผ่านไปๆ อยู่ตลอดเวลา สิ่งใดที่ควรบำเพ็ญให้เกิดมี เราก็เร่งเอามาสอน เอามาแนะนำจิตใจของเรา นี่ถ้าเราฉลาดถึงเพียงนั้นก็สบาย

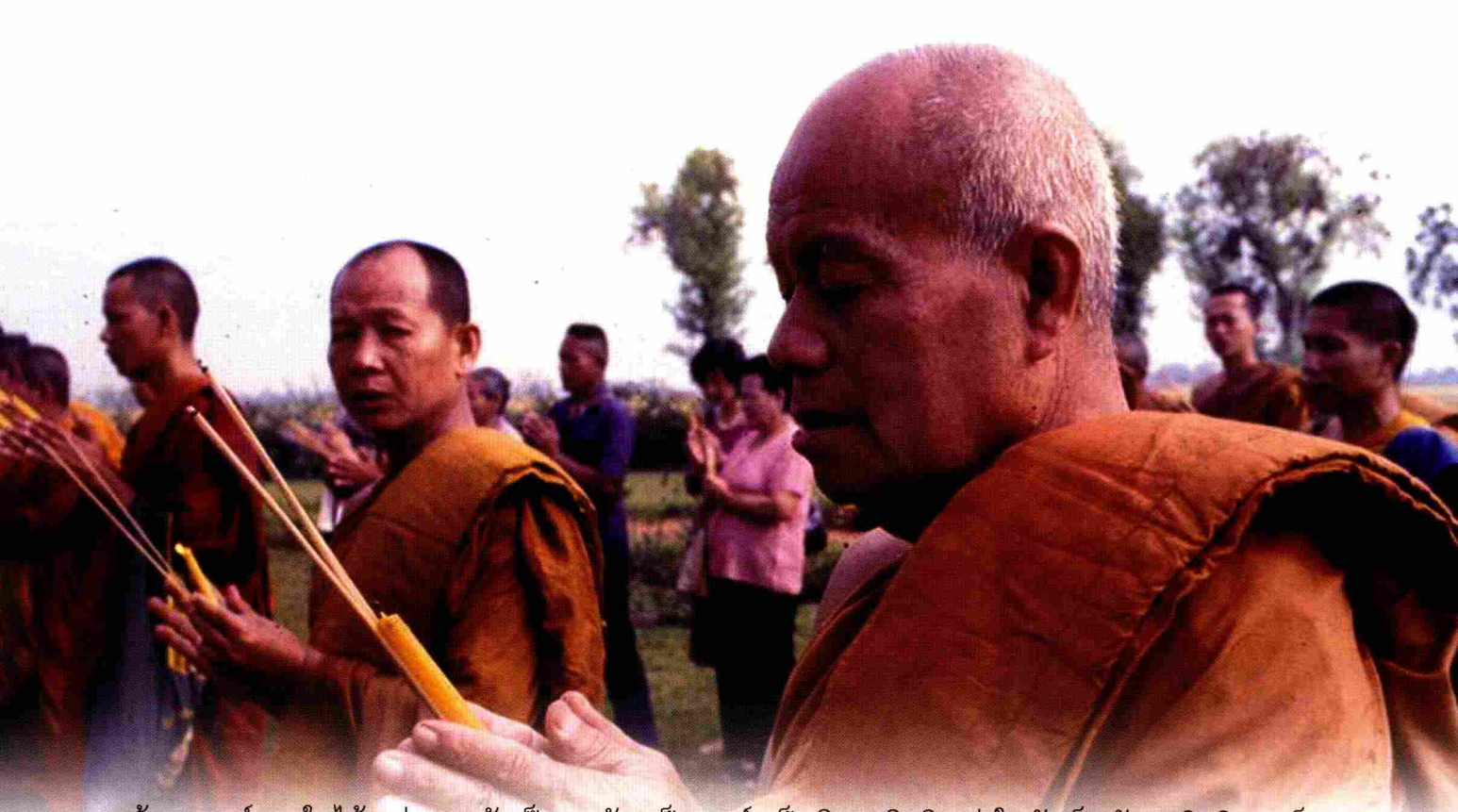
๑๙ ใจดวงนี้เป็นผู้เที่ยวอยู่อย่างนั้นละ เที่ยวไปก่อไปเกิด เที่ยวไปเจ็บไปตาย เกิดแล้วตายๆ สักเท่าไร พระพุทธองค์ท่านพิจารณาโลกมนุษย์ แผ่นดินจะน้อยใหญ่ขนาดไหน พิจารณาหมดทุกแห่ง มีแต่ “กองฟอนของเจ้าของ (ที่เผาศพของตัวเอง)” หนึ่งที่นั่ง “ฉันทังหัน (ฉันทัดอาหารเช้า)” ที่ไม่ใช่ “กองฟอนของเจ้าของ” ไม่มี มีหมด

๒๐ การทำสมาธิภาวนาคือ การพยายามผูกจิตใจให้อยู่ในอารมณ์ใดอารมณ์หนึ่ง หรือจุดใดจุดหนึ่งนั้น ให้เราเอาอารมณ์ที่ถูกจริตนิสัยของตนเป็นเครื่องผูก เช่น พุทโธ กำหนดลมหายใจเข้าออก หรืออย่างอื่นอีกก็ได้ อย่างใดอย่างหนึ่ง ความมุ่งหมายต้องการให้จิตใจว่างจากอารมณ์ภายนอก หดตัวเข้ามาสู่ความสงบ จะน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับสติปัญญาของตน ทำไปจนชำนาญชำนาญ จะเข้าจะออกเวลาใดก็ได้

๒๑ ปัญญา กับ สติ ให้รู้เท่าทันกัน ทำจิตให้เสมอ อย่าขึ้นอย่าลง อย่าไปอย่ามา ให้รู้เฉพาะปกติของจิตให้เห็นอยู่กับปัจจุบันธรรม อย่าส่งจิตไปอดีต อนาคต ธาตุ ๘๔,๐๐๐ ธาตุมาจากจิตทั้งหมด ให้เอากาย วาจา ใจ นี้ ยกขึ้นมาพิจารณา อย่าเพิ่ม อย่าเอาออก ให้เห็นเป็นปกติ เมื่อใดก็ตามที่เราส่งจิตออกนอก เป็นมิจฉาทิภูฏี ให้รู้เห็นอยู่ในกายและจิตเป็นสัมมาทิภูฏี การแก้จิตให้แก่ปัจจุบัน เมื่อแก้ปัจจุบันได้แล้ว ภพทั้ง ๓ นั้นจะหลุดออกไปหมด ไม่ต้องส่งจิตไปอดีต อนาคต ให้ลบอารมณ์ภายนอกออกให้หมด จึงจะ

องค์หลวงปู่เล่าให้ฟัง

เข้าอารมณ์ภายในได้ เฟ่งนอกตัวเป็นสมุทัย เป็นทุกข์ เป็นมิจฉาทิฏฐิ เฟ่งในตัวเป็นสัมมาทิฏฐิ จะเป็นนักปฏิบัติต้องเด็ดเดี่ยวกล้าหาญที่สุด จึงจะรู้ธรรมเห็นธรรม

๑๓ ในทางพระพุทธศาสนา ท่านพยายามฝึกหัดจิตนิสัยของคน ให้เป็นคนเสียสละหรือเป็นคนที่มีจิตใจกว้างขวาง เฉลี่ยเจือจานเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่บรรดามนุษย์ ตลอดจนถึงสรรพสัตว์ต่างๆ ไป ฉะนั้นถ้าทุกคนอุตสาหะพยายามเอาใจใส่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างที่เป็นมาแล้ว อันนี้เป็นพื้นฐานของพระพุทธศาสนาที่เรียกว่าการทานหรือการให้

๑๔ เรื่องของจิตถ้าหากไม่ได้รับความสงบ ไม่ได้ดูดีมีรสของธรรมะหรือรสที่เรียกว่าเป็นอาหารของใจแล้ว โดยมากจิตจะไม่มีพลัง เมื่อไปประสบกับอารมณ์ต่างๆ แล้วก็ถูกเขาดึงไปตามอารมณ์นั้นๆ เมื่อไม่มีสติหรือความยับยั้งชั่งใจพิจารณาให้รู้ บางทีอาจจะเป็นไปได้ในด้านฝ่ายต่ำส่วนที่เป็นบาปเป็นกรรม ฉะนั้นการรักษาจิตใจจึงถือว่าเป็นของสำคัญ เพราะเราเคยแต่วิ่งตามจิตใจมาโน่นมานี่ บางคนไม่มีเวลาพักผ่อนเลย และอาจวิ่งตามจิตใจมาหลายภพหลายชาติก็ยังได้

๑๕ ใจมันสิงสถิตอยู่ในร่างของเราเป็นธรรมชาติรู้ชนิดหนึ่ง ส่วนดิน น้ำ ไฟ ลม ธาตุทั้ง ๔ ที่มาอาศัยอยู่ในแผ่นดินเรา อยู่ในโลกอันนี้ อาศัยอยู่ชั่วระยะ เดียวจิตใจมันก็จะหนี เราฝึกหัดเอาใจเรานะของเหล่านี้มันก็ปรับปรุงรักษาอยู่ไปตามฐานะของเขา

๑๖ พุทธศาสนา ก็คือคำสั่งสอนนั่นแหละ พุทธะก็หมายถึงว่าเป็นผู้รู้ รู้ถึงสภาวะความเป็นจริง สอนไปตามหลักความจริง อันนี้ท่านเรียกว่าพุทธศาสนา ศาสนาอื่นๆ อย่างโลกเขานับถือกันก็หลายศาสนาทั่วโลก แต่เราเรียกว่าพุทธศาสนา เป็นคำสั่งสอนที่เต็มไปด้วยเพื่อความรู้อันจริง รู้จริงแล้วไม่แล้วให้รู้อีก เห็นจริง รู้ในเรื่องใดละนี้เล่าย่อๆ รู้ในเรื่องความเป็นไปเป็นมาในชีวิตของมนุษย์และสัตว์ทุกประเภท บรรดาที่มีจิตวิญญาณ

เรื่องแกงอิ่งของชาวภูไท

(แสดงเมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙)

คราวหนึ่งเขาไปเดินวิเวกกับพวกอีก ๓ องค์ พ่อหมอคนนี้แหละองค์หนึ่ง เขาเป็นหัวหน้าคณะ สมัยนั้นมันไม่ค่อยมีทาง ใช้วิธีดูดวงตะวัน แต่ถ้าเป็นกลางคืนก็ดูดวงดาว คืนนั้นเดือนมืด พวกเขาเดินทางบนยอดเขา เพราะมองจากแสงไฟนึกว่าเป็นหมู่บ้านคนที่แท้เป็นไฟฟ้า ขึ้นไปบนยอดเขาสูงสุด เวลาเที่ยงคืนแล้ว หิวน้ำเกือบอ้าปากไม่ขึ้น ซากก็เหมื่อย เลยพาพวกพักอยู่บนยอดเขา

พอประมาณตี ๓ ก็ปลุกคณะเดินทางต่อ บางองค์ก็ร้องให้ตามไป เพราะทั้งหิวน้ำและเหมื่อยจนยกขาไม่ขึ้น เดินไปประมาณชั่วโมงเศษ ไปถึงหน้าผาที่สูงชัน หมู่บ้านคนก็ยังไม่ทราบว่าจะอยู่ที่ไหน เขาก็เดินเลียบหน้าผาไป มือก็จับต้นไม้ไป วางไม่ได้ พอดีใจออกไผ่ป่า เขาหยุดสังเกต ก็คิดออกถึงวิธีลงจากหน้าผา เขาบอกหมู่ให้รอบนนั้น เขาจะลงไปก่อน ข้างหน้าเป็นบตร อีกข้างหนึ่งเป็นท่อของจำป๋านที่สะพายอยู่ โนมไม้ไผ่มา แล้วโยนตัวลงไป พอลงไปถึงข้างล่างก็ให้คณะทำอย่างนั้น แต่เขาให้หมู่ส่งของลงไปก่อน ในที่สุดก็สามารถลงได้ทุกองค์

เดินทางต่อไปอีกเป็นเวลานาน ประมาณ ๔ โมงเช้า ก็ถึงหมู่บ้านชาวภูไท ชาวบ้านเขาพูดกันว่า พระพวกนี้คงยังไม่ได้ฉันอาหาร เพราะแถบนั้นไม่มีหมู่บ้าน พวกเขาจึงนิมนต์และจัดจ้งหันมาถวาย พอเสร็จยกมาเป็นแกงอิ่งใส่ผักหวาน ภูไทแกงอิ่งเป็นตัวยุ ไม่มีการตัดเล็บตัดขาผ่าท้องเขาเลยพูดกับพวกเขาว่า “ธาตุชั้นธเขาไม่ถูกกับอาหารอย่างนี้ ให้หมู่คณะฉันเถอะ ขอข้าวเปล่ากับเกลือก็พอ” ชาวบ้านก็จัดอย่างนั้นถวาย เขาเลยไม่ได้ฉันแกงอิ่ง

เรื่องภานาที่ถ้ำพะหวัด

(แสดงเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙)

ครั้งหนึ่งเขาไปวิเวกที่ถ้ำพะหวัด (อำเภอณาแก จังหวัดมุกดาหาร) ก่อนไปพระอาจารย์ใหญ่ (หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต) บอกว่า “อย่าไปนานถึงเดือนนะ เดี่ยวจะไม่สบาย” เราไปอยู่เดือนเศษแบบ หัวล้านเกินครุ แล้วก็เลยป่วยจริงๆ และอาการหนักด้วย ไข้มาลาเรียมันขึ้นแต่ละทีตัวสั้น ฉันทายอะไรก็ไม่หาย เลยใช้สมาธิรักษา ปรากฏว่าได้ผล คือพอจิตสงบเป็นสมาธิ อาการของโรคก็ไม่มี มันสู้สมาธิไม่ได้ แต่มันก็ไม่ยอมถอย เขาสู้กับมันอยู่อย่างนั้น เป็นเวลานานถึง ๑ ปี ๑๑ เดือน พวกชาวบ้านแถวนั้น เขาตกใจ กลัวว่าจะได้ห้ามเขาลงจากถ้ำบนภูเขา อาการของโรคชนิดนี้มันร้ายแรงมาก บางวันไปบิณฑบาตมาแล้วฉันไม่ได้ บางวัน (กำเริบจน) ไม่ได้ไปบิณฑบาต ช่วงมันกำเริบหนักๆ เป็นเวลาเดือนเศษๆ ไม่ได้บิณฑบาตไม่ได้ฉันอาหาร เขาก็ใช้สมาธิต่อสู้กับมันอยู่อย่างนั้น

พอชาวบ้านนิมนต์ลงไป เพราะเขากลับเขาจะตาย และเป็นภาระให้เขา เขาก็ไป หลายวันต่อมา จึงทราบว่ พวกชาวบ้านใจบาบไปยิงเสือใหญ่ตัวที่มันเฝ้าหน้าถ้ำให้เขาตาย พวกชาวบ้านเขาเมาเล่าให้ฟังว่า เสือใหญ่โดนยิงที่แรกยังไม่ล้ม ครั้งที่สองจึงล้ม พอมันล้มลงก็มีเสียงร้องให้ตั้งระงมไปทั่วบริเวณ พรานพวกนั้นเขาก็ใช้อูบายแก่ คือร้องให้ตามเสียงนั้นไป นานพอสมควรเสียงร้องให้จึงหยุด พวกเขาจึงไปนำร่างเสือออกมาได้ พวกเขาเอาน้ำมันเสือดาวนั้นมาถวายเขาขวดบักใหญ่ เราก็ได้แต่ปลงธรรมสังเวชเท่านั้น

เรื่องท้าวสีทนกับนางมโนราห์

“เดี๋ยวนี้โลกของเราติดอยู่มุนีแหละ (มุนเงิน) สีทน มโนราห์ เป็นนิยายอันหนึ่ง เป็นบุคคลาธิษฐาน จะจริงหรือไม่จริงก็แล้วแต่”

แต่เมื่อเป็นบุคคลาธิษฐานแล้ว เราน้อมมาเป็นธรรมาธิษฐานได้ ชื่อท่านก็บอกไว้แล้ว สีทน มโนราห์ แต่เรื่องย่อๆ ง่ายๆ ของนิทานนี้ใครๆ ก็พอจะรู้จัก

มโนราห์ ก็แปลว่า จิตใจ จิตใจนี้สามารถเหาะไปถึงไหนถึงไหนก็ได้

สีทนอันนี้ ก็หมายถึง ร่างกายของเรานี้แหละ คือ ความอดทนก็ได้

ความอดทนนี้เป็นคู่ของจิต ถ้าจิตไม่มีความอดทนก็อยู่ไม่ได้

ตามเรื่องท่านว่า มโนราห์ มีปีกก็เลยเหาะหนี จะไปเมืองภูเงินโน่น แต่พอถึงป่าดงไปพบฤๅษี แล้ว
 สั่งฤๅษีว่า หากผัวเข้ามาให้อาแหวนอำมรงค์ให้เขาด้วย แล้วนางมโนราห์ก็บินไปสู่เมืองภูเงิน กำหนดวัน
 จะแต่งงานกับพระยาภูเงิน

ท้าวสีทน ก็อดทนเดิน เดินไปอยู่อย่างนั้น ทนทุกข์ทรมาน เดินฝ่าป่าดงป่าหวาย หลีหลีคิมหวาย
 หนา ก็อดทนฝ่าไป ไปพบฤๅษี ฤๅษีให้เรียนมนต์คาถาเสกใส่มะนาว ถ้ามันฝ่าไปที่ไหนไม่ได้ ก็ให้อา
 มะนาวขว้างไป มันจะเจาะทางเดินไปได้และได้มอบแหวนอำมรงค์ให้

พอไปถึงแม่น้ำกัณฑ์เหล็กกัณฑ์ทอง ทิ้งมะนาวลงไปปรากฏว่าจมน้ำไปเลย เลยข้ามแม่น้ำไปไม่ได้
 นั่งกอดเข่าร้องไห้อยู่ที่ใต้ต้นไม้ต้นหนึ่งใกล้ฝั่งแม่น้ำ มีลูกนกอินทรี ๓ ตัวเห็นสีทนนั่งร้องไห้ก็มาถามว่า
 “ทำไมมาร้องไห้อยู่ที่นี่”

สีทนก็เล่าให้ฟังว่า เมียหนีไปอยู่เมืองภูเงิน จะไปตามก็ข้ามน้ำไม่ได้

ลูกนกอินทรีก็เลยแนะนำว่า “พรุ่งนี้พ่อกับแม่มันจะบินไปหาอาหารที่เมืองภูเงิน เพราะเมืองภูเงิน
 กำลังจะจัดงานแต่งงานนางมโนราห์กับพระยาภูเงิน ฉันทก็จะไปด้วยขอให้ท่านแทรกเข้าไปอยู่ในชนปีก
 พ่อแม่ฉันทก็แล้วกัน”

วันรุ่งขึ้นสีทนจึงปีนต้นไม้ขึ้นไปแทรกอยู่ในขนของปีกนกอินทรี

พ่อแม่นกอินทรีก็พาบินไปเมืองภูเงิน พอไปถึง นกบินลงต่ำๆ สีทนก็กระโดดลง แล้วไปพบสาวใช้
 ในวังออกมาตักน้ำอาบ จึงฝากแหวนอำมรงค์ไปให้นางมโนราห์ พอนางมโนราห์เห็นแหวนอำมรงค์ ก็พูดขึ้น
 ว่า ผัวฉันมาถึงแล้วฉันไม่แต่งงานหรอก

นี่เป็นเรื่องย่อๆ ทีนี้เราย้อนมาเป็นธรรมเนียมฐาน

มโนราห์ หมายถึง มโนหรือจิตใจของเรา ท้าวสีทน หมายถึง อดทนหรือขันติ

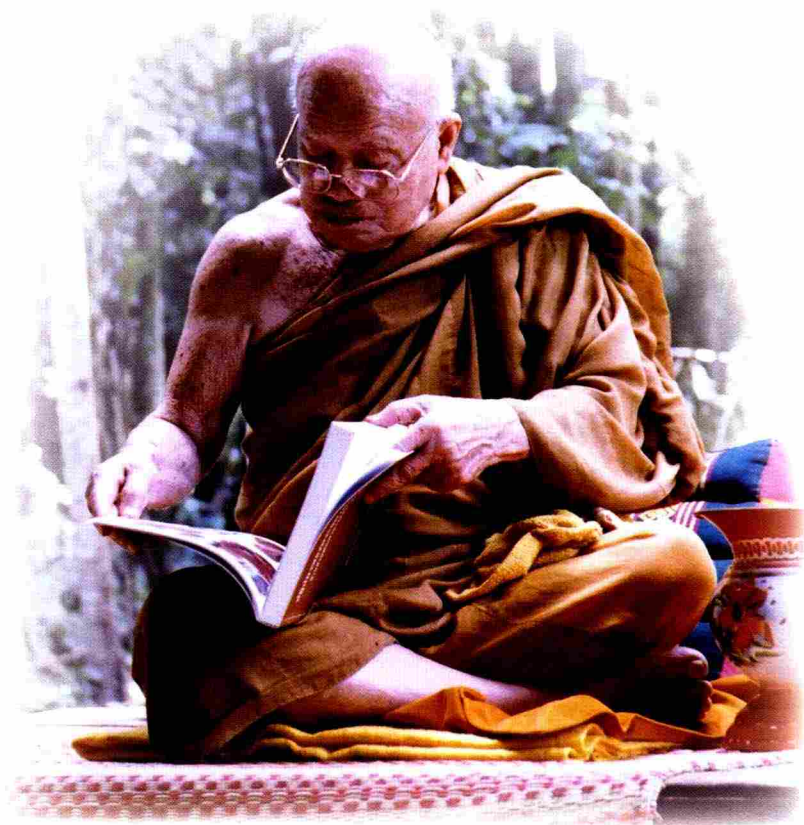
มโน (จิต) กับสีทน (ขันติ) ถ้าหนีจากกันแล้วใช้ไม่ได้

แหวนอำมรงค์ หมายถึง ธรรมะ ที่ว่าเสกมนต์ใส่มะนาว หมายถึง ฤๅษีท่านมีศีล หรือสติ พอจะ
 ต่อสู้กับความทุกข์เวทนาต่างๆ นานาได้

การนั่งกรรมฐานมักเหมือนมีขวากหนามอยู่หลายๆ คือ นั่งไปหน่อยก็มักจะเจ็บนั้น ปวดนี้ วุ่นวาย
 นี้แหละคือ ฝ่าดงหนา ป่าหวายหลีหลีคิมหวายหนา (เดินไม่สะดวก) ต้องฝ่าให้ได้

แต่แล้วเราต้องอาศัยขันติ คือ ความอดทน ท้าวสีทนต้องสู้ตั้งต้นเข้าไป

พอได้แหวนอำมรงค์แล้วเหมือนได้สติ เลยไม่กลัวในการสู้กับทุกข์เวทนาต้นเข้าไปเลย แต่ว่าขั้นนี้
 ต้นเข้าไปถึงแม่น้ำกัณฑ์เหล็กกัณฑ์ทองแล้วไปไม่รอด (ข้ามน้ำไม่ได้)

จะข้ามได้ก็ด้วยอินทรีย์ทั้ง ๕ (นอกอินทรีย์) คือ อินทรีย์ ๕ อันได้แก่ สัทธินทรีย์ วิริยอินทรีย์ สตินทรีย์
สมาธิินทรีย์ ปัญญาอินทรีย์ คือ ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา

อินทรีย์ทั้ง ๕ เป็นพลังที่จะข้ามไปเมืองกุเงิน จึงจะได้เมียคืนมา ถ้าไม่เช่นนั้นเมีย (ใจ) ก็จะไม่ยอม
เมืองกุเงิน (ใจติดเงิน) เป็นอย่างนั้นใช่ไหม เห็นใครๆ ก็ยุ่งกับเงินกันทั้งนั้น เรียกว่า ไปอยู่เมืองกุเงิน
กันหมด เจ้าตัววิ่งตามไม่ทัน มีมากใช้มาก เป็นหนี้มากยุ่งกันอยู่อย่างนั้นแหละ

นี่แหละมโนราห์ไปอยู่เมืองกุเงิน มันไปแต่งงานแล้วก็ไม่รู้ จะบินคืนมาอยู่กับตัวของตัวก็มาได้
จิตใจมันไปยึดอยู่กับทรัพย์ภายนอก

เมื่อพิจารณาเป็นธรรมาธิษฐานแล้วมันจะต้องเป็นอย่างนั้น คนเราชอบไปอยู่เมืองกุเงินหมด
ส่วนธรรมะไม่ยอมมาหาเลย ทำวสีทนก็เดือดร้อนวุ่นวายเพราะเมีย (ใจ) ไม่อยู่ด้วย

ฉะนั้น คนจึงได้ทุกข์ได้ยาก ฆ่ากัน ทำลายกัน ยิ่งกัน คินวานนี้ก็ไต่ยินว่าแทงกันตาย หวงกัน
ทำนั่นทำนี่ร้อยอันพันอย่าง มัน (ใจ) ไปติดอยู่ที่เงินกันทั้งนั้น อยู่แต่ร่างเปล่าๆ เลยไม่มีความอดทน
โลกอันนี้ ก็เลยเดือดร้อน นี้เทียบง่าย ๆ

เล่าถึงองค์หลวงปู่

เล่าโดย พระครูปลัดทองอินทร์ กตปุญโญ

หลวงพ่อบุญธรรมทองอินทร์ กตปุญโญ เป็นคนบ้านหนองแดง ซึ่งอยู่ใกล้กับบ้านศรีสมเด็จ (เดิมคือบ้านหัวหนอง) ต่อมาบิดามารดาได้ย้ายถิ่นฐานไปอยู่ใกล้ๆ กับวัดป่ากุง สมัยเด็กเคยนำวัวควายไปเลี้ยงในบริเวณวัดป่ากุงเสมอๆ ซึ่งเป็นที่รกร้างน่าสะพรึงกลัว

ต่อมาพระอาจารย์ศรี มหาวิโร หรือสานุศิษย์ได้ยกนามว่า “พ่อแม่ครูอาจารย์หลวงปู่ใหญ่” หรือ “หลวงปู่ใหญ่” ได้มาพำนักจำพรรษาและบูรณะวัดป่ากุงเก่า ขณะที่หลวงปู่ใหญ่บวชได้ ประมาณ ๙-๑๐ พรรษา เมื่อยังเด็กหลวงพ่อบุญธรรมทองอินทร์ ได้มีโอกาสไปฟังเทศน์ฟังธรรมคำสอนที่ลึกซึ้งเข้าถึงความจริงของชีวิต จนเกิดความซาบซึ้งในธรรมะ หลังพ้นการเกณฑ์

ทหารจึงได้บรรพชาอุปสมบทในปี ๒๕๐๑ ณ วัดประชาบารุง จังหวัดมหาสารคาม เมื่ออายุ ๒๑ ปี

ท่านได้ติดตามหลวงปู่ใหญ่ออกวิเวกธุดงค์ไปยังสถานที่ต่างๆตามป่าเขาลำเนาไพร ถิ่นกันดาร ถ้ำต่างๆ ที่สำคัญๆ ในภาคอีสาน ท่านให้แรงทำความเพียรอย่างเข้มแข็งเอาจริงเอาจังจนพบกับสะอาดสว่าง สงบในจิต มีความสุขุมมั่นคง มีหลักจิตหลักใจในพระพุทธศาสนา

ตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ จนถึงปัจจุบัน ท่านได้รับมอบหมายจากหลวงปู่ใหญ่ และคณะสงฆ์ ให้เป็นหัวหน้าคณะไปจำพรรษาดูแลวัดสาขาต่างๆ ทางภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และในภาคอีสาน ตลอดจนต่างประเทศ เช่น อินโดนีเซีย ฮองกง ออสเตรเลีย และได้ช่วยหลวงปู่ใหญ่ดูแลการก่อสร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคล ทั้งเป็นผู้นำในการก่อสร้างกำแพงหินรอบพระมหาเจดีย์ และพระเจดีย์หินวัดป่ากุงจนแล้วเสร็จ

หลวงพ่อบุญธรรมทองอินทร์เล่าว่า หลวงปู่ใหญ่มักปรารภเรื่อยๆ ว่า การบวชมีหลายอย่างคือ “บวชเล่น บวชลอง หรือคำว่าบวชทดลองดู บวชตามคลองประเพณี บวชหนีสงสาร บวชผลาญข้าวสุก บวชสนุก เฮฮา บวชค้าขาย บวชตายเป็นเปรต” ในยุคต้นๆ ท่านเน้นการทำความเพียร ออกวิเวกธุดงค์ปฏิบัติกัมมัฏฐาน หลวงปู่ใหญ่มีความเพียรเป็นเลิศ มีความเมตตาอย่างใหญ่หลวง ให้ความเมตตาไปกับทุกคนทุกหมู่เหล่าเสมอ

เล่าโดย พระครูปัญญาพลพัฒน์ (หลวงปู่โฮม ปญญาพล)

หลวงปู่โฮมเคยไปจำศีลปฏิบัติธรรมอยู่กับหลวงปู่ศรี มหาวีโร ตั้งแต่ครั้งยังไม่ได้บวช เกิดศรัทธาในองค์หลวงปู่ใหญ่ คิดอยู่ในใจว่าทำอย่างไรจึงจะได้บวชอยู่กับพ่อแม่ครูอาจารย์เพราะญาติพี่น้องไม่เห็นด้วย จนถึงวันจะไปบวช จึงได้มอบนาโคโดยไม่บอกใคร แต่ญาติพี่น้องก็รู้จนได้และออกมาที่วัด ขอร้องว่าให้อยู่จนลูกโตก่อน แต่ได้บอกว่าไม่ได้แล้ว และได้กราบเรียนของค์หลวงปู่ใหญ่ว่าไม่มีผ้าไตรและอัฐบริขารเลย หลวงปู่ใหญ่ก็บอกว่าไม่เป็นไร และได้พาไปบวชที่วัดวชิราลงกรณ์ เมืองโคราช พร้อมกับหลวงปู่สุข สุจิตโต

หลังจากบวชแล้วได้ไปจำพรรษาอยู่หลายวัด เช่นวัดป่าขวัญเมือง วัดผาน้ำทิพย์ เป็นต้น นอกจากนั้นยังเที่ยวธุดงค์ไปตามที่ต่างๆ ทั้ง นครพนม สกลนคร ซึ่งในสมัยก่อนมีแต่เดินทั้งนั้น สะพายบาตรขึ้นบ่าก็เหงื่อไหลเลย อาหารการกินก็อดอยาก ออกบิณฑบาตบางวันก็ได้เพียงข้าวเปล่า บางวันได้กล้วยเพียงลูกเดียว แรกๆ ก็มีความท้อบ้าง แต่เมื่อเห็นสีของผ้าที่ห่ม นึกถึงครูอาจารย์ที่ท่านมีเมตตา อยู่ไปแล้วจะได้เห็นธรรม

หลวงปู่โฮมเล่าว่าหลวงปู่ใหญ่ท่านบอกแต่เพียงข้อวัตรปฏิบัติ ซึ่งก็ปฏิบัติตามเพราะความศรัทธา ท่านมีความเมตตาและเคียวเข็ญมาก ทุกวันเมื่อฉันเสร็จส่งบาตรขึ้นกุฏิแล้ว ต้องเข้าทางจงกรมทันที จนกว่าตะวันอยู่เหนือศีรษะจึงหยุดได้ นี่เป็นข้อวัตรปฏิบัติที่เคร่งครัด ตอนบ่ายก็กวาดตาดและทำงานอย่างอื่นบ้าง สมัยนั้นชาวบ้านส่วนใหญ่จะใส่บาตรแต่ของค์หลวงปู่ บางวันองค์หลวงปู่ได้ปลาแดกปลาร้า แต่พระรูปอื่นได้เพียงข้าวเปล่า องค์ท่านก็จะนำปลาแดก ปลาร้าที่ได้มาน้อยนิดเติมน้ำแล้วแบ่งให้พระรูปอื่น ซึ่งเป็นความเมตตาอย่างยิ่ง หลวงปู่ใหญ่มักจะดุคำซึ่งเป็นที่น่าเกรงขามมากแต่ก็ไม่ท้อ อยู่กับหลวงปู่ใหญ่ ท่านเป็นแบบอย่างที่ดีมีเมตตา ถึงดุคำก็พอใจ พอภาวนาจึงเห็นคุณ พ่อแม่ครูอาจารย์เน้นการปฏิบัติเป็นสำคัญ ความที่เคยปฏิบัติทางโลกรักก็รักมาก ชังก็ชังมาก มาอยู่กับพ่อแม่ครูอาจารย์ รักชังไม่มาก เพราะในทางธรรมไม่มีรักไม่มีชัง มีแต่ความเมตตาถ้วนหน้า

เล่าโดย พระครูสุธรรมมงคล (หลวงปู่สุข สุจิตฺโต)

หลวงปู่สุขเป็นคนบ้านเหล่าลื้อ เริ่มเข้าวัดปฏิบัติธรรมกับองค์หลวงปู่ศรี เมื่อครั้งอยู่วัดป่ากุง ช่วยชุดบ่อข้างทำงานอย่างอื่นบ้าง เมื่อได้รับฟังธรรมจากองค์หลวงปู่ก็เกิดแนวความคิดว่าเราจะมาตายอยู่อย่างนี้หรือ เมื่อคิดได้ดังนั้นแล้วจึงขอบวชกับองค์หลวงปู่ ถ้าหากหลวงปู่ไม่บวชให้ก็จะไปขอบวชกับหลวงปู่ขาว องค์หลวงปู่จึงบวชให้ เมื่อปี ๒๕๑๒ อายุได้ ๒๙ ปี ก่อนบวชตอนมอบนาคแล้วมีผู้หญิงมาคุยกับท่านว่า ถ้าอยากมีลูกจะแต่งงานด้วย หรือจะเอาน้องสาวก็ได้ ท่านบอกว่าอย่ามาพูดเรื่องนี้เลย หลวงปู่จึงพาหนีไปบวชที่วัดฉวีราลงกรณ์ เมืองโคราช บวชแล้วไปอยู่ที่วัดป่าขวัญเมือง อำเภอเสลภูมิ กับหลวงปู่โสม ท่านก็หมั่นพากเพียร

ฝึกฝนปฏิบัติภาวนาจนจิตได้ดีมีรสความสงบแห่งพุทธธรรม

องค์หลวงปู่มีความหนักแน่นในทางความเพียร ทางสมาธิมีความอดทนเป็นเยี่ยม อดีตชาติท่านเป็นเจ้าของร้อยเอ็ด องค์หลวงปู่มันจึงสั่งให้ท่านมาเอาเมืองร้อยเอ็ดคืน ทำให้จังหวัดร้อยเอ็ดมีวัดสาขามากมาย แม้ทางภาคเหนือเขาจะยกให้หมดองค์ท่านก็ไม่รับ ในยุคหลังเมื่อมีข้าราชการเข้ามาบวชที่วัดป่ากุง องค์หลวงปู่ก็อนุโลมให้บวชและขอให้หลวงปู่สุขช่วยดูแล องค์หลวงปู่เคยบอกว่า จะตายเมื่อปี ๒๕๑๕-๒๕๑๖ เนื่องจากป่วยหนัก ต้องหามลงจากผ้าน้ำย้อยมารักษาที่โรงพยาบาล อยู่ได้ ๒-๓ วันก็กลับผ้าน้ำย้อยอีก หมอห้ามก็ไม่ฟัง (ภายหลังองค์หลวงปู่ท่านปรารภว่า “เทียวนี้มันไม่ตายเจ้าของ (เรา) กะตาย แต่พอดีเจ้าของบ่ตาย”)

ดูจากปฏิปทาขององค์หลวงปู่เห็นว่าท่านมีเมตตาต่อทุกคน ท่านเคยรับราชการมาก่อน จึงมีเมตตากับศิษย์ ท่านมีความประหยัดเป็นเลิศ เศษเหล็กสิ่งของต่างๆ เก็บทุกชิ้น เงินทุกบาททุกสตางค์เป็นของสงฆ์หมด เพราะถือว่าเป็นของที่ญาติโยมนำมาฝากไว้ ท่านสอนลูกศิษย์ด้วยภาษาชาวบ้าน เข้าใจง่าย ใช้บุคคลาธิษฐาน ใครไม่มุ่งมั่น ไม่ฝืนตนเองจะเข้าใจยาก ยุคก่อนวัดธรรมยุตมีน้อย พอถึงยุคขององค์หลวงปู่มีวัดธรรมยุตเกิดขึ้นมากมาย

เล่าโดย พระครูสิริญาณรังสี (หลวงปู่สิงห์ สิริปุณฺโณ)

หลวงปู่สิงห์เป็นคนบ้านศรีสมเด็จ สมัยยังอยู่บ้านเก่าคือบ้านหัวหนอง ซึ่งอยู่ใกล้กับวัดป่ากุง ได้เห็นหลวงปู่ใหญ่ตั้งแต่มาอยู่วัดป่ากุงครั้งแรก ซึ่งในช่วงนั้นยังเป็นหนุ่มน้อยอยู่ ได้มาทำวัตรปฏิบัติธรรมกับหลวงปู่ใหญ่จนสามารถสวดมนต์ได้คล่อง ต่อมาเมื่อครบครวแล้วก็ยังไปช่วยงานวัดเสมอ สวดมนต์ทำวัตรเป็นประจำ จนปี ๒๕๑๔ ขณะอายุได้ ๓๔-๓๕ ปี จึงได้บวชและอยู่ปฏิบัติอุปัฏฐากรับใช้องค์หลวงปู่ ติดตามออกวิเวกอย่างใกล้ชิด โดยมากเดินมากกว่านั่งรถ

ท่านเป็นพระอุปัฏฐากใกล้ชิดในช่วงต้นๆ กว่า ๕ ปี งานที่ทำมีทั้งงานอุปัฏฐากองค์หลวงปู่ ๑ งานช่าง งานก่อสร้างศาลาใหญ่ ศาลาหอฉัน ๑ และงานปฏิบัติธรรม ๑ ควบคู่กันทั้งสามอย่าง เริ่มจากตี ๔ ถวายอุปัฏฐากองค์หลวงปู่ เสร็จแล้วไปบิณฑบาต ฉันทเสร็จทำงานก่อสร้างทั้งวัน ตี ๑ หลวงปู่จะตื่นลุกมาทำงาน ท่านก็มาทำงานด้วย ทำงานกัน ๓-๔ องค์กรซึ่งถือว่าเป็นนักพอสมควร แม้บางครั้งเคยอดข้าวห้าวัน เจ็ดวัน สิบวันหรือเป็นเดือนฉันทแต่น้ำ แต่งานทั้งสามอย่างก็ยังคงทำตามปกติ บางวันขุดดินทั้งวันก็ไม่เหนื่อยไม่ท้อ หลายคนบอกว่าองค์หลวงปู่ใหญ่น่ากลัว แต่สำหรับหลวงปู่สิงห์แล้วไม่เคยถูกดุเลย มีแต่ยกย่อง และแอบได้ยินองค์ท่านพูดกับพระองค์อื่นว่า “ขอให้เอาแบบคุณสิงห์”

ข้อวัตรปฏิบัติที่องค์หลวงปู่กำหนด ถ้าไม่ได้ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติหย่อนยานจะถูกดุตำ ส่วนใหญ่จะโดนแทบทุกองค์ ส่วนมากมักจะพากันวิ่งหนี แต่สำหรับหลวงปู่สิงห์แล้วไม่เคยหนี องค์หลวงปู่ใหญ่ท่านมีเมตตามาก หลังจากสร้างศาลาผ้าน้ำน้อยเสร็จ ท่านก็ได้รับมอบหมายให้ไปอยู่วัดป่าวาปีปทุม (วัดป่ามหาวิระสามัคคยาราม อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม)

แต่ก่อนเวลาหลวงปู่ใหญ่เจ็บไข้ได้ป่วย ก่อนจะไปโรงพยาบาลหาหมอ องค์หลวงปู่ใหญ่ก็มักจะให้ไปตามหรือถามหลวงปู่สิงห์เสมอ นั้นแสดงถึงความใกล้ชิดและความเมตตาที่ได้รับจากหลวงปู่ใหญ่

เล่าโดย พระครูภาวนาสิทธาจารย์ (หลวงพ่อนวล อคฺควณฺโณ)

หลวงพ่อนวลเป็นคนอำเภอสวี จังหวัดชุมพร ชาวใต้ มักจะเรียกว่า “พ่อหลวงนวล” เป็นคนมีศีลจะ พูดจริง ทำจริง ไม่โลเล สมัยยังเด็กมีความลำบากยากจนมาก สุขภาพไม่ดี จนพ่อต้องบวชแก้บนให้ ภายหลังได้ขอบวชกับพระพ่อ โดยขอ บวชสัก ๗ วัน แต่มันก็ขลังไปเรื่อยๆ ขอบเรื่องคาถาอาคม มีฤทธิ์เพราะกินยาหนั่งเหนียว คุ้ย่ายมากไม่มีใครจะทรมาณได้ นอกจากหลวงปู่ศรี มหาวิโร ไช้ขลังๆ นี่แหละทำให้ลืมนวัน ลืมเดือนลืมนปี จนได้ถึง ๕ พรรษา

เมื่อได้พบกับหลวงปู่ศรี มหาวิโร ก็มีความศรัทธาแบบ หมดเนื้อหมดตัว ตอนที่ได้พบหลวงปู่ศรีที่วัดป่ากุง ได้เห็น ปฏิปทา ได้เห็นฤทธาศักดานุภาพคือท่านแสดงให้เห็นมาก

หลวงพ่อนวลเป็นคนหัวดี๊ คนใต้หัวแข็ง ไม่เชื่อท่าน ท่านแสดงฤทธิ์ให้เห็น ศีรษะของท่านขาวโพลน ไม่มีเส้นดำสักเส้น อ้าวอยู่ๆ ดำหมดทั้งหัว บางทีก็ใหญ่บ่อเริ่มเทิ้ม บางทีเล็กนิดเดียว เห็นปฏิปทา เห็นความจริง เห็นหุทิพย์ ตาทิพย์ที่ท่านแสดงธรรม แสดงเจตอภิญญาต่างๆ ได้เห็นมา ทั้งได้ฟังจากที่ เข้าไปปิบเส้นจับเส้นให้ท่าน ท่านเทศน์ให้ฟังถึงเรื่องลึกลับซับซ้อน บอกไม่ถูกนานับการ เล่าถึงตอนที่ องค์กรท่านอยู่กับหลวงปู่ดุลย์ หลวงปู่บัว หลวงปู่หล้า เรื่องของหลวงปู่ศรีฯ พรรณนาไม่จบสิ้น มันมาก มหามาก ในเรื่องของท่านมากไม่มีประมาณ

เรื่องคาถาอาคมนี้นอนอยู่กับหลวงปู่ศรีฯ ท่านดำเอาทุกคืน นั่งสมาธิก็ดำเอาๆ พอเลิกแล้วไม่ดำ สักคำ

เล่าโดย พระครูอาทรธรรมวิธาน (พระอาจารย์ถาวร จิรธมฺโม)

พระอาจารย์ถาวร มีพื้นเพเดิมอยู่ทางภาคเหนือแถบจังหวัดลำพูน เชียงราย อายุ ๒๗ ปีเศษ ได้โกนหัวบวชเป็นผ้าขาวถือศีล ๘ กับพระอาจารย์สายวัดบ้าน เนื่องจากอาจารย์ดูดวงว่าชะตาจะถึงฆาต

อาจารย์ไปแสวงหาเหล็กไหลที่ประเทศพม่า จึงฝากให้อยู่กับท่านพระอาจารย์ศักดิ์สิทธิ์ (ศิษย์หลวงปู่ศรี) ที่เชียงราย ต่อมาท่านนำมาฝากทิ้งไว้กับหลวงปู่ใหญ่ที่วัดป่ากุง แล้วหนีกลับไปโดยไม่บอกกล่าวเมื่อปี ๒๕๒๖ ต้องต่อสู้กับอุปสรรคหลายอย่าง ภายหลังอาจารย์ศักดิ์สิทธิ์กลับมาพร้อมบาตรและผ้าไตรถามว่าบวชได้ไหม ก็รับว่าบวชได้ จึงได้บวชในปี ๒๕๒๖ ขณะอายุ ๒๗ ปีเศษที่วัดป่ากุง หลังจากบวชแล้ว ๑ พรรษา ก็ได้รับใช้หลวงปู่ใหญ่บ้าง เช่น ต้มน้ำให้หลวงปู่ฉัน ส่วนน้ำอาบหลวงปู่พรหม เป็นผู้รับหน้าที่ต้มน้ำ

ปี ๒๕๒๙ คณะสงฆ์มีมติแต่งตั้งให้เป็นพระอุปัฏฐาก โดยให้พระอาจารย์ทวี เป็นหัวหน้า หลวงปู่ใหญ่ตื่นเที่ยงคืนทุกคืน แล้วไปเดินจงกรมบนศาลาใหญ่ ตี ๓ ลงมาเทศน์ ตี ๕ เตรียมออกบิณฑบาตทางไกล พระอาจารย์ถาวร เวลาพูดคุยกับหลวงปู่ใหญ่จะใช้คำแทนว่า “พ่อแม่” ความอบอุ่นที่ได้รับ เคยถามว่า “พ่อแม่จะให้ผมอยู่ด้วยได้อย่างไร? เพราะเป็นคนอื่นไม่ใช่ญาติพี่น้อง” ท่านก็บอกว่า “ความใกล้ชิดกันไม่ใช่เพียงในชาตินี้ เราเคยเป็นพ่อเป็นแม่เป็นพี่เป็นน้องเป็นบริวารกันมาแต่ชาติปางก่อน” และอาจจะเป็นเพราะฝีมือในการจัดเตรียมสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นของขบฉัน หมากพลู หรือของอื่นๆ ทำให้เป็นที่ถูกใจขององค์หลวงปู่ แม้จะมีบางช่วงที่ต้องจากท่านไปก็เพียงระยะสั้นๆ แต่ก็ได้กลับมารับใช้ เป็นพระอุปัฏฐากองค์หลวงปู่ใหญ่จนละสังขาร

เคยถามถึงเรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์ต่างๆ ท่านก็บอกว่า “เป็นของใครของมัน ถ้าไปแสดงให้เขาเห็นจะเป็นกรรมของเขา บางคนก็เชื่อ บางคนก็ไม่เชื่อ อย่าไปทำเลย”

องค์หลวงปู่ท่านบอกให้ “สอนใจ ห้ามใจ ห้ามวาจา ห้ามกาย ก็จะเป็นคนดีเอง” อยู่กับพ่อแม่ ทำให้รู้ว่าพ่อแม่มีความรักมาก มีความเมตตามาก แม้แต่สัตว์ท่านก็รักทุกตัว ท่านบอกว่าต้นโพธิ์ใหญ่ยอมมีนกมาอาศัยเป็นธรรมดา ปฏิบัติของหลวงปู่ในเรื่องความรักความเมตตาถือว่าเป็นเยี่ยม เรื่องเงินทองถือเป็นของกลางสงฆ์ทั้งหมด

การอยู่รับใช้องค์หลวงปู่ใหญ่เป็นพระอุปัชฌาย์ใกล้ชิด พระอาจารย์ถาวรเล่าว่าในปี ๒๕๔๕ พ่อแม่เริ่มมีความจำสับสนบ้าง เนื่องจากท่านสำลักน้ำ หมอบอกว่า “ถ้าสำลักน้ำบ่อยๆ ทำให้ความจำเสื่อม”

ปี ๒๕๔๘ องค์ท่านเริ่มสับสนมากขึ้นจำเรื่องเก่าๆ ได้ แต่เรื่องใหม่จำไม่ค่อยได้ บางทีห้าทุ่มหกทุ่มก็บอกจะไปบิณฑบาต ไปนั่งรอนานก็ชวนกลับมาพักผ่อนที่ศาลารับรองแขก ท่านจะไม่กลับเข้ากุฏิที่พักกลางน้ำอีก เป็นอยู่อย่างนั้นบ่อยครั้ง หรือไม่ก็ให้พานั่งรถอล์ฟขับวนออกจากกุฏิไปหน้าวัดแล้วกลับมาใหม่ เคยถามว่า “พ่อแม่จะอยู่นานเท่าไร?” ท่านก็บอกว่า “เก้าสิบกว่านี้แหละ”

พ่อแม่บอกว่า “เจ้าของบ่เป็นหยั่ง แต่ธาตุ ๔ ชั้น ๕ เริ่มเสื่อม” เคยถามท่านว่า “ทำไมไม่เอามาแก้กัน ขอรับ?” ท่านว่า “ใจส่วนใจ กายส่วนกาย ธาตุชั้นส่วนธาตุชั้น”

พ่อแม่พูดน้อยลงเรื่อยๆ จนแทบจะไม่พูดอะไรเลย หลังสุดในตอนกลางดึกเวลาประมาณ ๔ ทุ่มของต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เคยถามพ่อแม่ว่า

“หิวบ่?” ท่านก็ตอบว่า “บ่”

“หนาวบ่?” ท่านก็ตอบว่า “บ่”

“ล้าบ่?” ท่านก็ตอบว่า “ล้าอยู่ สั่งขารรวงโรยมันก็ล้าเป็นธรรมดา ต้องล้า”

หลังจากนั้นมาก็ไม่ได้สนทนากับพ่อแม่นานๆ แบบนี้อีกเลยจนองค์ท่านละสังขาร

เพชรที่องค์หลวงปู่เจียรระไน

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ฐานะ ๔ ประการนี้ ฟังรู้ด้วยฐานะ ๔ ฐานะ ๔ เป็นไฉน?

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ศีลฟังรู้ได้ด้วยการอยู่ร่วมกัน และศีลนั้นฟังรู้ได้โดยกาลนาน ไม่ใช่เล็กน้อย มนสิการอยู่จึงจะรู้ ไม่มนสิการอยู่หาไม่รู้ คนมีปัญญาจึงจะรู้ คนมีปัญญาทรามหาไม่รู้

ความสะอาดฟังรู้ได้ด้วยถ้อยคำ และความสะอาดนั้นฟังรู้ได้โดยกาลนาน ไม่ใช่เล็กน้อย มนสิการอยู่จึงจะรู้ ไม่มนสิการหาไม่รู้ คนมีปัญญาจึงจะรู้ คนมีปัญญาทรามหาไม่รู้

กำลังใจฟังรู้ได้ในอันตราย และกำลังใจนั้นแลฟังรู้ได้โดยกาลนาน ไม่ใช่เล็กน้อย มนสิการจึงจะรู้ ไม่มนสิการหาไม่รู้ คนมีปัญญาจึงจะรู้ คนมีปัญญาทรามหาไม่รู้

ปัญญาฟังรู้ได้ด้วยการสนทนา และปัญญานั้นแลฟังรู้ได้โดยกาลนาน ไม่ใช่เล็กน้อย มนสิการจึงจะรู้ ไม่มนสิการหาไม่รู้ คนมีปัญญาจึงจะรู้ คนมีปัญญาทรามหาไม่รู้.

พระพุทธวจนะ (ฐานสูตร)

หลวงปู่บุญศรี ญาณธมฺโม

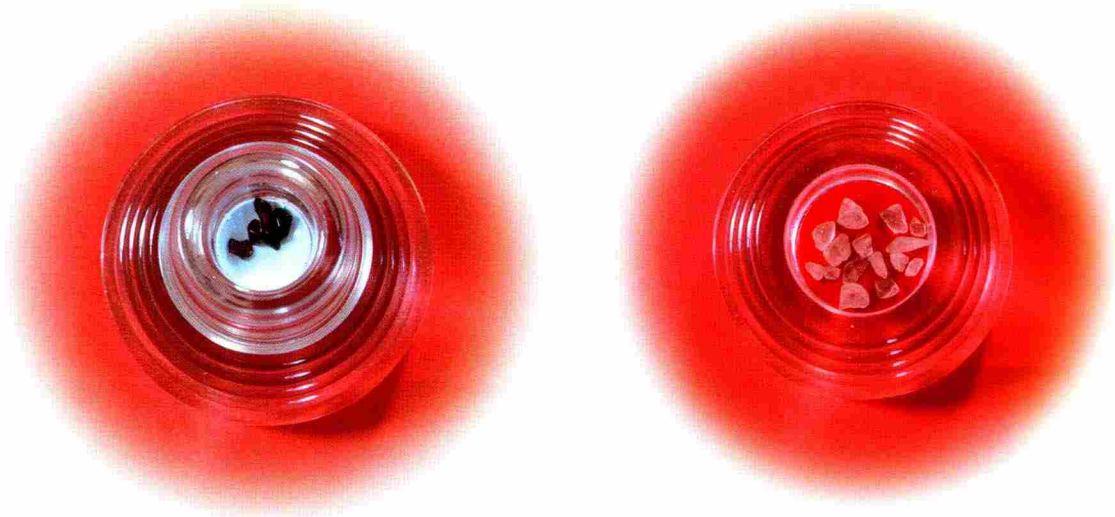
นามเดิม บุญศรี บุญอนันต์

ชาตะ วันอังคารที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๘ ณ บ้านเหล่าลื้อ ตำบลขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

อุปสมบท พ.ศ. ๒๔๙๗ ณ วัดบึงพระลานชัย อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

มรณภาพ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ วัดป่าน้ำคำน้อย อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร รวมสิริอายุ ๗๘ ปี ๓๘ พรรษา

เดิมที่ท่านเป็นพ่อค้าขายผ้าและหนังสือตามหัวเมืองต่างๆ เช่น ร้อยเอ็ด อุตรธานี เป็นต้น แต่เนื่องจากความไม่แน่นอนที่มีอยู่ประจำโลกทำให้กิจการค้าไม่ประสบความสำเร็จตั้งใจปรารถนา ท่านจึงเกิดความเบื่อหน่ายในทางโลกหันเหเข้ามาศึกษาทางธรรม เนื่องจากท่านเคยรู้จักองค์หลวงปู่ศรีตั้งแต่ครั้งยังรับราชการเป็นครู จึงได้อุปสมบทแล้วขอโอกาสไปจำพรรษาที่วัดป่ากุงกับองค์ท่าน

เมื่อออกพรรษาแล้ว ท่านก็เดินธุดงค์ไปตามป่าเขาลำเนาไพรเพื่อแสวงหาโมกขธรรม จนได้รับประสบการณ์ในการปฏิบัติธรรมมากมาย เช่น มีความอึดเิบในรสพระธรรมที่ถ้าพระเวส อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม รู้จักสมมติและการหลงสมมติที่ภูคว่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เอาชนะถิ่นมิทระได้ที่วัดนันทวัน จังหวัดนครพนม ประสบเทพนิมิตที่ถ้าพระขันตี ป่วยเป็นไข้มาลาเรียที่ภูเขาควาย ประเทศลาว และได้ติดตามองค์หลวงปู่ศรีออกเผยแผ่ธรรมะร่วมกับพระธรรมทูต เป็นต้น ในปีพ.ศ. ๒๕๑๑ ท่านได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าอาวาสวัดป่าขวัญเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อเริ่มบุกเบิกวัดผาน้ำน้อย ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ท่านก็ได้รับมอบหมายจากองค์หลวงปู่ศรีให้ย้ายมารับภาระอันใหญ่หลวงและหนักอึ้ง โดยรับตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสวัดผาน้ำน้อยอยู่นานถึง ๑๒ ปี

ช่วงเวลาที่ผ่านมา หลวงปู่บุญศรีได้ตรากตรำทำงานหนักมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานและยังป่วยเป็นไข้มาโดยตลอด องค์หลวงปู่ศรีจึงให้ท่านกลับมาที่วัดป่าขวัญเมืองตามเดิมเพื่อพักผ่อนธาตุขันธ์ และเมื่อวัดป่าน้ำค่าน้อย อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ได้ตั้งขึ้นมาใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ หลวงปู่บุญศรีก็ได้รับมอบหมายให้มาดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสและอยู่ที่วัดแห่งนี้จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

หลวงปู่สีลา ขนฺติโก

นามเดิม สีลา อัจฉินิยม

ชาตะ พ.ศ. ๒๔๔๗ ณ บ้านหนองสองห้อง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

อุปสมบท พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ ณ วัดประชาคมวนาราม อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

มรณภาพ พ.ศ. ๒๕๒๐ ณ วัดประชาคมวนาราม อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด รวมสิริอายุ ๗๒ ปี ๒๐ พรรษา

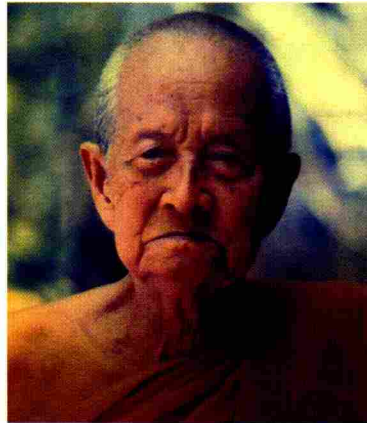
หลวงปู่สีลา คราวที่ท่านยังเป็นฆราวาสเป็นนักเลงรุ่นเก่ามีความเชี่ยวชาญในวิชาอาคมขลังด้าน อยู่ยงคงกระพัน เมื่อเข้ามาอุปสมบทก็เอาจริงเอาจังในการปฏิบัติภาวนากรรมฐาน มีการนั่งสมาธิตั้งแต่ หัวค่ำจนยันรุ่งอยู่เนืองนิตย์ จนองค์หลวงปู่ไว้วางใจให้ทำหน้าที่ดูแลวัดป่ากุงแทนท่านเมื่อคราวที่ องค์หลวงปู่ไปจำพรรษาที่วัดสาขาแถบจังหวัดนครพนมในช่วงปีพ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๖ และได้ให้ไปโปรด จิตวิญญานของ “นางย่อง” ที่วัดป่าดงนางย่อง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ไปสู่สุคติโลกสวรรค์ แล้ว “เทพธิดาย่อง” ได้กลับมาช่วยให้ท่านสามารถท่องปาฏิโมกข์ในนิมิตสมาธิได้จนจบทั้งที่ท่านอ่าน หนังสือไม่ออก

หลวงปู่หว่า จตุตสโล

นามเดิม หว่า โนนิล

ชาติะ วันอังคารที่ ๒ มกราคม
พ.ศ. ๒๔๕๔ ณ บ้านขามเฒ่า ตำบลขาม
เฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

อุปสมบท วันที่ ๑๖ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๐๖ ณ วัดศรีสุทธาวาส อำเภอ
เมือง จังหวัดเลย

มรณภาพ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม

พ.ศ. ๒๕๓๘ ณ วัดป่าศรีสมพร อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม รวมสิริอายุ ๘๔ ปี ๓๒ พรรษา

หลวงปู่หว่า ในสมัยเป็นเด็กเป็นผู้ที่ไม่ชอบพูด แต่เรียนหนังสือเก่ง เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ใช้เวลา ๓ ปี เมื่อโตขึ้นก็ใช้ชีวิตแบบฆราวาสทั่วไป

ในปีพ.ศ. ๒๕๐๖ ท่านได้ขอติดตามหลวงปู่ทอง ปุณฺณฺราสี ซึ่งเป็นคนบ้านเดียวกัน เดินทางไปที่ วัดศรีสุทธาวาส อำเภอเมือง จังหวัดเลย เมื่อไปถึงก็เกิดศรัทธาจึงได้อุปสมบทที่วัดแห่งนี้ จากนั้น ได้ติดตามหลวงปู่ทองออกธุดงค์แสวงหาความวิเวกไปยังจังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อไปยังจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดสกลนคร แล้ววกกลับมาที่วัดสามัคคีธรรม บ้านขามเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยเดินทางด้วยเท้าเปล่าบ้าง รถไฟบ้าง รถยนต์บ้าง อดบ้าง อิ่มบ้าง ก็ต้องอดทน เพื่อเป็นการฝึกฝนตนเอง ต่อมาท่านได้เดินทางไปกราบนมัสการหลวงปู่ศรี ที่วัดประชาคมวนาราม จังหวัดร้อยเอ็ด และอยู่จำพรรษากับองค์หลวงปู่ ๔ พรรษา

ในปีพ.ศ. ๒๕๑๐ องค์หลวงปู่ศรีได้นำพระนวกะเดินทางจากจังหวัดร้อยเอ็ดมายังจังหวัด นครพนมโดยให้หลวงปู่หว่าติดตามมาด้วย และเห็นว่าหลวงปู่หว่าเป็นผู้มีอุปนิสัยสุขุมรอบคอบ สงบเสงี่ยม อดทน โอบอ้อมอารีต่อเพื่อนผู้ประพฤติพรหมจรรย์อย่างเสมอต้นเสมอปลาย มีความรู้ความฉลาด สามารถแสดงธรรมได้อย่างกว้างขวางและลึกซึ้ง จึงมอบหมายให้ท่านเป็นเจ้าอาวาสที่วัดศรีสมพร บ้านน้อยหนองเค็ม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งท่านก็ได้ทำหน้าที่สมกับเป็นพุทธชินนรสา ทำให้ มีญาติโยมทั้งไทย จีน เวียดนามหลั่งไหลเข้ามาทำบุญและรับฟังธรรมจากท่านอย่างไม่ขาดสาย

วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ หลวงปู่อาพาธหนัก ญาติโยมได้นำท่านไปรักษาที่โรงพยาบาล ศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น หมอวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งในถุงน้ำดี ผ่าก็ตายไม่ผ่าก็ตายเพราะท่านมีอายุ มากแล้ว จึงนำท่านกลับมารักษาทันทีที่วัด อยู่ได้ ๙ วันท่านก็ละสังขารไปด้วยอาการอันสงบ

หลวงปู่อินทร์ วุฑฒิสารโ

นามเดิม อินทร์ ตริธวัช

ชาติ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๒ ณ บ้านนาคำ ตำบลนาเมือง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

อุปสมบท พ.ศ. ๒๕๑๑ ณ วัดวชิราลงกรณ์ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

มรณภาพ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ โรงพยาบาลหลักเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด รวมสิริอายุ ๘๔ ปี ๑๕ พรรษา

ท่านได้อุปสมบทครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ที่วัดบ้านนาเมือง (ภายหลังท่านได้ญัตติเป็นธรรมยุต) อ.เสลภูมิ ท่านเป็นผู้สนใจใฝ่รู้ในพระธรรมวินัย และมีความทรงจำเป็นเลิศ จนสามารถศึกษาทั้งอักษรขอม อักษรธรรม และอักษรไทยน้อย พอถึงปีพ.ศ. ๒๔๙๒ ท่านได้ลาสิกขาออกมาเพื่อดูแลพ่อแม่ที่ป่วยอยู่ และแต่งงานมีครอบครัวตามธรรมดาโลกนิยม

ในปีพ.ศ. ๒๕๑๑ องค์หลวงปู่ศรีได้พาท่านไปบรรพชาอุปสมบทเป็นครั้งที่สองที่วัดวชิราลงกรณ์ เป็นพระภิกษุในครั้งนั้นทั้งหมด ๙ รูป (รวมทั้งหลวงปู่โสม ปณญาพโล และหลวงปู่สุข สุจิตโต ด้วย โดยหลวงปู่อินทร์ได้บวชเป็นองค์แรก) ท่านเป็นพระที่องค์หลวงปู่ไว้วางใจมาก ท่านได้ช่วยงานตั้งแต่การสอนคำขานนาค ฟีกนาค การดูแลความสะอาดเรียบร้อยและซ่อมแซมเสนาสนะ การเทศนาว่าการ การพัฒนาวัดวาอารามหลายวัด จนได้รับคำยกย่องจากองค์หลวงปู่ศรีว่า “เฒ่าอินทร์ เก่งทุกอย่าง ฮ้าย (ดูดำว่ากล่าว) ก็เก่ง ภาวนาก็เก่ง เทศน์ก็เก่ง พระนักพัฒนา”

หลวงปู่สุธน เมธีโร

นามเดิม ทน ยूरชัย

ชาตะ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๘ ณ บ้านแซงบาดาล อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

อุปสมบท พ.ศ. ๒๕๐๒ ณ วัดพระธาตุพนม อำเภอพระธาตุพนม จังหวัดนครพนม

มรณภาพ พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ วัดป่ากุง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด รวมสิริอายุ ๘๗ ปี ๒๕ พรรษา

หลวงปู่สุธนเกิดในตระกูลนักปราชญ์ เมื่ออุปสมบทแล้ว ด้วยอุปนิสัยที่มุ่งมั่นฝึกฝนในทางธรรม หลวงปู่ได้พยายาม เสาะแสวงหาครูบาอาจารย์ และอยู่จำพรรษาเพื่อศึกษาขอคำแนะนำในข้อวัตรปฏิบัติ กับครูบาอาจารย์ที่สำคัญๆ สายหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลายนองค์ เช่น หลวงปู่เทศก์ เทสรังสี, หลวงปู่ขาว อนาลโย, หลวงปู่ฝั้น อาจาโร, หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ, หลวงปู่สิม พุทธาจาโร, พระอาจารย์มหาบัว ญาณสมปนฺโน, หลวงปู่ชา สุภทฺโท, หลวงปู่หล้า เขมปัตโต และหลวงปู่ศรี มหาวิโร ฯลฯ ท่านจึงยึดมั่นใน รุดงควัตรและธรรมวินัยอย่างเคร่งครัด ด้วยความเด็ดเดี่ยวอาจหาญ รักสันโดษ และฝึกฝนในธรรมปฏิบัติ หลวงปู่จะจาริกรุดงค์เพื่อบำเพ็ญเพียรภาวนาตามสถานที่อันสงบวิเวกตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามถ้ำภูเขาตามแนว ชายแดนไทย ลาว พม่า แถบลุ่มแม่น้ำโขง โดยไม่ยึดติดกับสถานที่

กระทั่งเมื่อสังขารสภาพลงมากแล้ว ในปีพ.ศ. ๒๕๒๙ ท่านได้มาจำพรรษาที่วัดผาน้ำน้อย อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มอบกายถวายชีวิตเป็นศิษย์ขององค์หลวงปู่ศรี มหาวิโร และได้อยู่ ร่วมก่อสร้างพระมหาเจดีย์ชัยมงคลจวบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

ถึงแม้องค์หลวงปู่จะเป็นผู้มีวาสนาบารมีด้านมีบริษัทบริวารมาก จนสามารถก่อสร้างถาวรวัตถุทางพระพุทธศาสนาที่ใหญ่โตมโหฬาร และวิจิตรพิสดารจนเป็นเหตุให้องค์ท่านได้รับการเรียกขานจากครูบาอาจารย์พระผู้ใหญ่สายกรรมฐานว่า “หลวงปู่ศรี เจดีย์ใหญ่” ก็ตาม แต่ทางด้านอบรมสั่งสอนศิษยานุศิษย์ให้บรรลุธรรมตามสมควรแก่ธรรมท่านก็ไม่ได้ละเลย ดังที่ได้กล่าวถึงเพชรที่ท่านเจียรระโนจนเปล่งประกายเจิดจรัสมาแล้ว เป็นเพชรที่มีหลักฐานพยานว่าเป็นเพชรน้ำหนึ่งโดยแท้ แต่ยังมีเพชรอีกหลายเม็ดที่ผ่านการเจียรระโนแล้วจากองค์หลวงปู่ แต่ไม่สามารถนำมากล่าวถึงในขณะนี้ได้ ด้วยยังไม่เหมาะสมกับกาลและเทศะ จึงขอเชิญท่านสารุชนผู้ใคร่ในธรรมทั้งหลายได้แสวงหาเพชรเม็ดที่ยังงำประกายอยู่ ด้วยกำลังสติปัญญาที่ท่านทั้งหลายได้บำเพ็ญมาแล้วด้วยดีนั้น เทอญ

ต่อแต่นี้ไปก็ขอให้พวกบรรดาทุกท่านทุกคนจงน้อมนำไปโยนิโสมนสิการเบิ่งเตอ! ให้พินิจพิจารณาใคร่ครวญเบิ่งเตอ! ต่อแต่นี้ไปอาตมาขออำนวยการอวยชัย ให้แก่บรรดาญาติพี่น้องทั้งหลาย หรือญาติโยมทั้งหลายที่มีจิตศรัทธามาร่วมกองการกุศลในวันนี้ ด้วยอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายบรรดามีอยู่ในสากลโลก ขอจงมาดลบันดาลจิตสันดานของบรรดาทุกท่านทุกคนผู้ที่ได้มาร่วมการบุญการกุศลอยู่ในระยะนี้ หรือที่กลับบ้านไปแล้วก็ตาม ให้เป็นไปในทางที่ดีที่ชอบประกอบไปด้วยสัมมาอาชีวะ มีโชคมีชัย ด้วยอำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลนำปกปักษ์รักษา และด้วยอำนาจเทพดาเจ้าเหล่าเทพธิดาทั้งหลาย ผู้มีศักดิ์านุภาพทั้งหลาย ขอจงพยายามปกครองดูแล ให้เป็นไปเพื่อความ สุขความเจริญในทางพระพุทธศาสนา ทุกทิพาราตริกกาล

เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้

รายชื่อวัดสาขาของวัดประชาคมวนาราม (พรรษาปี ๒๕๕๔)

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มวัดป่ากุง (วัดใหญ่) จำนวน ๑๕ วัด

๑. วัดประชาคมวนาราม(วัดป่ากุง) บ.ป่ากุง ต.ศรีสมเด็จ อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระครูปลัดทองอินทร์ กตปุญโญ (อายุ ๗๓ ปี, ๕๓ พรรษา)
๒. วัดป่าบ้านก้อเกียรติศรีพัฒนาราม ม.๑๓ บ.ก้อ ต.ศรีสมเด็จ อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระสุข สิริปุญโญ (อายุ ๘๑ ปี, ๒๑ พรรษา)
๓. วัดป่าศิริมหาวัน ม.๗ บ.โนนขวาง ต.หนองใหญ่ อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระวานิช โอภาโส (อายุ ๖๓ ปี, ๒๗ พรรษา)
๔. วัดป่าราชนาราม ม.๑๐ บ.ราชธานี ต.ราชธานี อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๗๐
พระประดิษฐ์ จนทวิโส (อายุ ๔๐ ปี, ๑๕ พรรษา)
๕. วัดลำชีศรีวนาราม ม.๔ บ.หนองหวาย ต.ลำชี อ.ฆ้องชัย จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๑๓๐
พระชุมพร อภิปุญโญ (อายุ ๕๘ ปี, ๑๖ พรรษา)
๖. สำนักสงฆ์พุทธธรรมาราม Wat Buddhathamaram, Box 185 No. 501B,
Sai Wah Upper Road, Ngau Tam Mei West District, Yuen Long, NT, Hong Kong.
พระมนูญ อคฺคปญโญ (อายุ ๕๓ ปี, ๒๖ พรรษา)
๗. วัดป่าเทพนิมิตนาเรียง ม.๑๐ บ.นาเรียง ต.สามัคคี อ.ร่องคำ จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๒๑๐
พระครูรัตนญาณอุดม (หลวงปู่แก้ว ชิตมาโร-อายุ ๘๘ ปี, ๓๖ พรรษา)
๘. วัดป่าโนนเหล่าเอี้ยง ม.๒ บ.ดอนทราย ต.หนองใหญ่ อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระประกอบ จารุธมโม (อายุ ๔๖ ปี, ๑๔ พรรษา)
๙. วัดป่าศรีพัฒนานวนาราม ม.๓ บ.หนองไฮ ต.สวนจิก อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระบุญศรี ผาสู่โก (อายุ ๘๒ ปี, ๒๙ พรรษา)
๑๐. วัดสวรรค์สามัคคีธรรมวนาราม ม.๙ บ.โนนสวรรค์ ต.โนนรัง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระครูสุทธิปัญญาจารย์ (พระสุตใจ ภาทปญโญ-อายุ ๖๙ ปี, ๓๐ พรรษา)
๑๑. วัดป่าศรีเลิงชัย ม.๖ บ.บาก ต.ผักแว่น อ.จังหาร จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระครูจิรวฒนทนาทร (พระวิศักดิ์ จิธมโม-อายุ ๕๐ ปี, ๓๒ พรรษา)
๑๒. วัดป่าศรีแสงธรรม ม.๕ บ.ดงดิบ ต.ห้วยยาง อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี ๓๔๒๒๐
Website : www.watpasisaentham.com, E-mail : sisaengtham@hotmail.com
พระครูวิมลปัญญาคุณ (พระนพพร ธีรปญโญ-อายุ ๓๙ ปี, ๑๖ พรรษา)
๑๓. วัดป่าศรีธรรมवास ม.๑๓ บ.ก้อ-หนองไร่ ต.ศรีสมเด็จ อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระสม วิริธมโม (อายุ ๖๒ ปี, ๗ พรรษา)
๑๔. วัดป่าคางสูง ม.๑ บ.คางสูง ต.ผักแว่น อ.จังหาร จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระพินิจ ฉนทสโร (อายุ ๔๐ ปี, ๑๘ พรรษา)
๑๕. วัดเจดีย์ชัยมงคล ม.๖ บ.ท่าสะอาด ต.ผาน้ำน้อย อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระวัชรินทร์ โสสปญโญ (อายุ ๓๘ ปี, ๑๘ พรรษา)

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มผาน้ำน้อย จำนวน ๑๓ วัด

๑๖. วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วนาราม (วัดผาน้ำน้อย) บ.โคกกลาง ต.ผาน้ำน้อย อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระรังษิ ฐิตวิริโย (อายุ ๕๑ ปี, ๓๑ พรรษา)

๑๗. วัดคำยู่สาว ม.๔ บ.หนองแซ่ตง ต.บึงงาม อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระศักดิ์เสรี ญาณกาโร (อายุ ๓๗ ปี, ๑๖ พรรษา)
๑๘. วัดคำน้ำจ้ำก ม.๖ บ.ท่าสะอาด ต.ผาน้ำน้อย อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระเรียน ครูโก (อายุ ๔๘ ปี, ๒๔ พรรษา)
๑๙. วัดผาพยอม ม.๖ บ.แวง ต.หนองสูงใต้ อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร ๔๙๑๖๐
พระครูพิทยธรรมาภรณ์ (พระอาจารย์ไสว สุธีโร-อายุ ๕๑ ปี, ๓๒ พรรษา)
๒๐. วัดป่าหนองแซ่ตง ม.๓ บ.หนองแซ่ตง ต.บึงงาม อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระครูสุขุมธรรมวัฒน์ (พระอาจารย์บวร สุชีโว-อายุ ๖๗ ปี, ๓๔ พรรษา)
๒๑. วัดป่าสุวรรณบรรพต ม.๘ บ.เหล่าโพนงาม ต.ภูเขาทอง อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระชารี อตถญาโณ (อายุ ๔๗ ปี, ๒๖ พรรษา)
๒๒. วัดป่าบ้านคู่อีโต้ ม.๓ บ.คู่อีโต้ ต.ธวัชบุรี อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๗๐
พระอาเทน ปญญาโร (อายุ ๕๖ ปี , ๔ พรรษา)
๒๓. วัดราษฎร์สามัคคี ม.๘ บ.ราษฎร์สามัคคี ต.เมยวดี อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๕๐
พระครูสิริธรรมวดี (พระอาจารย์จันทา กลยาโณ-อายุ ๕๙ ปี, ๓๓ พรรษา)
๒๔. วัดป่าดอนแก้ว บ.๖ บ.ไก่อ่า ต.หนองพอก อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๗๐
พระพลพิชัย กาญจโน (อายุ ๔๘ ปี, ๒๕ พรรษา)
๒๕. วัดป่าคำโพนสูง ม.๙ บ.คำโพนสูง ต.กกโพธิ์ อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระบรรจง วชิรญาโณ (อายุ ๔๐ ปี, ๒๐ พรรษา)
๒๖. วัดป่าศรีพัฒนาราม ม.๑๕ บ.หนองไฮ ต.ภูเขาทอง อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระครูสิริพัฒนนาทร (พระประยงค์ จิรปญโญ -อายุ ๔๖ ปี, ๒๖ พรรษา)
๒๗. วัดป่าหนองเม็ก-โนนพระ ม.๔ บ.หนองเม็ก ต.โคกสว่าง อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
พระอำนาจ ชุตินธโร (อายุ ๔๘ ปี, ๒๖ พรรษา)
๒๘. วัดป่าศรีทองอินทร์พัฒนา ม.๑ บ.เหล่าคำเม็ก ต.บ้านเหล่า อ.เจริญศิลป์ จ.สกลนคร ๔๗๒๙๐
พระสุนทร ปญญาโร (อายุ ๖๙ ปี, ๒๔ พรรษา)

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มวัดป่าวาปี/วัดถ้ำมโหฬาร จำนวน ๑๓ วัด

๒๙. วัดป่ามหาวิระสามัคคยาราม บ.น้อยหัวงว ต.หนองแสง อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐
พระครูสิริญาณรังสี (พระอาจารย์สิงห์ สิริปัญโญ-อายุ ๗๖ ปี, ๔๑ พรรษา)
๓๐. วัดมหาวิระอุทการาม ม.๕ บ.หนองใต้ ต.ขามป้อม อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐
พระครูเกษมบุญเขต (พระบุญเหลือ ธมมธโร-อายุ ๗๙ ปี, ๒๐ พรรษา)
๓๑. วัดป่าหนองไผ่ ม.๒ บ.หนองไผ่ ต.ลานสะแก อ.พยัคฆภูมิพิสัย จ.มหาสารคาม ๔๔๑๑๐
พระครูกิตติศีลาภรณ์ (พระพิชัย กิตติสาโร-อายุ ๔๙ ปี, ๒๖ พรรษา)
๓๒. วัดป่าหนองตุ-หนองแวง ม.๓ บ.หนองแวง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ๔๔๑๓๐
พระบุญเพ็ง อมโร (อายุ ๔๗ ปี, ๒๘ พรรษา)
๓๓. วัดป่าศรีสว่างพัฒนา ม.๖-๑๒ บ.หัวนา-สว่าง ต.หนองจิก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ๔๔๑๓๐
พระเรืองการ โชติทตโต (อายุ ๔๖ ปี, ๒๑ พรรษา)
๓๔. วัดป่าคำฝักภูต ม.๖ บ.หนองเสียว ต.นาข่า อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐
พระครูปรีชาญาณโสภิต (พระปรีชา รัฐธมโม-อายุ ๕๔ ปี, ๒๖ พรรษา)
๓๕. วัดป่าหนองไฮ ม.๑๑ บ.หนองไฮ ต.หนองไฮ อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐
พระเรืองยุทธ จารุณโณ (อายุ ๔๕ ปี, ๒๑ พรรษา)

๓๖. วัดถ้ำเจดีย์ศรีบรรพต บ.หนองเชียงรอด ต.ทุ่งลุยลาย อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ ๓๖๑๘๐
พระบุญชู อุปสนโน (อายุ ๕๒, ๒๕ พรรษา)
๓๗. วัดถ้ำมโหฬาร ม.๑๓ บ.น้อยสุขใจ ต.หนองหิน กิ่ง อ.หนองหิน จ.เลย ๔๒๑๙๐
พระเสริม ฐิตสาโร (อายุ ๕๑ ปี, ๒๘ พรรษา)
๓๘. วัดภูหินกอง ม.๒ บ.ภูหินกอง ต.หนองหิน กิ่ง อ.หนองหิน จ.เลย ๔๒๑๙๐
พระวันชัย อานนโท (อายุ ๔๕ ปี, ๒๖ พรรษา)
๓๙. วัดป่ากุ่มแก้ว ม.๒๐ บ.ขามเรียง ต.ขามเรียง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม ๔๔๑๕๐
พระภิรมย์ ผลิตโก (อายุ ๔๖ ปี, ๒๓ พรรษา)
๔๐. วัดป่าศรีโนนทอง ม.๘ บ.โนนทอง ต.บ่อใหญ่ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐
พระศพร สีสเตโช (อายุ ๓๔ ปี, ๑๔ พรรษา)
๔๑. วัดป่าโคกช้าง ม.๑๑ บ.โคกช้าง ต.แคน อ. วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐
พระธีระพงศ์ อธิมุตโต (อายุ ๖๗ ปี, ๙ พรรษา)

กลุ่มที่ ๔ กลุ่มเหล่าหลวง จำนวน ๘ วัด

๔๒. วัดป่าเหล่าหลวง ม.๑ บ.อุ่มเม่า ต.เหล่าหลวง อ.เกษตรวิสัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๕๐
พระครูสุธรรมมงคล (พระอาจารย์สุข สุจิตโต-อายุ ๗๒ ปี, ๔๓ พรรษา)
๔๓. วัดศรีประชาพัฒนาราม ม.๓ บ.เหล่าล้อย ต.ศรีโคตร อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๘๐
พระวงจันทร์ จนทุบโม (อายุ ๔๗ ปี, ๑๗ พรรษา)
๔๔. วัดป่าศรีนิโครธาราม ม.๓ บ.น้ำคำ ต.โนนสวรรค์ อ.ปทุมรัตต์ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๙๐
พระเพียร กิตติโก (อายุ ๗๐ ปี, ๒๔ พรรษา)
๔๕. วัดป่าบ้านดู่ฝ่ายใหญ่ ม.๔ บ.ดู่ฝ่ายใหญ่ ต.หนองแคน อ.ปทุมรัตต์ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๙๐
พระเพียร ปณฺธิโต (อายุ ๖๑ ปี, ๑๖ พรรษา)
๔๖. วัดป่าชัยมงคล ม.๔ บ.อี่เม้ง ต.หนองแวง อ.เกษตรวิสัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๕๐
หลวงปู่ชาลี จิตตคุโณ (อายุ ๗๖ ปี, ๒๒ พรรษา)
๔๗. วัดป่าวังใหญ่ ม.๓ บ.เขวาใหญ่ ต.โนนสว่าง อ.เกษตรวิสัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๕๐
พระอุทัย วรรณโม (อายุ ๔๔ ปี, ๗ พรรษา)
๔๘. วัดป่าโคกใหญ่หนองสิม ม.๘ บ.ดอนคู้ ต.บัวแดง อ.ปทุมรัตต์ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๙๐
พระชินทร์ สิริสาโร (อายุ ๔๔ ปี, ๑๘ พรรษา)
๔๙. วัดป่าหนองตาเย็น ม.๗ บ.โนนน้อย ต.ดอกกล้า อ.ปทุมรัตต์ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๙๐
พระชัย จตตภโย (อายุ ๔๖ ปี, ๒๔ พรรษา)

กลุ่มที่ ๕ กลุ่มเสลภูมิ จำนวน ๙ วัด

๕๐. วัดป่าขวัญเมือง ม.๖ บ.ดงประเสริฐ ต.ขวัญเมือง อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระครูปัญญาพลพัฒน์ (หลวงปู่โฮม ปญญาพล-อายุ ๘๗ ปี, ๔๓ พรรษา)
๕๑. วัดป่าน้ำค่าน้อย ม.๑๕ บ.น้ำค่าน้อย ต.น้ำคำใหญ่ อ.เมือง จ.ยโสธร ๓๕๐๐๐
พระอาคม อาภาปโร (อายุ ๕๒ ปี, ๓๑ พรรษา)
๕๒. วัดป่าศรีอินทราประชานาราม ม.๖ บ.นาเมือง ต.นาเมือง อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระครูวิจิตรคณานุศาสน์ (พระวันชัย สิริจโนโท-อายุ ๔๗ ปี, ๒๘ พรรษา)
๕๓. วัดป่าศรีวนาราม ม.๕ บ.หัน ต.ขาว อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระสมพงษ์ อาทิจโจ (อายุ ๔๘ ปี, ๒๖ พรรษา)

๕๔. วัดป่าศรีสระพังทอง ม.๓ บ.ป่งเป้า ต.นาแซง อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระประสงค์ ถาวรโม (อายุ ๗๒ ปี, ๑๗ พรรษา)
๕๕. วัดป่าหนองแสงนาแซงวาราม ม.๑๐ บ.โนนสวรรค์ ต.นาแซง อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระครูประสานศาสนกิจ (พระจำรัส ปสนโน-อายุ ๘๑ ปี, ๒๐ พรรษา)
๕๖. วัดป่าโพธิ์สวรรค์ ม.๑ บ.สะอาดนาดี ต.พรสวรรค์ อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระทวีศักดิ์ ถาวโร (อายุ ๓๙ ปี, ๑๒ พรรษา)
๕๗. วัดป่าวิเวกวาราม ม.๘ บ.หวาย ต.ภูเงิน อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระครูวิเวกธรรมาภิรม (พระศักดิ์ดา สจจวโร, อายุ ๓๘ ปี, ๑๘ พรรษา)
๕๘. วัดป่าน้อยหนองฟ้า ม.๕ บ.น้อยหนองฟ้า ต.โพธิ์ทอง อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๒๐
พระพุฒ จิตสีโล (อายุ ๔๔ ปี, ๑๒ พรรษา)

กลุ่มที่ ๖ กลุ่มตาแหลว จำนวน ๗ วัด

๕๙. วัดป่าพุทธานวาส ม.๔ บ.ตาแหลว ต.นาใหญ่ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระครูโอภาสปัญญาภรณ์ (พระอาจารย์ไสว กนตวณโณ-อายุ ๗๐ ปี, ๓๐ พรรษา)
๖๐. วัดป่าหมางคสตราราม ม.๑๕ บ.ตาหยวก ต.ทุ่งหลวง อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระเอกภพ อินทปญโญ (อายุ ๔๘ ปี, ๑๔ พรรษา)
๖๑. วัดป่าศรีดอนกลาง ม.๘ บ.น้ำใหญ่ ต.เมืองสรวง อ.เมืองสรวง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๒๐
พระชูชาติ อนุบาลโย (อายุ ๔๗ ปี, ๑๖ พรรษา)
๖๒. วัดป่าธรรมาวาส ม.๙ บ.ดอนก่อ ต.ทุ่งศรีเมือง อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระวีโรจน์ วิโรจโน (อายุ ๗๐ ปี, ๑๗ พรรษา)
๖๓. วัดป่าศรีประจักษ์รังสรรค์ ม.๑๐ บ.ด่าน ต.ด่าน อ.ราษีไศล จ.ศรีสะเกษ ๓๓๑๖๐
พระสุพจน์ อธิปญโญ (อายุ ๕๐ ปี, ๒๕ พรรษา)
๖๔. วัดป่าศรีประชาเมธาราม ม.๓ บ.ขี้เหล็ก ต.โพนครก อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ ๓๒๑๒๐
หลวงปู่สม จารุวณโณ (อายุ ๘๔ ปี, ๓๐ พรรษา)
๖๕. วัดป่าบัวศรีทอง ม.๑ บ.หนองบัวทอง ต.หนองบัวดง กิ่ง อ.ศีลาลาด จ.ศรีสะเกษ ๓๓๑๖๐
พระอำนาจ กนตธมโม (อายุ ๔๔ ปี, ๒๓ พรรษา)

กลุ่มที่ ๗ กลุ่มพนมไพร จำนวน ๙ วัด

๖๖. วัดป่าโพธิ์ศรี ม.๘ บ.โพธิ์ศรี ต.สระแก้ว อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๔๐
พระครูวิวัฒน์ธรรมาภรณ์ (พระอาจารย์ศักดิ์ชัย อภิวัตตโน-อายุ ๕๗ ปี, ๓๑ พรรษา)
๖๗. วัดป่าหนองบัวใหญ่ ม.๔ บ.หนองบัวใหญ่ ต.โคกสว่าง อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๔๐
พระประสาร ปญญาวิโร (อายุ ๗๙ ปี, ๑๙ พรรษา)
๖๘. วัดศรีเจริญ ม.๑๑ บ.ศรีเจริญ ต.คู่อิ่ง กิ่ง อ.หนองฮี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระสมัย จิรปญโญ (อายุ ๔๓ ปี, ๑๙ พรรษา)
๖๙. วัดป่าศรีโพนทราย ม.๑๔ บ.สุขเกษม ต.โพนทราย อ.โพนทราย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๔๐
พระครูชัยกิตติโสภณ (พระกมลชัย ชยกมลโล-อายุ ๔๔ ปี, ๒๔ พรรษา)
๗๐. วัดป่าดงนางย่อง ม.๑๓ บ.หนองบัวทอง ต.เหนือเมือง อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
พระสุบิน สุวีโร (อายุ ๘๕ ปี, ๒๗ พรรษา)
๗๑. สำนักสงฆ์สุจินโณ ม.๑๑ บ.ขี้เหล็ก ต.ห้วยหินลาด อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระปรีชา อภิญาโณ (อายุ ๔๑ ปี, ๑๖ พรรษา)

๗๒. วัดศรีนาขมวนาราม ม.๙ บ.นาขม ต.แสนสุข อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๔๐
พระใสว ทนตจิตโต (อายุ ๕๒ ปี, ๒๘ พรรษา)
๗๓. วัดป่าน้ำคำพัฒนา ม.๙ บ.น้ำคำน้อย ต.หัวช้าง อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระนิติพล อริยวิโส (อายุ ๕๒ ปี, ๑๘ พรรษา)
๗๔. วัดป่าดงเมย ม.๓ บ.ดงเมย ต.คอแลน อ.บุณฑริก จ.อุบลราชธานี ๓๔๒๓๐
พระทวี ปณญาทีโป (อายุ ๓๙ ปี, ๑๘ พรรษา)

กลุ่มที่ ๘ กลุ่มโพธิ์ชัย จำนวน ๑๐ วัด

๗๕. วัดป่าบวรมงคลธรรม ม.๘ บ.สุขสมบุญ ต.นาขาม อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๑๑๐
พระสมยงค์ วชิรจิตโต (อายุ ๔๔ ปี, ๒๖ พรรษา)
๗๖. วัดป่าศรีโพธิ์ชัย ม.๑๐ บ.หนองแสง ต.บัวคำ อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๓๐
พระครูโพธิ์ชัยคุณ (พระวิวิต ปสนโน-อายุ ๔๑ ปี, ๒๑ พรรษา)
๗๗. วัดป่าศรีศรัทธาธรรม ม.๒ บ.ทุ่งมน ต.สะอาด อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๓๐
พระน้อย สงกกิจโจ (อายุ ๔๙ ปี, ๑๒ พรรษา)
๗๘. วัดป่าศรีธนะบัวคำ ม.๘ บ.บัวคำใต้ ต.บัวคำ อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๓๐
พระครูชวนปัญญาภรณ์ (พระเชี้ยว ญาณธมโม-อายุ ๖๑ ปี, ๓๔ พรรษา)
๗๙. วัดป่าจิตตสามัคคีธรรม ม.๖ บ.ยางน้อย ต.ยางตลาด อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๑๒๐
พระณรงค์ เตชวโร (อายุ ๕๒ ปี, ๓๐ พรรษา)
๘๐. วัดถ้ำภูมย ม.๑๑ บ.นางาม ต.คำพอง อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๓๐
พระครูสุนทรธรรมภินันท์ (พระอุเทน จิรปัญญา-อายุ ๔๔ ปี, ๑๙ พรรษา)
๘๑. วัดป่าวังทอง ม.๑๑ บ.วังทอง ต.ถ้ำวัวแดง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ ๓๖๒๑๐
พระสมภาร จนทสโร (อายุ ๔๒ ปี, ๑๕ พรรษา)
๘๒. วัดป่าจตุคามสามัคคี ม.๗ บ.หนองहुลิง ต.เซียงใหม่ อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๓๐
พระประจัน วิทโส (อายุ ๖๐ ปี, ๑๓ พรรษา)
๘๓. วัดป่าคำโพนทอง ม.๑๓ บ.คำโพนทอง ต.สามขา อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๑๑๐
พระครูเกษมวิทยาคา (พระพิทยา เขมธโร- อายุ ๕๒ ปี, ๒๖ พรรษา)
๘๔. สำนักสงฆ์ศรีหนองแคน ม.๗ บ.นาคลอง ต.นาคูกิ่ง อ.นาคู จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๑๖๐
พระชาญณรงค์ วรวิโซ (อายุ ๔๑ ปี, ๘ พรรษา)

กลุ่มที่ ๙ กลุ่มโพนทอง จำนวน ๙ วัด

๘๕. วัดป่าศรีโพนทอง ม.๒ บ.แวงใต้ ต.แวง อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระครูศรีธรรมपालคุณ (พระสาย รมมปาโล-อายุ ๕๐ ปี, ๓๑ พรรษา)
๘๖. วัดป่าหนองเดิน-ชุมพร ม.๑๐ บ.หนองเดิน ต.ชุมพร อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๕๐
พระทองแดง ปภากร (อายุ ๘๖ ปี, ๒๖ พรรษา)
๘๗. วัดป่าดอนม่วย ม.๑๐ บ.ดอนม่วย ต.แวง อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระณรงค์ สิริปัญญา (อายุ ๖๐ ปี, ๒๐ พรรษา)
๘๘. วัดป่าวังสามัคคีวนาราม ม.๘ บ.วังยาว ต.วังสามัคคี อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระครูโสภาสปัญญาภรณ์ (พระดุสิต โสภาโส-อายุ ๖๓ ปี, ๒๘ พรรษา)
๘๙. วัดป่าศรีดงกลาง ม.๑๑ บ.ดงกลาง ต.โคกกกม่วง อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระสร้อย กลยาณธมโม (อายุ ๘๐ ปี, ๑๔ พรรษา)

๙๐. วัดสุขสมบุญ ม.๑๑ บ.สุขสมบุญ ต.ค่านาคี อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระครูสิริธรรมอาจารย์ (พระสุกัณ เตชวโร-อายุ ๕๖ ปี, ๓๔ พรรษา)
๙๑. วัดป่ามหาวิระวโนทยาน ม.๑๓ บ.คำฝักกุด ต.โพธิ์ศรีสว่าง อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระอภิชาติกุล อติธมโม (อายุ ๔๔ ปี, ๒๔ พรรษา)
๙๒. วัดป่าศรีสองห้อง ม.๑๓ บ.หนองสองห้อง ต.โคกสูง อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระครูศีลสังวร (หลวงปู่พรหม นรินโท-อายุ ๘๕ ปี, ๒๗ พรรษา)
๙๓. วัดป่าอุดมธรรม ม.๔ บ.พรหมจรรย์ ต.โคกกกม่วง อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐
พระสมยง ปญญารโ (อายุ ๔๔ ปี, ๒๓ พรรษา)

กลุ่มที่ ๑๐ กลุ่มทางไกล จำนวน ๑๑ วัด

๙๔. วัดพุทธาราม ม.๑๐ บ.ท่าหิน ต.ท่าหิน อ.สวิ จ.ชุมพร ๘๖๑๓๐
พระครูภาวนาสีทธิธรรมาจารย์ (พระบุญสิทธิ์ อคฺควณโณ-อายุ ๖๑ ปี, ๔๑ พรรษา)
๙๕. วัดป่าเกาะช้าง ม.๒ บ.เกาะช้าง ต.เกาะพยาม อ.เมือง จ.ระนอง ๘๕๐๐๐
พระบุญเลิศ ยสปาโล (อายุ ๘๕ ปี, ๑๙ พรรษา)
๙๖. วัดโต๊ะโมะ ม.๓ บ.โต๊ะโมะ ต.ภูเขาทอง อ.สุคีริน จ.นราธิวาส ๙๖๑๔๐
พระหล้า ลาภโก (อายุ ๕๐ ปี, ๓๐ พรรษา)
๙๗. วัดศรีญาณสังวร ม.๗ บ.ทับศิลา ต.ช่องสะเดา อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ๗๐๑๑๐
พระการุณ ยโสโร (อายุ ๕๑ ปี, ๒๖ พรรษา)
๙๘. วัดป่าคลองมะลิ ม.๘ บ.คลองมะลิ ต.อ่างศิระ อ.มะขาม จ.จันทบุรี ๒๒๑๕๐
พระครูปัญญาวราภรณ์ (พระประเวศ ปญญารโ-อายุ ๗๒ ปี, ๕๒ พรรษา)
๙๙. วัดพระพุทธรูปมหาเรือ ม.๑๑ บ.มหาเรือ ต.ท่าข้าวเปลือก อ.แม่จัน จ.เชียงราย ๕๗๑๑๐
พระครูพิพัฒน์ศาสนกิจ (พระถนอม สุขธมโม-อายุ ๖๗ ปี, ๔๕ พรรษา)
๑๐๐. วัดโป่งถ้ำสามัคคีธรรม ม.๑๒ บ.โป่งถ้ำ ต.เวียง อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๑๐
พระธนาพัฒน์ พนธฺโร (อายุ ๕๑ ปี, ๒๘ พรรษา)
๑๐๑. วัดศรีเทพนฤมิตรวนาราม ม.๑๒ บ.เคี่ยมงาม ต.ลำนาว อ.บางขัน จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๓๖๐
พระครูสุนทรเจตยานุกุล (พระถนอม ปุญญโร-อายุ ๕๔ ปี, ๓๓ พรรษา)
๑๐๒. สำนักสงฆ์ถ้ำงาม ม.๑๓ บ.หนองเปี้ย ต.ศรีดงเย็น อ.ไชยปราการ จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๒๐
พระธงชัย กุสุโล (อายุ ๕๕ ปี, ๒๔ พรรษา)
๑๐๓. วัดถ้ำไทรยอ ม.๑ บ.ดินแดง ต.ดินแดง อ.ลำทับ จ.กระบี่ ๘๑๑๒๐
หลวงปู่สอน ฐิตวิริโย (อายุ ๗๐ ปี, ๒๘ พรรษา)
๑๐๔. วัดถ้ำโพธิญาณ ม.๗ บ.พูนกระจอก ต.หนองหญ้า อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ๗๐๐๐๐
พระสุพจน์ ธีรวิโส (อายุ ๕๑ ปี, ๒๒ พรรษา)

กลุ่มที่ ๑๑ กลุ่มสถานสงเคราะห์คนชรา จำนวน ๑๒ วัด

๑๐๕. วัดสถานสงเคราะห์คนชรา ม.๕ บ.โคกสี ต.หนองปลิง อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐
พระมหิตล สุมงฺคโล (อายุ ๔๐ ปี, ๑๔ พรรษา)
๑๐๖. วัดป่าโนนม่วง ม.๑๒ บ.โนนม่วง ต.ศิลา อ.เมือง จ.ขอนแก่น ๔๐๐๐๐
พระครูอดุลธรรมาจารย์ (พระมานะ อดุล-อายุ ๕๗ ปี, ๓๗ พรรษา)
๑๐๗. วัดดงรัง ม.๑๒ บ.คุ้มสังข์ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม ๔๔๑๔๐
Website : www.watpadongrung.com, E-mail : dongrung@hotmail.com
พระคำรณ สนตกาโย (อายุ ๕๔ ปี, ๒๕ พรรษา)

๑๐๘. วัดป่ากุดศรีกลาง ม.๑๖ บ.ป่าจั่น ต.ลาดพัฒนา อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐
พระสุเพียร รกขิตโต (อายุ ๕๕ ปี, ๑๙ พรรษา)
๑๐๙. วัดป่าศิลาชั้นชัยดิธรรมวิเวก ม.๗ ต.แวงนาง อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐
พระสุวันนา วิฑิตญาโณ (อายุ ๔๑ ปี, ๑๒ พรรษา)
๑๑๐. วัดป่าหนองหญ้าปล้อง ม.๗ บ.หนองหญ้าปล้อง ต.ยอดแกง อ.นามน จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๓๒๐
พระครูสันติวารภรณ์ (พระเคน กิตติวุฑฒโฒ-อายุ ๗๔ ปี, ๒๗ พรรษา)
๑๑๑. วัดป่าศรีประชาวาราม บ.มะค่า ต.มะค่า อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม ๔๔๑๕๐
พระสนั่น กตปุญโญ (อายุ ๖๘ ปี, ๒๑ พรรษา)
๑๑๒. วัดป่าทักษิณสุวรรณาราม บ.คำแคนใต้ ต.คำแคน อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น ๔๐๑๖๐
พระบุญกอง ปุญญาชนุโร (อายุ ๕๙ ปี, ๒๑ พรรษา)
๑๑๓. วัดป่าวังไผ่ ม.๗ บ.วังไผ่ ต.ลาดพัฒนา อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐
พระแสงจันทร์ ขนติพิโล (อายุ ๔๘ ปี, ๖ พรรษา)
๑๑๔. วัดถ้ำหินลาดพระบด ม.๔ บ.หนองเตาปูน ต.ในเมือง อ.ภูเวียง จ.ขอนแก่น ๔๐๑๕๐
พระกู่เกียรติ ปิยธมโม (อายุ ๖๒ ปี, ๒๕ พรรษา)
๑๑๕. วัดสมถสวนป่าสายชล ม.๑๑ บ.ห้วยหินแก้ง ต.โพนเพ็ก อ.มัญจาคีรี จ.ขอนแก่น ๔๐๑๖๐
พระสุบิน ขนติโร (อายุ ๕๑ ปี, ๑๑ พรรษา)
๑๑๖. วัดป่าช้าหนองตะครอง บ.หนองตะครอง ต.ตะกั่วป่า อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น ๔๐๑๙๐
พระธีระชัย กนตสโร (อายุ ๔๑ ปี, ๑๑ พรรษา)

กลุ่มที่ ๑๒ กลุ่มนครพนม จำนวน ๓ วัด

๑๑๗. วัดป่าสามัคคีธรรม ม.๑ บ.ขามเฒ่า ต.ขามเฒ่า อ.เมือง จ.นครพนม ๔๘๐๐๐
พระเสมอ อุตโตโร (อายุ ๖๐ ปี, ๓๕ พรรษา)
๑๑๘. วัดป่าโนนทวัน ม.๑๑ บ.นาโตน ต.ขามเฒ่า อ.เมือง จ.นครพนม ๔๘๐๐๐
พระยัง วิฑิตโม (อายุ ๗๖ ปี, ๑๗ พรรษา)
๑๑๙. วัดป่าศรีสมพร บ.น้อยหนองเค็ม ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครพนม ๔๘๐๐๐
พระประกาศ กนตธมโม (อายุ ๕๓ ปี, ๒๕ พรรษา)

กลุ่มที่ ๑๓ กลุ่มเขาใหญ่ จำนวน ๗ วัด

๑๒๐. วัดพระศรีชัยมงคล ม.๑๕ บ.ไร่ ต.หมูสี อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ๓๐๑๓๐
พระพล อนาลโย (อายุ ๖๙ ปี, ๒๐ พรรษา)
๑๒๑. วัดเขาไทรสายัณห์ ม.๑๓ บ.โป่งประทุน ต.ปากช่อง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ๓๐๑๓๐
พระครูบรรพตธรรมรังสี (พระมณี ธมมรังสี-อายุ ๖๑ ปี, ๓๓ พรรษา)
๑๒๒. วัดเขาหัวแหวน ม.๖ บ.โคกสะอาด ต.อรพิมพ์ อ.ครบุรี จ.นครราชสีมา ๓๐๒๕๐
พระสุรศักดิ์ วิฑิตสิโร (อายุ ๔๗ ปี, ๒๒ พรรษา)
๑๒๓. วัดเขาจอมทอง ม.๕ บ.ดงลิ้น ต.จระเข้หิน อ.ครบุรี จ.นครราชสีมา ๓๐๒๕๐
พระสมปอง ธมมมาโย (อายุ ๕๒ ปี, ๓๐ พรรษา)
๑๒๔. วัดเขาวังเทพสถิตย์ ม.๑๓ บ.วังตะพาบ ต.โคกปรัง อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์ ๖๗๑๓๐
พระครูสังฆรักษ์อัศววัฒน์ (พระอัศววัฒน์ อภิปญโญ-อายุ ๔๙ ปี, ๓๐ พรรษา)
๑๒๕. วัดป่าภูถ้ำนก ม.๑ บ.พังแดง ต.พังแดง อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร ๔๙๑๔๐
พระทองเทพ ขนติโก (อายุ ๔๙ ปี, ๒๕ พรรษา)

๑๒๖. วัดสันติพัฒนา ม.๑๑ บ.สันติพัฒนา ต.โป่งน้ำร้อน อ.โป่งน้ำร้อน จ.จันทบุรี ๒๒๑๔๐
พระวินัย วรรธมโม (อายุ ๔๐ ปี, ๒๐ พรรษา)

กลุ่มที่ ๑๔ กลุ่มสติก จำนวน ๙ วัด

๑๒๗. วัดป่าสติกพัฒนา ม.๑๗ บ.นิคมสมบูรณ์ ต.นิคม อ.สติก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐
พระครูโอภาสธรรมญาณ (พระสมพร กณตวณฺโณ-อายุ ๖๕ ปี, ๒๙ พรรษา)
๑๒๘. วัดป่าศรีมีชัยวนาราม ม.๑ บ.ดงหนาม ต.สนามชัย อ.สติก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐
พระวงจันทร์ ชยปาโล (อายุ ๕๐ ปี, ๓๐ พรรษา)
๑๒๙. วัดป่าศรีหย้าคา ม.๖ บ.หย้าคา ต.กระสัง อ.สติก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐
พระนุกูล ปญญาวิโร (อายุ ๕๙ ปี, ๑๖ พรรษา)
๑๓๐. วัดป่าใหม่ศรีสุขนาจะหลวย ม.๑๓ บ.ใหม่ศรีสุข ต.นิคม อ.สติก จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐
พระสงวน ถิรปุณฺโญ (อายุ ๗๔ ปี, ๑๓ พรรษา)
๑๓๑. วัดป่าโนนสมบูรณ์ ม.๙ บ.โนนสมบูรณ์ ต.แคนตง กิ่ง อ.แคนตง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๕๐
พระชัยยุทธ ชวนปญฺโญ (อายุ ๓๓ ปี, ๑๒ พรรษา)
๑๓๒. วัดป่าแสงอินทร์ ม.๕ บ.แสงอินทร์ ต.กระเบื้อง อ.ชุมพลบุรี จ.สุรินทร์ ๓๒๑๙๐
พระถวิล ธนปาโล (อายุ ๖๖ ปี, ๑๒ พรรษา)
๑๓๓. วัดป่าสโรภักษ์ ม.๗ บ.โนนเพกา ต.บ้านแพ อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๙๐
พระบุญธรรม ปุณฺณมโม (อายุ ๔๓ ปี, ๑๓ พรรษา)
๑๓๔. วัดป่าสักทอง ม.๘ บ.หนองไทร ต.หนองขमार อ.คูเมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๑๙๐
พระสมชิต โชติปญฺโญ (อายุ ๓๔ ปี, ๑๔ พรรษา)
๑๓๕. วัดป่าข้าหนองแวง ม.๒ บ.หนองแวง ต.ตลาดไทร อ.ชุมพวง จ.นครราชสีมา ๓๐๒๗๐
พระสมาน จตตมโล (อายุ ๕๓ ปี, ๑๕ พรรษา)

กลุ่มที่ ๑๕ กลุ่มเตรียมการ จำนวน ๑๘ วัด

๑๓๖. วัดป่าศีลาลาด ม.๑๑ บ.สงยาง ต.กุง อ.ศีลาลาด จ.ศรีสะเกษ ๓๓๑๖๐
พระครูอรุณธรรมโสภณ (พระอรุณ รวีวิไล -อายุ ๔๙ ปี, ๒๙ พรรษา)
๑๓๗. วัดป่าทรงธรรมมิกทายวันวิหาร ม.๑๗ บ.หนองข่า ต.สระคู อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระครูเมธาปัญญาคุณ (หลวงปู่เมธา กิตติปญฺโญ-อายุ ๙๒ ปี, ๓๓ พรรษา)
๑๓๘. วัดป่าศรีโพธิ์ทอง ม.๑๕ บ.หนองขมพู ต.หนองฮี กิ่ง อ.หนองฮี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๔๐
พระสมศรี ปภังกร (อายุ ๔๙ ปี, ๒๙ พรรษา)
๑๓๙. วัดป่าศรีคำสูง บ.คำสูง ต.โคกสว่าง อ.พนมไพร จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๔๐
พระปรีชา ญาณธโร (อายุ ๓๑ ปี, ๑๑ พรรษา)
๑๔๐. วัดป่าห้วยเรือ ม.๙ บ.นาบัวใต้ ต.ห้วยยาง อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี ๓๔๒๒๐
พระชาญไชย อภิปญฺโญ (อายุ ๓๕ ปี, ๑๑ พรรษา)
๑๔๑. วัดป่าหนองแสงทุ่ง ต.แวง อ.โพนทอง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๑๐ (ไม่ระบุ)
๑๔๒. วัดป่าโคกพระลาน ม.๔ บ.หินกอง ต.ป่ามะนาว อ.บ้านฝาง จ.ขอนแก่น ๔๐๒๗๐
พระฉัตรชัย สุวโร (อายุ ๕๒ ปี, ๑๑ พรรษา)
๑๔๓. วัดป่าหนองสิม บ.ดอนกลอย ต.หนองฮี อ.หนองฮี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๔๐ (ไม่ระบุ)
๑๔๔. วัดป่าศรีรัตนวนาราม บ.บกขี้ยาง ต.หัวช้าง อ.กันทรารมย์ จ.ศรีสะเกษ ๓๓๑๓๐ (ไม่ระบุ)
๑๔๕. วัดป่าศรีสายรัตนวนาราม บ.หนองสองห้อง ต.เมยวดี อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๕๐ (ไม่ระบุ)

๑๔๖. วัดป่าศรีชัยเจริญ บ.ชมสะอาด ต.ชมสะอาด อ.เมยวดี จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๕๐ (ไม่ระบุ)
๑๔๗. วัดรัตนประทีปวิหาร Wat Ratanaprateep Vihara 45 Smith Street, Thebarton SA 5031 Australia
พระลิขิต วิสุทธธมโม (อายุ ๔๙ ปี, ๒๖ พรรษา)
๑๔๘. วัดป่าพัฒนาจิตตปุณฺโญ บ.ดงทรายงาม ต.ท่าสีกา อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐ (ไม่ระบุ)
๑๔๙. วัดป่าภูหอ อ.ภูหลวง จ.เลย ๔๒๒๓๐
พระครูอดุลธรรมาจารย์ (พระมานะ อดุลโ-อายุ ๕๗ ปี, ๓๗ พรรษา)
๑๕๐. วัดบ้านขามป้อม บ.ขามป้อม ต.ขามป้อม อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐ (ไม่ระบุ)
๑๕๑. วัดป่าคอนสาร อ.คอนสาร จ.ชัยภูมิ ๓๖๑๘๐ (ไม่ระบุ)
๑๕๒. วัดป่าพรหมสอน บ.หาญทก ต.หัวโตน อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
พระสิทธิพร อ่อนสว่าง (อายุ ๕๐ ปี, ๔ พรรษา)
๑๕๓. วัดป่าดงมะไฟอดุลย์กตปุณฺโญ บ.ดงมะไฟ ต.มะเกลือใหม่ อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา ๓๐๑๗๐
พระโสภณ ธมมธโร (อายุ ๕๘ ปี, ๓๓ พรรษา)

สำนักชีสาขาของวัดประชาคมวนาราม

มีสาขาทั้งหมด ๑๑ วัด

๑. วัดประชาคมวนาราม บ.ป่ากุง ต.ศรีสมเด็จ อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
แม่ชีหัลล่า สวัสดิ์ผล เป็นหัวหน้า
๒. วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วนาราม (ผาน้ำย้อย) บ.โคกกลาง ต.ผาน้ำย้อย
อ.หนองพอก จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
แม่ชีบุญถึง พวงบุญ เป็นหัวหน้า
๓. วัดถ้ำมโหฬาร บ.หนองหิน ต.หนองหิน อ.ภูกระดึง จ.เลย ๔๑๒๙๐
แม่ชีสายทอง ทองมี เป็นหัวหน้า
๔. วัดป่าขวัญเมือง บ.กลาง ต.ขวัญเมือง อ.เสลภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๑๐
แม่ชีประสิทธิ์ คำวิไล เป็นหัวหน้า
๕. วัดพุทธมงคลวนาราม (เหล่าหลวง) บ.อุ่มเม้า ต.เหล่าหลวง อ.เกษตรวิสัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๕๐
แม่ชีน้อย ชัยชนะ เป็นหัวหน้า
๖. วัดมหาวิระสามัคคยาราม บ.น้อยหัวจัว ต.หนองแสง อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม ๔๔๑๒๐
แม่ชีนาค จันนรา เป็นหัวหน้า
๗. วัดป่าศรีโพธิ์ชัย บ.หนองแสง ต.บัวคำ อ.โพธิ์ชัย จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๒๓๐
แม่ชีก่อง จรบมณ เป็นหัวหน้า
๘. วัดพุทธาราม บ.ท่าदान ต.ท่าหิน อ.สวี จ.ชุมพร ๘๖๑๓๐
แม่ชีสมหวัง หงษ์สะท้อน เป็นหัวหน้า
๙. วัดป่าพุทธาวาสรังษี บ.ตาแหลว ต.นาใหญ่ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐
แม่ชีสำเนียง พูนสุข เป็นหัวหน้า
๑๐. วัดป่าศูนย์สงเคราะห์คนชรา บ.หนองปลิง ต.แวงน่าง อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐
แม่ชีบุญยัง สิบชาติ เป็นหัวหน้า
๑๑. วัดป่าสวรรค์สามัคคีธรรมวนาราม อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๐๐๐
แม่ชีทองกลาง โคชา เป็นหัวหน้า

รายนามผู้ร่วมจัดพิมพ์หนังสือ

คุณชัช-คุณวาสนา ธาระวณิข และครอบครัว	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
คุณพงษ์สานต์-คุณสมจิตร ศิริรัตนพล และครอบครัว	๑๐๐,๐๐๐	บาท
คุณจักรินทร์ วงเบญจรัตน์ ประธานชมรมตระกูลไคว้ จ.ชัยภูมิ และครอบครัว (บจก.นครชัยแอร์)	๑๐๐,๐๐๐	บาท
ดร.อัญมณี วงกาสิทธิ์ ประธาน (บจก.เกริกไกรเอ็นเทอร์ไพรส์) และครอบครัว	๑๐๐,๐๐๐	บาท
คุณแม่สมบุรณ์ เจียรพันธ์-ตุ้ม-ตั้ง และครอบครัว	๑๐๐,๐๐๐	บาท
คุณสมชัย-คุณดาริณี เจษฎาพรพันธ์ และครอบครัว	๑๐๐,๐๐๐	บาท
หลวงปู่่นหล้า ฐิตธมโม และศิษยานุศิษย์	๓๑,๐๐๐	บาท
พล.ต.อ.บุญทิน-คุณแม่สุขสงบ วงศ์รัถมิตร และครอบครัว	๓๐,๐๐๐	บาท
พล.ต.ต.เสริมสุข-คุณจิร วีรวงศ์ และครอบครัว	๓๐,๐๐๐	บาท
นายเอกชัย-ธูปานานท์ และครอบครัว (วิหารธรรมพระสยามเทพธรรมชน)	๓๐,๐๐๐	บาท
นายพิสิษฐ์ นาคำ-นางสาวอรุชา สุกสุโขใหม่ และครอบครัว	๓๐,๐๐๐	บาท
นายบรรพต-นางอินทรา เชิดชัย และครอบครัว	๓๐,๐๐๐	บาท
นายสมบัติ อุไรธรากุล และทีมงาน	๓๐,๐๐๐	บาท
นายทศพล นางวีรพร ตันติวงษ์ และครอบครัว (สงวนวงศ์อุตสาหกรรมจำกัด)	๓๐,๐๐๐	บาท
นางสุพร สุวัฒน์นอม และครอบครัว	๑๕,๐๐๐	บาท
นางวงเดือน อุปราณูเคราะห์-น.ส.ประภาภรณ์ วงศ์สีดา (ฮ.เจริญ)	๑๕,๐๐๐	บาท
พล.ต.ต.เติมพงษ์-คุณมณฑนา-ร.ท.ปฐวี-นายอลงกรณ์ สิทธิประเสริฐ	๑๐,๐๐๐	บาท
อัยการอาวุโสกิจจา-สุนันท์-ร.อ.นายแพทย์เจษฎา-นายกิติคุณ และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
นายควง วงศ์เบญจรัตน์ ประธานชมรมตระกูลไคว้ (จ.นครราชสีมา) และครอบครัว (นครชัย)	๑๐,๐๐๐	บาท
นายธวัชชัย-นางวนิดา ธนาสุวรรณดิถี และครอบครัว (ทิเม็งลูกเสือ)	๑๐,๐๐๐	บาท
คุณณัชชา ศิริรัตนพล ด.ช.ปัญญาธร-นายธนธร สุกสด	๑๐,๐๐๐	บาท
นางละม่อม โชตินภลัย และครอบครัว (ราชสีมาทัวร์)	๑๐,๐๐๐	บาท
นายปรีดา-นางอารีย์ อัครปรีดี และครอบครัว (สุนารีทัวร์)	๑๐,๐๐๐	บาท
นายสุระ-ผอ.มาลี ปานเจริญศักดิ์ และลูก-หลาน (บ.ประหยัดทัวร์)	๑๐,๐๐๐	บาท
นายขวลิต-นางปราณี วัชรสุขโพธิ์ และครอบครัว (บ.พรเทวีแอร์)	๑๐,๐๐๐	บาท
นายวิรัฐ ตั้งสิทธิโรจน์ และครอบครัว (บจก.สมบุญการพิมพ์)	๑๐,๐๐๐	บาท
นายประมวญ เตชจารุวิทย์ และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
นายพิษณุพงศ์ นางทัศนันท์ เจริญสภาพงษ์ และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
นางจกกลณี เกียรติดำเนินงาน นายยุทธนา-นางสุธาทิพย์ มุขทาวัน และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
นายชัยศักดิ์-นางรุ่งรัตน์ ประพทพงษ์ และลูกหลานทุกคน (ซินอึ้งเตยงัก)	๑๐,๐๐๐	บาท
นางมารีสา อุปลา และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
คุณพ่อมณี คุณสมศรี สุขเกษม และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
คุณจงรักษ์-คุณเบญจวรรณ พุฒพิมพ์ และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
บจก.วีเค การหล่อและการกลึง	๑๐,๐๐๐	บาท
คุณพ่อมณี-คุณสมศรี, คุณมธุรส-โซลิ, คุณยศนันท์-คุณพรรณเทวี, คุณภาวดี, คุณณรงค์ศักดิ์ สุขเกษม	๑๐,๐๐๐	บาท
นางสาวนงศ์ลักษณ์-บุญเที่ยง	๗,๐๐๐	บาท
แจ้ก๊วย นางสัญญา ตันประสาท และครอบครัว	๖,๐๐๐	บาท
พระประเทือง จกุกธมโม และศิษยานุศิษย์	๕,๒๐๐	บาท
พ.อ.ณรงค์-นายนิรุตร์-น.ส.อรทัย ดุจจານุทัศน์	๕,๐๐๐	บาท
คุณหญิงกรองมณี-น.ส.กรรณิการ์-น.ส.กนกเนตร ดุจจานุทัศน์	๕,๐๐๐	บาท
ว่าที่ ร.ต.นายอำเภอนิรันดร์-วิไลลักษณ์-น.ส.อาทิตย์ยา-น.ส.กตัญญาดา	๕,๐๐๐	บาท
บริษัท 407 พัฒนา จำกัด (ทัวร์)	๕,๐๐๐	บาท

นายสนธยา-นางอรพิน ไกรรณภูมิ และครอบครัว	๕,๐๐๐	บาท
นางสุภา ตันเจริญ และครอบครัว	๕,๐๐๐	บาท
นายสมศักดิ์-นางพรพิมร์ ธนศรีภักดีกุล และครอบครัว	๕,๐๐๐	บาท
คุณตาบุญเพ็ง-น.ส.อมรรัตน์ หว่างพันธ์-ด.ญ.ณัฐชาชาลมา-ด.ช.ณัฐนวุติ บุญเกต	๕,๐๐๐	บาท
นายจรัญ เชื้อน-น.ส.สมจิตร-น.ส.กัณนิมา-สมชาย-สมพงษ์-หนูศาสตร์-บุญเจริญ-เอ็มจ๊วย	๕,๐๐๐	บาท
นายธวัชชัย จึงพัฒน์นาดี และครอบครัว	๕,๐๐๐	บาท
นายอำนาจ-นางเกษร สุขใหม่ และครอบครัว	๕,๐๐๐	บาท
นายวิโรจน์-นางจุฑา โจรนิกิตติคุณ พร้อม บุตร - ธิดา	๕,๐๐๐	บาท
นางวรรณนา-นายศิลาวัตร-นายธรรมวุฒิ-นายพุทธิรักษ์ เลิศฤทธิ์ศิริกุล	๕,๐๐๐	บาท
คุณวิชาญ-คุณปิ่นเพชร ไชยประเสริฐ และครอบครัว	๕,๐๐๐	บาท
คุณชุตานา-คุณวิทยา-คณมาลี สัจจงพงษ์	๕,๐๐๐	บาท
คุณนิตยา วงศ์มังกร (สิริมิลเลอร์)	๕,๐๐๐	บาท
คุณสุรนนท์-คุณนวรรตน์ ลิ้มสุวรรณ	๕,๐๐๐	บาท
คุณระเบียบ กมโลบน	๕,๐๐๐	บาท
คุณอรัญญา กมโลบน	๕,๐๐๐	บาท
ตระกูล “สัจจงพงษ์-แสนคำวัง-รุ่งโรจน์นิมิตรชัย-ลืออุติกุลวงศ์”	๔,๑๐๐	บาท
ร.ต.ถาวร-นางรังสีณี-นายวัชรศักดิ์-นายวัชรพงษ์ ปะตังทะโล	๔,๐๐๐	บาท
นายเสน่ห์-คำเที่ยง-ไกรฤกษ์ ชมโฒษัต-พรทิพย์-วิริยะสัจจะ-ชิน-ฮั่ว	๔,๐๐๐	บาท
คุณครูกัลยา พรหมเกต	๔,๐๐๐	บาท
คุณพ่อประเทือง-คุณแม่ถวิล เวียงสงค์ และครอบครัว	๔,๐๐๐	บาท
นพ.ปราชัญญ์ บุญยวงศ์ วิโรจน์ สมพงษ์-สุวรรณา เกียรติอำนาจ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายโชติ นางลยารัตน์ วิรุจวานิชย์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายประทีป นางสุปราณี วิรุจวานิชย์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสร้อย นางละเอียด ชลอเจริญยิ่ง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายประสิทธิ์ นางวิไล โชตินภาลัย และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายธวัชชัย นางแสงเงิน นายกริณ ไกรสิงห์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายพงษ์เทพ นางอารยา กาฬสินธิมงคล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายฉันทะ นางวัชรี กลิมส์ตบุตร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายประเทือง นางชนิดา เพชรโรจน์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายวรวรรณ กลิ่นแก้ว และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสิทธิชัย นางไพจิตร จันทน์เทศ และครอบครัว (ผอ.สำนักงานการทาง จ.ร้อยเอ็ด)	๓,๐๐๐	บาท
นายไพรัตน์ ทรงเย็น และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
ว่าที่ รต. จราทร ศิริวุฒิ และครอบครัว ขนส่งจังหวัด	๓,๐๐๐	บาท
นายเด่นพงษ์ นางจันทร์จำนง ฉันทนา และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายปฏิญญา แข่งไธรา และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสมบูรณ์ นางคันสนีย์ นส.มลิวรรณ นส.กิตติยา ภักตรนิกร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายอภิชาติ นางกรรณิกร นส.นิณี ดช.อภิชัย ดช.กัรติ ภักตรนิกร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายวีระวัฒน์ นางสาวจิตร์ ภักตรนิกร และครอบครัว อดีตนายก้านนิบาตแห่งประเทศไทย	๓,๐๐๐	บาท
ผอ.สุรินทร์ ครุละม่อม ผช.ว่าที่พันตรี ดร.กิตติกรณ์ หมอวาสนา บำรุงบุญ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายวัชระ แก้วสีทอง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณแม่เยาวง แซ่ตั้ง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณแม่จำเนียร นส.จุรี บุญวงศ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท

สจ.ชยุต-นางจارقภา พงศ์ธนทรัพย์ และครอบครัว อ.ครบุรี	๓,๐๐๐	บาท
ผู้ใหญ่ธีระ-นางเพ็ญพิศ กองทอง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณแม่สมจิตร เข็มทอง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสามารถ-นายแจ้-นางปัทมาพร-ดช.บัณฑิต-ตญ.ภรวิภา จันทวิมล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายรุ่งเรือง-นายฐานัน สิริโชติ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางฉัตรชานนท์ พรพิริยโชติ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายภูสิทธิ์ นางนิตติยา ดช.ชนิสรา นาคมนัน และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายเสน่ห์ นางผจงจิตต์ กิ่งทอง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณปัทมาพร ตรีสกุล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณบริสุทธิ์ วรรณสุทธิ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายธวัช ชำนาญกิจโกศล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายประชา ชำนาญกิจโกศล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางจรรุรัตน์ แหียงกระโทก และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายการตพงษ์ นางนัฐตา ใจชื่น และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสมศักดิ์ นางสุณี ต.ญ.ชนกนันท์ ด.ช.สุรศักดิ์ ประกอบผล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายพฤษธิวง-นางเสริสุข มาละสิทธิ์ และครอบครัว (ดวง-เล็ก)	๓,๐๐๐	บาท
นายธนภุต-นางกัญญากร สิริสิทธิคุณ และครอบครัว (เฮียจื่อ)	๓,๐๐๐	บาท
นายจรินทร์-นางมาลี ัญญาเศรษฐ และครอบครัว (โรงสีัญญาเจริญ)	๓,๐๐๐	บาท
นายธงชัย-นางอนงค์ ัญญาเศรษฐ และครอบครัว (โรงแรมัญญาปุระ)	๓,๐๐๐	บาท
นายสวนบัว แซ่ไคว้-นางระวี-เสี่ยมศรีวงนาค, ประเสริฐ สกุลวิมล-นรา ศรีสกุลนันท์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายนันท์ภากรณ์-นันท์ภัส-พัชศศิ์-ธนชอิสริ ดุจจานุทัศน์	๓,๐๐๐	บาท
นางอังคณา กาญจนเวนิช พร้อมบุตร-ธิดา และหลานๆ	๓,๐๐๐	บาท
นายประสงค์-นางเพ็ญศรี รัตนศิริมณีเวทย์ พร้อมบุตร-ธิดา และหลานๆ	๓,๐๐๐	บาท
นางสาวแจ็กกิ้ง ญาโนภาส (บริษัท ปิงหิ้งเชียงฟูดโปรดักส์ จำกัด)	๓,๐๐๐	บาท
นางรุ่งทิพย์-อุทัยวัฒนา พร้อมด้วยบุตร-ธิดา และหลานๆ	๓,๐๐๐	บาท
โรงเรียนอัสสัมชัญ	๓,๐๐๐	บาท
นายนพพร-นางบัวเขียว ศิริรัตนพล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายอุทัย-นางศิริพร ศิริรัตนพล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายวิเชียร ศิริรัตนพล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายศุภกิจ-นายไอแซค-นางสาวน่าน-นางสาวซาซ่า ศิริรัตนพล	๓,๐๐๐	บาท
ด.ช.จรัสศักดิ์-นางพัทธยา ศิริรัตนพล	๓,๐๐๐	บาท
นายสุรชัย-นางสรินหทัย ศิริรัตนพล	๓,๐๐๐	บาท
นายสรารัฐ นางกรพิน นางสาวสลิลทิพย์ สุดสงวน	๓,๐๐๐	บาท
คุณแม่ประภา-นางอัมพร-นางสาวมุก จิตบำรุงธรรม และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสุนทร-สมพิศ จิตบำรุงธรรม คุณไฉ่พร้อมบุตรหลาน	๓,๐๐๐	บาท
นายประจวบ-พจนีย์-หนึ่ง-อาทิศย์-ก้อย พร้อมลูกและหลานๆ	๓,๐๐๐	บาท
นางติ่ม-นายเต็ม จิตบำรุงธรรม พร้อมลูกและหลานๆ	๓,๐๐๐	บาท
นายอภิวัฒน์-นางสมใจ-นายสุชาติ-นายณัฐพงศ์ วัฒนศิริพงษ์	๓,๐๐๐	บาท
คุณยาย-คุณอาเล็ก สันติวงศ์ (อุทิศกุศลให้นายมนู สันติวงศ์)	๓,๐๐๐	บาท
ร.ศ.อุบล-อาจารย์สมพิศ-ดร.พิศทยา-นายกวิน กลองกระโทก	๓,๐๐๐	บาท
นายสาโรจน์-นางอำภารวรรณ-นายพงศธร (แม็ก)-นายอนวัช(แมน) ดำนกุล	๓,๐๐๐	บาท
นายเกื้อศักดิ์-นางหยู้ง วัฒนาศุภศักดิ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท

นายบุญชัย-นางพัชรี-ด.ช. นราสภูฏ เลหาวิชชัย	๓,๐๐๐	บาท
ดร.ณรงค์-ดร.นิตากร สัจวารนที (จิตบำรุงธรรม)	๓,๐๐๐	บาท
ผ.อ.ดร.ฉัฐไชย ลีนาวงค์-ผ.อ.ดร.พธฤดี เนติโสภาคกุล	๓,๐๐๐	บาท
ครอบครัว ศรีไฟโรจน์	๓,๐๐๐	บาท
นายไพรัช ชนวรพุก และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
อุทิศให้ พ่อสวัสดิ์-แม่สุรีย์ ดวงกาญจนา	๓,๐๐๐	บาท
บริษัท ดีเวลลอป การ์เมนต์ จำกัด	๓,๐๐๐	บาท
ครอบครัว (บุญสมภพ) พัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา หัวหน้าสายพิรุณ น้อยศิริ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
สำนักพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา	๓,๐๐๐	บาท
หัวหน้าศูนย์เรียนรู้และพัฒนาชุมชนหนองบุญมาก นายสุวิทย์ เพ็ญนอก และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
หัวหน้าพัฒนาการอำเภอ นายมณูญ-นางชนิษฐา เซาวลิต และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
(๕ ตระกูล) ชุมธรีวงษ์-สุรบัณฑิตวงศ์-กรองกรุด-นางงาม-เจริญบุตร	๓,๐๐๐	บาท
นางสุนีย์จิตร์-นายกฤษฏา พูลจำปา และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายกเตือนใจ บุรพารัตน์-นายกสมาคมผู้นำสตรีพัฒนาชุมชนไทย และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสนั่น ส.ส.มุกดา พงษ์สมชาติ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสนิท-นางสมปอง ว่องศรีนพงษ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายพุมพิงค์-นางมณฑนา สงวนวงศ์ชัย และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางถนอม รุ่งรัตน์ตระกูล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางศิริลักษณ์-เอกชัย-ณัฐพงษ์ พิสิษฐสุพิชญาภัก และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสยาม-ภัทรา-ภาคภูมิ-ภัคพลดิยะ พิสิษฐสุพิชญาภัก และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางสมพร-นายพีระพงษ์ ยิ่งสวัสดิ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสุเอส-นางละออง บุตรศรีภูมิ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสกล-นางพรศรี ไกรรณภูมิ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายประชา-นางศรีสะอาด ตั้งศรีเกียรติกุล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายพิสิทธิ์-นางสุวิมล พิชยาเลิศศักดิ์-วิไลรัตน์ ตั้งศรีเกียรติกุล	๓,๐๐๐	บาท
นายธนา-นางเสียงรัตน์ กิรติมาศ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายธนวรรธ-นางศิริกานจน์ อัครวงศ์ฐากร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายเกริกเกียรติ ไตรบัญญัติกุล	๓,๐๐๐	บาท
นางสาวเกรช อเดมสัน	๓,๐๐๐	บาท
นายเกริกไกร ไตรบัญญัติกุล-นางสาววิสุนีย์ แซ่มชื่น	๓,๐๐๐	บาท
บริษัท รุ่งประเสริฐ, บริษัท มงคลท้าว และบริษัท ศุภราช อพาทเมนต์	๓,๐๐๐	บาท
นางรุ่งรวี-นายมงคล-นายวีระวัฒน์ เลิศวณพิศาล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายวัลลภ-นางสุภาพร-ด.ญ.สาริน-ด.ญ.พิชยา เลิศวณพิศาล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสุนันท์-นางวัชรี-ด.ช.สันติภาพ เต๋ยโพธิทอง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายชัยพร-นางวิยะดา กล่องดี	๓,๐๐๐	บาท
ร้านอาจิว (บ้านไผ่), ร้านเสียงทอง (ขอนแก่น)	๓,๐๐๐	บาท
นางทิพย์รัตน์-ฉัฐธาทิพย์ ริชรัตน์	๓,๐๐๐	บาท
นายขวัญ-นางเพลินพิศ ผ่องจิตวัฒนา	๓,๐๐๐	บาท
นางพาพิศ-นางสาวสุพิศ ลัพวรรณ	๓,๐๐๐	บาท
นายประพันธ์ อุตตมานนท์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางพนิดา-นางสาวศศิธร-ศรีดา-บุตตะ (ศรีดาราทัวร์)	๓,๐๐๐	บาท
บริษัท ศรีดาราทัวร์ จ.อำนาจเจริญ และจ.ร้อยเอ็ด	๓,๐๐๐	บาท

นายธนพร ประทุมชาติพัฒน์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
ดร.ภูเทพ สิทธิธาวร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายวัชร ประทุมชาติพัฒน์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายกิตติ ปรีชญา-ด.ญ.วีรคัทธา เอกธรรมจิต	๓,๐๐๐	บาท
นายทรรศวัฒน์-นางประทุม ชาติพัฒน์-นางสาวสายฝน ปีกคำมี	๓,๐๐๐	บาท
นายวิมล ต้นเจริญ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
ผ.ศ.วิชัย ประทุมชาติพัฒน์ ม.ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๓,๐๐๐	บาท
นายฉลอง ประทุมชาติพัฒน์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางเยื่อน ประทุมชาติพัฒน์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายจิตร-นางฉวีวรรณ จิระฉัตร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสุรศักดิ์-นางกิริยา จงจิรวัชร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางเจียมจิตร โกษาทอง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
พ.ต.อ.ชนวีร์-นางรุ่งทิพย์-ด.ญ.อาทิตยา ชมายุักษ์	๓,๐๐๐	บาท
นายศรเมธ-นางสมศรี จ.ชลบุรี	๓,๐๐๐	บาท
นายวรพงษ์-นางนายกา เต็ดขุนทด และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางเพ็ญญา แก้วศาล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางประภาพร-ด.ช.คริส ไตรเพ็ช-ด.ช.คาเมรอน ทัพสมบัติ	๓,๐๐๐	บาท
พ.ต.อ.สุนทร-นางกิ่งแก้ว คงกระพันธ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสุจิตต์-นางบงกร-ด.ญ.นันทิดา-ด.ญ.สิริยากร อัมพันลำ	๓,๐๐๐	บาท
นางหลิม-ประไพทิพย์-นายอนันต์-นายอนเนก สมบูรณ์ศรี และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายอำพล-นางเลอลักษณ์ สุวรรณภูฏ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสามารถ-นางนภาพร ทองพูน และครอบครัว (ร้านแสงรัตน์ไซโล)	๓,๐๐๐	บาท
นางภัทราภรณ์-นภาพร-วัชรภรณ์-ไกรฤกษ์-ทัศนภรณ์ บุรภารัตน์ (แสงเจริญ)	๓,๐๐๐	บาท
นายพิชัย-นางสมิตยา งามชัยเจริญ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
หลวงพ่อ สิ้นสมุทร (ธम्मสุนทรโร)	๓,๐๐๐	บาท
ผู้ใหญ่ชื่น ทองวิเศษ พร้อมบุตร-ธิดา และหลานๆ	๓,๐๐๐	บาท
คุณย่าอุบล สุขจิตร, นายสมพร-นางนิจพร จิตรามณี และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายประสงค์-ส.จ.จันทิมา-ด.ช.วสุ โกศลรักษา	๓,๐๐๐	บาท
พันตรี ประจวบ-นางประคอง-พ.อ.อ.เกียรติภูมิ สุปงกช-นางปิยาภรณ์	๓,๐๐๐	บาท
นายสุจินต์-นาถวดี-ด.ต.พิศิษฐ์-สุวรรณค์-ภวัลย์รัตน์-ร.อ.หญิงอัจฉรา สุณานนท์	๓,๐๐๐	บาท
นายกวิฑูร-นางศิริพร-นายฐานพิทย์-นายธานินทร์-น.ส.ชญาณี ชาติปฏิมาพงษ์	๓,๐๐๐	บาท
กำนันประกายฝน-น.ส.สร้อยญา-นายประกาศิต เนาวรังสี	๓,๐๐๐	บาท
ผู้ใหญ่ชาริณ -นายนิพันธ์-นายไชยวัฒน์-น.ส.ณัฐนันท์ อธิคมสมบัติ	๓,๐๐๐	บาท
นายศรีนวล-นางคำริ-นายณัฐวุฒิ-น.ส.เพ็ญธิดา ช่อสูงเนิน	๓,๐๐๐	บาท
นางพัชรี ศรีสุภา และครอบครัว (ร้านจักรี)	๓,๐๐๐	บาท
นายณรงค์-นางอัญญาณี ชัยช่าง-นายอภิพล กิตติกังสดาร	๓,๐๐๐	บาท
นายพิเศษ-นางพั้ว-นายอาคม เบียดนอก-นางพนิดา มาเดรวิ	๓,๐๐๐	บาท
นายไพโรจน์-นางพิทริยา สุรชัย-น.ส.ทัศนีย์ พิชิตชัย	๓,๐๐๐	บาท
นายสามารถ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายกฤตภาลี-นายแฉ่-นางปัมภร และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายไพโรจน์-นางสมปอง ศรีเจริญ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายปราโมทย์-นางทองมาตร-นายกันทองนก เอี่ยมสมบูรณ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท

ก้านันศักดิ์ชัย-นายกสุทิน-น.ส.ภัทรา-น.ส.ฐานิสราชาติพุดชา	๓,๐๐๐	บาท
น.ส.ปิยพัชร-น.ส.กานต์พิชชา-ศักดิ์สิทธิ์-พัชรนันท์ ชาติพุดชา	๓,๐๐๐	บาท
ก้านันจิต-นางทวาย อยู่อุ่นพะเนา พร้อมบุตร - ธิดา และหลานๆ	๓,๐๐๐	บาท
นายสุระพันธ์-ด.ญ.พุดธินาวิวัติ ศิลปสุวรรณ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
ก้านันสวัสดิ์-นางมะลิ-น.ส.สาวิตรี เพชรทะเล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
ก้านันสุรศักดิ์-นางเพ็ญพยงค์-ปิยะวรรณ-กรรณิการ์-ดารีย์รัตน์-ศักระพี ประสงค์หิง	๓,๐๐๐	บาท
อดีตก้านันอำไพ วิทยากุล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
ก้านันไพศัลย์-อดีตก้านันประดิษฐ์ การงาน และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
อดีตก้านันแข่ง-นางสมประสงค์ ทรางโพธิ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
พ.อ.สนั่น-นางทิพย์สุการ-นายพีรวัฒน์ - น.ส.ภัสกร มากดง	๓,๐๐๐	บาท
นางอำไพ พิงขุนทด และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายทอง-นางสมใจ-นายศรายุทธ-นางนัฐนันท์-ด.ช.จิรศักดิ์ ทางพุดชา	๓,๐๐๐	บาท
นายอัศวิน-สกุลเพชร-ธนบดี-กษิตศ ขันระมุข	๓,๐๐๐	บาท
นายเกียงศักดิ์-นายอัคนี-นายสมศักดิ์-ไพบูลย์-นางนราธร พันธุ์กลาง	๓,๐๐๐	บาท
อดีตก้านันณรงค์ เลิศกึ่ง-ร้อยตรีพิชัย-น.ส.ยินดี เลิศกึ่ง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสมพร-ยุวดี-นายอภิวัฒน์-นายวัชร ศรีจำนง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
ผู้ใหญ่อุทิศ-นางนิดา-น.ส.มณีวัลย์-นายอนันต์ บรรจงปรุ	๓,๐๐๐	บาท
ก้านันณรงค์-นายจักราวรรณ ชัยวิรุญญาติ และครอบครัว (ชมดาวโต๊ะเงิน)	๓,๐๐๐	บาท
นายประสิทธิ์-นางมาลา-น.ส.วาสนา ปลั่งกลาง นายศักดิ์ เพื่อขุนทด	๓,๐๐๐	บาท
นายประสงค์-นางวรลักษณ์ ผิวหอม และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายกสมนึก-นางพรลีนี-ด.ช.สิทธิพงษ์-ด.ช.ชินวัตร-ด.ช.ภัทรพงษ์ คำครบุรี	๓,๐๐๐	บาท
นายประทีป - นางพัฒนา ตูลยนันต์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
น.ส.พรรษามนตร์ จริยะวารกุล (บ.กรุงพุทธโสภณทัวร์)	๓,๐๐๐	บาท
นางนิรมล แซ่อยู่, นัยนา-ธนากร อึ้งสวัสดิ์, บุรินทร์-อัมรินทร์ เศรษฐจันทร์	๓,๐๐๐	บาท
นายศรีชัย ตั้งสันติประเสริฐ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายบุญเลี้ยง-นางเตือนใจ โนนโพธิ์ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายทรงพล-นางประดับ-พ.อ.อ.มงคล-นายจิรพล ตั้งสุนวรรณ (กุลชลี)	๓,๐๐๐	บาท
นายปิยะ ตั้งสุวรรณ-นางกุลชลี-นายดีเมธา และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายตรง-นางเพ็ญศรี-ด.ร.กัญญา-น.พ.แมนชัย รัตนชัยยศ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายภาณุชัย-นางสุเกียง เนติรังสีวิชรา และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายศักดิ์-นางสดโสภา-ด.ญ.ศรีณีย์ พรไศพทย์ และครอบครัว (ไถ่อย่างต้นตอ)	๓,๐๐๐	บาท
นายพุดมินท์-น.ส.รัฐธินา สิริโรจนานันต์-นายกานพล-ด.ช.ธันฐลทร พัดทะเล	๓,๐๐๐	บาท
คุณหมอเฉลิมชัย-นางพรรณนิภา จิระศิริ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายมานัส-นางอิงอร เทียนทัพ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายอดุลย์-นางพิสมัย-นายพุทธินันท์ รื่นรอย (พิสมัยไถ่อย่าง)	๓,๐๐๐	บาท
นางมาลี-นางนงลักษณ์-น.ส.อัจฉรา-นายอัฐพล-นายอุกฤษฏ์ สำหรับวงศ์	๓,๐๐๐	บาท
นายสุวรรณ-พ.ต.ปิ่นดาดา-นายชญานันท์ แผลดี และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายไพโรจน์-นางสมปอง ศรีเจริญ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายศุภชาติ-นางบุญเกื้อ บำรุงโลก และครอบครัว (สุระแอร์บัส)	๓,๐๐๐	บาท
นางประคอง-นายสมพร ประดับวงษ์ และครอบครัว(ร้านอ้วนดอกไม้)	๓,๐๐๐	บาท
นายชาญ-นางจรัส มิ่งมทิศ กลุ่มแม่บ้านอ.พิมาย และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางละม่อม ฉายพิมาย และครอบครัว (โรงงานหว่ายเงิน)	๓,๐๐๐	บาท

นางปราณี-นายธีระพงษ์ วั่งเพ็ชร (บ้านเกราะคำไม้)	๓,๐๐๐	บาท
นายนราธิป-น.ส.ปัสสา เทียนพัด	๓,๐๐๐	บาท
ด.ต.ปรีชา-นางสุพธิดา-ด.ช. ธนฤต-ด.ช.ธนนท์ พลอยสี	๓,๐๐๐	บาท
นางจรรีวรรณ-พรวิมล ชัยวิฑูวณุกุล, จันทนา-พงษ์ศิริ จารุวัฒน์สกุล	๓,๐๐๐	บาท
ครอบครัวมาลีโต๊ะจีน	๓,๐๐๐	บาท
นางสดศรี ซาติอนุรักษ์ และครอบครัว (สหศิลป์)	๓,๐๐๐	บาท
นางจันทร์จิรา บอยเช่น, นางวิริสุดา-นางจุฬาลักษณ์ นาคำ	๓,๐๐๐	บาท
นางศิริจรรยา รอดอินทร์,นายวีโรจน์-นายพงษ์นเรศ-น.ส.ลักษณาภรณ์ นาคำ	๓,๐๐๐	บาท
เด็กชายจากรุทิว-เด็กชายทัศนพล นาคำ	๓,๐๐๐	บาท
คุณราชนัน ธีระพิทยากุล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณจิตรา จันท์แสง	๓,๐๐๐	บาท
นางมาลี วิมลธัช และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นางแสงพลอย-นายสรวิฑูว-นายนิพนธ์-นักรการทูตสงบการณ-ด.ช.สรยุทธ มั่งทอง	๓,๐๐๐	บาท
ส.ส.ธีระ(ส้มโอ)-นางนริตา ไตรสรณกุล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสาโรจ ปราณี-นายวสันต์-น.ส.นฤมล-นายสาธิต โยคะเสนกุล (รุ่งโรจน์มอเตอร์)	๓,๐๐๐	บาท
นายกิตติเชษฐ ชนิษฐ์-นายกวินเอเดน-น.ส.ศุภิญา-น.ส.สุทธิฉันท	๓,๐๐๐	บาท
นางอรัญญา เลิศสวัสดิ์วิชา และครอบครัว (ห.จ.ก.ยอดมอเตอร์)	๓,๐๐๐	บาท
นายจรรยา-นางกานทุรวี-นายสมบุรณ์-สุวิมล-ไพฑูรย์	๓,๐๐๐	บาท
นายบัญชา	๓,๐๐๐	บาท
นายเนย-นางมาน แรกสันเท	๓,๐๐๐	บาท
นางทิพย์วัลย์-น.ส.พรพิมล-นายไตรรัตน์ อินทร์พวงรัตน์ (ป้อมไตรราชสีมา)	๓,๐๐๐	บาท
นางประยงค์ ชำนาญกิจโกศล และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายปาง ชินวงศ์ และครอบครัว (ห.จ.ก. ป.ชินวงศ์)	๓,๐๐๐	บาท
ผ.อ.สินท์-นางละม่อม-ด.ร.กิตติ-คุณหม่อวาสนา ดำรงค์บุญ	๓,๐๐๐	บาท
นายปวีณ-นางผ่องศรี-พ.ญ.กอบพร -น.ส.พัชร-ด.ร.กนกกาญจน์- น.ส.เขมจารินทร์ แซ่จิ่ง	๓,๐๐๐	บาท
นายเผ่าพงษ์-นางหนูรัต-นายสมสมศรี-นายไพโรจน์ เคื่องสูงเนิน และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายเกรียงศักดิ์ คล้ายพรรณงาม และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายชริน จูเจิดจรัส และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายพัฒนศักดิ์ สุวรรณไวพัฒนา และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายชัยวัฒน์ นิธิกาญจนธาน และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
นายสมเกียรติ แซ่ห่าน นางสมคิด สิมมา (อุโกวสีคิ้ว)	๓,๐๐๐	บาท
นายอิสสาร-นางศรีสังวาลย์ อิศริยะทิพย์ และครอบครัว (โรงสีไทยข้าวทิพย์)	๓,๐๐๐	บาท
บริษัทเพียบพร้อมเซลล์แอนด์เซอร์วิส นครราชสีมา	๓,๐๐๐	บาท
ลูกสาวหลวงปู่แดง	๓,๐๐๐	บาท
ศ.นพ.อนุวัฒน์ ลิ้มสุวรรณ	๓,๐๐๐	บาท
คุณอุษาพร พุกกะเวช	๓,๐๐๐	บาท
คุณชจิต ลิ้มสุวรรณ (บริษัท อีฮงมหาสารคาม จำกัด)	๓,๐๐๐	บาท
คุณวิษณุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
พล.อ.ต.ดร.อนันต์-รศ.ดร.พิศมัย ศรีอำไพ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณสุวิทย์ - คุณมะลิวัลย์ เม็กไธสง และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณวิชาญ-คุณปิ่นเพชร ไชยประเสริฐ และครอบครัว	๓,๐๐๐	บาท
คุณพิชญพงษ์-คุณทัศนันท์ หจกสุรินทร์เสาเอก	๓,๐๐๐	บาท
ว่าที่ ร.ต.ณรงค์วิทย์ สุขวนชัย	๓,๐๐๐	บาท

ขอภัยหากพิมพ์รายชื่อ-นามสกุล ท่านผู้ใดผิดพลาด และขออนุโมทนากับทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้

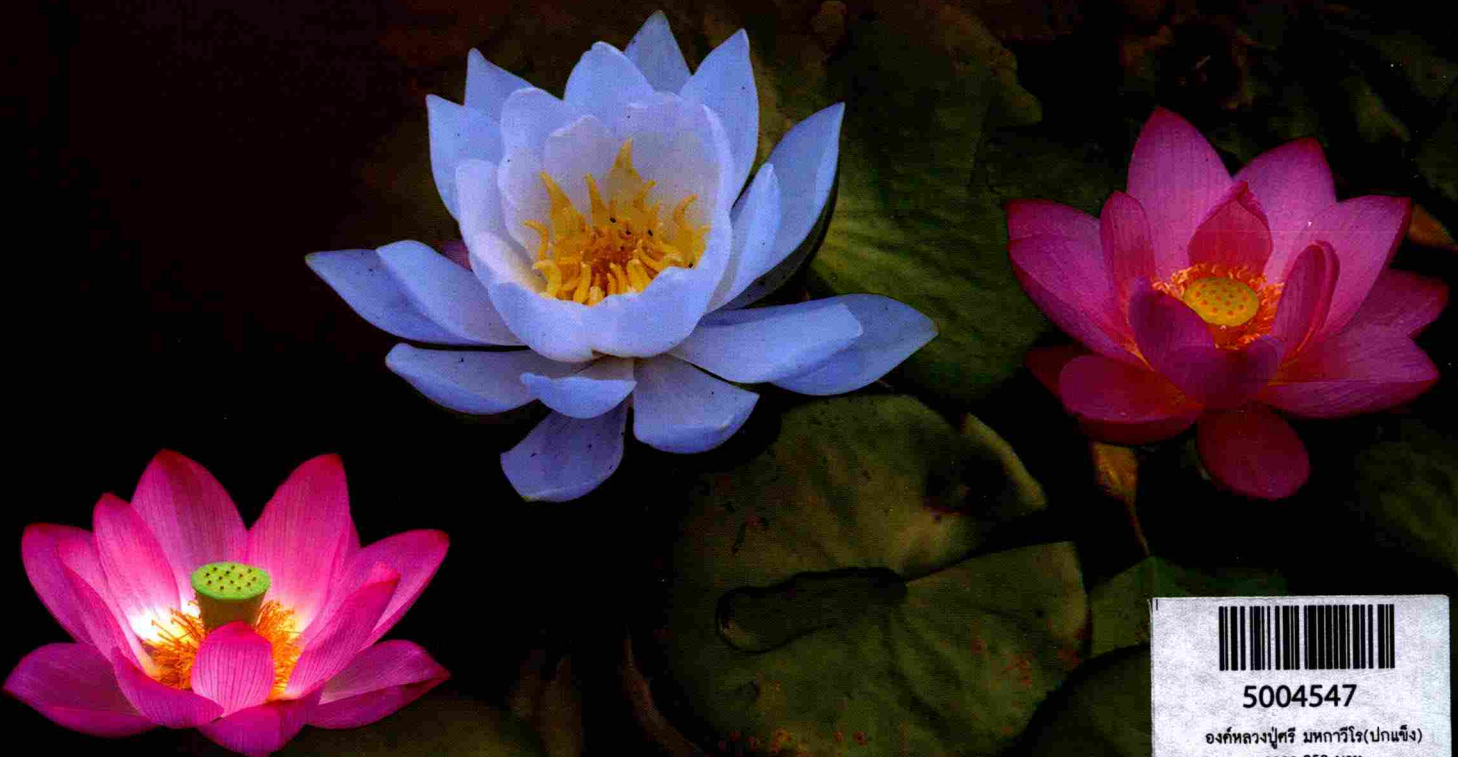

“พระอรหันต์ไม่ได้หลุดขึ้นมาจากไหน ก็มาจากหัวใจของปุถุชน
มาจากราคะ โทสะ โมหะ ถ้าหากใจปุถุชนนั้น
พยายามบากบั่นฝึกปรือตนให้เดินตามมรรคาสัมมาปฏิบัติ
พระอรหันต์ก็มาจากที่นั่น กลับกรองมาจากที่นั่น
เหมือนดอกบัวมาจากขี้ตมขี้โคลน เน่าๆ เหม็นๆ แต่พอพ้นน้ำ
รับแสงอาทิตย์แย้มบานเต็มที่ มีสง่าราศี ใครก็อยากได้อยากชม”

โอวาทธรรมที่หลวงปู่ศรี ได้สดับรับฟังมาจาก

“ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต”

5004547

องค์หลวงปู่ศรี มหาวิโร(ปกแข็ง)
ราคา 950 บาท